

FORTIDEN I TRONDHEIM BYGRUNN:
FOLKEBIBLIOTEKSTOMTEN

MEDDELELSER NR. 7

Eksempel → som viser hvordan forsideillustrasjonen skal settes opp etter røstvering.

ANNA-LENA FORSÅKER OG HANS GÖTHBERG

STRATIGRAFISK ANALYSE

DEL FELT FJ, FN OG FW

Pastre

. m. 7.

(FW, E, FW)

HITTIL UTKOMMET:

- Meddelelser nr.1 1985   Prosjektprogram (utsolgt).
- Meddelelser nr.2 1986   Olavskirkens kirkegård. Human-
osteologisk analyse og fase-
inndeling, n.kr 40,-.
- Meddelelser nr.3 1986   Stratigrafisk analyse. Delfelt FE
og FF, n.kr 50,-.
- Meddelelser nr.4 1986   Stratigrafisk analyse. Delfelt FA,
FT og FU, n.kr 70,-.
- Meddelelser nr.5 1986   Stratigrafisk analyse. Delfelt
FG-v, FM og FK, n.kr 50,-.
- Meddelelser nr.6 1986   Naturforhold på Nidarneset. En
vegetasjonshistorisk rekonstruksjon,
n.kr 35,-.

M E D D E L E L S E R   N R   7

fra prosjektet
FORTIDEN I TRONDHEIM BYGRUNN:
FOLKEBIBLIOTEKSTOMTEN

Anna-Lena Forsåker og Hans Göthberg

STRATIGRAFISK ANALYSE:

DELFELT FJ, FN OG FW

Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Trondheim

Trondheim 1986

FORTIDEN I TRONDHEIM BYGRUNN: FOLKEBIBLIOTEKSTOMTEN

Et prosjekt i samarbeid mellom Riksantikvaren, UNIT/
Historisk Institutt og Trondheim kommune.

ISBN 82-90652-06-2

100 eks.

Forsiden: Delfält FJ-södra delen, 1984: Del av kyrkogården
med skelett 28, fas 8-9 (c:a 1275-1450) och
skeletten 16, 26 och 27, fas 8-11 (c:a 1275-1650).

Publisert av: Riksantikvaren,
Utgravningskontoret for Trondheim,
Kongens gate 85,
N-7000 TRONDHEIM

Skrifter i serien Meddelelser kan bestilles ved henvendelse
til kontoret. Pris Meddelelse nr.7, n.kr 50,-.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

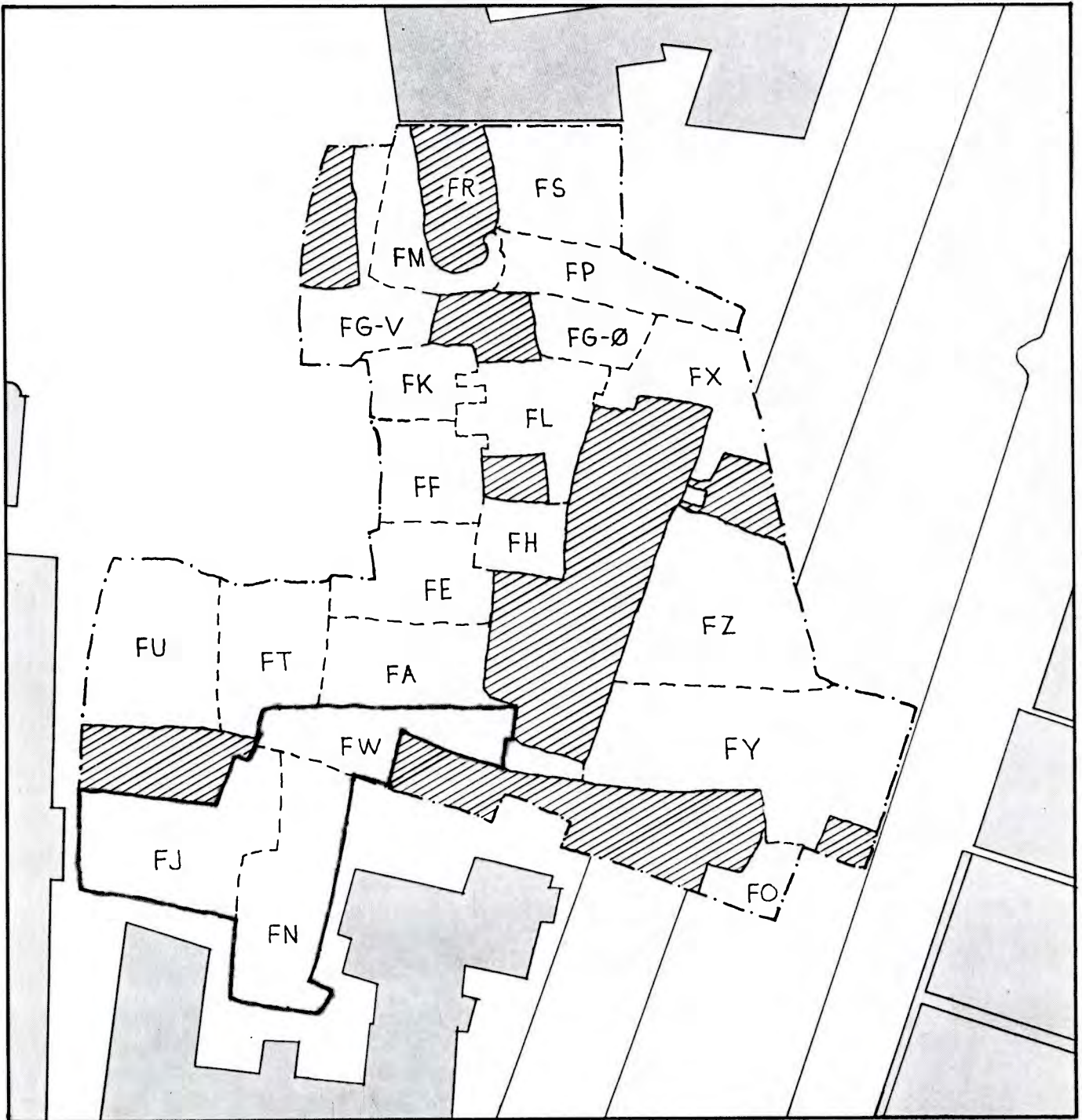
FORORD.....	s. 5
FÄLT FN.....	s. 11
INLEDNING - KORT HISTORIK.....	s. 13
DOKUMENTATION OCH KÄLLKRITIK.....	s. 14
STRATIGRAFI OCH FASINDELNING.....	s. 16
Använda principer för den stratigrafiska analysen.....	s. 16
Allmän (översiktlig) beskrivning och karaktäri- stik av bebyggelseutvecklingen på FN.....	s. 17
Teckenförklaring till fasplanerna.....	s. 19
Teckenförklaring för matriser.....	s. 20
FAS 1.....	s. 21
FAS 2.....	s. 27
FAS 3.....	s. 31
FAS 4.....	s. 43
FAS 5.....	s. 52
FAS 6.....	s. 62
FAS 7.....	s. 71
FAS 8.....	s. 85
FAS 9.....	s. 96
FAS 10.....	s. 100
FAS 11.....	s. 107
FAS 12.....	s. 115
FAS 13.....	s. 123
FAS 14.....	s. 130
Fasindelning av brandstationsutgrävningen.....	s. 135
LAGLISTOR.....	s. 139
LITTERATUR.....	s. 151
FÄLT FW.....	s. 153
FORORD.....	s. 155
INLEDNING - KORT HISTORIK.....	s. 157
DOKUMENTATION OCH KÄLLKRITIK.....	s. 159
STRATIGRAFI OCH FASINDELNING.....	s. 160
Använda principer för den stratigrafiska analysen.....	s. 160
Allmän (översiktlig) beskrivning och karaktäri- stik av bebyggelseutvecklingen på FW.....	s. 160
Teckenförklaring till fasplanerna.....	s. 162
Symbollista, matriser.....	s. 163

forts.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING: (forts.)

FAS 1.....	s.164
FAS 2.....	s.169
FAS 3.....	s.177
FAS 4.....	s.183
FAS 5.....	s.193
FAS 6.....	s.199
FAS 7.....	s.209
FAS 8.....	s.215
FAS 9.....	s.230
FAS 10.....	s.239
FAS 11.....	s.245
FAS 12.....	s.253
FAS 13.....	s.259
FAS 14.....	s.265
LAGLISTOR.....	s.273

Folkebibliotekstomten

Oversikt over delfelt

 Etterreformatorisk kjeller

1:500

PROCEDED BY

PROCEDED BY

F Ä L T F N

omfattar

också

FJ-södra delen

av

Hans Göthberg

INLEDNING - KORT HISTORIK.

Delfält FN undersöktes i perioden 12.06 - 05.11 1984 och 06.05 - 10.10 1985 under ledning av Hans Göthberg. Normalt deltog 4-6 fältarbetare i arbetet 1984 och 1 lederassistent och 4-5 fältarbetare 1985, men som mest var det 9 fältarbetare. Vädret var 1984 relativt regnigt, särskilt i augusti-september, men var bättre 1985, förutom i september då det regnade mycket. Delfältet delades 1984 i två delar av ett schakt för en avloppsledning (FN247). Den södra delen som var den större gränsade till ruinen av den så kallade Olavskirken i söder och delfält FJ i nordväst vid 205,0y (fig.1). I väster begränsades den av den så kallade Brandvakta och i öster av Lorcksgården och biblioteket. Den norra delen gränsade i väster till FJ och i norr till FW. Delen norr om avloppsledningen överfördes 1985 till FW samtidigt som den del av FJ som låg söder om avloppsledningen införlivades med FN.

För att underlätta lokaliseringen på fältet kallas den del som 1984 ingick i FJ för den västra delen (väster om 204,0y). Området öster därom kallas den mellersta delen och området närmast kyrkan kallas för den södra delen. Området norr om avloppsledningen kallas den norra delen.

De schakt som grävdes i norr och söder för att underlätta anknytningen med FW respektive kyrkan kallas de norra respektive södra schakten. En minskning av den undersökta ytan gjordes 1985 då profilerna mot söder och väster, d.v.s. mot brandstationen, Brandvakta och Olavskirken drogs in omkring en meter för att minska rasrisken. En motsvarande indragning av profilen mot Lorcksgården gjordes redan hösten 1984.

Kulturlagren var omkring 3 m tjocka längst i väster och 2,0-2,5 m tjocka i de mellersta och södra delarna. Hela fältet blev undersökt ner till de orörda naturavsatta lagren. Totalt registrerades 1285 lagernummer på FN 1984-85.

Fältindelningen 1985 utgör underlag för denna rapport. För den del av FJ som ingår i rapporten har den stratigrafiska analysen och fasindelningen utförts av Anna-Lena Forsåker, som ledde arbetet på FJ. Själva rapporten för den delen har skrivits av undertecknad. På motsvarande sätt har den stratigrafiska analysen och fasindelningen av den norra delen av FN gjorts av undertecknad, och ingår i rapporten för FW.

DOKUMENTATION OCH KÄLLKRITIK.

Toppmassorna blev 1984 borttagna med en grävmaskin ner till intakta lager och spår av konstruktioner kunde iaktas. Den översta fasen blev delvis borttagen längst i söder i samband med detta. Fältet grävdes därefter lagervis med krafse och gravsked, förutom kyrkogården i den södra delen, som i de översta två tredjedelarna grävdes i decimetertjocka skikt.

Dokumentationen baserades på planritningarna i skala 1:20, skisser i 1:50 (1985) eller 1:100 (1984) på lagkort, profilritningar, beskrivningar på lagkort och i dagböckerna, samt foton och detaljritningar. En grov Harris-matris fördes över de viktigaste lagren under utgrävningen. Dokumentationen i dagböcker och på lagkort gjordes i huvudsak på svenska, förutom ett antal lagkort från 1985 som var på danska. Texten på ritningarna och skisserna var på svenska, norska, danska och engelska.

I FJ grävdes fältet principiellt sett lagervis, men betydligt grövre än på FN, med krafse och gravsked. Dokumentationen utgjordes av planritningar i skala 1:20, skisser på lagkort, profilritningar, beskrivningar på lagkort och i dagboken, foton och detaljritningar. Dokumentationen i dagboken gjordes på svenska, medan texterna på lagkorten och ritningarna var på svenska, norska och danska.

Bevaringsförhållandena var relativt goda p.g.a. att lagren innehöll mycket organiskt material. I de översta delarna var dock träet sämre bevarat än i botten. Detta kan bero på att lagren var mer sandblandade där samt att luften lättare trängde ner eftersom lagren inte var lika sammanpressade.

Störningarna bestod av schakt för moderna vatten- eller avloppsledningar med tillhörande brunnar, samt källare, träbingar och brunnar från 1600-1800-tal. Dessa har främst stört topplagren, men några av dem var mycket djupt nergrävda. Dessutom fanns ett stort antal gravnergrävningar. Dessa störningar försvårade lager- och faskorrelationerna som ställvis kan vara osäkra.

En av avloppsledningsschakten skar av den södra delen av fältet från direkt kontakt med FW. Ihopknytningen gjordes genom jämförelser av den norra profilen i FN och en nord-syd-orienterad profil vid 205y i FW 1985 och vid 208y i FN/FJ 1984. Dessutom jämfördes profilerna i öster på båda sidor om schaktet. Avståndet mellan de förra var omkring 2,5 m och omkring 2 m vid den senare. I det sista fallet försvårades ihopknytningen av gravnergrävningar, som skurit av kontakten med de delar där det fanns bevarade lager

och konstruktioner på ömse sidor. Dessutom försvårades jämförelsen av att området närmast norr om schaktet tidvis upptogs av hus, medan en passage fanns i området söder om och parallellt med schaktet. Av dessa skäl finns osäkerhetsmoment i faskorreleringen.

Gravarnas stratigrafiska förhållande var ibland problematiska, p.g.a. recenta nergrävningar och andra gravar som hade stört lagerföljden, samt att gravfyllningarna ibland var svåra att skilja från de omgivande lagren. Detta har fått den följd att fastillhörigheten för ett stort antal gravar är osäker, särskilt i den södra delen (se Göthberg 1986 s.18).

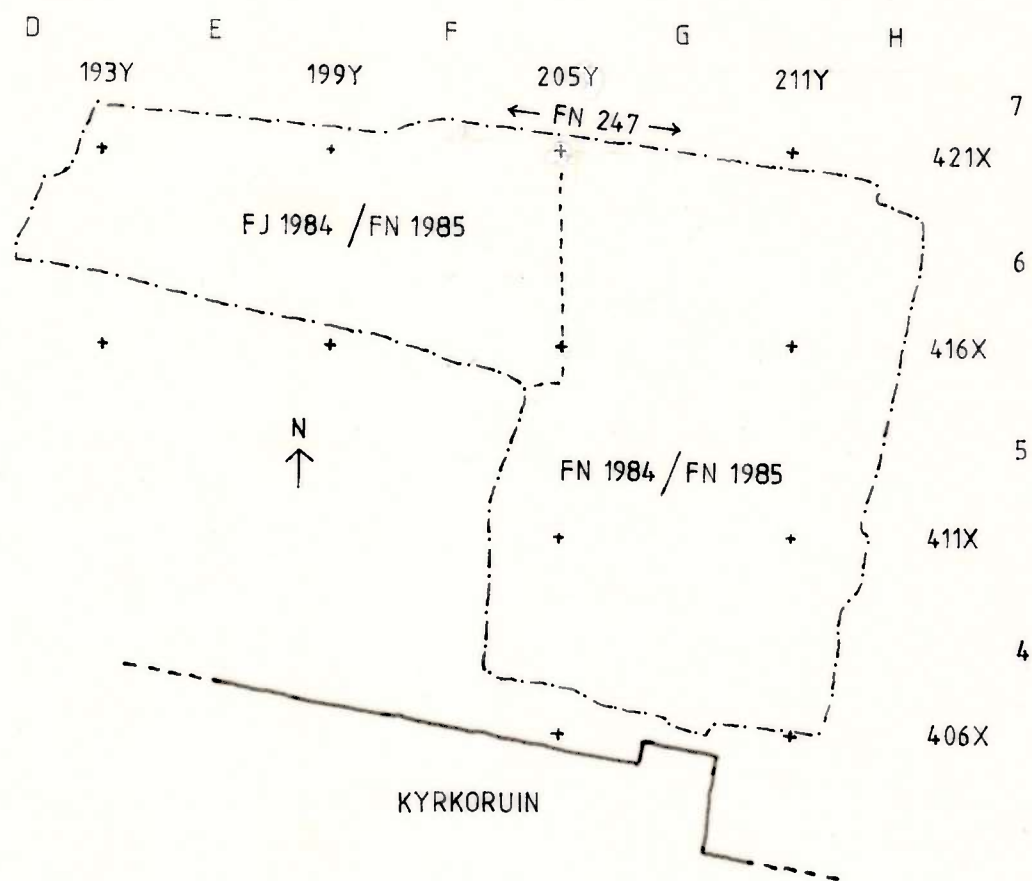

Fig. 1.

Översiktsplan som visar utgrävningssäsonger för respektive delar av fält FN. Skala 1:200.

STRATIGRAFI OCH FASINDELNING.Använda principer för den stratigrafiska analysen.

I den följande beskrivningen av delfältet har en indelning gjorts i 14 faser, varav fas 1 är den äldsta och fas 14 den yngsta. Denna fasindelning gäller också för den del som ingick i FJ. Lagernumren från FJ återskiljs från FN genom att de förra behandlas i ett eget avsnitt i beskrivningen av varje fas, och annars återges till sammans med fältbeteckningen.

Fasindelningen har gjorts med utgångspunkt från en Harris-matris, som visar relationerna mellan lagren i varje fas. Ett undantag är gravarna i den södra delen som har samlats i egna matriser. De konstruktioner som kan ha hört ihop, har samlats under K-nummer, som är satta i numerisk ordning från de äldsta faserna och uppåt.

Fasindelningen visar olika kronologiska situationer. Relationerna i vertikalled är de säkraste, medan relationerna i horisontalled är något mindre säkra, men gör en ihopkoppling av de vertikala relationerna möjlig. Faserna visar därmed mer eller mindre samtidiga bebyggelsesituationer. Kriterier för skiljen mellan faserna kan utgöras av spår av förstörelse, t.ex. bränder eller konstruktioner som är klart åtskiljbara av mellanliggande lager. Spår av ombyggnader räknas inte generellt som belägg för en ny fas.

I fas 1-6, samt 11-13 har konstruktioner i FN varit utgångspunkten för fasindelningen. Under fas 7-10 saknades konstruktioner där, varför konstruktioner i FW har varit utgångspunkten under dessa faser.

Gravarna har konsekvent placerats i samma fas som de täckande lagren. Den främsta anledningen till detta är att gravarna i flera fall var anlagda direkt efter en brand och skurit den brunna bebyggelsen. I dessa fall var det naturligt att placera gravarna i början av nästa fas, vilket har utsträckts till att gälla alla gravar.

Eftersom fastillhörigheten i många fall inte enbart kan avgöras av stratigrafien har en grov indelning gjorts utifrån förekomsten av kistor, som bara förekom i de äldre gravarna. Dessutom har relationerna mellan gravarna också använts.

Allmän (översiktlig) beskrivning och karaktäristik av bebyggelse-
utvecklingen på FN.

Situationen på fältet varierade mycket under de olika faserna. Omrörda naturligt avsatta lager påträffades på en nivå av 5,3 m längst i väster och på 6,3-6,4 m-nivån i söder. Fas 1 och 2 var svårtolkbara. Här fanns stolphål och et stängsel.

Från fas 2 fanns de första spåren av den tomtindelning som fanns upp till fas 6.

I fas 3-6 fanns en huslänga orienterad i öst-väst i de västra och mellersta delarna, med en passage norr därom. I den mellersta delen var spåren av huslängan och passagen nästan helt förstörda från och med fas 4 av gravar. Söder om huslängan fanns ytterliggare en passage och en trolig huslänga i fas 3, men eventuella yngre konstruktioner där hade förstörts av gravar. Detta bebyggelsemönster med öst-väst-orienterade huslängor med mellanliggande passager är detsamma som återfinns på FW och FT/FU längre norrut. I dessa existerade detta mönster i alla medeltida faser, men på FN upphörde det redan under fas 8 p.g.a. kyrkogården. De äldsta gravarna var yngre än fas 3 och fanns närmast kyrkan. Mellan fas 5 och 6 och efter fas 6 expanderade kyrkogården ut över hela fältet. Gravarna från fas 4/5-6 var äldre än ruinen av stenkyrkan, som troligen byggdes i fas 6.

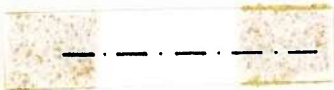
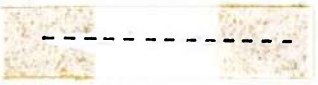
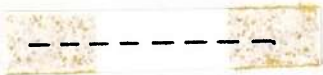

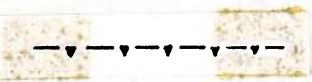
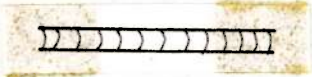

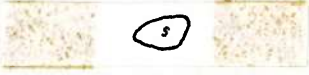

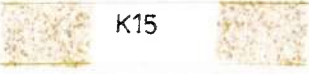
Från fas 4/5 fanns 22 gravar och från fas 6-7 fanns 191 gravar.

Från fas 7 till 10 var det enda spåret av bebyggelse en byggnad längst i väster i fas 8. Byggnadens placering var märklig då den tydligen stod ensam. Möjligen kan den ha något samband med kyrkan, särskilt då det aktuella området var kyrkogård både under fas 7 och fas 9-11. Området fortsatte att användas som kyrkogård fram till början av fas 11, förutom den södra delen av kyrkogården som slutade att användas i början av fas 10. Från fas 8-11 fanns 146 gravar.

I fas 11-13 fanns återigen bebyggelserester. På grund av de stora störningarna var de mycket fragmentariska och svårtolkade. Det verkar som att husen inte stått i likadana längor som i de tidigare faserna, utan varit mer glest placerade. En tomtgräns har möjligen kunnat påvisas i fas 10 och definitivt i fas 12-13 och avspeglas också i Lorcksgården. Detta innebär att tomtindelningen från 1700-1800-talet på FN redan kan spåras i de två yngsta faserna och när det gäller området närmast kyrkan, möjligen till senmedeltidtidig efterreformatorisk tid.

Fas 14 är en uppsamlingsfas för konstruktioner som inte har något stratigrafiskt samband, men som var yngre än de övriga lagren och konstruktionerna och ofta störde dessa.

TECKENFÖRKLARING TILL FASPLANERNA.

	fältgräns
	lagergräns
	nergrävningsgräns (från yngre fas)
	nergrävningskant (i fas)
	nergrävningskant i en äldre del av fasen
	stock
	planka, bjälke
	bränt virke
	stolpe
	sten
	grav
	lagernummer
	konstruktionsnummer
	nergrävning från yngre fas

TECKENFÖRKLARING FÖR MATRISER.

- 123 lager
- 124 konstruktion (trä eller sten)
- 125 stolpe
- 126 nergrävning
- 127 stolphål
- 128 grav

FAS 1.Generell karaktäristik.

Den ursprungliga marknivån sluttade kraftigt från öster mot väster, samt svagt från söder mot norr. I öster låg den på omkring 6,1 m, i väster på 5,3 m och i söder på 6,4 m. Däröver fanns en utfyllning. På denna fanns rester av fyra konstruktioner, två flätverk, ett dike och en stolphålsrad. Den senare utgjorde en del av en samling stolphål och bör markera läget av en vägg i en byggnad (fig.2). Fasen motsvarar fas 1 och 2 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.

De naturligt avsatta lagren bestod av grus och sand i de södra delen (1107), fin sand längst i öster (1091) och lera i övrigt (1187/1256). Sanden och gruset fanns på de högre partierna och leran i de lägre delarna, under 6,0-6,1 m.ö.h. Direkt på och i lerans översta skikt fanns humus och träflis (1256B). Detta lager kan troligen ha samband med den första bebyggelsen i området. Detta täcktes av sand- och gruslagret 1168/1169/1254, som fanns i de västra och mellersta delarna, utom längst i öster. Sand/gruslagret kan troligen tolkas som en utfyllning i det låglänta området. Dessa lager motsvarar fas 1 i FW, men eftersom det inte finns några konstruktioner har de inte urskiljts som en egen fas i FN.

Yngre än gruslagret var K3, ett flätverk som fanns i den östra hälften av den västra delen. Innanför det fanns mosslagret 1171A och humuslagret 1149/1174. På det sista låg plankorna 1099 och 1148. I norr var flätverket skadat av den yngre nergrävningen 1107 och även den västra avgränsningen saknades. Längst i väster fanns det lerblandade lagret 1167 och däröver humuslagren 1136, 1137, 1152, 1154 och 1072/1162. På dessa låg plankorna 1142. Norr och öster om K3 fanns humuslagret 1171B/1222, som fanns i hela den mellersta delen. Längst i norr fanns K2, ett annat flätverk. Innanför det fanns humuslagret 1246. Mellan K2 och K3 fanns ris-samlingen 1242B, som låg på 1222 och täcktes av gruslagret 1133A/1222B, som bara fanns i den mellersta delens västra hälft. Längst i öster fanns diket K4, som möjligen täcktes av lager från fas 2. Dess utsträckning västerut kunde inte fastställas p.g.a. störningar från gravar. I den södra delen fanns det sotiga humuslagret 1203

och humuslagren 1190 och 1194.

Dessa lager motsvarar fas 2 i FW. Störningar utgjordes av nergrävningar från 1600/1700-talet för en brunn och en träbinge, samt gravar.

Av de 15 stolphål som räknas till fasen var alla utom 1217A, E, F, 1233, 1271D och E täckta av nergrävningar, varför de möjligen kan ha tillhört någon yngre fas. Till K1 kan möjligen 1217F, 1226 och 1235 ha hört, eller 1233, 1271B och F. En svag punkt i det senare alternativet är att det saknas ett stolphål i hörnet mellan de två raderna. Slutligen kan K1 markera den östra sidan av en byggnad. Stolphålen 1271A, C och F bildar ytterliggare en linje och möjligen bildar 1271D och E ytterliggare en. Orienteringen av de två sista linjerna överensstämmer med husen i de yngre faserna, vilket inte K1 gör. Orienteringen av K1 överensstämmer dock med de samtida byggnaderna i FW och FU.

Jordlag i fas 1:

1072/1162	1149/1174 fyllning K3	1171B/1222A
1091	1152	1187/1256
1107	1154	1190
1133A/1222B	1167	1194
1136	1168/1169/1254	1203
1137	1171A fyllning K3 B	1246 fyllning K2

Konstruktionsbeskrivning.

K1 - Byggnad? Består av: fem stolphål i rad, - 1217A-E -, orienterade i NNV-ÖSÖ. Den södra änden är störd av gravar, medan den norra änden antingen låg vid 1217E eller längre norrut i profilen. Raden kan antingen ha utgjort östsidan eller västsidan av byggnaden.

K2 - Stängsel. Består av: flätverket 1242, som var orienterat i Ö-V, svängde mot norr i den västra änden. Innanför det fanns humuslagret 1246. Okänd funktion, hägnad?

K3 - Latrin. Består av: flätverket 1172, av vilket den östra sidan och delar av den norra sidan fanns bevarad, medan resten var stört. Den västra sidan fanns det inte några spår av, trots att det inte fanns några störningar. Innanför det fanns latrinlagret 1171A med mossa längst i öster och humuslagret 1149/1174 längre västerut. Innanför stängslet fanns stolphålen 1271D och E, som eventuellt kan tillhöra konstruktionen.

K4 - Dike. Består av: nergrävning 1272, orienterad i Ö-V. Skuren i väst av gravar, och fortsatte in i profilen i öster. Den var nergrävd i naturligt avsatta sandlager och kan vara en gränsmarkering.

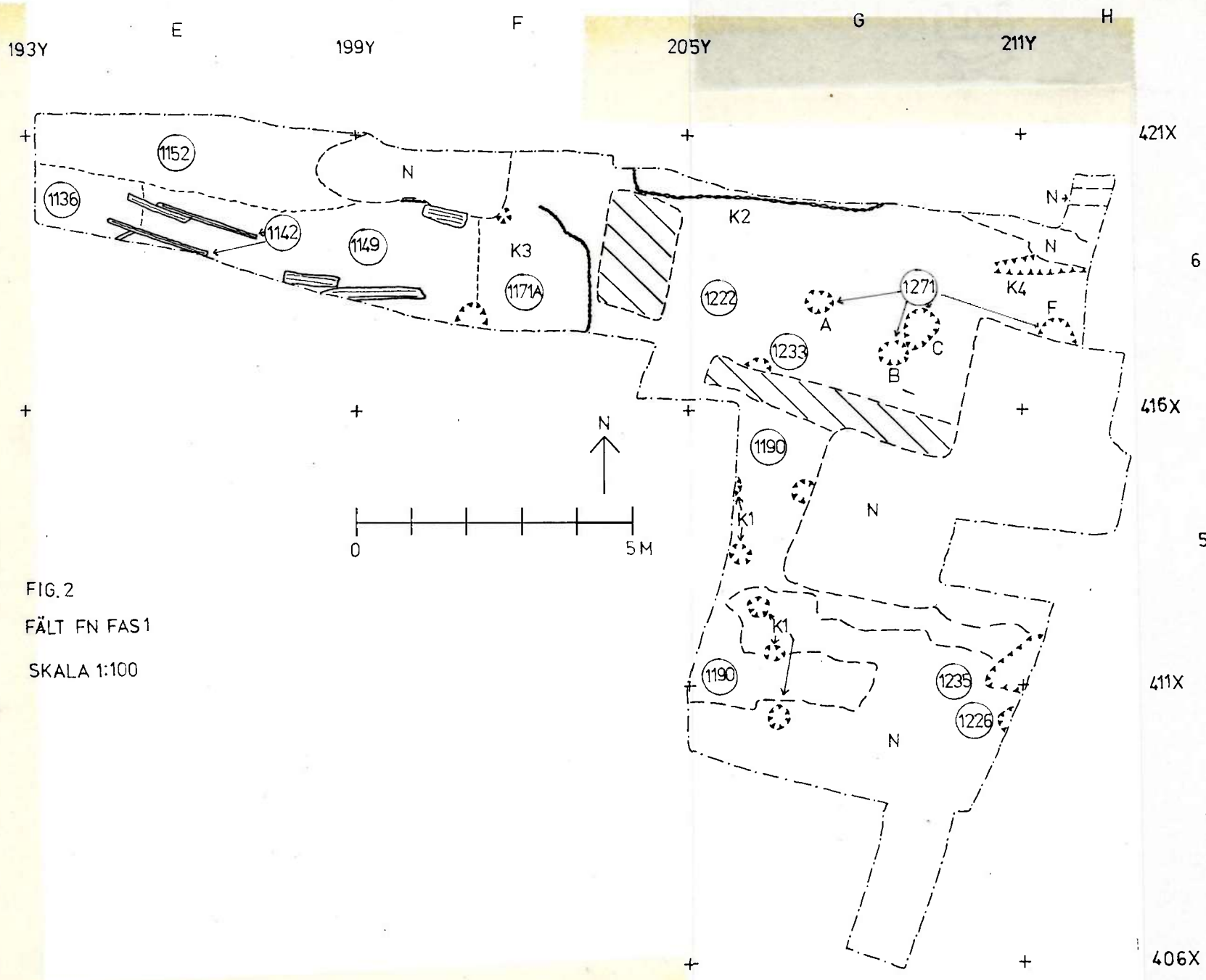
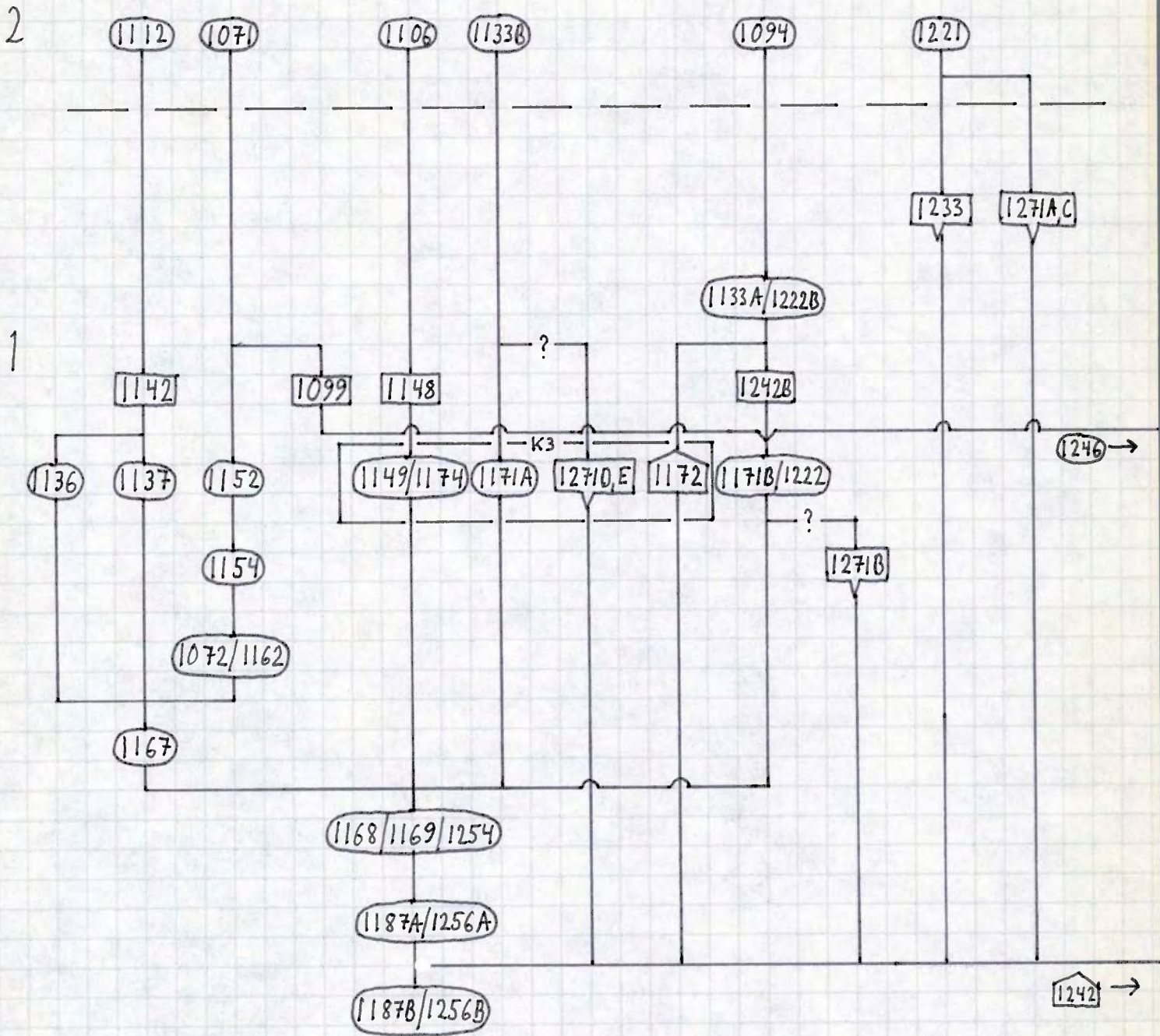

FIG. 2
FÄLT FN FAS1
SKALA 1:100

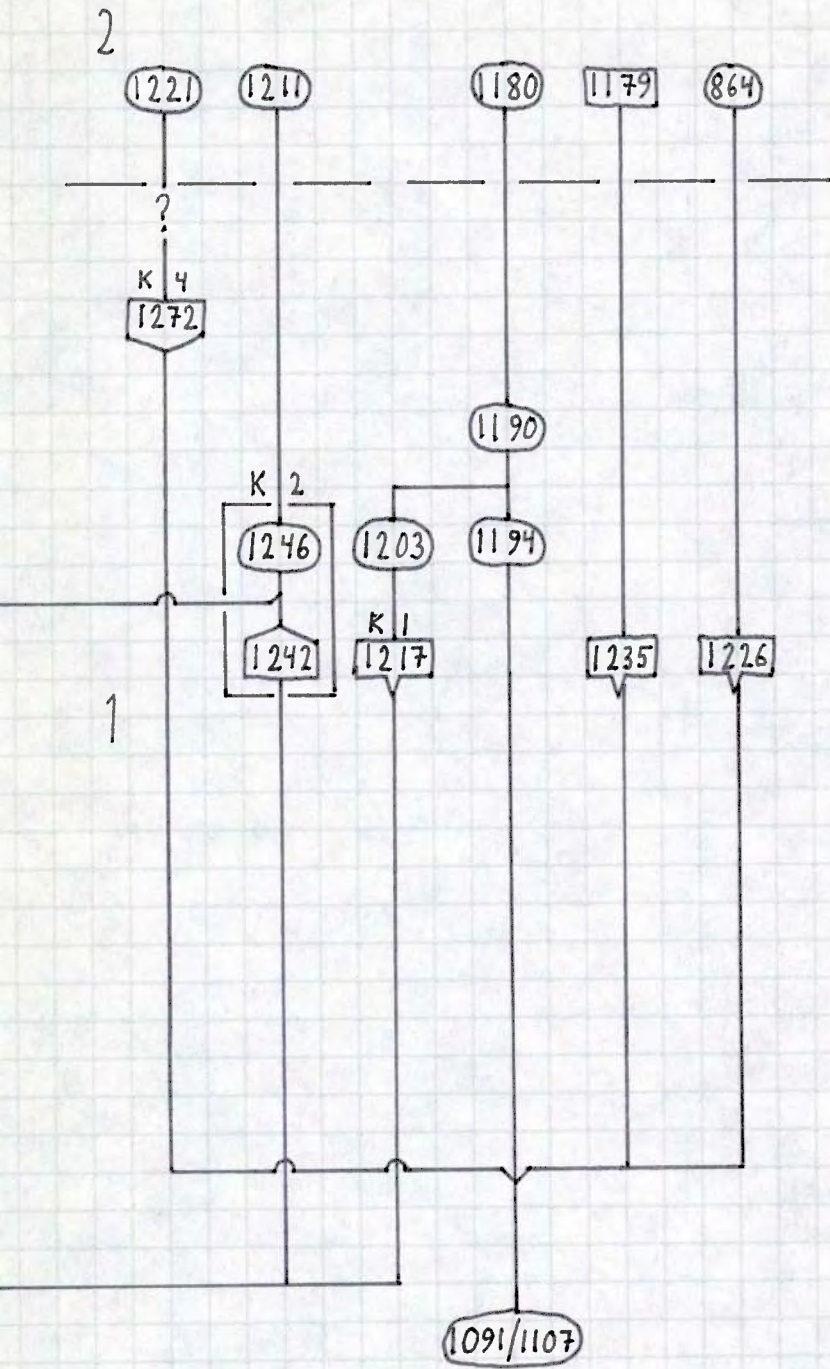

FN

Minimatris, fas 1, nr. 1.

Forts. →

FN

Minimatrix, fas 1, nr. 2.

FAS 2.Generell karaktäristik.

Tre konstruktioner fanns i fasen, ett stängsel, ett dike och en terrass. Söder om terrassen fanns en grusutfyllning. Säkra spår av bebyggelse saknades. Terrassens och grusutfyllningens västra sida verkar antyda en gräns, som också kan följas i fas 1. En ny tomtgräns markeras av stängslet, som skär den förra. Eventuellt markerar också diket en tomtgräns (fig.3). Fasen motsvarar fas 3 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.

I den västra delen fanns flislagret 1112 och det sandblandade lagret 1106. På lagren låg plankorna 1086B och stolpen 1159. Plankorna hade samma orientering som de underliggande plankorna 1142 i fas 1 och bebyggelsen i de yngre faserna. Öster om 1112 och 1106 fanns den eventuella latrinen 1129, som innehöll mossa och möjligen hörde ihop med 1071 norr om K6. Norr om K6 fanns i väster gruslagret 1070 över 1071, följt av humuslagret 1066 samt plankorna 1285. Den moss- och träflisfyllda nergrävningen 1066B var eventuellt en latrin. Stolpen 1103 kan eventuellt ha något samband med den. K6 bör vara yngre än 1070 och 1071 då dessa fanns på båda sidor stängslet. Längre österut fanns humus- och flislagret 1133B.

I den mellersta delen fanns humuslagret 1221 över hela ytan. På och i K2 anlades grusterrassen K5. I gruset fanns den öst-väst-orienterade stocken och plankan 1247. På 1221 fanns gruslagret 1180, som inte hade någon direkt kontakt med K5 p.g.a. ett dike från fas 3. I väster slutade 1180 i jämnhöjd med den västra sidan av K2 och K5 och anslöt till den östra sidan av K3. Detta kan vara en antydning om att det var någon slags gräns där. I det norra schaktet fanns sand/gruslagret 1282, som troligen motsvarade 1180. I söder fanns 1180 åtminstone till 413x, men området söder därom var stört av gravar. På 1180 fanns plankorna 1224 och 1281. Lagret bör representera en utfyllning och utjämning av området, men var för tunt för att kunna räknas som en terrass. I den västra delen av lagret fanns stängslet K6, vid vars östra ände stolphålet 1234 fanns. I den södra delen fanns det grunda diket K7, som var ner-

grävt i de naturligt avsatta sand- och gruslagren. Diket korsade stolphålsraden K1 och täcktes av en passage från fas 3, varför diket troligen tillhör fas 2.

Störningar i fasen utgjordes av 1600/1700-talsnergrävningar, gravar och ett dike från fas 3.

Jordlag i fas 2:

1066	1071/1129	1133B/1221
1066B	1106	1180/1282
1070	1112	1211 K5

Konstruktionsbeskrivning.

K5 - Terrass. Består av: gruslagret 1211 på och i K2 och följer dess begränsningar. Terrassen är en fortsättning av K14 i FW fas 3.

K6 - Stängsel. Består av: rad av tätt ställda pinnar 875/1009A/1192 med svaga spår av horisontella vidjor - flätverk?, orienterat i VNV-ÖSÖ. Det var avbrutet på några platser av bl.a. gravnergrävningar. Orienteringen är densamma som byggnaderna i de följande faserna och bör kunna markera en tomtgräns.

K7 - Dike. Består av: det grunda diket 1181, som var orienterad i Ö-V. I väster skars den av gravar och i öster at ett stolphål (?). Troligen markerar diket en tomtgräns p.g.a. orienteringen och läget under yngre passager.

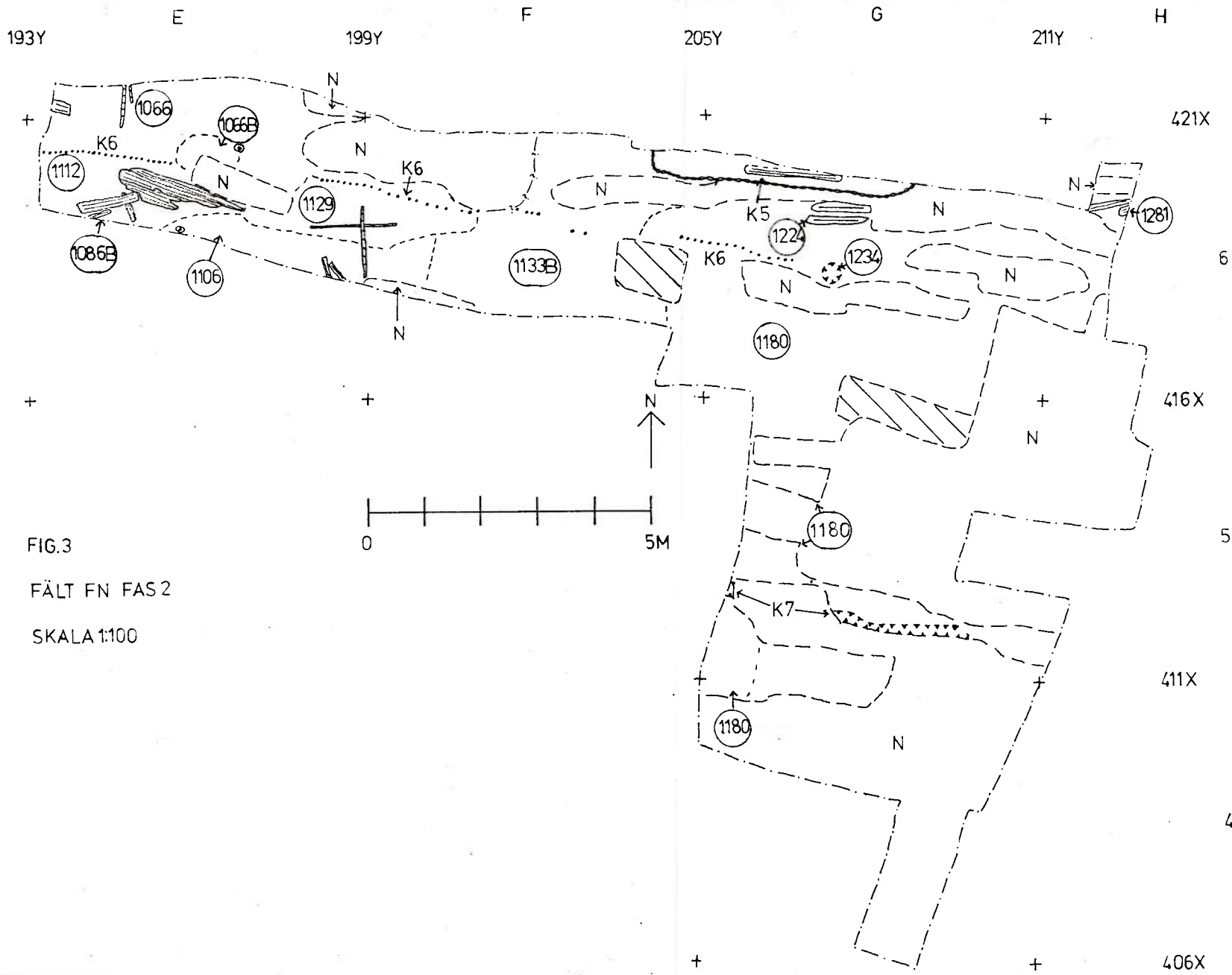
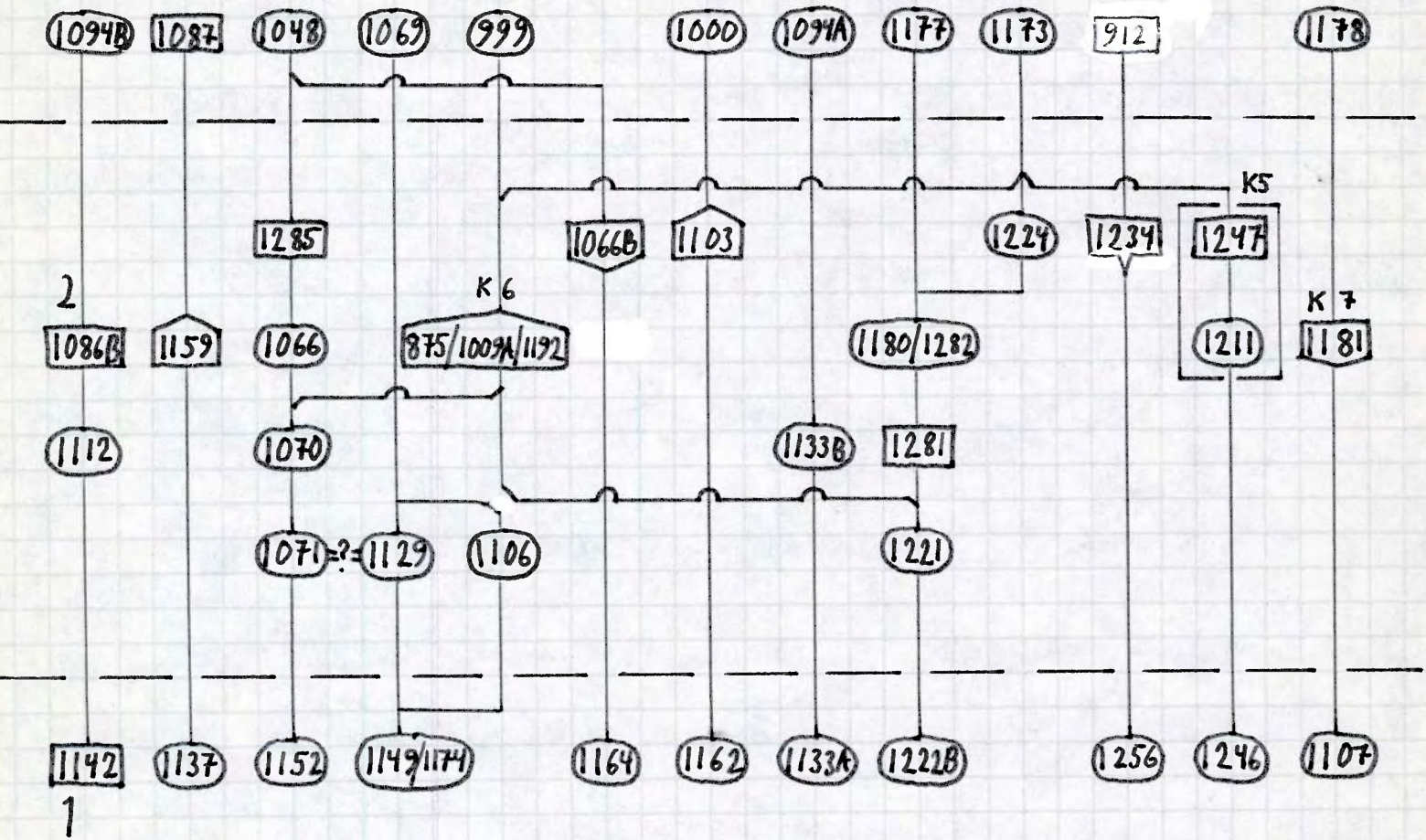

FIG.3
 FÄLT FN FAS 2
 SKALA 1:100

3

FN

Minimatis, fas 2

FAS 3.Generell karaktäristik.

I fas 3 fanns totalt 15 konstruktioner, varav 4 (7?) byggnader, 5 passager, ett dike och två latriner. Av byggnaderna låg 4 (6?) i en länga på sydsidan av en bred och en smalare passage, mossgropen och latrinen. Två av passagerna låg mellan husen i längan. Under den breda passagen fanns ett dike som saknade skoning. Söder om huslängan låg en smal passage, följt av en osäker byggnad. Huslängan följde den tomtgräns som K6 visade. Ytterligare en ägo- och gräns visas troligen av att de östligaste byggnaderna i huslängan låg på ett gruslager och att den breda passagen enbart fanns utanför dessa byggnader.

De två östligaste byggnaderna hade golv och den ena hade mullbänk, vilket bör antyda att den hade en bostadsfunktion (fig.5). Fasen motsvarar fas 4 nivå 1-2, i FW.

Stratigrafisk beskrivning.

I den västra delen fanns i sydväst byggnaden K8. Mellan den och K6, som bör ha varit synlig, fanns den smala passagen K9 som låg på humus- och gödsellagret 999C/1094B. Norr om K6 och K9 fanns latrinen K10. Invid den norra profilen fanns stolpen 578. Öster om K8 fanns den osäkra byggnaden/fundamentet K11 på det sand- och lerblandade humuslagret 1069 (fig.4). Över K11 fanns byggnaden K12. Omedelbart öster om K12 fanns humuslagret 935 över 1069 på vilket broläggningen/passagen K13 låg. K15 låg på humus- och flislagret 1097 och på den låg K16. Norr om K13 fanns den mossfyllda gropen K14, i vilken stolparna 1009B fanns. Norr om K16 och längre österut fanns passagen K18, som täckte diket K17, som troligen var en dränering i passagen. Under K18 fanns humus- och flislagret 1000B/1094A/1173/1177/1191, som också skurits av K17. K18 täckte en mindre del av K14. K18 hade störts av en nergrävning för stolparna 770 och 897, som tillsammans med stolpen 851 var yngre än K18, men äldre än passagen i fas 4. Till fas 2 eller 3 hörde stolparna 847, 1045 och 1110.

I den mellersta delen fanns öster om K16 den eventuella passagen K19. Öster om K16 fanns byggnaden K20, som liksom K16 och K19 låg på humuslagret 1177 och gruslagret 931/1124. Norr om

K20 fanns humus- och flislagret 1077, på vilket plankorna 1085 låg. Lagret motsvarade 1173, som hade samma sammansättning. Detta lager har placerats i fasen eftersom det överlagrar gruslagret 1180 från fas 2. I det norra schaktet låg plankorna 1280 som tillsammans med plankorna 1085 också räknas till fas 3 av samma skäl. Plankorna 1280 tillhörde K18.

I den södra delen fanns den smala passagen K21. Söder om den fanns en bjälke/stock i den västra profilen som kan vara rester av en byggnad och har fått K22. Öster om den fanns de sandblandade humuslagren 1080 och 1109. Dessa konstruktioners fasttillhörighet har avgjorts av att delar av K21 samt K22 överlagrade gruslagret 1124, som tillhör fasen. Över K21 fanns en bränd plankan, som bör tillhöra fas 4. Lager 1080 överlagrade slutligen delvis 1124.

Störningar utgjordes av 1600/1700-talsnergrävningar och gravar. Särskilt konstruktionerna i de södra och mellersta delarna var mycket störda av dessa.

Det finns två nivåer i fasen, men bara för några enstaka byggnader. Det var tydligast i den västra delen där den osäkra byggnaden K11 hade en annan orientering än den yngre byggnaden K12. Två nivåer kan eventuellt finnas om både K15 och K16 tolkas som byggnader, men behöver inte göra det om K15 tolkas som ett fundament till K16. De två nivåerna framträder tydligt då mossgruppen K14 måste ha varit igenfylld innan passagen K18 anlades. Diket K17 under K18 hade däremot troligen samband med passagen. De olika lagren av plankläggning i den östra delen av passagen K21 tyder också på en användning över en längre tid.

Jordlag i fas 3:

736B i K12	1000B/1077/1094A/1173/1191	1080
872 mullbänk i K16	1007 fyllning i K14 B	1096 fyllning i K15
901 i K16	1031 fyllning i K19, K20	1097=1177
931/1124 fyllning i K15 K	1048 fyllning i K10 B	1109
935	1051 fyllning i K15	1160 fyllning i K21
999B fyllning i K8	1069	1178 fyllning i K7
999C/1094B	1073 K17	

Konstruktionsbeskrivning.

K8 - Byggnad. Består av: stockarna 858 och 1002, som utgör det N-Ö hörnet och en del av den norra sidan. Två omfar fanns bevarade, men själva hörnet var bortskuret av en störning. Troligen var det dock knuttimrat. Fyllning i byggnaden 999B.

K9 - Passage. Består av: plankor orienterade i Ö-V med mindre dragare under, 1004 och 1086A+C. Passagen låg mellan K6 och K8 och var mycket störd av gravar.

K10 - Latrin. Består av: mosslager 1048. Lagret begränsades i söder av K6 och begränsningen i öster var oklar.

K11 - Byggnad?/fundament. Består av: stockarna 1002C och 1087D+E med de överliggande plankorna 1087A-C. Möjligen tillhör också stolparna 1102, 1101, 1100 och 1098 byggnaden. Orientering VNV-ÖSÖ, vilket skiljer den från den överliggande K12.

K12 - Byggnad. Består av: stocken 844. Den låg på stocken 1002C, plankorna 1087 och stolparna 1098 och 1100. Någon klar begränsning fanns inte i väster, men i öster utgjordes begränsningen av plankorna 927 och 928. Inga spår av knuttimring fanns. Innanför stocken fanns lerlagret 736B. I profilen flera 0,1-0,2 m stora stenar i lerlagret mellan 196,5-197,5y. Denna stenansamling är svår att tolka p.g.a. att den är så litet undersökt, men möjligen kan det vara en härd.

K13 - Broläggning/passage. Består av: plankorna 926, bjälken 941 och stolparna 849 och 900. Stolparna och 941 kan tyda på att området var spärrat norrut och att konstruktionen var en mindre passage från passagen söder om huslängan mellan husen eller ett planklagt dropprum.

K14 - Latrin. Består av: nergrävningen 1007, fylld med

ren mossa i botten och däröver humus och flis.

K15 - Fundament/byggnad? Består av: stockarna 955, 1089B och de kringspridda stockarna 1088 och 1089A+C. Fyllning, gruslagren 1096 och 931/1124 och det grusblandade humuslagret 1051. Konstruktionen hade två omfar i väster, där stockarna vilade på den tvärlagda stocken 1089B. Urtag för knuttimring fanns synliga, men det N-V hörnet var stört av en grav. Det saknades stockar på den östra sidan. Stockarna 1088 och 1089A+C hade inte något konstruktivt samband med konstruktionen. Fyllningen bestod av alternerande gruslager och humuslager, som liksom stockarna låg på humus- och flislagret 1097. Det översta gruslagret, 931/1124, sträckte sig längre än stockarna i konstruktionen och kunde följas till den östra profilen, där det överlagrade humuslagret 1177. Två alternativa tolkningar kan göras. Antingen var konstruktionen en knuttimrad byggnad, som delvis har rivits bort ner till grunden. Humuslagren 1051 och 1177 skulle då kunna indikera en golvnivå, medan gruslagret 931/1124 var en senare utfyllning. Det andra alternativet är att konstruktionen var ett fundament och plattform för K16. Frånvaron av stockar i den östra delen skulle då kunna förklaras med att nivåskillnaden var såpass liten att det inte behövdes några stockar där. Humuslagren 1051 och 1177 i uppfyllningen kan förklaras som ett spår av att uppfyllningen skedde i etapper. Det senare alternativet verkar vara det rimligaste, eftersom det förra förutsätter en inkonsekvent rivning av konstruktionen.

K16 - Byggnad. Består av: stockarna 807 och 1014A, plankorna 874B, grusfyllningen 872 och gruslagret 901. Stockarna bildade de västra, norra och östra sidorna och spår av knuttimring fanns i det N-V hörnet. De övriga hörnen var störda av gravar. Byggnaden var 5,0 m lång och 3,5-4,0 m bred. Golvet bestod av de öst-västorienterade plankorna 874B med underliggande dragare. Mellan golvet och stockarna fanns grusfyllningen 872, som bör ha varit fyllning i en mullbänk, som det annars inte fanns några spår av. Under golvet och 872 fanns det humusblandade gruslagret 901, som i sin tur överlagrade gruslagret 931/1124.

Byggnaden hade samband med K19 och K20 och kan eventuellt ha varit sammanbyggda med dem, men eftersom områdena vid hörnen

på både K16 och K20 var störda av gravar kan det varken beläggas eller vederläggas. Mullbänken talar för att byggnaden haft en bostadsfunktion.

K17 - Dike. Består av: nergrävningen 1073, orienterad i Ö-V, delvis störd av gravar i den östra delen. Diket började vid 202,5y och fortsatte österut och bör ha hört ihop med det dike som fanns i det nordöstra schaktet. Diket var täckt av passagen K18 och bör ha tjänat som dränering av den.

K18 - Passage. Består av: öst-väst-orienterade plankor på nord-syd-orienterade dragare ur 985 och 1280. Passagen hade en svag dragning åt VSV-ÖNÖ. Norr om dragarna fanns öst-väst-orienterade bjälkar, som låg på nivå med plankorna i passagen, men som möjligen kan markera den norra kanten av passagen.

K19 - Passage? Består av nord-syd-orienterade plankor på öst-väst-orienterade dragare ur 1030, som låg på humuslagret 1031. Området var mycket stört av gravar, varför bara fragment av konstruktionen fanns bevarade. Humusfyllningen 1031 låg på gruslagret 931/1124 ur K15. Konstruktionen kan ha varit en mindre passage genom huslängan eller ett mindre rum eller genomgång i en ihopbyggd stor byggnad (K16+K19+K20). Eftersom de områden där de eventuella väggarna skulle ha funnits var störda av gravar kan inte frågan avgöras.

K20 - Byggnad. Består av: stockarna 1019 och 1029, stolpen 1020, plankorna 1084 och humuslagret 1031. Området var mycket stört av gravar och andra störningar. Stockarna bildar byggnadens väst- och nordvägg, men samtliga hörn var antingen störda eller låg utanför fältet. Det N-V hörnet stöddes troligen av stolpen 1020 och trots att inga hörn fanns bevarade bör byggnaden ha varit knuttimrad. Plankorna 1084 var sammannittade och kan ha tillhört en bordläggning i en båt. Eftersom dessa plankor inte täckte hela den bevarade ytan innanför stockarna, kan det tyda på att golvet hade en mycket provisorisk karaktär och att byggnaden troligen inte hade någon bostadsfunktion. Golvet låg på humuslagret

1031, som i sin tur överlagrade gruslagret 931/1124 från K15.

K21 - Passage. Består av: plankorna 1079/1120/1132, 1135, 1161 och 1179 samt fyllningen 1160 och 1178. Passagen var orienterad i VNV-ÖSÖ och bestod av två delar. I öster fanns den oregelbundna plankläggningen 1079/1132, understödd av några dragare, samt en stor flat sten. Därunder fanns humuslagret 1160, följt av plankläggningen 1161. Under den fanns fyllningen 1178, som delvis låg i diket K7 från fas 2. I 1178 fanns de spridda plankorna 1179. I den västra halvan var plankorna dels orienterade i Ö-V och dels i N-S (1079, 1135 respektive 1120, 1135). Plankorna i den västra halvan låg på 1124, medan de i den östra halvan låg på 1178 eller 1107. Plankorna var generellt dåligt bevarade p.g.a. de sandblandade lagren. Någon direkt kontakt fanns inte mellan de olika halvorna. Detta kan tyda på en delning mellan olika ägor, men de kraftiga störningarna utgör en stor osäkerhetsfaktor. Eftersom passagen var smalare än K18 bör den inte ha varit lika viktig och bara haft lokala uppgifter i likhet med K13 och K19.

K22 - Byggnad? Består av: stocken 1211, som var skuren av gravar i söder. Stocken var dåligt bevarad och några spår av knuttimring kunde inte iakttas. Eftersom stocken hade samma orientering och låg i förlängningen av den östra sidan av K16 kan stocken ha varit en vägg i en byggnad. Det är dock inte möjligt att säga om det var öst- eller västväggen.

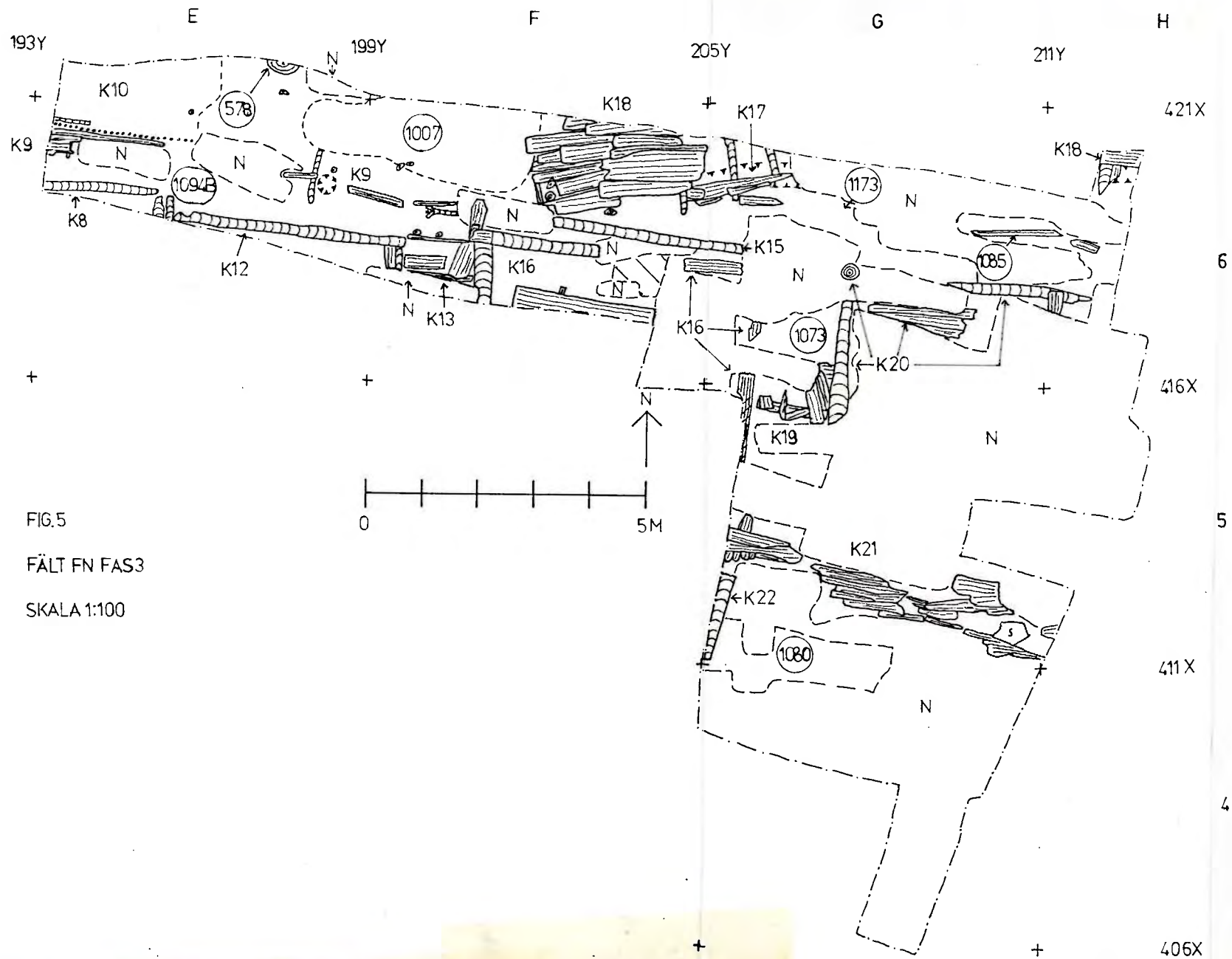

FIG.5

FÄLT FN FAS3

SKALA 1:100

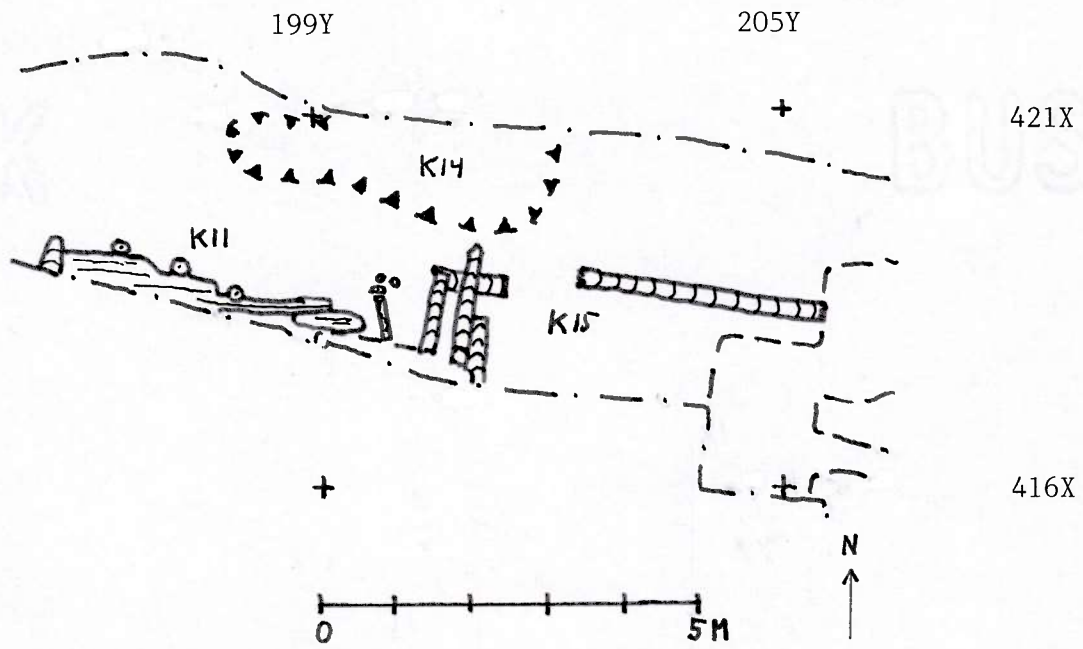
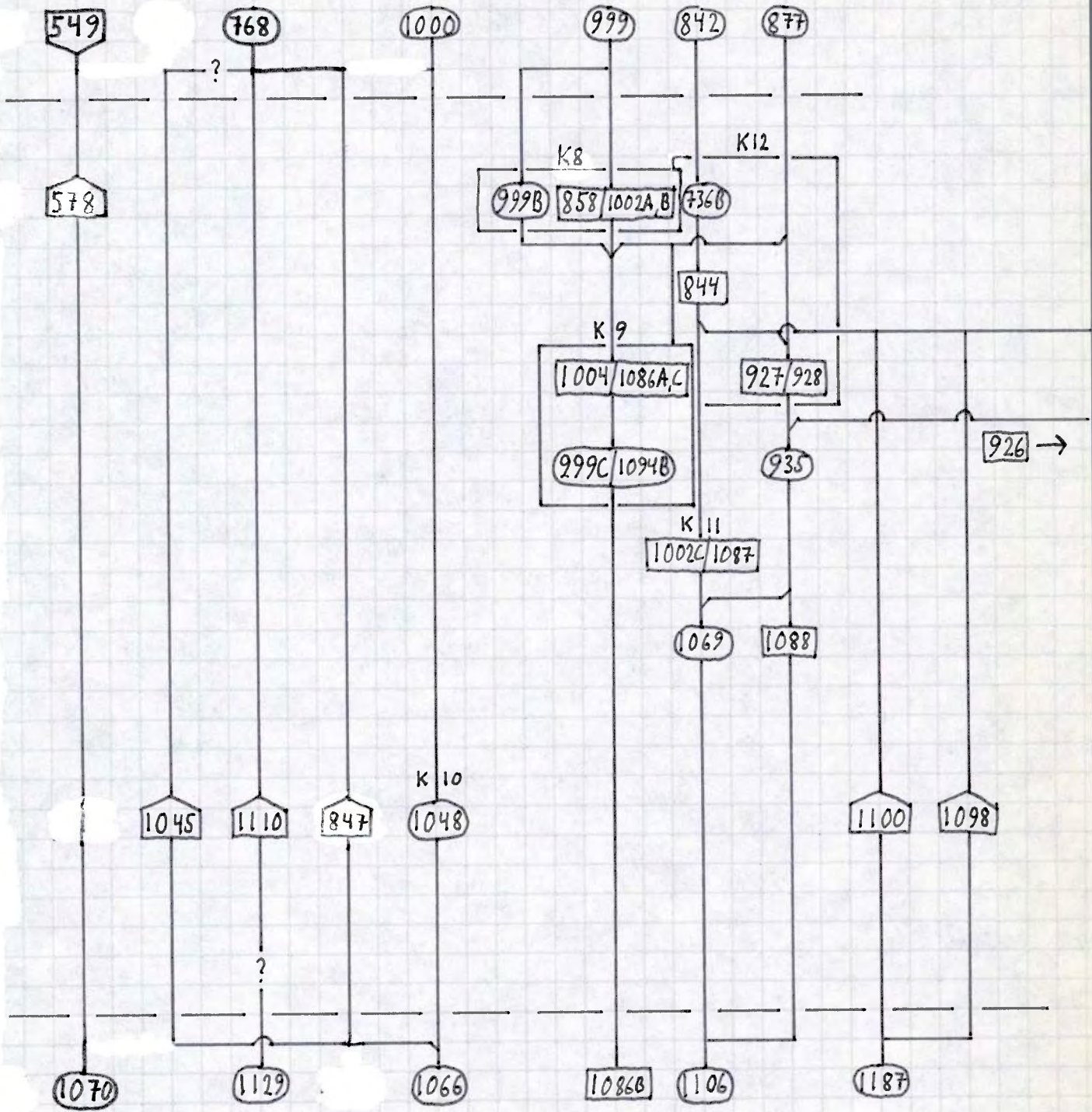

Fig.4. Konstruktioner i den undre nivån av fas 3.

4

3

2

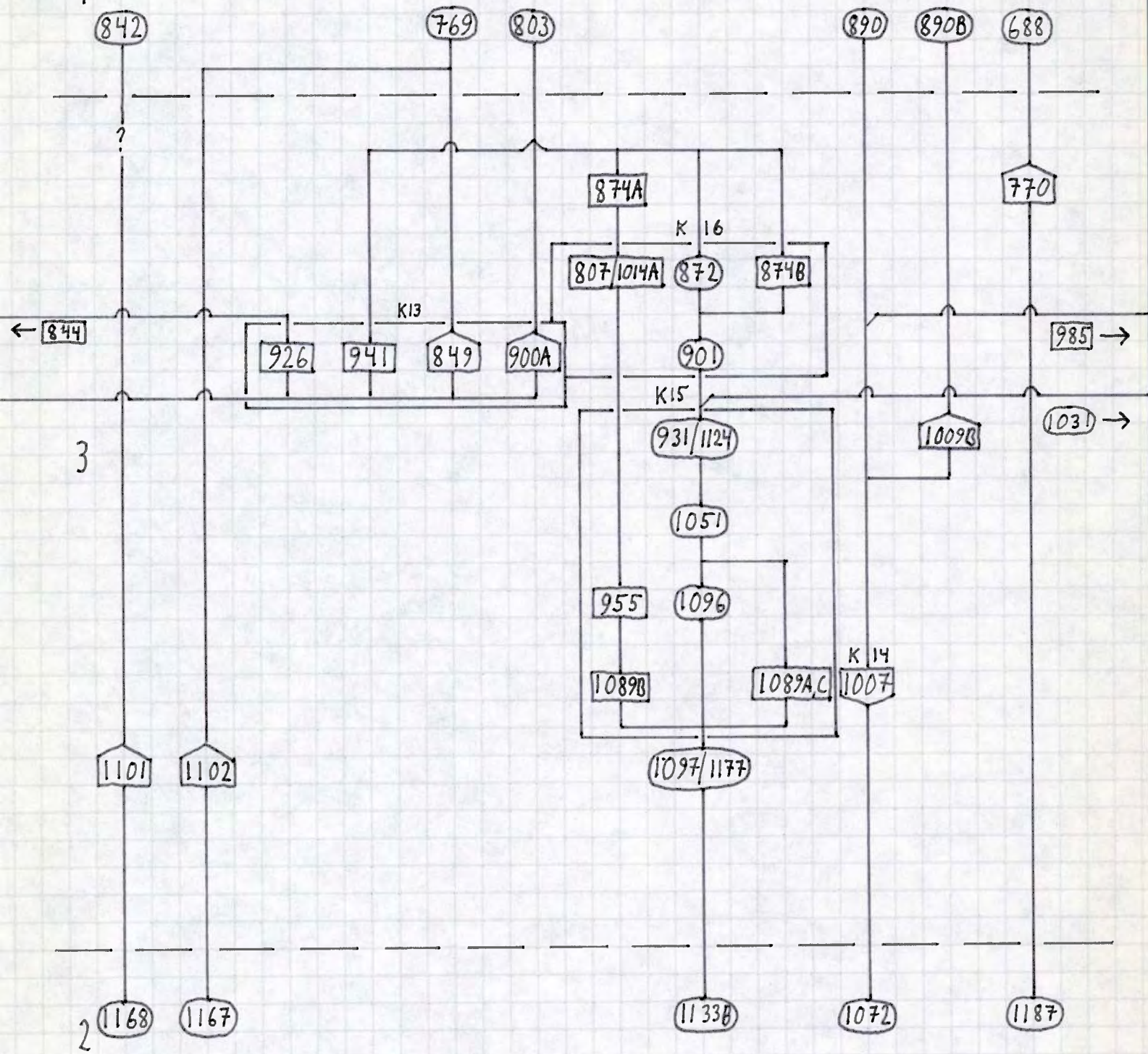

FN

Minimatrix, fas 3, nr.1.

Forts. →

4

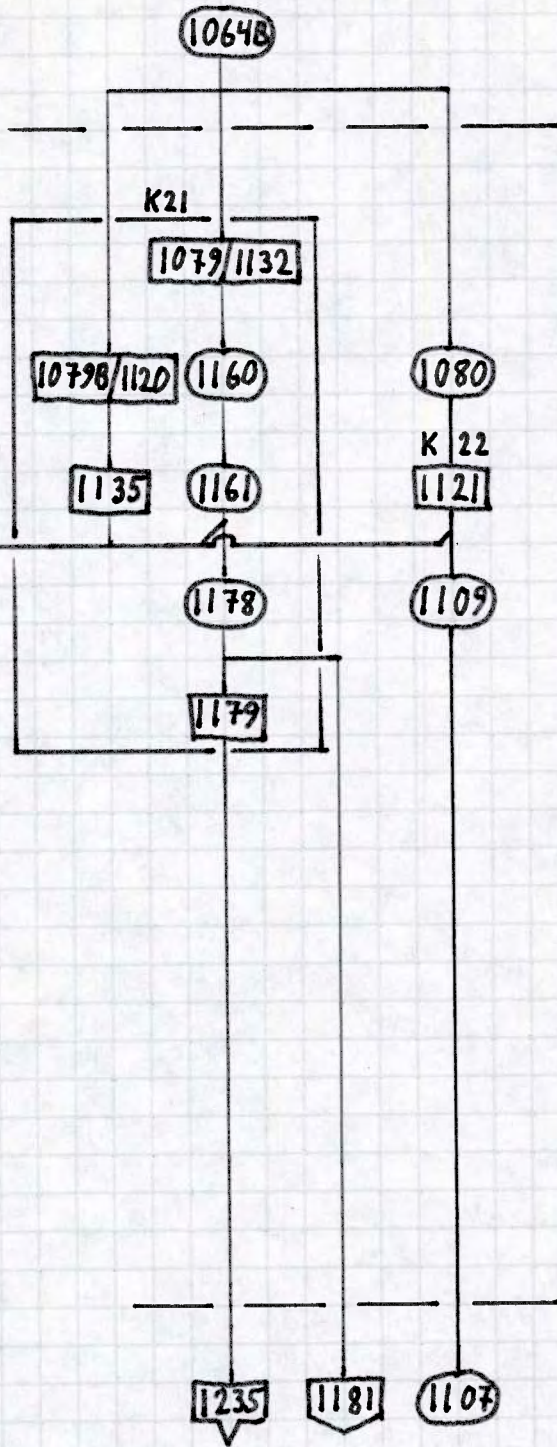
FN

Minimatrix, fas 3, nr. 2.

Forts. →

4

3

2

FN

Minimatrix, fas 3, nr. 4.

FAS 4.Generell karaktäristik.

Till fasen räknas fyra konstruktioner, två byggnader, en passage och en latrin. Byggnaderna var brända och mindra omfattande än i fas 3 och därför mer svårtolkade. Paralleller med fas 3 har därför varit viktiga. Liksom i fas 3 låg passagen längst norr i fältet, norr om byggnaderna, och var i motsättning till de senare inte bränd. Konstruktionsresterna talar för att bebyggelsemönstret från fas 3 var detsamma, med en passage och en huslänga. Söder om huslängan hade dock gravar stört området såpass mycket att det inte går att bedöma om några förändringar hade skett. Den ägogräns som kunde påvisas i den västra delen i fas 3 fortsatte troligen i samma område också i fas 4. Längst i söder låg gravarna från den äldsta kyrkogården, som bör tillhöra fas 4 och/eller fas 5 (fig.6). Fasen motsvarar fas 4, nivå 3, i FW.

Stratigrafisk beskrivning.

I den västra delen fanns längst i sydväst den osäkra byggnaden K23, som var bränd, troligen av brandlagret 736. Den omgavs av humus-, flis- och gödsellagret 999. Öster om K23 fanns de tre plankorna ur 827, som stod på högkant på ena långsidan och var orienterade i Ö-V. Söder om plankorna fanns de liggande plankorna 859, som i likhet med 827 var brända av 736. Söder om 827 fanns humuslagret 842 och norr om den fanns 999 och flislagret 890. Konstruktionen hade samma orientering som byggnaderna i fas 3, men var svår att tolka. Eventuellt skulle plankorna ha kunnat vara placerade under en byggnad på stolpar för att spärra utrymmet mellan markytan och bjälklaget. Det största problemet är dock att det är svårt att säkert knyta några stolpar i området till fasen. Stolpen 841 var yngre än fas 3 och äldre än fas 5. Eventuellt skulle också stolparna 1098A+B, 1101 och 1102 kunna tillhöra fasen. Dessa har annars placerats i fas 3, men ett större problem är att de inte var brända, vilket de borde ha varit om de skulle tillhöra fas 4. Av den anledningen är både tolkningen av konstruktionen och den eventuella förekomsten av en byggnad osäker.

Öster om 827 fanns humus- och flislagret 803/877, som också låg under K24. Byggnaden K24 var i likhet med K23 bränd av 736.

Norr om dessa konstruktioner fanns passagen K25, som var obränd. Större delen av plankbeläggningen i passagen var bortriven. Passagen låg på flislagren 1000 och 890/1027. I passageområdet fanns stolpen 848 invid den norra profilen och tillhör fas 4 eller början av fas 5. Mellan passagen och 827 fanns latrinnergrävningen 890B, som hade skurit 890.

I den mellersta delen fortsatte K25, men var mycket fragmentarisk p.g.a. störningar av gravar. Till passagen hörde troligen de öst-väst-orienterade plankorna 1279 i det norra schaktet. Längst i öster fanns humus- och flislagret 975, som motsvarade 890/1027. Fastillhörigheten avgjordes av relationerna till de underliggande lagren och konstruktionerna, samt att 1279 i det norra schaktet överlagrades av de brända plankorna 1278, som bör tillhöra fas 5 av nivån att döma.

Söder om passagen fanns de brända plankbitarna 962A, som var orienterade i Ö-V. Under dem fanns plankfragmenten 962B, som var orienterade i N-S. Plankorna låg på humus- och flislagret 803B och täcktes av brandlagret 913. Eventuellt kan plankorna vara en rest av ett golv i en byggnad, med de obrända plankorna som dragare. Det skulle då ha varit en efterföljare till K20 i fas 3. Eftersom resterna av konstruktionen var såpass fragmentariska är det dock säkrast att lämna frågan öppen. Väster om 962 låg de spridda plankorna 1014B också på 803B, och täcktes likaså av 913. Eventuellt skulle plankorna i likhet med K19 i fas 3 ha kunnat vara rester av en passage, men området var mycket stört av gravar och resterna av den eventuella konstruktionen så små att osäkerhetsfaktorerna är mycket stora. Bjälken 1014A ur K16 stack tydligen upp ur lagren, eftersom den också var bränd av 913.

I den södra delen var större delen av området stört av gravar. Den brända plankan 1078, var orienterad i Ö-V och låg på den nord-syd-orienterade plankan 1132B som låg på passagen K21 från fas 3. Plankan kan därför eventuellt vara en rest av en passage. I den södra delen fanns också två områden med det sandblandade humuslagret 1064B.

När det gäller uppdelningen inom huslängan verkar den kunna delas upp i två halvor, liksom i fas 3, med en gräns mellan 199,5y och 201,0y. Eftersom passagen var mycket dåligt bevarad, går det inte att dra några slutsatser av den om en eventuell fortsättning av gränsen där. Eftersom allt större områden var påverkade av störningar finns det möjligheter att det har funnits andra

ägogränser som inte kan spåras längre, men den som påvisats visar en kontinuitet.

Längst i söder, närmast stenkyrkan, fanns gravar från den äldsta kyrkogården. Eftersom K22 var skuren av gravar kan gravarna tidigast tillhöra fas 4. Under förutsättning av att den brända plankan 1078 var en del av en passage skulle den och lagret 1064B visa nordgränsen för gravarna. Gravarna kan också tillhöra en yngre fas, men eftersom kyrkogården expanderade under fas 6 och de aktuella gravarna ligger djupare än dessa, är fas 5 det enda alternativet. Avgränsningen mot de yngre gravar måste gå efter en godtycklig nivå, eftersom det inte fanns några täckande lager i området. Eftersom de djupaste gravarna i den norra hälften av den södra delen låg på 6,0 m-nivåen och dessa är yngre än fas 5, sattes en gräns vid 6,0 m för fasskiljet 4/5-6 i den södra hälften.

Av gravarna som ingick i fas 4/5 låg kistan till Sk (skelett) 380 i kista 1266 i graven 1265 delvis under fundamentet till kyrkan. Därmed bör gravarna i fasen vara äldre än stenkyrkan och ha tillhört en kyrkogård som låg vid en äldre kyrka. Från kista 1259B togs ett C¹⁴-prov, som i skrivande stund inte är färdiganalyserat (se Göthberg 1986 s.19).

I fas 4/5 ingick följande gravar:

Sk295 i kista	993 i grav	994	Sk340 i kista	1143 i grav	1150
Sk304	"	992	"	1033	Sk345 " 1164
Sk312	"	1052	"	1054	Sk346 " 1166
Sk319			"	1068	Sk370 " 1238
Sk320			"	1075	Sk371 " 1250
Sk324	"	1076	"	1072	Sk374 " 1245
Sk327			"	1108	Sk375 " 1253
Sk333	"	995	"	1117	Sk377 " 1261
Sk335			"	1131	Sk378 " 1263
Sk338	"	1134	"	1141	Sk380 " 1265
Sk339	"	1138	"	1144	Sk382 " 1273

samt kista 1259 med fyllning 1269, kistorna 990, 1153, 1155 och 1268.

Jordlag i fas 4:

736/913/968 D	842	975
803/877	890/1027	999
816 i K23	890B/932/976 i K48 B	1000
840 i K23	961	1064B

Gravar i fas 4/5:

994	1092	1144	1245	1263
1033	1108	1150	1250	1265
1054	1117	1164	1253	1269
1068	1131	1166	1261	1273
1075	1141	1238		

Konstruktionsbeskrivning.

K23 - Byggnad? Består av: stocken 743 och bjälken 779, humuslagren 816 och 840. Både 743 och 779 var brända, men brandlagret 736 täckte inte dem eller humuslagren 816 och 840 i konstruktionen, utan anslöt bara. Konstruktionens N-Ö hörn var stört. Eftersom konstruktionen bara består av en stock och en bjälke, som bara avtäcktes i det S-V hörnet är tolkningen osäker.

K24 - Byggnad? Består av: halvklyvningen och plankan 854, plankorna 828, stenarna 853 och stolparna 873. Konstruktionen låg på humus- och flislagret 803 och de öst-väst-orienterade plankorna 828 var brända av brandlagret 736. De västra och norra begränsningarna markerades av 854, som var obränd. Vid den norra kanten fanns de dåligt bevarade stolparna 873, som stod på stocken 807 i K16 från fas 3. Det är oklart om stolparna har något att göra med de övriga konstruktionerna. Eftersom störningarna var kraftiga är konstruktionen svår att tolka. Troligen visar 854 och 828 det N-V hörnet av en byggnad, vars utsträckning inte går att fastställa.

K25 - Passage. Består av: bjälkarna 886, 887D, 1001, 1008, 1028 orienterade i N-S, plankorna 887, 1028 och 1279 på dem och orienterade i Ö-V, samt bjälkarna/stockarna 784/1005, 846 och 1003 orienterade i Ö-V. Av de sistnämnda hade bjälken 784 en ränna på översidan och kan därför ursprungligen ha funnits i en byggnad i stavteknik eller skiftesverksteknik. Trävirket i passagen var inte bränt, vilket kan tyda på att större delen av den revs upp efter branden. Till skillnad mot fas 3 fanns passagen i fältets hela öst-väst-utsträckning och var orienterad i Ö-V med en svag dragning åt norr.

K48 - Latrin. Består av: mossfyllda nergrävningen 890B.
Latrinen låg mellan passagen K25 och byggnaden K24 och nära den
troliga tomtgränsen.

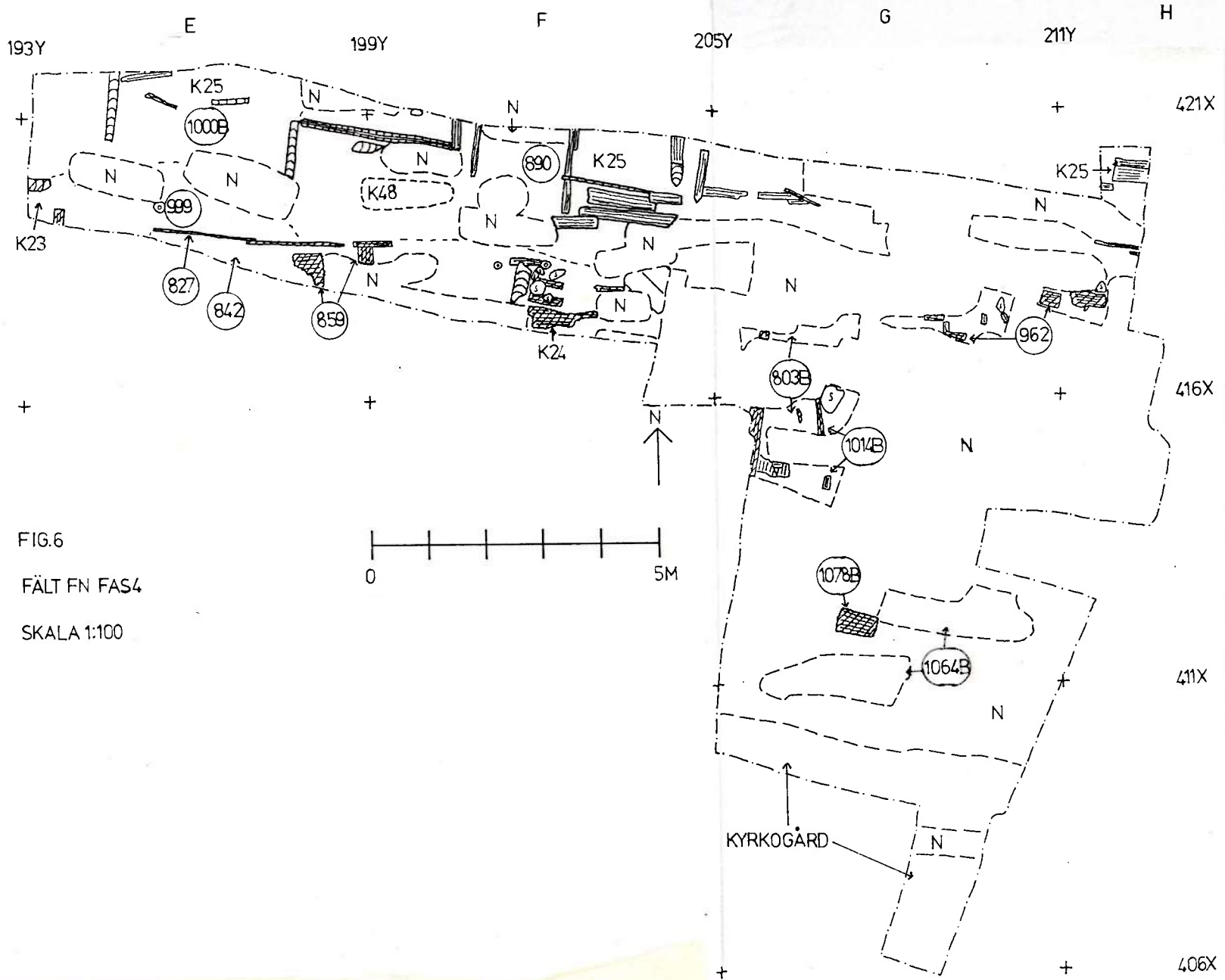
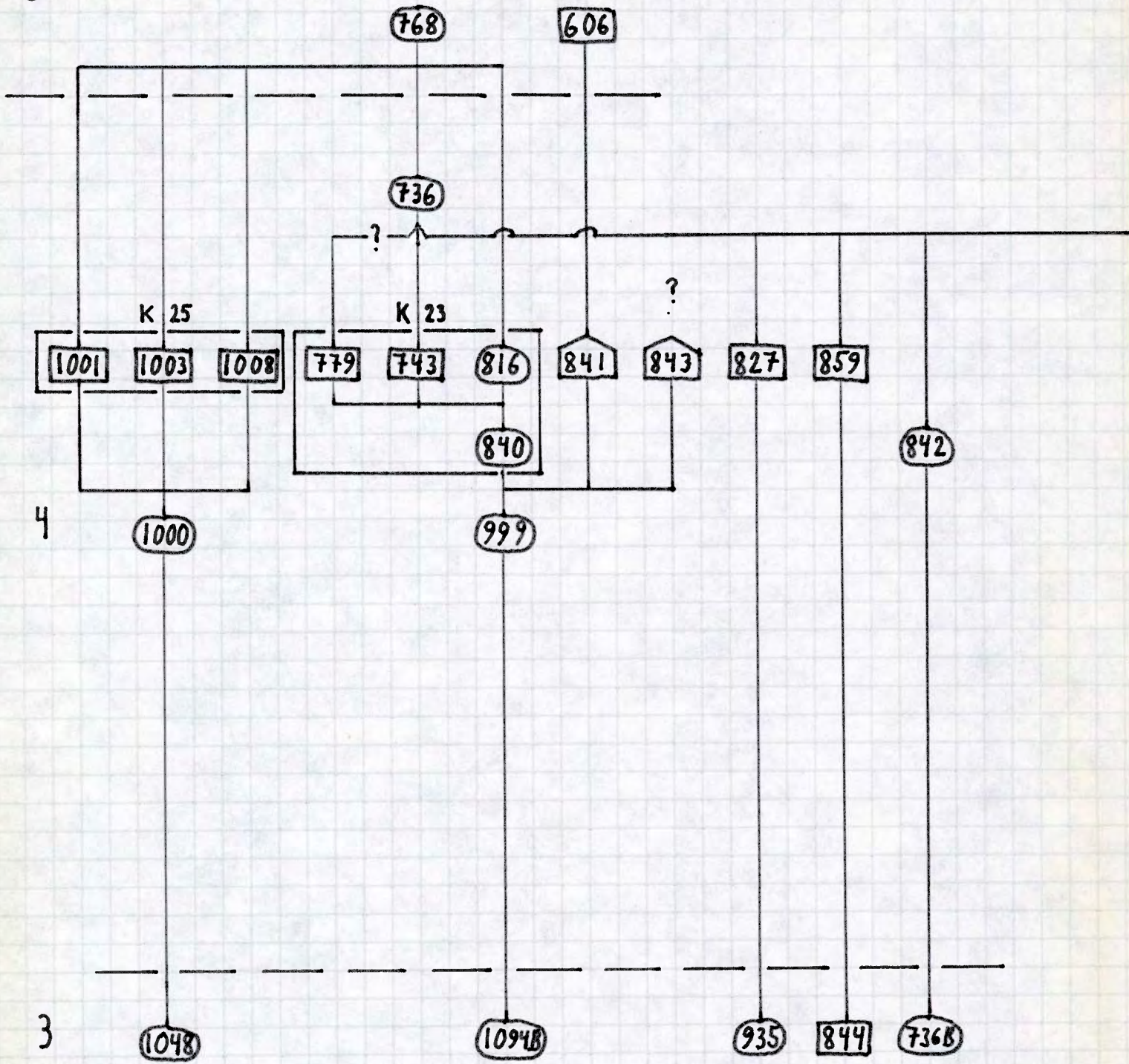

FIG.6
 FÄLT FN FAS4
 SKALA 1:100

5

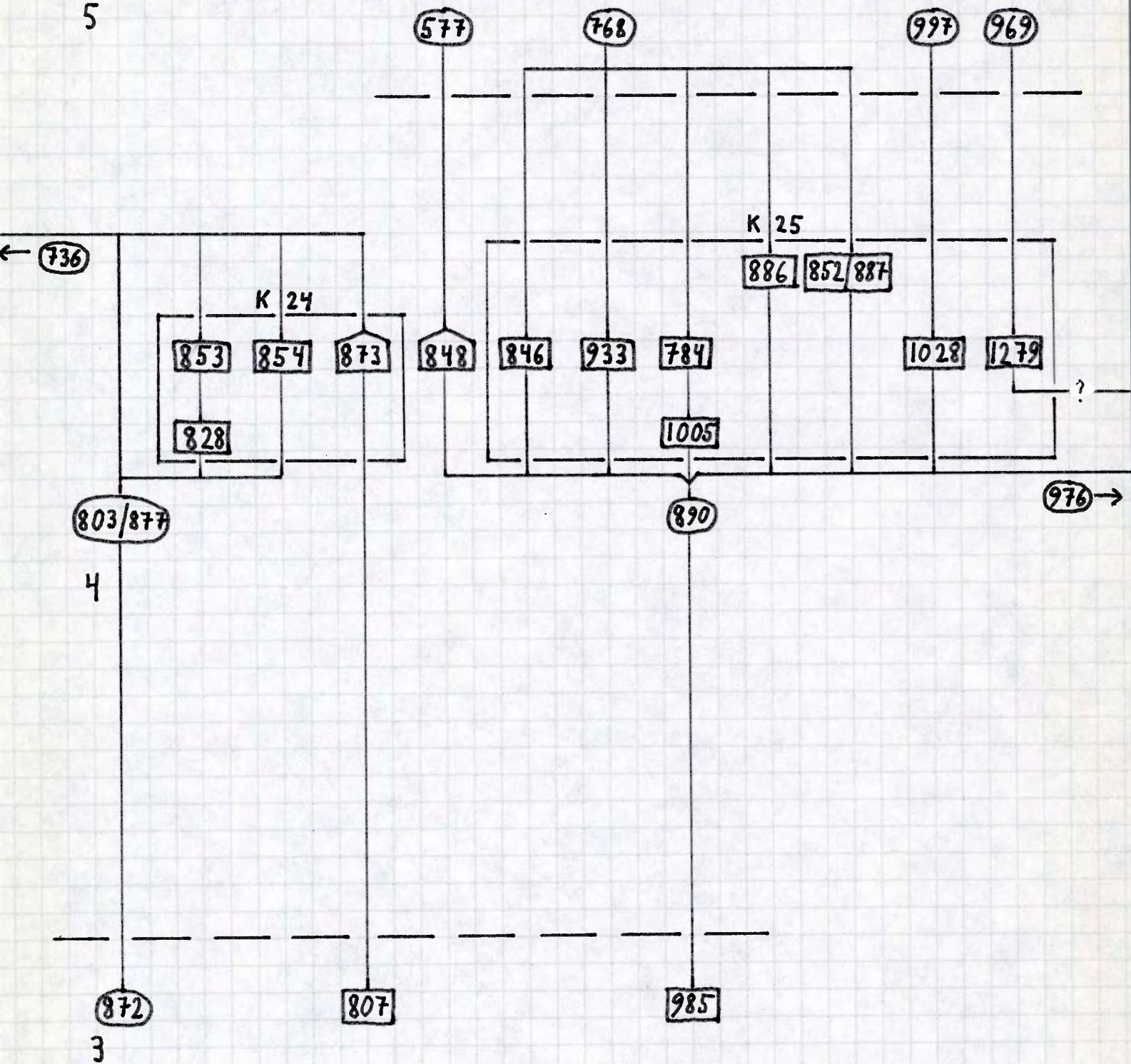
FN

Minimatr, fas 4, nr.l.

Forts. →

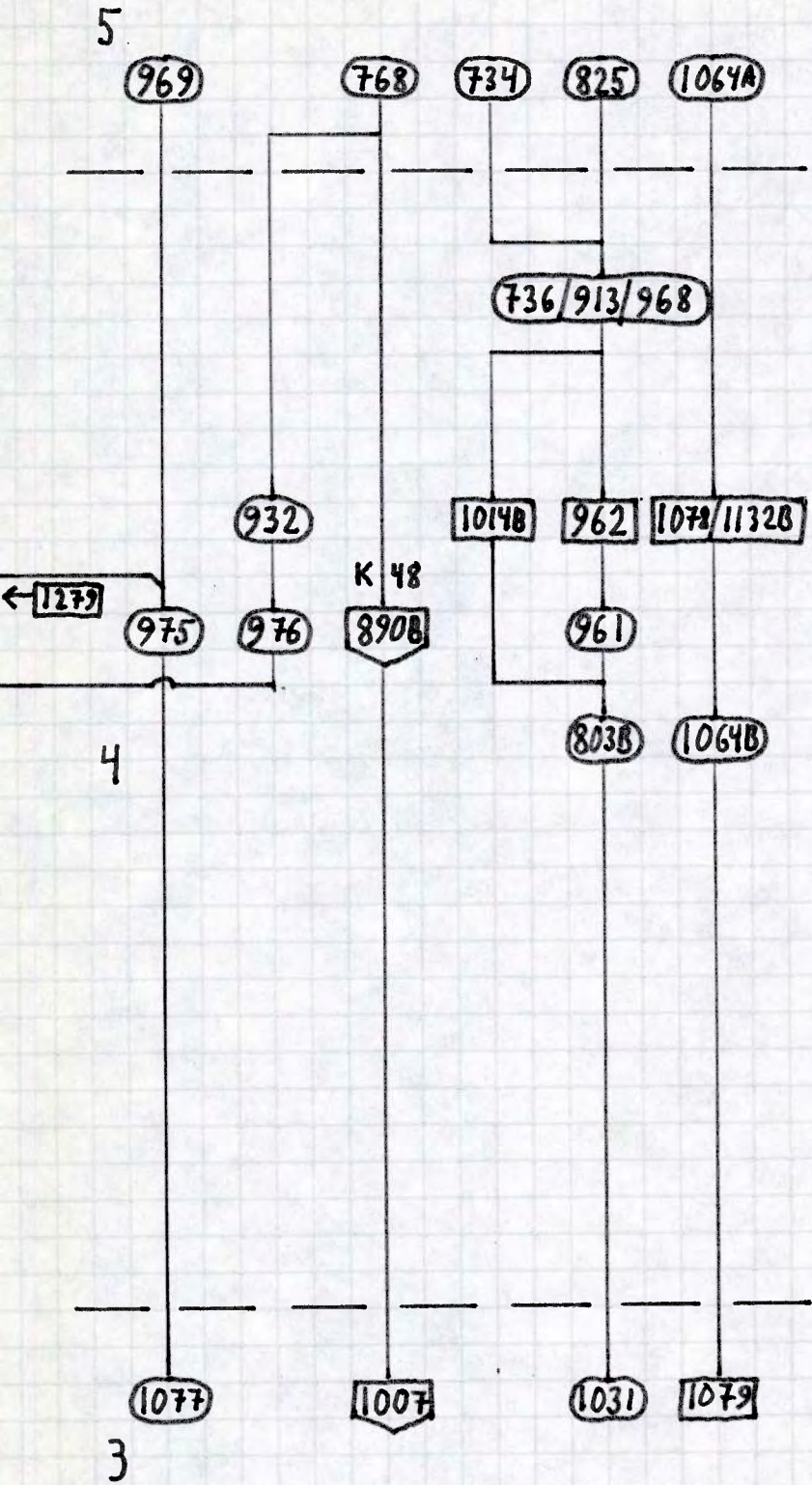
5

FN

Minimatrix, fas 4, nr. 2.

Forts. →

FN

Minimatrix, fas 4, nr.3.

FAS 5.Generell karaktäristik.

Tre säkra konstruktioner fanns i fasen, samt dessutom en del fragmentariska spår av konstruktioner. Två av konstruktionerna var byggnader och den tredje en passage. Byggnaderna och delar av passagen var brända. Störningarna från gravar var mycket omfattande och bara konstruktionerna i den västra delen var tolkbara. Trots detta visar byggnaderna och konstruktionsresterna att det fanns en huslänga orienterad i Ö-V med en passage norr om den. Huslängan delades troligen i två delar av en ägogräns. En av byggnaderna i huslängan hade troligen två våningar eftersom det fanns ett underlag till en stege eller trapp norr om byggnaden. Längst i söder fanns gravar från den äldsta kyrkogården (fig.7). Fasen motsvarar fas 5 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.

I den västra delen fanns i sydväst byggnaden K26, som dels bestod av två stolpar som var brända på toppen och dels några obrända, knuttimrade stockar (bild 1). Stockarna låg på flislagret 768 och täcktes av humus- och flislagret 705 och flislagret 674, som låg under brandlagret 646. Stockarna bör därför ha ingått i en del av byggnaden som revs innan branden. Öster om K26 fanns byggnaden K27, som varit knuttimrad och stått på stolpar. I området fanns flislagret 769, som motsvarade 768, och på det bjälkarna 737, 776, 777. Däröver fanns flislagret 674, som täcktes av brandlagret 646. Norr om K26 fanns resterna av passagen K28, vars dragare var obrända och låg på 768. Dragarna var delvis täckta av flislagren 704 och 688. Det fanns fragmentariska rester av den brända plankläggningen på dessa, och plankorna täcktes av brandlagret 577/646/649. I passageområdet fanns stolparna 554 och 697, varav den förra var bränd, men kan möjligen också tillhöra fas 6. Öster om K27 fortsatte 769 och 674 fram till omkring 202y, där humuslagret 734 ersatte 768. Över det fanns lerlagret 661 och på det de nord-syd-orienterade bjälkarna 679. De täcktes av humuslagret 650, som var samtidigt med 674. På 650 fanns den brända nord-syd-orienterade bjälken 622, som var bränd av brandlagret 646/649. Fragmentariska rester av dessa lager och främst lå då lerlagret 661, kunde spåras i den mellersta delen till omkring 207,5y. På 650 i detta område fanns det rester

av brända plankor.

I den mellersta delen fanns norr om dessa underst humus- och flislagret 997 under de spridda plankorna 998. De täcktes av 768 på vilket de spridda plankorna 771 och 813 låg. Däröver fanns lerlagret 661B, som i likhet med 661 började ungefär vid 202y. Däröver fanns flislagret 688 och dragare i K28, och överst några fläckar av brandlagret 646/649. I nordöst i den mellersta delen fanns humus- och flislagret 825/880, som låg under brandlagret 646/740. Norr om dessa fanns underst flislagret 969, som motsvarar 768, följt av 661 och humus- och flislagren 871 och 826B. På det låg plankan 870. I det noröstra schaktet fanns ett flislager som troligen motsvarade 969 och 688 och på det den brända plankan 1278, som troligen tillhörde K28. Den södra delen var totalt störd av gravar från senare faser. Längst i söder fanns gravar från fas 4/5.

Förutom de två säkra byggnaderna i fasen verkar de fragmentariska lagren och konstruktionerna i den mellersta delens västra halva indikera att det kan ha funnits en konstruktion begränsad av 202,5y, 418,5x och 208y. Det fanns ett stort mellanrum mellan denna hypotetiska konstruktion och K27, vilket kontrasterar mot närheten mellan K26 och K27. Detta tomrum ligger i samma område som den troliga ägogränsen i tidigare faser.

Steg/trappunderlaget visar att K27 hade mer än en våning, samt att den hade en ingång från den norra passagen. Detta kan i sin tur vara en antydning om att det inte existerade någon passage i den södra delen och möjligen kan det vara en följd av att kyrkogården hade etablerats.

Förekomsten av de fragmentariska lagren i den mellersta delen visar att det inte anlades några gravar i området förrän tidigast fas 6. Detta kan troligen utsträckas till att gälla hela det område som i fas 3 och 4 täcktes av hus i den södra delens norra halva. De djupaste gravarna i den mellersta delen hade en bottennivå på 5,8-5,9 m.ö.h. Motsvarande nivå för gravarna i den södra delen norr om den äldsta kyrkogården var 6,0 m.ö.h. Eftersom bottenlagren sluttade från syd mot norr kan nivåskillnaden troligen förklaras med att markytan sluttade i samma riktning också i fas 5.

Detta bör indikera att också gravarna i den mellersta delen tidigast kan tillhöra fas 6.

Störningar i fasen utgjordes av 1600/1700-talsnergrävningar och gravar. Brandlagret 646/649 motsvaras i FW av FW655 i FW fas 5.

Jordlag i fas 5:

577/646/649/740 D	688	734	825/880
650	703	738	826B
659/674	704	768/876	871
661	705	769	969
661B			

Konstruktionsbeskrivning.

K26 - Byggnad. Består av: stolparna 553A och 569, stockarna 606/640/641/642 och flätverket 739. Stolparna var brända på toppen, medan stockarna och flätverket var obrända. Det senare täcktes av humus- och flislagret 705 och flislagret 674, som troligen också täckte stockarna. Dessa lager var äldre än brandlagret 646, som inte fanns över konstruktionen. Stockarna slutade ett stycke från 553A p.g.a. en störning. Eftersom det fanns en ränna i den östra sidan av stolpen kan den och stockarna ha varit sammanfogade. Frånvaron av brandspår tyder dock på att den knuttimrade delen hade slutat att användas innan branden. Eventuellt kan stolpen 569 ha ersatt den knuttimrade delen, men ett problem är att den var placerad innanför fasadlinjen på K26 och K27. Ytterligare en tveksam detalj är att stolpen hade ungefär samma bottennivå som 553A och stolparna i K27, vilket skulle kunna antyda en samtidighet. Flätverket skulle eventuellt ha kunnat vara en begränsning av en mullbänk, men ett problem med tolkningen är att mycket litet av byggnaden blev utgrävd.

K27 - Byggnad. Består av: stolparna 624, 670, 671, 673, 702, 774, stocken 582 och bjälken 643, samt stocken 672, som samtliga var brända. På stolparna 670 och 671 låg stocken och bjälken 582 och 643, som var knuttimrade. På stolpen 774 låg stocken 672, men den låg troligen inte i ursprungligt läge. I det N-V hörnet låg en flat sten intill 582 och 643. Av steg/trappunderlaget i K28 vid det N-Ö hörnet att döma fanns det mer än en våning i byggnaden. Detta kan möjligen också de sex stolparna tyda på. Eftersom stegen/trappan låg parallellt med byggnadens nordvägg kan den ha lett upp till en svalgång. Möjligen kan byggnaden därför ha varit en loftbyggnad.

K28 - Passage. Består av: bjälkarna/stockarna 654A, 780, 781, 837A-C+E, bjälkarna 693, 694, de brända plankorna 698 och 1278, samt stockarna 608, 653 och 699. De förstnämnda stockarna och bjälkarna var orienterade i N-S och var troligen dragare, eventuellt tillsammans med den andra gruppen av bjälkar. De brända plankorna bör ha tillhört plankläggningen. Eftersom det var såpass litet bevarat av plankläggningen och brandlagret bara var fläckvis bevarade, har troligen de bränd delarna rivits efter branden. De sistnämnda stockarna 608 m.fl. var orienterade i N-S med undantag för 699, som var orienterad i Ö-V. Av stockarna hade 608 ett urtag längs hela översidans västra sida. Den omgavs av 653 och 654A och samtliga tre låg på 699. Urtaget kan tolkas som ett underlag för en stege eller trappa, som lett upp till en övre våning. De omgivande stockarna fungerade troligen som stöd.

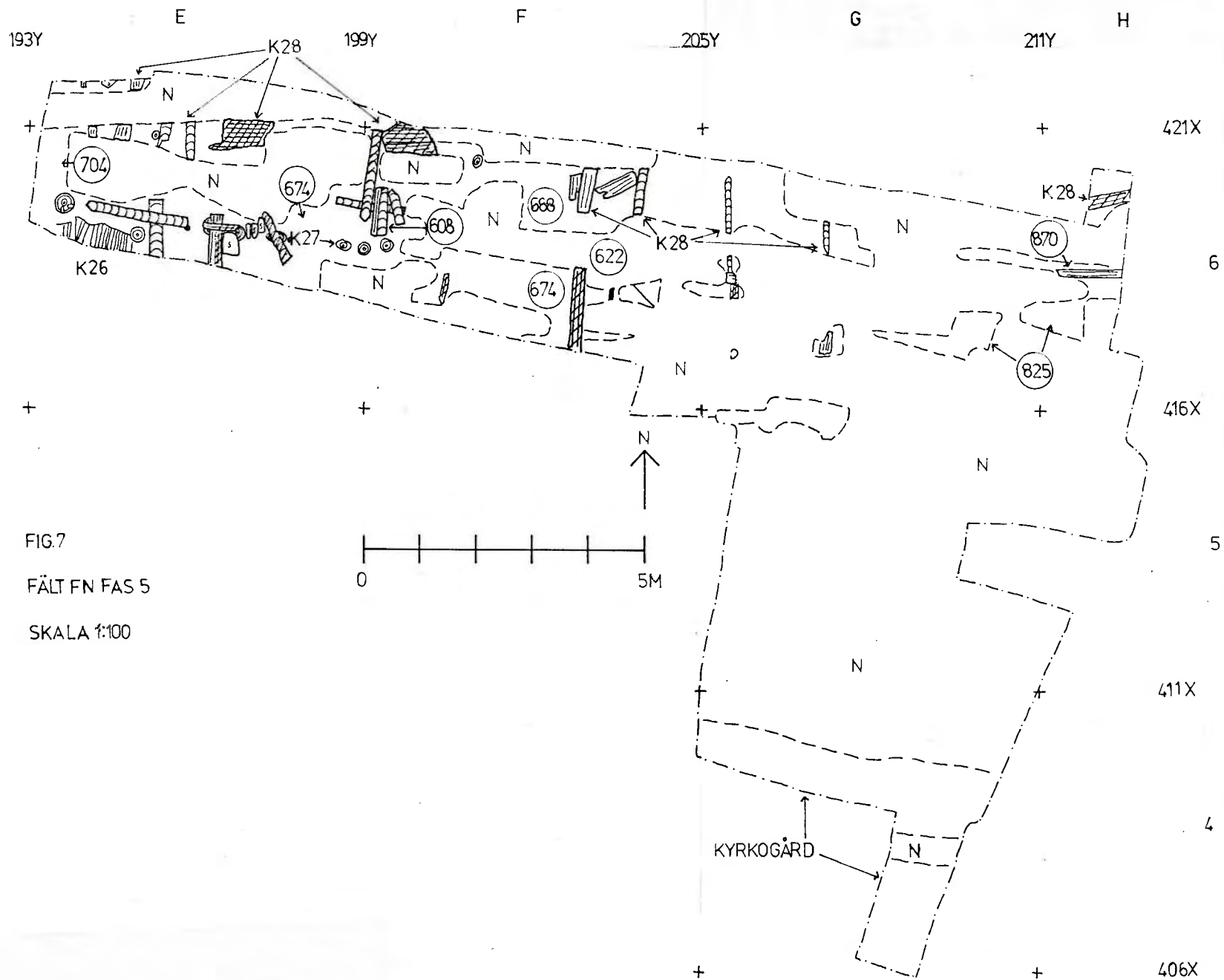
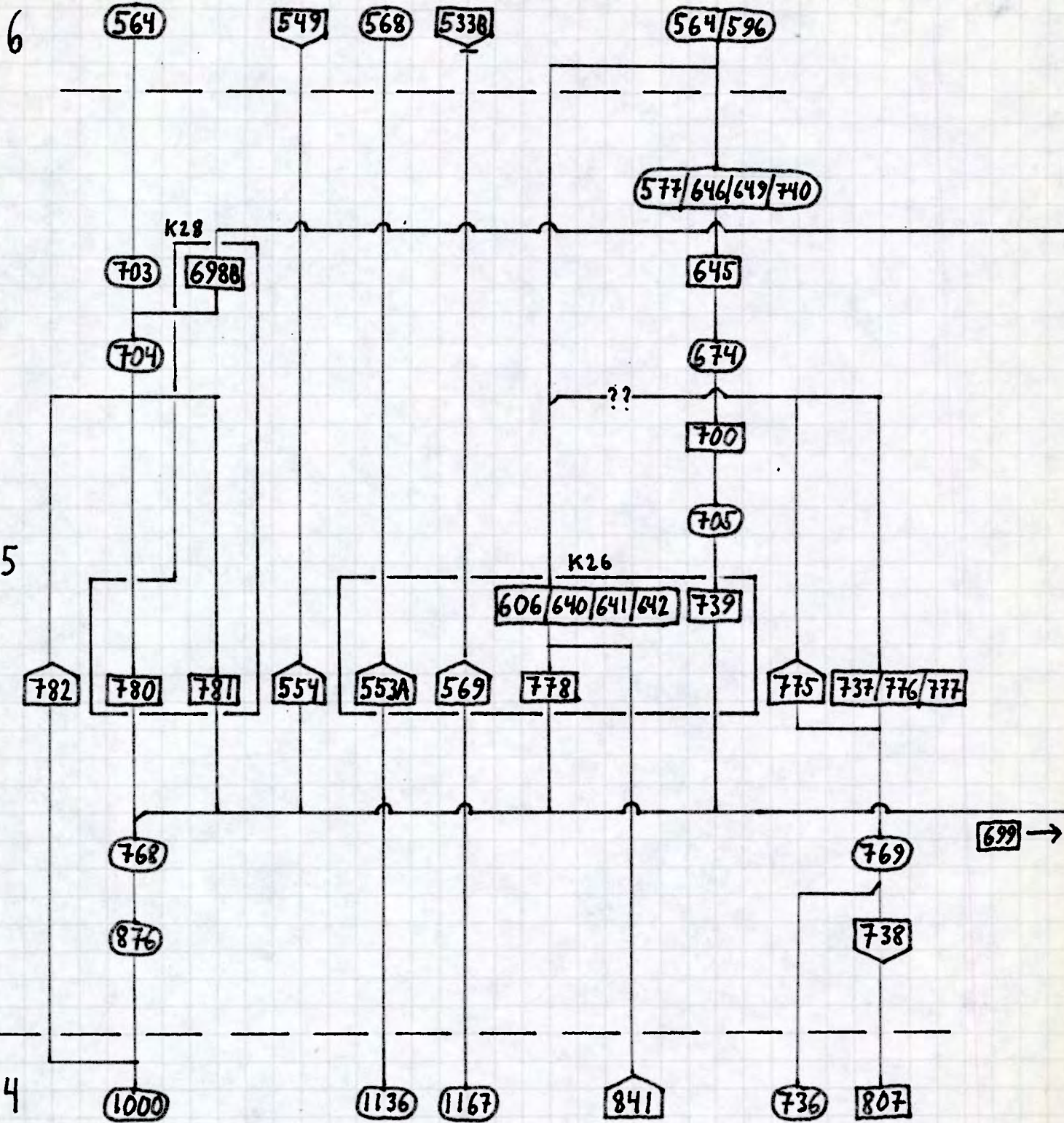

FIG.7
 FÄLT FN FAS 5
 SKALA 1:100

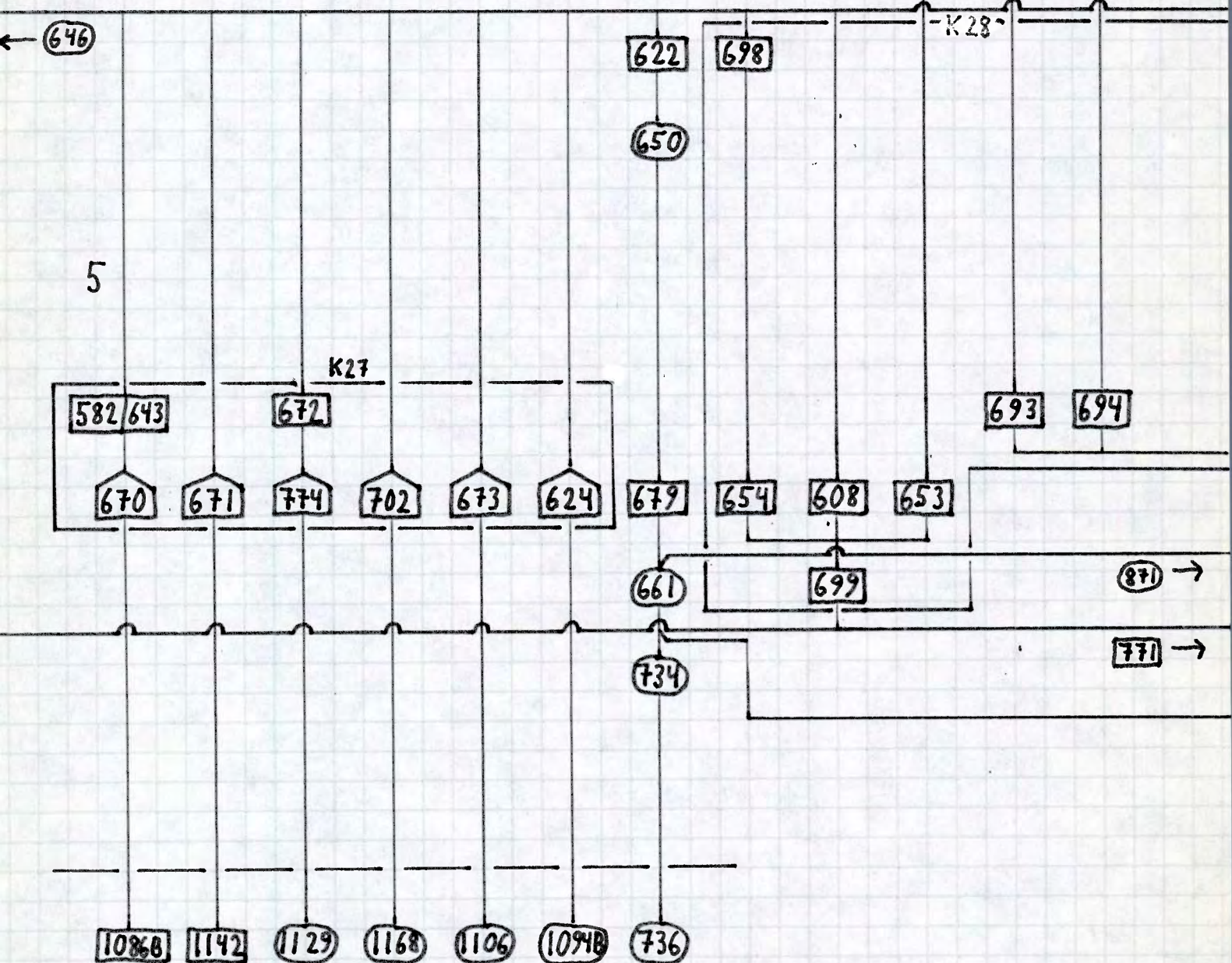
FN
 Minimatrix, fas 5, nr. 1.

Forts. →

6

596

5

K27

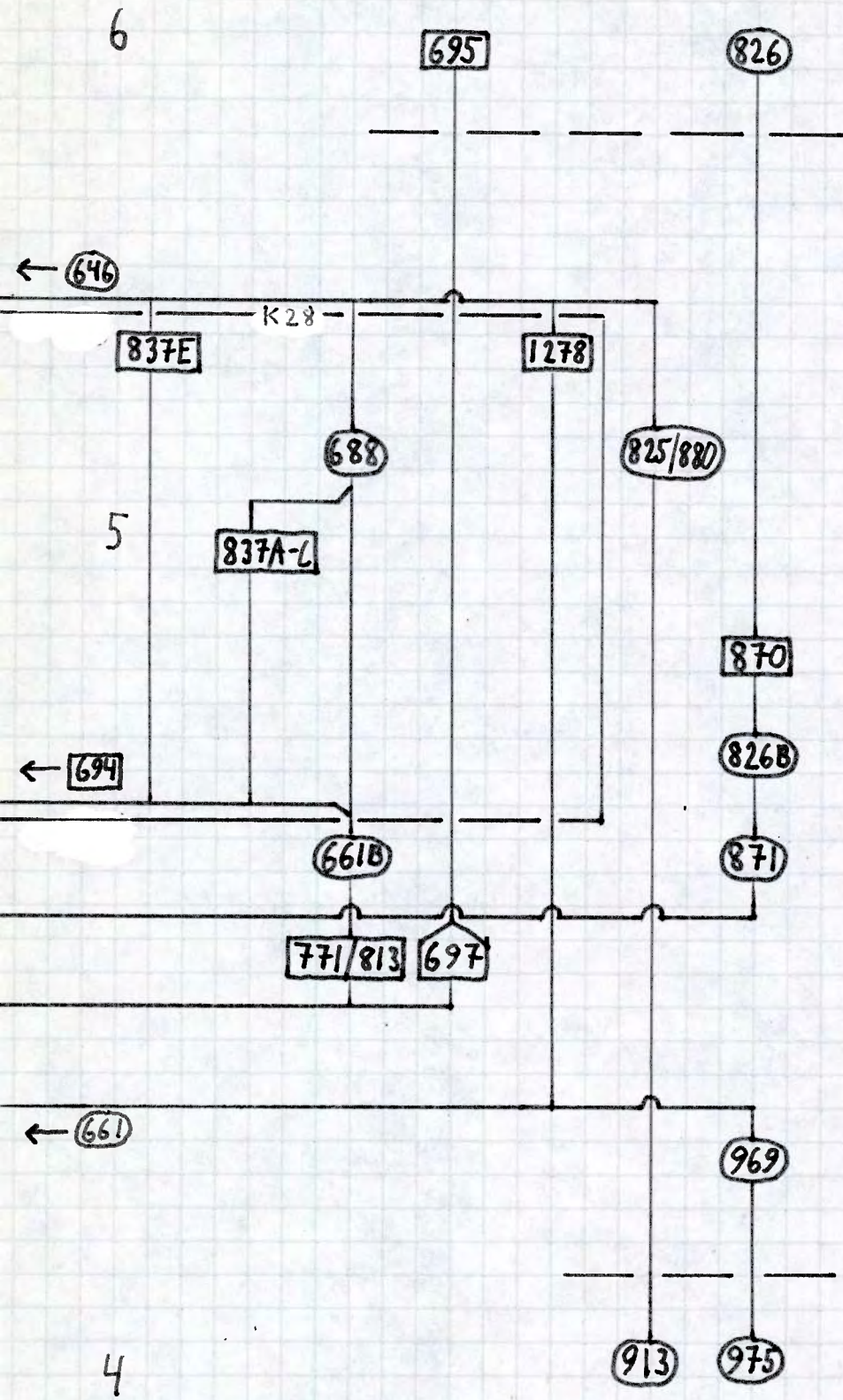
K28

4

FN

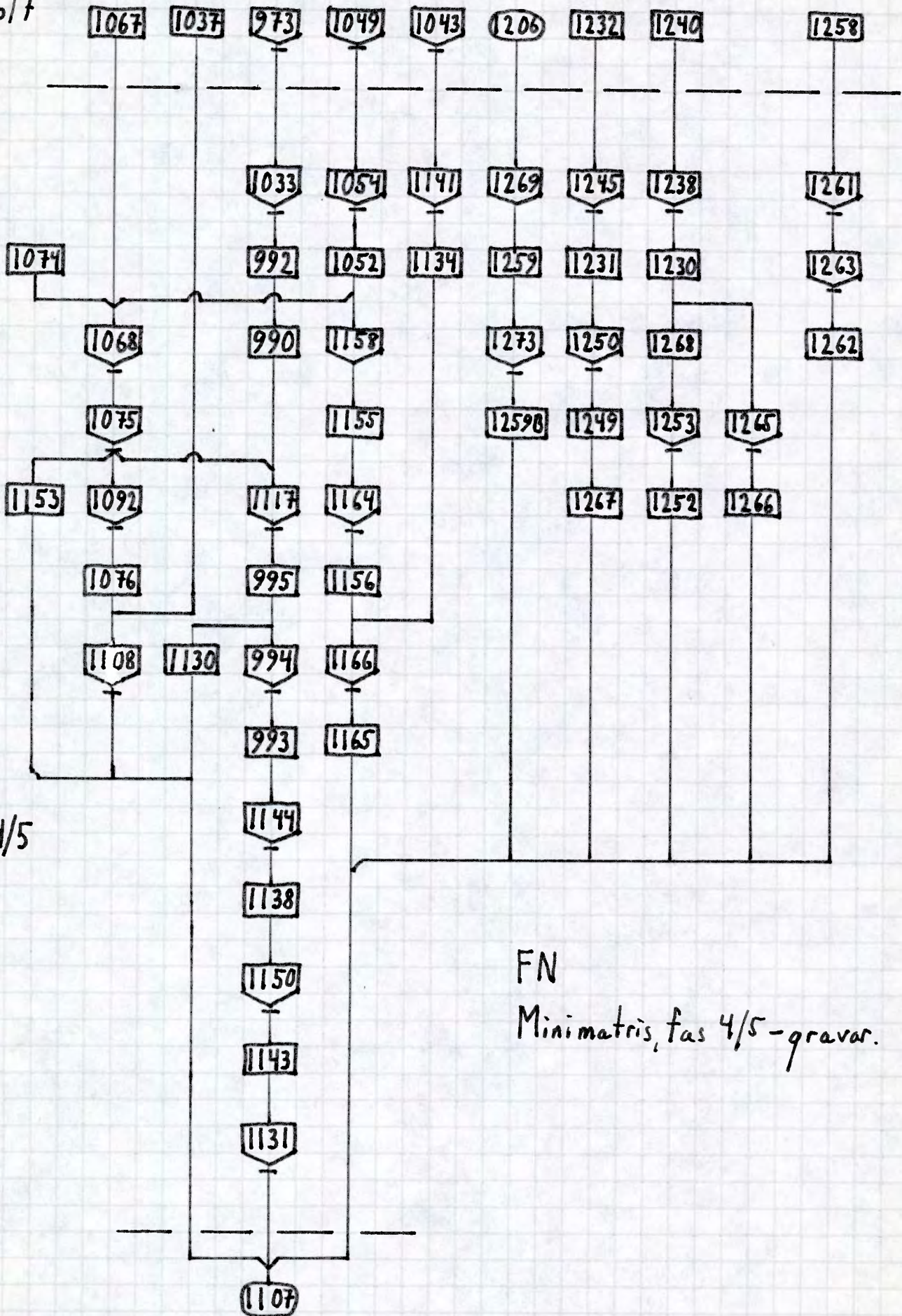
Minimatrix, fas 5, nr. 2.

Forts. →

FN
Minimatris, fas 5, nr. 3.

6/7

4/5

FN

Minimatris, fas 4/5-gravar.

Byggnaden K26 i fas 5 mot sydväst.

Byggnaden K40 i fas 12 mot norr.

FAS 6.Generell karaktäristik.

Till fasen räknas tre konstruktioner, en byggnad, en träskodd ränna och en passage. Förutom dessa fanns antydningar till ytterliggare konstruktioner, som tillsammans med den säkra byggnaden kan bilda en huslänga. Liksom i tidigare faser låg passagen norr om huslängan. Fältet var mycket stört av gravar i denna fas och de bevarade konstruktionerna fanns bara i den västra delen och det N-V hörnet av den mellersta delen. I den sista delen av fasen täcks rännan och den västra halvan av fältet av lager med kalk, murbruk och täljstensflis, samt däröver sand och grus. Dessa lager har troligen samband med uppförandet av kyrkan under biblioteket. I den västra delen fanns gravar som var äldre än konstruktionerna i fasen, men yngre än konstruktionerna i fas 5. I den mellersta delen fanns också gravar som var yngre än fas 5 och som inte säkert kan knytas till fas 7. Dessa tecken tyder på att kyrkogården expanderat ut över området med huslängan i början av fasen och sedan krympt igen när området bebyggdes (fig.8). Fasen motsvarar fas 6 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.

I den västra delens västra halva fanns humus- och flislagret 564. I nordöst fanns rännan K30 vars översida var bränd och där fyllningen delvis bestod av träkol och brandmassor. I det S-V hörnet fanns stolparna 553B och 520. Öster om dem fanns humus- och flislagren 580/617/648. På dem låg stocken 621 och bjälken 644, som täcktes av sandlagret 600, på vilket K29 låg. Däröver fanns det sandblandade humuslagret 601 och 559/561, som innehöll kalk, murbruk och täljstensflis och täckte 564 och K30. Det överlagrades av humuslagret 550 och sandlagret 539/603. Söder om 553B och 520 fanns direkt över 564 lagret 568/584/585, som innehöll humus, kalk och murbruk, sot och träkol. Över det fanns sandlagret 544/551/552. Eftersom K29 utgjorde den östra begränsningen på dessa lager kan den ha fortsatt att användas, medan K30 och den eventuella byggnaden som markeras av stolparna 553B och 520 gick ur bruk. Kalk-, murbruks- och täljstenslagren bör ha samband med byggarbeten vid kyrkan och troligen då uppförandet av stenkyrkan (Göthberg 1986 s.28f).

I den mellersta delen kunde sandlagret 600 spåras till 205,5y.

I detta område fanns stolpen 684, som troligen tillhör fasen. Stolparna 553B, 520 och 684 bildar tillsammans med nordändarna av bjälkarna i K29 en tämligen rät linje, vilket tyder på att de markerar nordsidan av några byggnader i en huslänga. I motsättning till tidigare fasen fanns ingen gräns mellan byggnaderna vid 200-202y. Norr om K29 fanns flislagret 596/651 på vilket passagen K31 låg. Det fanns inte några bevarade rester av plankläggningen. Några av dragarna var brända fläckvis, men det fanns inte några rester av brandlager. I N-Ö fanns flislagret 826, som motsvarar 596.

Sammanfattningsvis fanns det spår av två användningsnivåer i fasen. Den första representeras av K29, K30 och K31 och den andra av att K30 och den eventuella byggnaden i sydväst slutade att användas och att den västligaste delen istället fylldes upp, delvis med material från byggnadsarbetena vid kyrkan. K29 och möjligen också K31 fortsatte att användas. Eftersom K30 och K31 delvis var brända, kan det antyda att den understa nivån avslutades av en brand. I så fall skulle den övre nivån föras till fas 7. En alternativ tolkning av brandspåren är att det var återanvänt virke. Därmed skulle båda nivåerna kunna tillhöra fas 6. I FW fanns två nivåer i fas 6, varav den övre var bränd och i den efterföljande fas 7 fanns en nivå som också var bränd. I fas 7 fanns dock inte några konstruktioner i den södra delen av fältet närmast FN. Detta skulle antyda att de båda nivåerna i FN är samtidiga med de två nivåerna i FW fas 6, även om inte spåren av bränder överensstämmer.

Störningar utgjordes av nergrävningar från 1600/1700-talet och gravar.

Gravar.

I den västra delen fanns fem gravar som tillhör fasen och två gravar som kan tillhöra antingen fas 6 eller fas 7. De sistnämnda ligger dock såpass djupt att de sannolikt tillhörde fasen. Humus- och flislagren 580/617/648 täckte:

Sk153		i grav	647	Sk328	i kista	970	i grav	1111	
Sk277	i kista	946	"	947	Sk332	"	920	"	741/1119
Sk317	"	986	"	742					

De två osäkra gravarna var:

Sk268	i kista	888	i grav	921	Sk359	i kista	1093	i grav	656B
-------	---------	-----	--------	-----	-------	---------	------	--------	------

I den mellersta delen fanns 29 gravar som kan tillhöra fas 6 eller 7:

Sk187	i kista	731	i grav	735	Sk282	i kista	959	i grav	960
Sk198			"	752	Sk287			"	1016
Sk201	"	762	"	758	Sk350			"	1183
Sk207			"	766	Sk356	"	1199	"	1044
Sk222	"	800	"	801	Sk357			"	1196
Sk223	"	806	"	809	Sk363			"	1213
Sk225			"	812	Sk365			"	1215
Sk227	"	805	"	815	Sk367	"	1222	"	1223
Sk235			"	829	Sk372			"	1236
Sk237			"	834	Sk376	"	1257	"	1260
Sk238	"	832	"	831	Sk379	"	1248	"	1264
Sk246	"	868	"	867	Sk383			"	1274
Sk258	"	817	"	902	Sk384			"	1275
Sk271	"	929	"	930	Sk385	"	1276	"	1277
Sk272	"	940	"	943					

I den södra delen fanns 98 gravar som tillhör fas 6 och/eller fas 7:

Sk146	i kista	638	i grav	639	Sk212	i kista	787	i grav	788
Sk148			"	660	Sk216			"	795
Sk154			"	665	Sk217			"	791
Sk155	"	667	"	666	Sk220			"	808
Sk157	"	668	"	669	Sk221	"	798	"	799
Sk161	"	682	"	675	Sk224			"	810
Sk162			"	683	Sk226	"	797	"	811
Sk164	"	685	"	686	Sk228			"	818
Sk167	"	691	"	690	Sk229			"	819
Sk168			"	706	Sk230	"	821	"	820
Sk178	"	718	"	717	Sk231	"	830	"	823
Sk182	"	715	"	724	Sk232			"	822
Sk184	"	723	"	730	Sk233	"	792	"	793
Sk185	"	725	"	728	Sk236	"	835	"	833
Sk188	"	726	"	727/746	Sk241	"	839	"	850
Sk200			"	759	Sk242	"	838	"	855
Sk202	"	760	"	761	Sk243	"	836	"	860
Sk205			"	765	Sk245	"	862	"	863
Sk206	"	733	"	757	Sk247			"	869
Sk208			"	767	Sk248	"	865	"	866

Sk251		i grav 881	Sk302	i kista 1037	i grav 1032
Sk252	i kista 882	" 883	Sk305	" 1025	" 1035
Sk253	" 889	" 884	?Sk306	" ?1037	" 1038
Sk255		" 892	Sk308	" 1024	" 1046
Sk260	" 891	" 904	Sk309	" 1042	" 1043
Sk261	" 906	" 907	Sk310		" 1049
Sk263		" 909	Sk311	" 1047	" 1053
Sk265	" 917	" 916	Sk313	" 1056	" 1057
Sk266	" 918	" 919	Sk315	" 1062	" 1065
Sk267	" 898	" 915	Sk316	" 1060	" 1063
Sk273	" 958	" 942	Sk322		" 1090
Sk274	" 945	" 944	Sk325		" 1104
Sk275	" 938	" 939	Sk326		" 1105
Sk276	" 948	" 949	Sk337	" 1140	" 1139
Sk278		" 951	Sk341	" 1145	" 1151
Sk279	" 1010	" 954	Sk343	" 1146	" 1157
Sk281		" 957	Sk354	" 1186	" 1185
Sk283	" 953	" 963	Sk355	" 1184	" 1189
Sk284	" 945	" 965	Sk358	" 1197	" 1198
Sk285		" 964	Sk360		" 1208
Sk286	" 972	" 971	Sk362		" 1210
Sk289		" 981	Sk364	" 1212	" 1214
Sk291	" 982	" 987	Sk366	" 1218	" 1219
Sk292	" 980	" 989	Sk368	" 1220	" 1225
Sk293	" 967	" 988	Sk369	" 1229	" 1239
Sk296	" 1010/1013	" 1011	Sk373	" 1232	" 1244
Sk297	" 1012	" 973	Sk379	" 1248	" 1264
Sk299		" 1018	Sk381	" 908	" 1270
Sk301	" 1023	" 1022			

Dessutom ingick kistorna 899, 966, 1200, 1227, 1228 och 1240 med fyllningarna 914, 984, 1201, 1255, 1237 respektive 1251.

Jordlag i fas 6:

539/603	567/568/584/585	K-kyrkan	651
544/551/552	580/615/617/648		741/1119 grav Sk332
550	596		742 grav Sk317
559/561	K-kyrkan	600	826
564	601		947 grav Sk277
566 fyllning K30	647 grav	Sk153	1111 grav Sk328

Fas 6/7 (gravar):

639	791	881	973	1157
656B	793	883	981	1183
660	795	884	984-icke grav	1185
663	799	892	987	1189
665	801	902	988	1196
666	808	904	989	1198
669	809	907	1011	1201-icke grav
675	810	909	1016	1208
683	811	914-icke grav	1018	1210
686	812	915	1022	1213
690	815	916	1032	1214
706	818	919	1035	1215
717	819	921	1038	1219
724	820	930	1043	1223
727/746	822	939	1044	1225
728	823	942	1046	1236
730	829	943	1049	1237-icke grav
735	831	944	1053	1239
752	833	949	1057	1244
754/757	834	951	1063	1251-icke grav
758	850	954	1065	1260
759	855	957	1090	1264
761	860	960	1104	1270
765	863	963	1105	1274
766	866	964	1139	1275
767	867	965	1151	1277
788	869	971		

Konstruktionsbeskrivning.

K29 - Byggnad. Består av: de två bjälkarna 524 och 583, som var obrända och orienterade i N-S. Båda två var återanvända och visade inte några spår av knuttimring, och bör ha varit fundament i en byggnad.

K30 - Träskodd ränna. Består av: träskoningen 565 med fyllningen 566. Rännan var orienterad i Ö-V och var skuren i öster av

gravar och en sentida brunn. Träskoningen bestod av breda plankor och bord som stod på högkant och hölls isär av mindre bjälkar och plankor. Översidan på den norra sidan var bränd och i fyllningen fanns förutom humus, flis, och sten också träkol och brandmassor.

K31 - Passage. Består av: bjälkarna 625 och 837D, halvklyvningen 654B och plankan 695, som var orienterade i N-S. Några av bjälkarna i 625 var fläckvis brända på översidan. Dessa bjälkar m.m. bör ha varit dragare i passagen medan plankläggningen rivits bort. Över K30 fanns inte några spår av passagen och i öster var området mycket stört av gravar, varför några spår av passagen inte fanns bevarade där. Möjligen kan frånvaron av passagen över rännan tolkas som att den bara funnits öster om 199y.

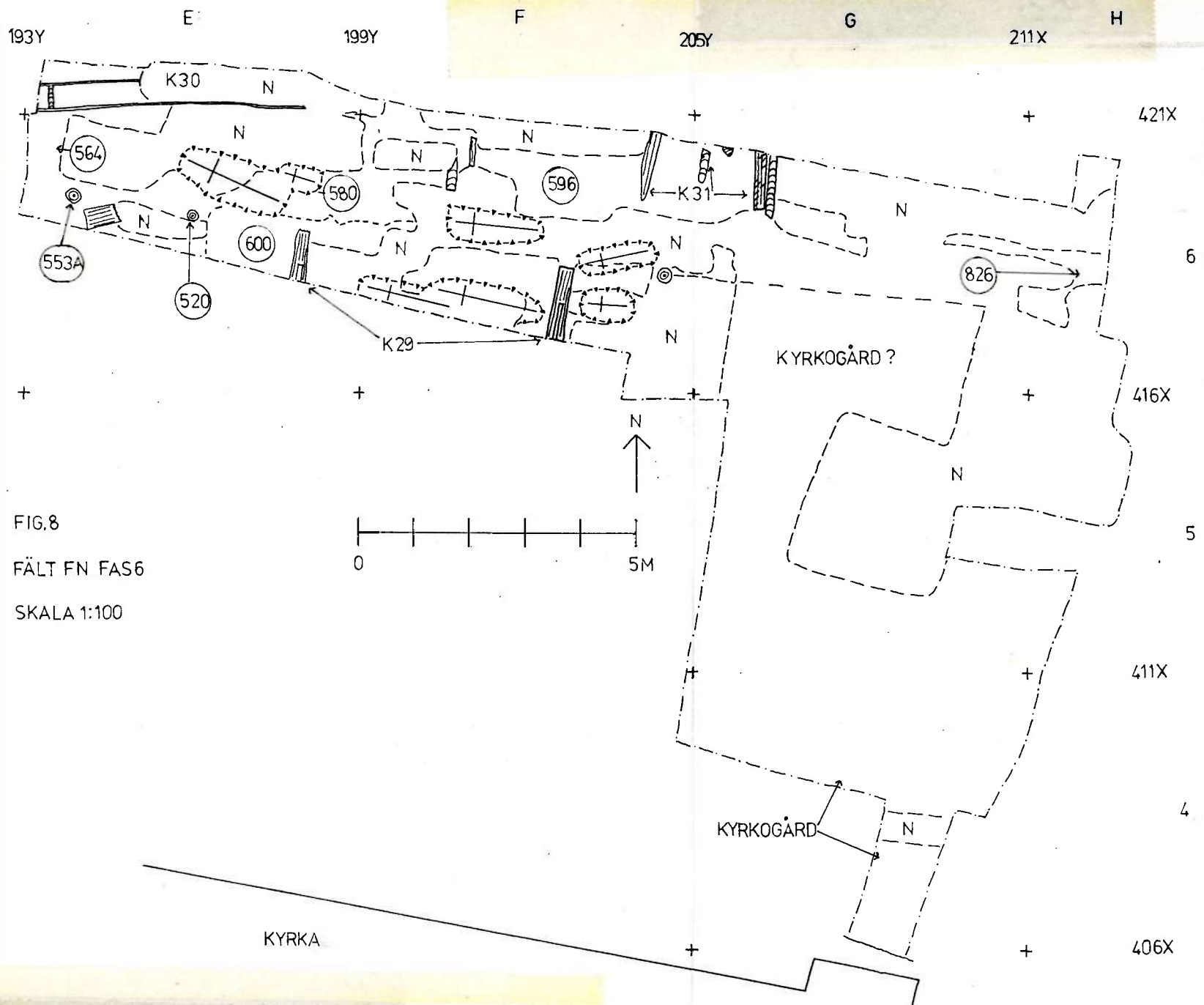
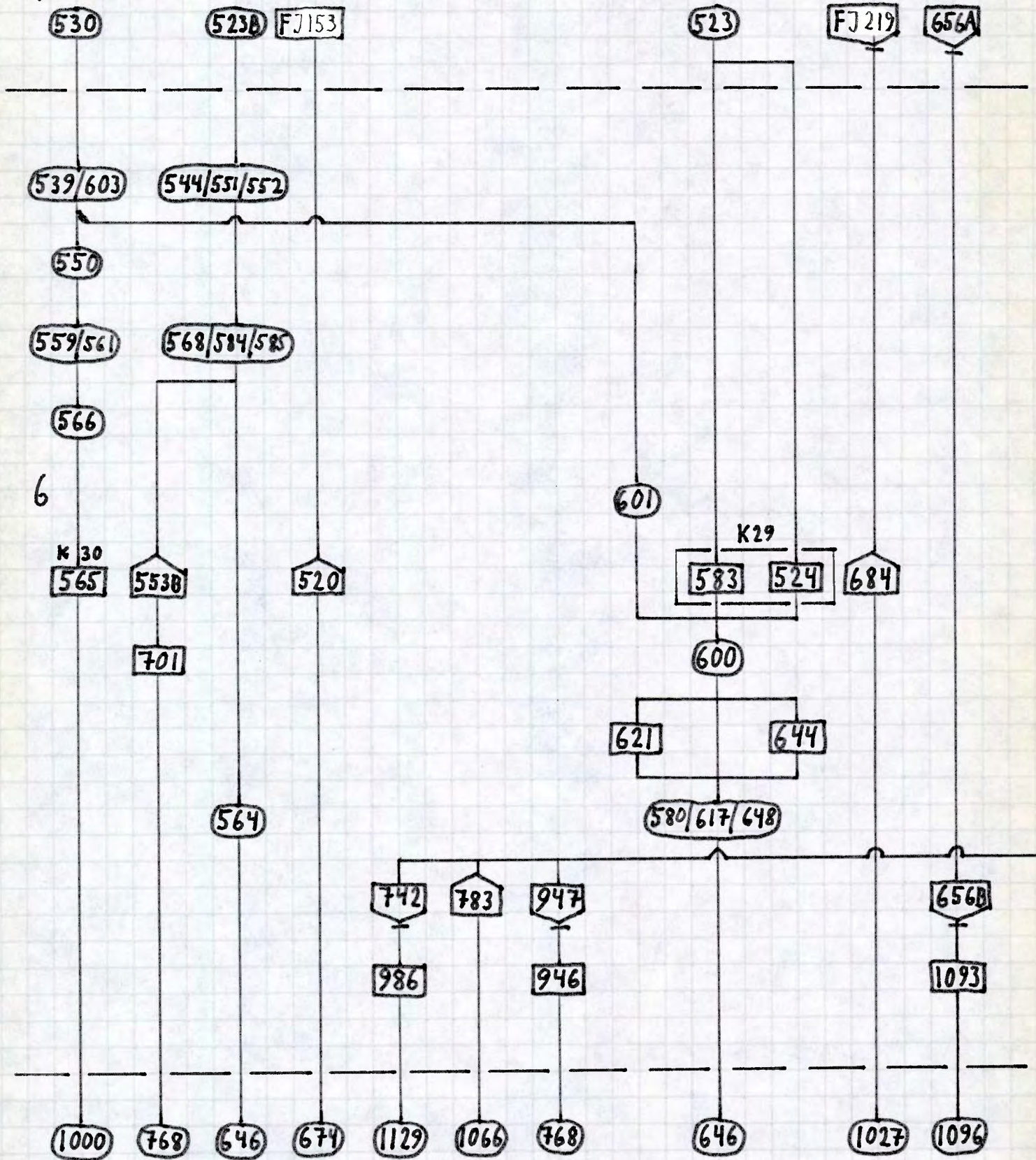

FIG.8
 FÄLT FN FAS6
 SKALA 1:100

7

6

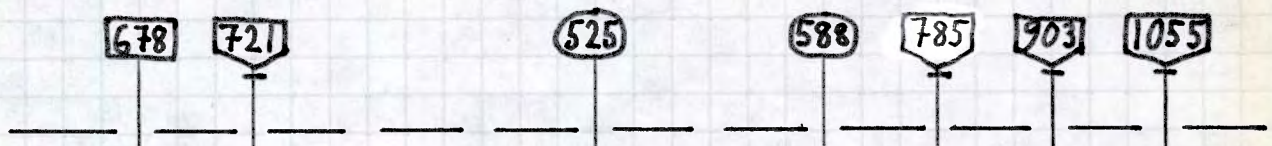
5

FN

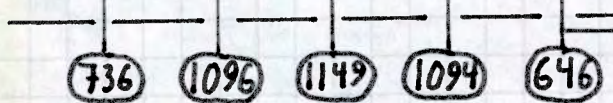
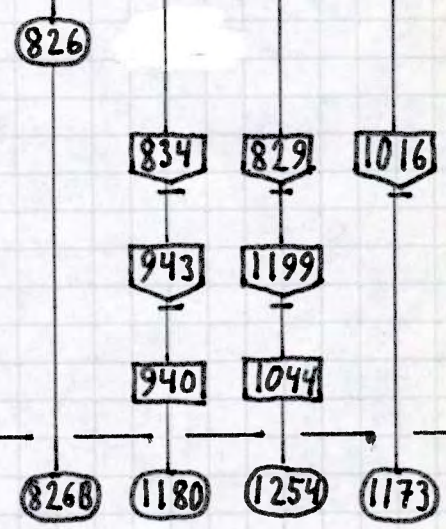
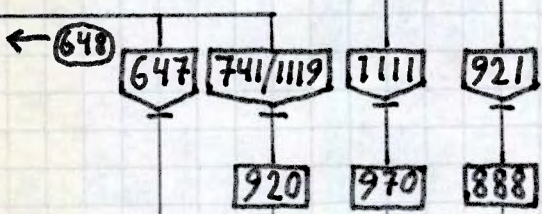
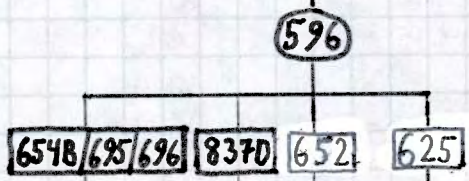
Minimatrix, fas 6, nr. 1.

Forts. →

7

6

5

FN

Minimatris, fas 6, nr.2.

FAS 7.Generell karaktäristik.

Till fasen hörde två konstruktioner, en ränna av trä och ett dike. I början av fasen fanns gravar över hela fältet som markerar att kyrkogården återigen expanderat (fig.9). De västra och mellersta delarna täcktes under fasens senare del av kraftiga flislager, i vilka rännan och diket grävdes ner. Söder om 416x fanns fortfarande kyrkogården (fig.10). Den undre delen av fasen med kyrkogården motsvarar fas 7 i FW, medan den övre delen med flislagren motsvarar fas 8 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.

I den västra delen fanns 26 gravar, som skar de äldre lagren. Vid flera tillfällen skar gravarna varandra och nergrävningarna bildade sammanhängande störningar, bl.a. 543-579, 523-598 och 597. Direkt på bjälken 524 i K26 från fas 6 låg stenraden 541, som var orienterad i N-S och möjligen kan ha tillhört fasen eller någon yngre fas. I S-V fanns flislagret 522, som följdes av sand/gruslagren 521, 523B och 534 och däröver flislagren 516, 530, 535. Dessa lager skars också av diket K33, som var orienterat i Ö-V, men som verkar ha svängt mot syd i den östra änden.

I det N-Ö hörnet täcktes gravarna av det tunna sand/gruslagret 525 och däröver flislagret 526/FJ135. Det senare lagret var skuret av en nergrävning för rännan K32, som fortsatte in i den mellersta delen. Söder om rännan fanns stensamlingen FJ208, som delvis bestod av relativt stora stenar. Fastillhörigheten är inte säker, men konstruktionen tillhör antingen fas 7 eller 8.

I den mellersta delen motsvarades 525 av det översta skiktet av 588/589/676/677, som markerade de omfattande störningarna från gravar i fasen. Många gravar skar varandra, vilket bör tyda på att området använts som kyrkogård en längre tid. Över 588 m.fl. fanns flislagret 469/471/487/571/572, som motsvarade 526. På flislagret fanns de spridda plankorna 540.

Söder om 416x fanns inte flislagren p.g.a. gravstörningar och den södra delen har troligen fortsatt att användas som kyrkogård under hela fasen. Avgränsningen mellan fas 7 och fas 8 i kyrkogården har utgått från att de yngsta gravarna med kistor fanns i fas 7 i de västra och mellersta delarna. Över kistgravarna fanns

mycket ofta ett skikt med gravar utan kistor, som också tillhörde fas 7. I den södra delen har därför samtliga kistgravar samt det understa skiktet av kistlösa gravar på de förra ansetts tillhöra fas 6/7, medan gravarna däröver tillhör yngre fasen (Göthberg 1986 s.19). Nergrävningar som störde fältet i denna fas var 1600/1700-talsnergrävningar, en 1700/1800-talskällare och gravar.

I FW motsvarades FN487 av FN504, FJ224 och FW554.

Gravar.

I den västra delen täckte sandlagret 534 Sk119 i grav 533B. Flislagret 530 täckte Sk115 i kista 895A i grav 560, Sk173 i grav 543A, Sk180 i grav 543B, Sk257 i kista 895B i grav 896 och Sk303 i grav 543C. Nergrävningen 549 täckte Sk191 i kista 749 i grav 747 och Sk195 i grav 579. Flislagret 522 täckte Sk135 i kista 620 i grav 523C, Sk141 i grav 523D, Sk159 i grav 523F och troligen också Sk150 i grav 656A, Sk152 i grav 523E och Sk386 i grav 657. Sand/gruslagret 525 täckte Sk218 i grav 629 och Sk262 i kista 924 i grav 619. Flislagret 526 täckte troligen Sk78 i grav FJ219, Sk169 i kista 709 i grav 708, Sk174 i grav 713, Sk176 i grav 716, Sk181 i grav 721, Sk199 i kista 756 i grav 755, Sk213 i grav 790, Sk240 i kista 857 i grav 856, Sk249 i grav 597 och Sk269 i kista 934 i grav 925.

I den mellersta delen täckte flislagret 469 m.fl. följande gravar:

Sk175		i grav 714	Sk294	i kista 996	i grav 991
Sk192		" 748	Sk307		" 1039
Sk194	i kista 732	" 750	Sk314		" 1055
Sk196		" 751	Sk318	" 1050	" 1059
Sk210		" 785	Sk321		" 1081
Sk214		" 794	Sk323	" 1082	" 1095
Sk234		" 613	Sk329	" 1083B	" 1083
Sk239	" 824	" 804	Sk331	" 1115	" 1114
Sk250	" 878	" 879	Sk334	" 1122	" 1126
Sk254	" 894	" 885	Sk336	" 1128	" 1127
Sk256		" 893	Sk342	" 978	" 1147
Sk259		" 903	Sk344	" 978B	" 1163
Sk264	" 911	" 910	Sk361	" 1207	" 1209
Sk270	" 922	" 923	Sk387	" 1205	" 1283
Sk280	" 912	" 956	Sk388	" 1204	" 1284
Sk290		" 983			

Jordlag i fas 7:

466 K32	523A/FJ239/FJ247 kyrkogård	533 K33
469/471/487/571/572	523B	534
516/517	525	535
521	526/FJ216/FJ248	598/599 kyrkogård
522	530	FJ233 K32

Fas 7 (gravar):

FJ219	657	785	910	1083
523C-F	708	790	923	1095
533B	713	794	925	1114
543A-C	714	804	956	1126
560	716	831	983	1127
579	721	856	991	1147
597	747	879	1039	1163
613	748	885	1055	1209
619	750	893	1059/1058	1283
629	751	896	1081	1284
656A	755	903		

Fas 6/7:

588/589/676/677 kyrkogård

Fas 7/8:

628 nergrävning

Konstruktionsbeskrivning.

K32 - Ränna. Består av: de urholkade stockarna 422=FJ142 med botten vänd upp. Strax öster om källaren 549 bestod rännan av två kantställda plankor, som stöddes av mindre plankor och ner-slagna pålar. Rännan var orienterad i VNV-ÖSÖ och var nergrävd genom flislagret 487. Runt rännan låg fyllningen 466, som bestod av sandblandad humus med flis. Rännan var i den östra delen skuren av gravnergrävningar och 1600/1700-talsstörningar.

I den västra delen (=FJ) hade inte rännan skurits av en sen-tida källare och har troligen börjat omkring 201y och fortsatt öster-ut. I rännan låg fyllningen FJ233.

K33 - Dike. Består av: nergrävningen 533, som var orienterad i Ö-V, men som svängde mot syd i den östra änden. Nergrävningens kanter var delvis oklara, men den kunde urskiljas p.g.a. att fyllningen i motsats till lagren omkring innehöll träkol och brandmassor. Funktionen är oklar, men den öst-väst-orienterade delen sammanföll med den norra sidan av huslängan i de tidigare faserna och den nord-syd-orienterade delen överensstämmer grovt med slutet av K29. Diket verkar därmed vara placerad efter de föregående byggnaderna och tomtgränserna.

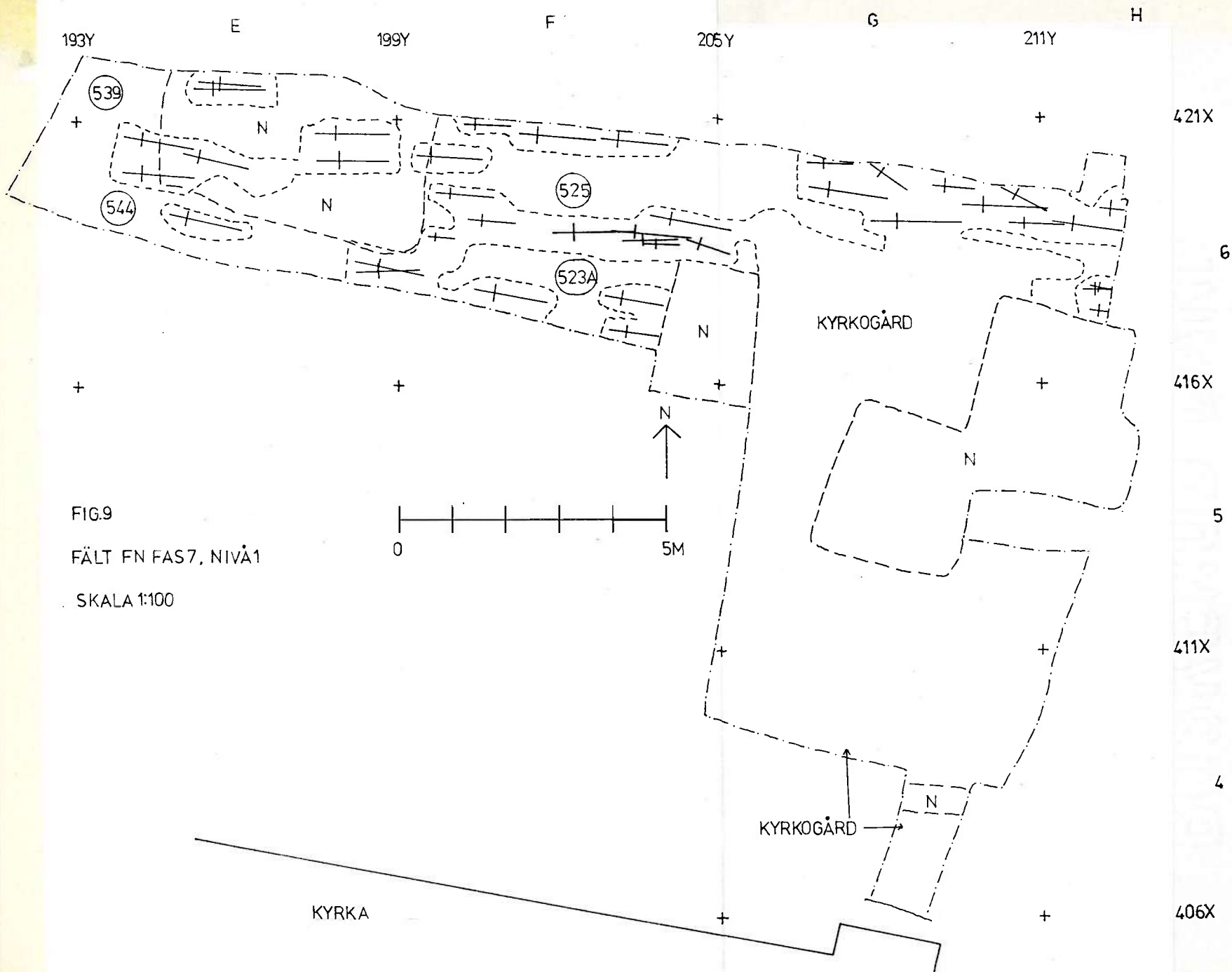

FIG.9

FÄLT FN FAS7, NIVÅ1

SKALA 1:100

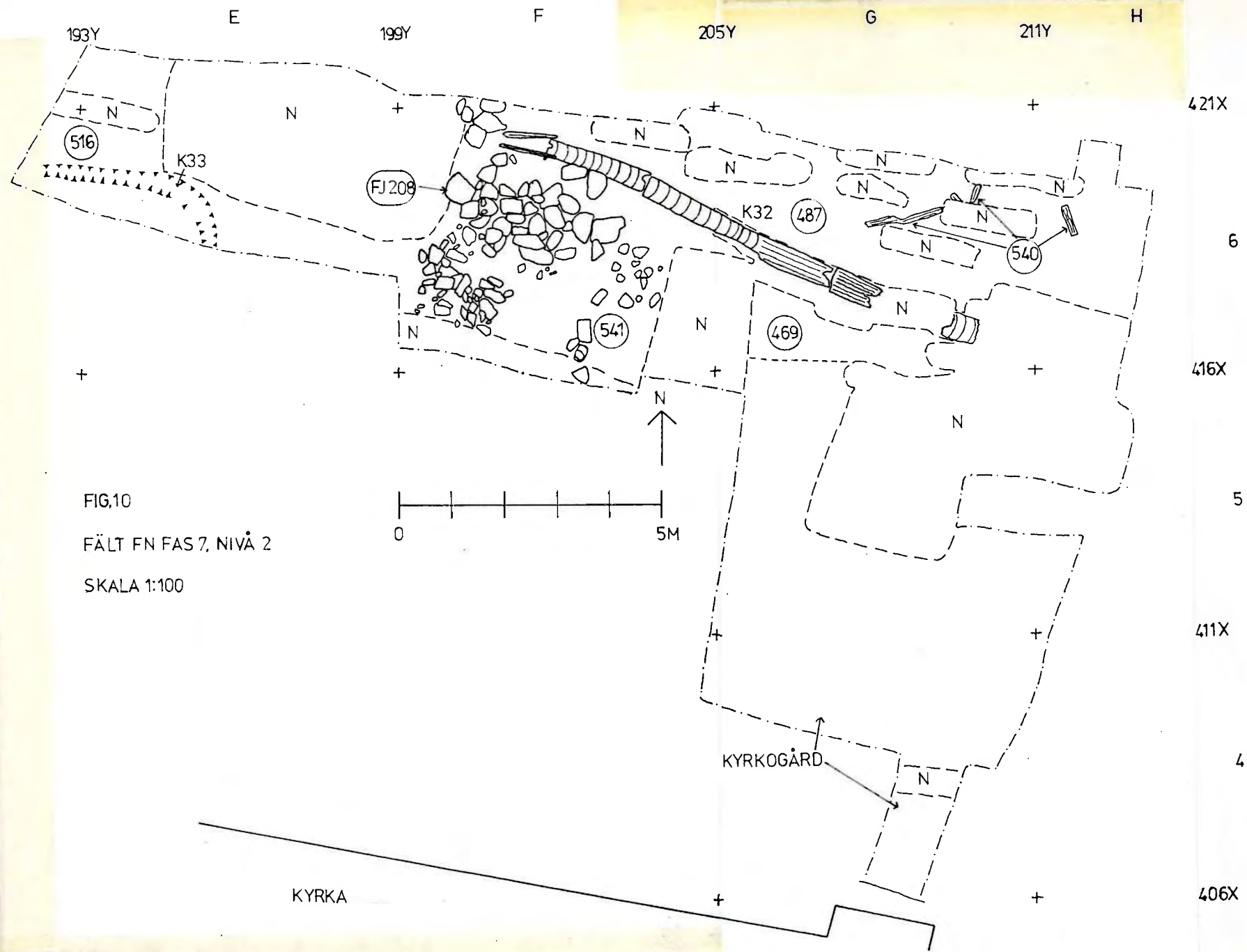

FIG.10
 FÄLT FN FAS 7, NIVÅ 2
 SKALA 1:100

8

FJ231

FJ177

K 33
533

516

7

532

535

521

FJ208 →

530

523B

534

522

541

560

543

533B

523

FJ239/FJ247

895A

543B

722

543C

523C

895B

543A

620

896

6

1000

1086B

539

544

705

600

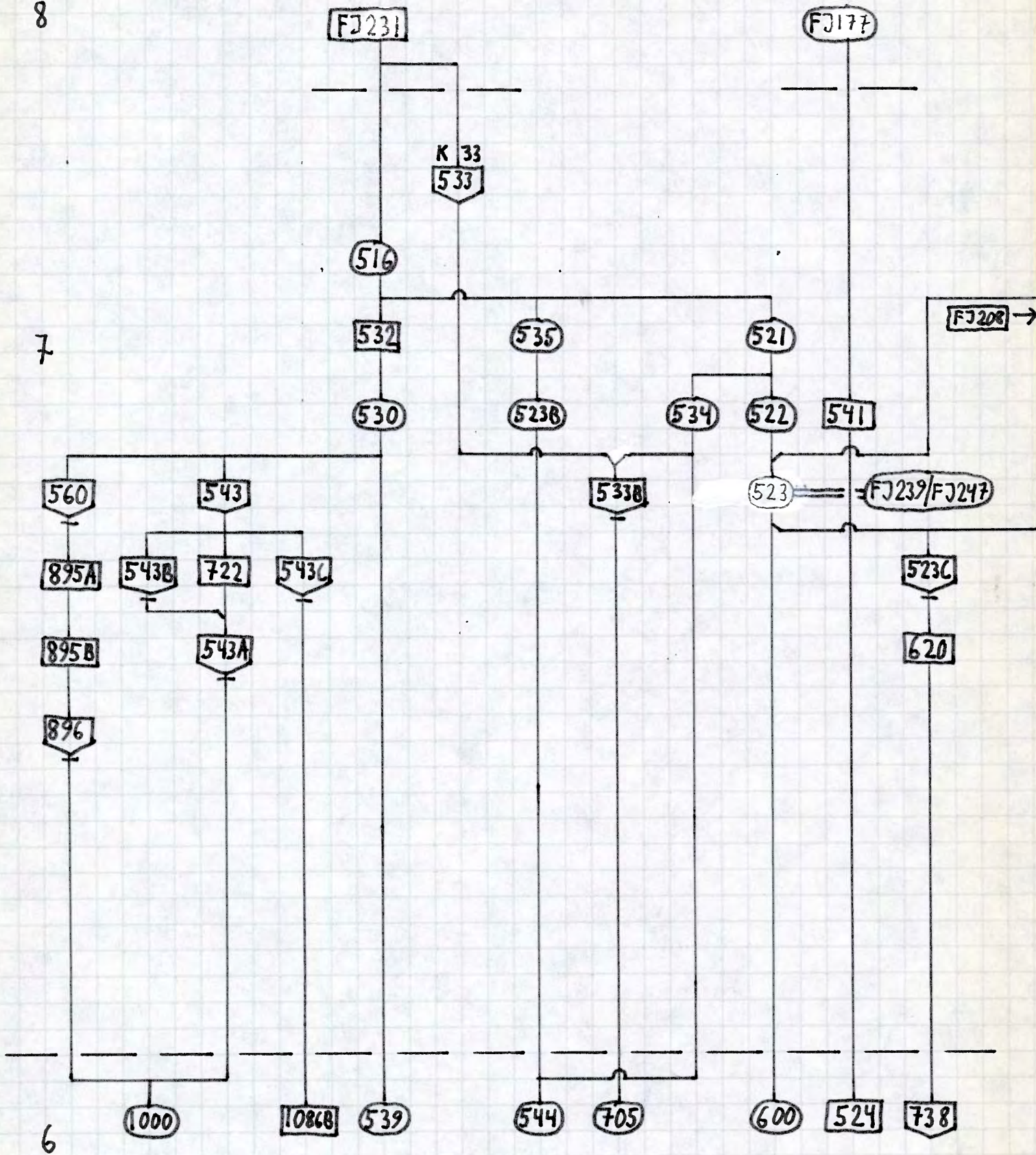
524

738

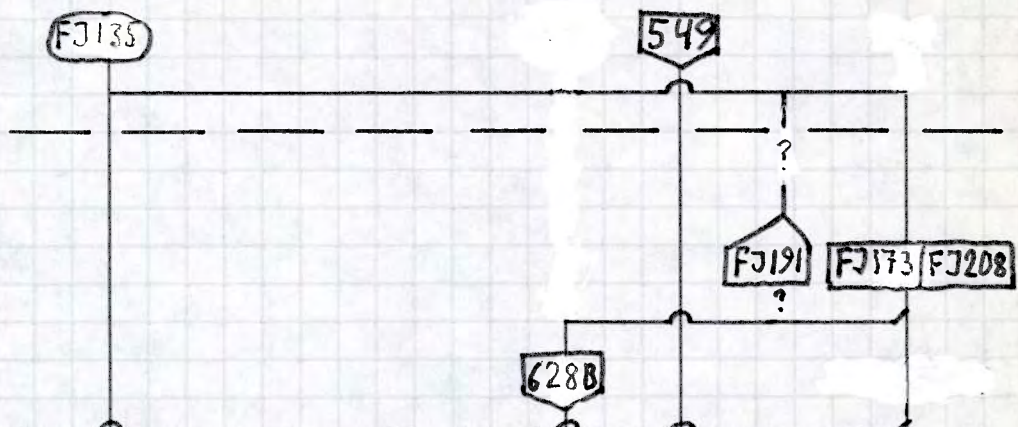
FN

Minimatris, fas 7, nr. 1:

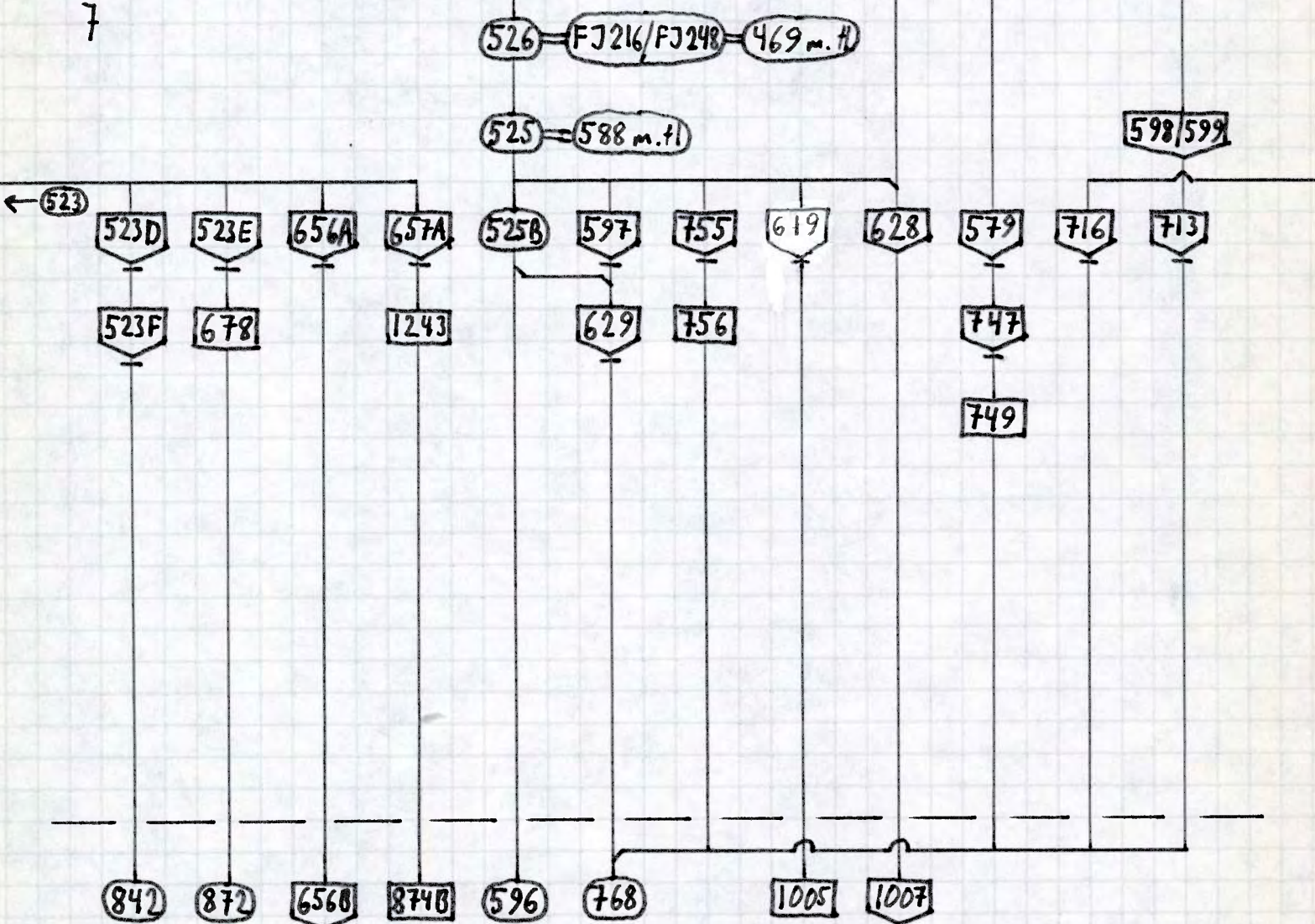
Forts. →

8

7

6

FN
Minimatrix, fas 7, nr. 2.

Forts. →

8

508

375

466

7

K 32

422/FJ142

540

FJ 233

469/471/487/571/572

588/589/676/677

← 598

721

FJ219

1055

1127

1059

1081

991

613

1284

708

1128

1050

996

1283

1204

709

1114

1095

790

925

1115

1082

934

1126

1039

856

1122

1209

857

1207

921

890

8038

596

1016

1222

1091

6

FN

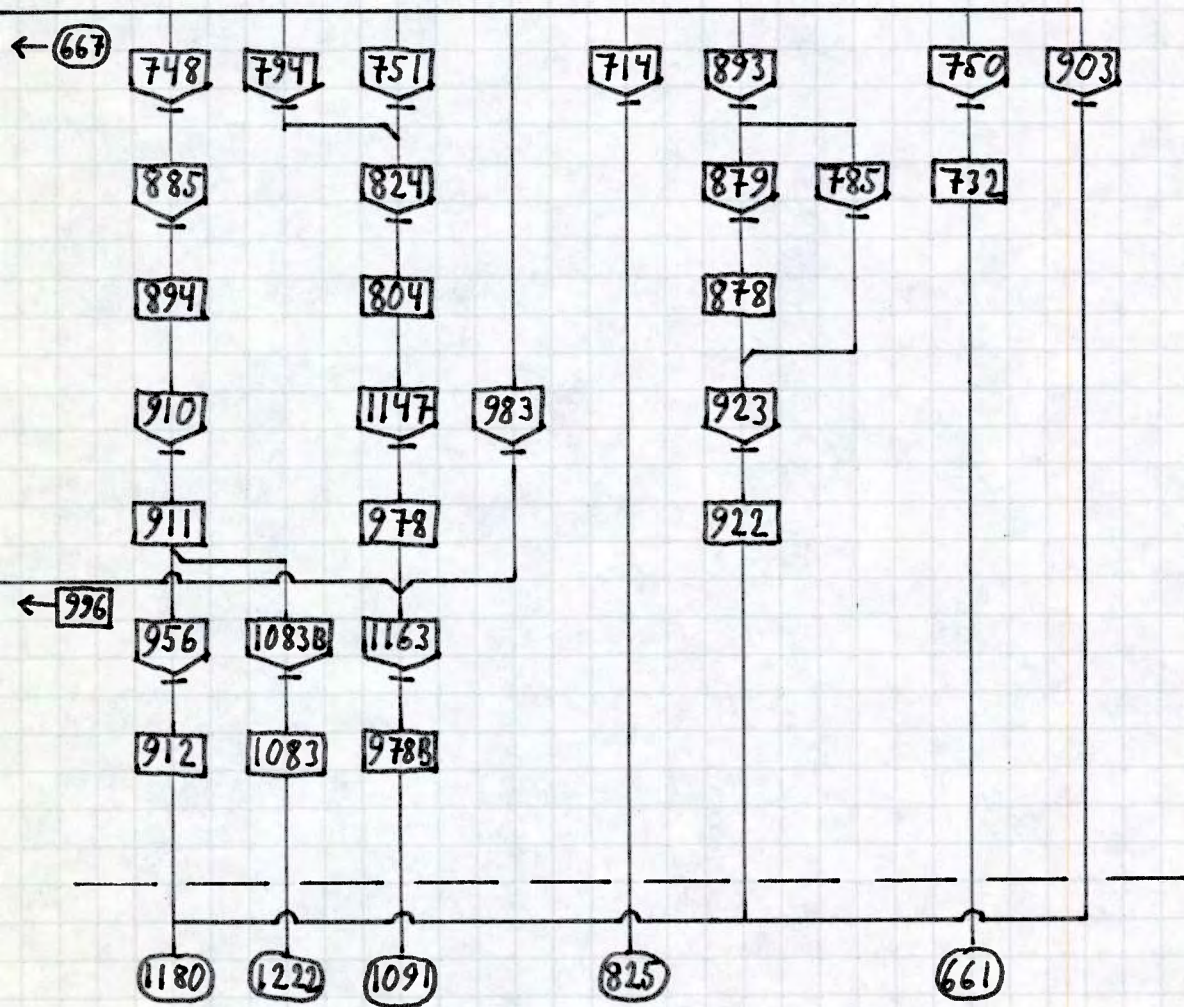
Minimatrix, fas 7, nr. 3.

Forts. →

FN

Mini matris, fas 7, nr. 4.

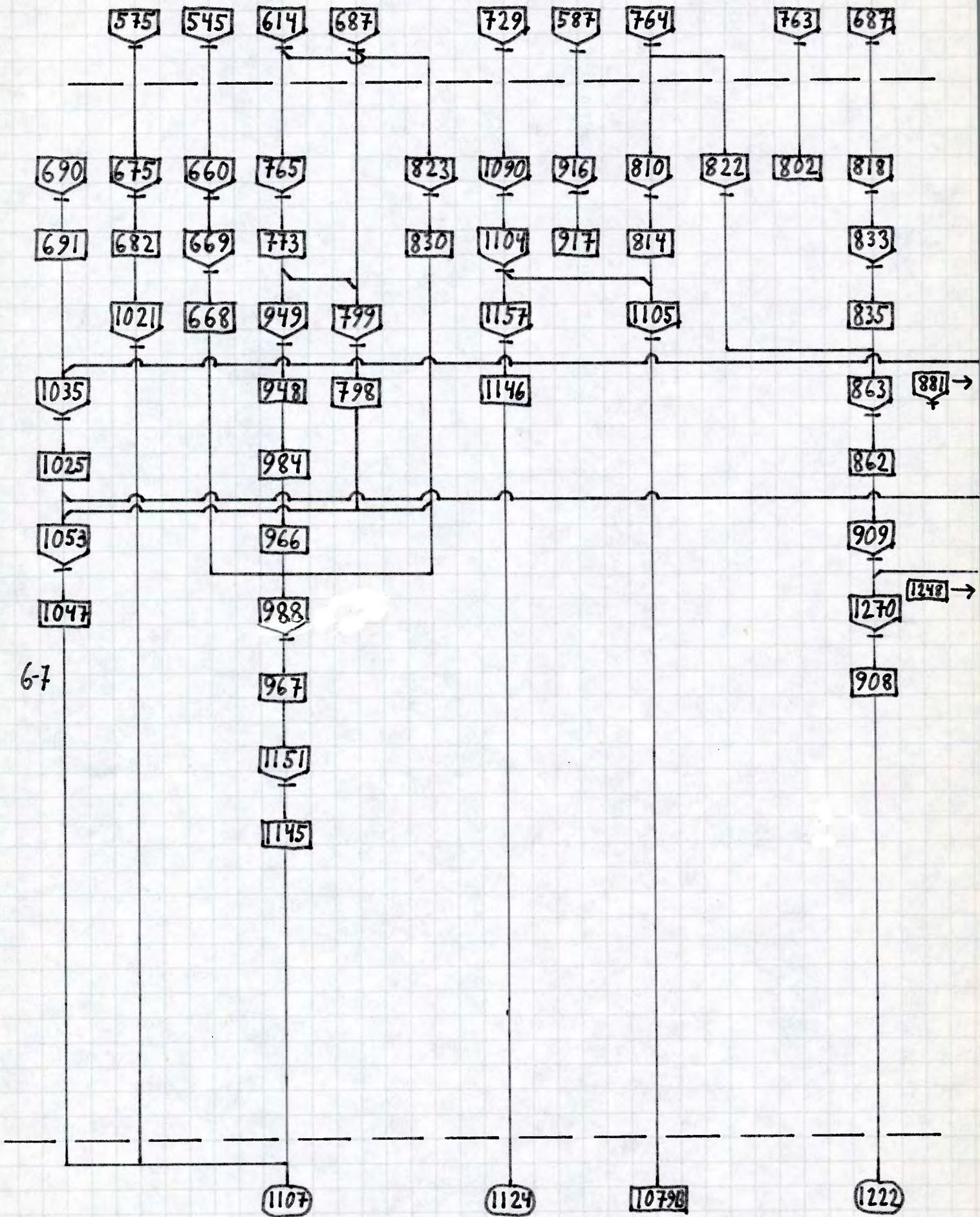
7

6

Forts. →

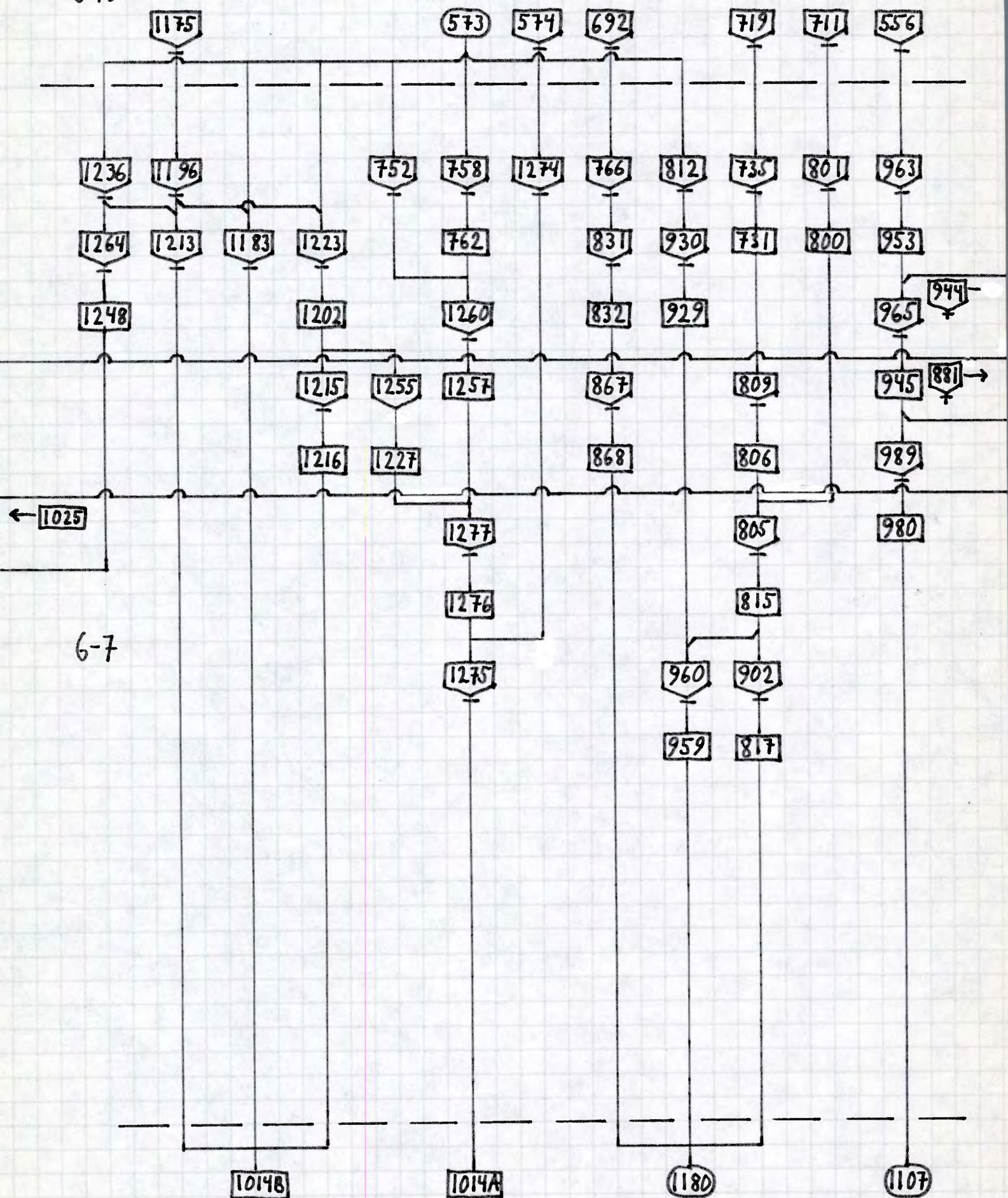
8-10

FN, minimatris, fas 6-7-gravor, södra och mellersta delarna.

8-10

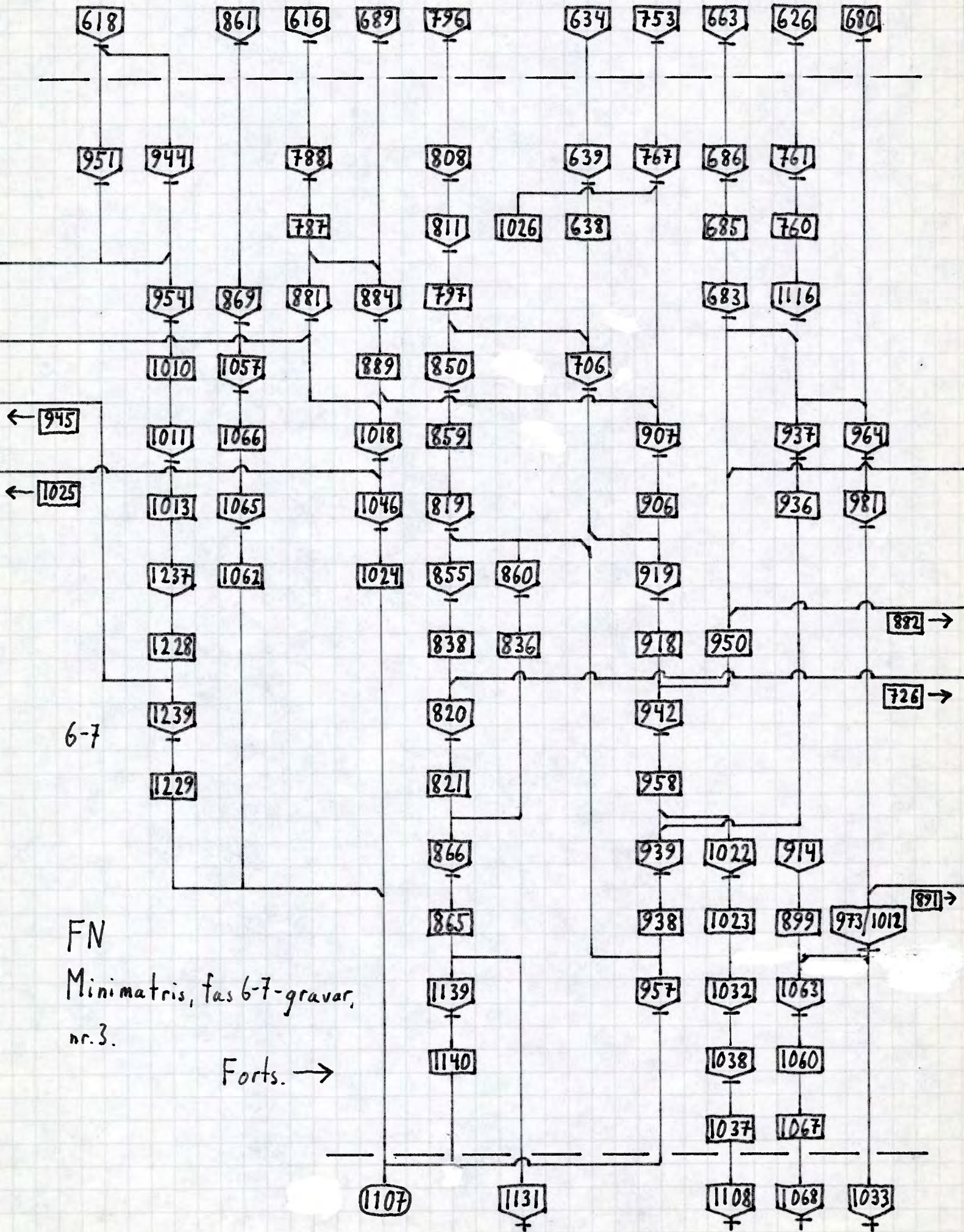

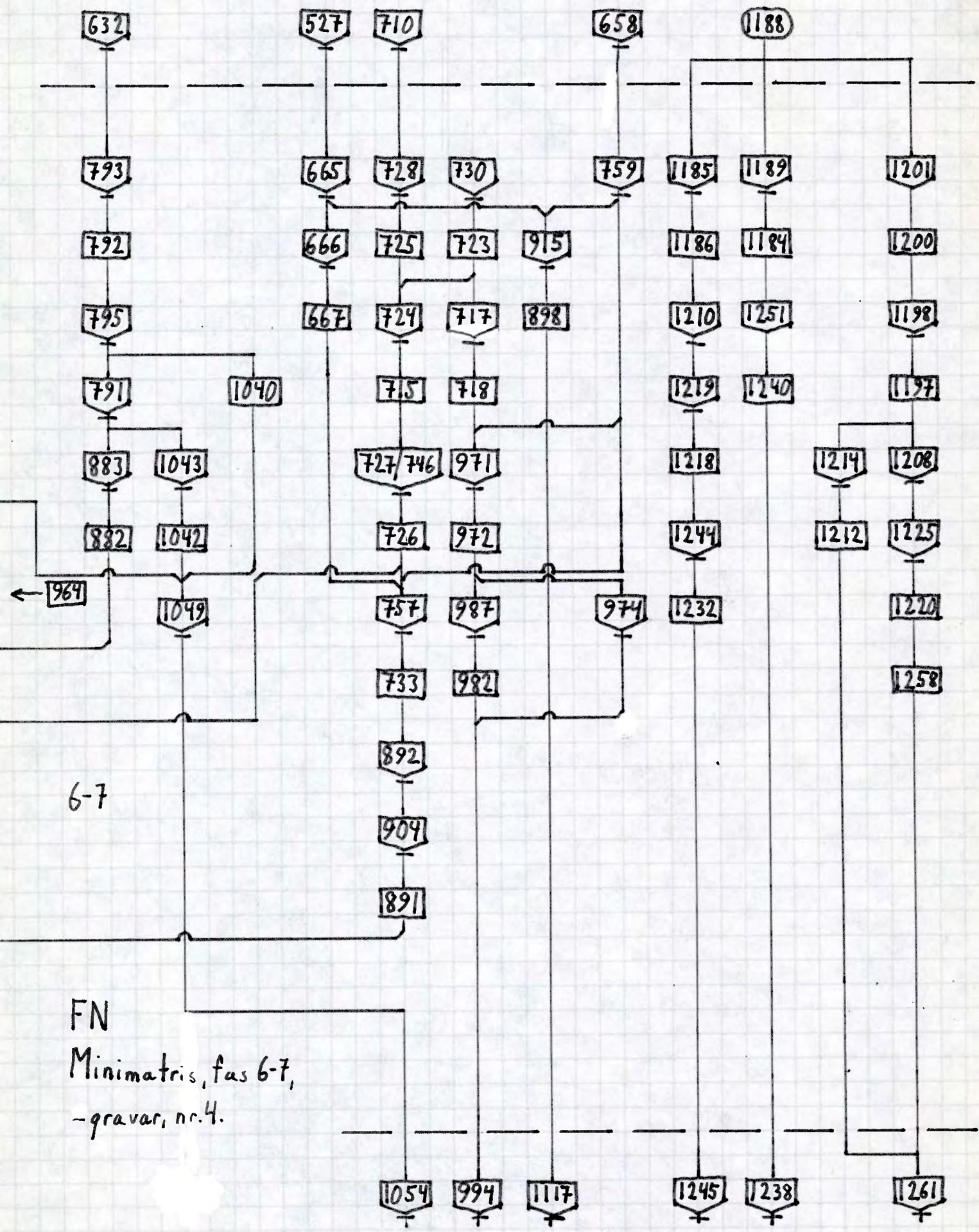
6-7

FN, minimatrix, fas 6-7-gravar, nr. 2.

Forts. →

8-10

6-7

FN
 Minimatrix, fas 6-7,
 -gravar, nr.4.

FAS 8.Generell karaktäristik.

I fasen fanns en konstruktion, en byggnad längst i väster. Eftersom den både täckte och överlagrades av gravar, bör den ha legat på kyrkogården. Resten av fältet var en kyrkogård. Jämfört med tidigare faser var antalet gravar betydligt mindre, trots att kyrkogårdens yta var densamma. Bara den södra delen användes intensivt (fig.11). Fasen motsvarar fas 9 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.FJ

I FJ kunde inte lagren från fas 8 och 9 skiljas från varandra, varför de måste behandlas tillsammans. Längst i väster fanns byggnaden K34. Eftersom lagersituationen inte var densamma som i den östra halvan är fastillhörigheten lite osäker, men troligen tillhör den fas 8. Över K34 fanns de grusblandade humuslagren FJ108, FJ136 och FJ137, som tillhör fas 8 eller kanske troligare fas 9. I den östra halvan fanns flislagret FJ135, som motsvarade FN487, FN294 och FN263/266 från fas 7 och 8. På FJ135 fanns de fläckvis bevarade lagren FJ139, som var sandblandat, flislagret FJ143, humuslagret FJ150, flis- och gruslagret FJ162, som underst innehöll en sandhorisont. Dessa lager bör tillhöra fas 8 eller 9. I den södra halvan fanns också ett antal stolpar, pålar och plankor, som inte verkade ha något funktionellt samband.

FN

I den mellersta delen hade lagren olika karaktär på ömse sidor om K32, som möjligen kan ha varit exponerad och använd i början av fasen. I den norra halvan överlagrades 487 av det grusblandade flislagret 375/538. Det överlagrades av flislagret 294/434, som i sin tur täcktes av sandlagren 399/450 och 293/339. I 399/450 fanns inslag av täljstensflis. Sandlagren fanns på båda sidor om K32 och täckte den. Däröver fanns humus- och flislagren 263/266. Under 293 fanns den fragmentariska nergrävningen 411, som eventuellt kan ha varit rester av en grav. Under 263/266 fanns den fragmentariska nergrävningen 393, som eventuellt var en gravnergrävning. Nergrävningarna 376 täcktes också av 263/266, och kan möjligen ha varit stolphål. I den södra halvan skars 469/487 av det blandade lagret

515/573, som var kyrkogårdslager. Detta täcktes tillsammans med 469/487 av gruslagret 468, som också innehöll täljstensflis. Däröver fanns de humusblandade gruslagren 467 och 465, som täcktes av 399/450 och 293/339. Över det fanns det feta humuslagret 338. Eventuellt kan dessa sand- och grusblandade lager ses som ett gränsområde mellan humus- och flislagren i norr och de omrörda sand- och grusmassorna på kyrkogården i söder.

Den södra delen fortsatte att användas som kyrkogård, men i det N-V hörnet fanns fläckar av ett täljstenslager, samt ett sandlager, som möjligen var desamma som 450 respektive 293/339. Fläckarna av täljstensflis i både de mellersta och södra delarna kan troligen tolkas som spår av byggnadsarbeten på kyrkan. De omrörda sand/grusmassorna i den södra delen hade beteckningarna 325, 413, 448, 453, 458, 472, 548, 623, 655, 707, 864, 1188 och 1206 och tillhör fas 4-10.

Störningar utgjordes av 1600/1700-talsnergrävningar, gravar, ett dike från 1400/1500-talet i den södra delen, samt vattenledningsschakt.

I FW var motsvarigheterna till 263/266 och 294 troligen FN235 respektive FN271 samt FJ84.

Gravar.

FJ

I den östra halvan täcktes troligen Sk18 i grav FJ107 av lager FN293 och tillhör därmed fas 8. Sk55 i grav FJ182, Sk91 i grav FJ238 och troligen också Sk28 i grav FJ145 samt Sk72 och 73 i grav FJ213 skars av diket K35 från fas 10 och bör därför tillhöra fas 8 eller 9. Sk55 täckte Sk57 i grav FJ186, som därmed också bör tillhöra fas 8 eller 9. Sk63 i grav FJ206 täcktes av FJ82 och bör därför tillhöra fas 8-10. Sk16 i grav FJ105, Sk26 i grav FJ104, Sk27 i grav FJ144, Sk31 i grav FJ130, Sk36 i grav FJ163, Sk50 i grav FJ181, Sk54 i grav FJ183, Sk59 i grav FJ185, Sk60 i grav FJ197 tillhörde fas 8-11 (se fig.13).

I den mellersta delen täckte 468 troligen Sk166 i grav 692, Sk171 i grav 711, Sk177 i grav 719 och Sk215 i grav 574. Under 375/538 fanns Sk186 i grav 547, och under 293 och 399 fanns Sk64 i grav 402 och Sk170 i grav 712. Under 263/266 fanns Sk52 i grav 380 och Sk53 i grav 371. Sk49 i grav 344 skar 293, och skar Sk25 i grav 282 från fas 10. Eftersom lagren över var störda av en nergrävning kan graven antingen tillhöra fas 8 eller senast fas 10. Graven för Sk29

i grav 308 täcktes helt av graven för Sk13 i 269 från fas 10. Graven kan utifrån nivån tidigast tillhöra fas 8 eller senast fas 10.

I den södra delen täcktes Sk108 i grav 557 av 293/452 och troligen skar 450 av Sk144 i grav 635. Diket K35 som fylldes igen i fas 10 skar Sk100 i grav 531, Sk107 i grav 556, Sk134 i grav 618 och Sk163 i grav 687, och bör därmed tillhöra fas 8/9. Til fas 8/9 hör också Sk349 i grav 1175. Till fas 8-10 i den södra delen hör följande gravar:

Sk 71 i grav 417	Sk114 i grav 576	Sk147 i grav 658
Sk 74 " 415	Sk116 " 586	Sk149 " 662
Sk 75 " 415	Sk117 " 587	Sk151 " 663
Sk 77 " 444	Sk118 " 590	Sk156 " 664
Sk 79 " 435	Sk120 " 591	Sk158 " 680
Sk 81 " 478	Sk121 " 593	Sk160 " 681
Sk 83 " 459	Sk122 " 594	Sk165 " 689
Sk 84 " 419	Sk123 " 595	Sk172 " 710
Sk 87 " 443	Sk124 " 602	Sk179 " 720
Sk 88 " 442	Sk125 " 604	Sk183 " 729
Sk 93 " 440	Sk126 " 605	Sk189 " 745
Sk 94 " 509	Sk127 " 607	Sk190 " 744
Sk 95 " 512	Sk128 " 611	Sk193 " 745
Sk 97 " 527	Sk129 " 609	Sk197 " 753
Sk 98 " 528	Sk130 " 610	Sk203 " 764
Sk 99 " 529	Sk131 " 616	Sk204 " 763
Sk101 " 536	Sk132 " 614	Sk209 " 786
Sk102 " 537	Sk136 " 626	Sk211 " 789
Sk103 " 542	Sk137 " 627	Sk219 " 796
Sk104 " 545	Sk138 " 630	Sk244 " 861
Sk109 " 558	Sk139 " 631	
Sk110 " 562	Sk140 " 632	
Sk111 " 563	Sk142 " 633	
Sk112 " 570	Sk143 " 634	
Sk113 " 575	Sk145 " 636	

Jordlag i fas 8:

238/263/266/278/289/FJ135	376 stolphål?	451/465
293/339/452?	379	467
294/403/434	393 grav?	468
338/447	399/450	508
375/392/538	411 grav?	

Fas 8:

FJ167/FJ168/FJ169/FJ170 K34
 FJ176
 FJ177
 FJ237 K34

Fas 8-9:

FJ139/FJ141/FJ150/FJ162
 FJ187

Gravar i fas 8:

371/FJ147/FJ179	547	574	711
380	555/712	635	719
402	557	692	FJ107

Gravar i fas 8/9:

531	687	FJ182	FJ213
556	FJ145	FJ186	FJ238
618			

Gravar från fas 8-10:

344	528	590	626	710
415	529	591	627	720
417	536	593	630	729
419	537	594	631	744
435	542	595	632	745
440	545	602	633	753
442	558	604	634	763
443	562	605	636	764
444	563	607	658	786
459	570	609	662	789
478	575	610	664	796
509	576	611	680	861
512	586	614	681	FJ206
527	587	616	689	

Gravar från fas 8-11:

FJ104	FJ144	FJ181	FJ185
FJ105	FJ163	FJ183	FJ197

Jordlag i fas 4-10 (kyrkogård):

205	448	475	655
272	453	476	707
325	458	477	864
413	470	499	1064A
418	472	548	1188
421	473	592	1206
424	474	623	

Fas 6-8:

515/573 kyrkogård

Fas 8-11:

FJ130 kyrkogård

Konstruktionsbeskrivning.

K34 - Byggnad. Består av: sex stockar FJ231, två stolpar FJ231/FN519, plankor FJ231/FN518, det blandade lagret FJ237 och lerlagret FJ167/FJ168/FJ169/FJ170. Stockarna var orienterade i N-S och skurna av störningar i norr och söder. Bredden var omkring 4,5 m och längden var minst 3,5 m. Under den västligaste och den tredje stocken från öster fanns en stolpe. Under stockarna fanns spridda plankor, som troligen inte har något samband med konstruktionen. Över stockarna fanns det blandade lagret FJ237 och däröver det kvistblandade lerlagret FJ167/FJ168/FJ169/FJ170. Lerlagret hade samma utsträckning som byggnaden och kan eventuellt ha varit en slags isolation under ett inte bevarat trägolv.

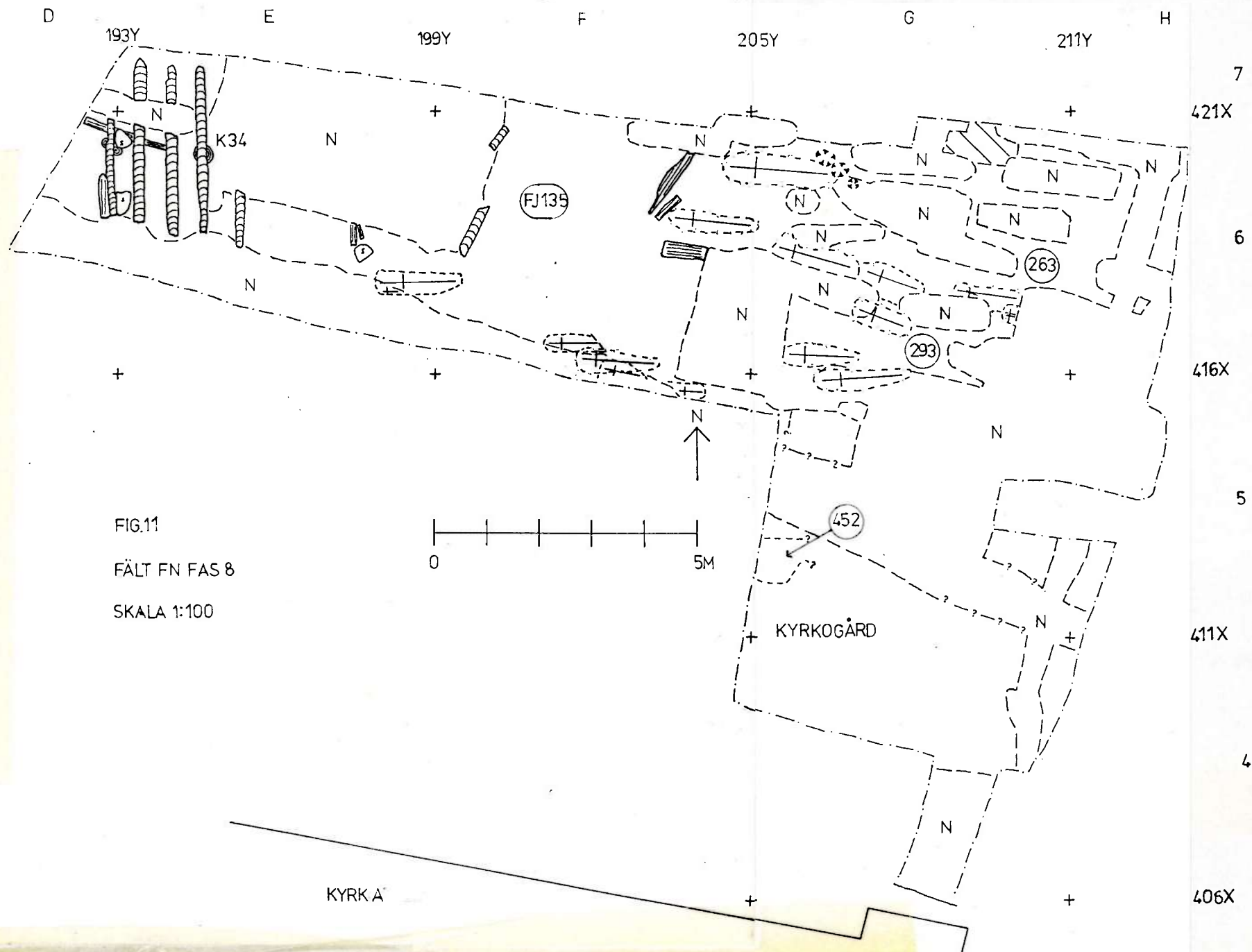
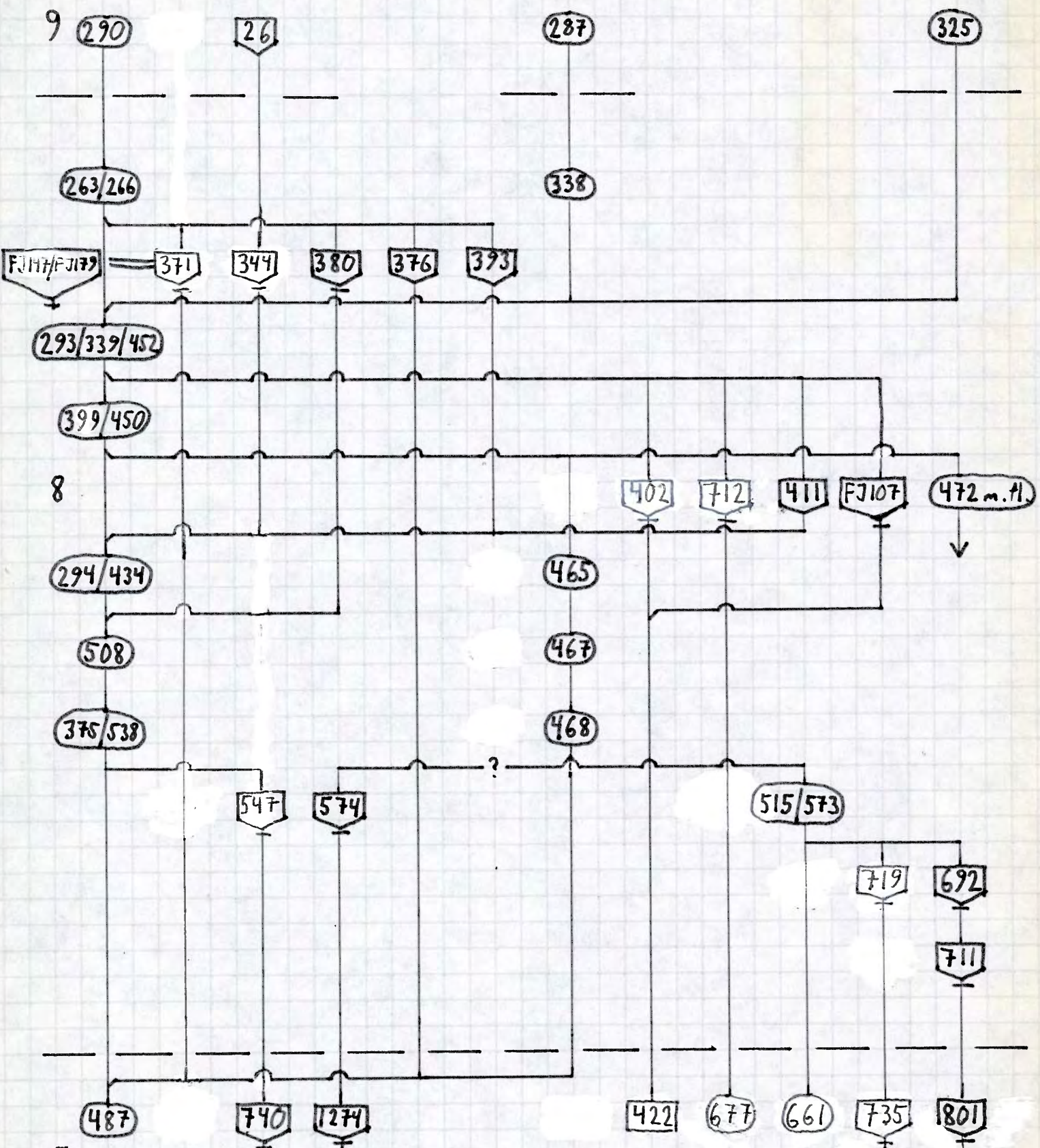
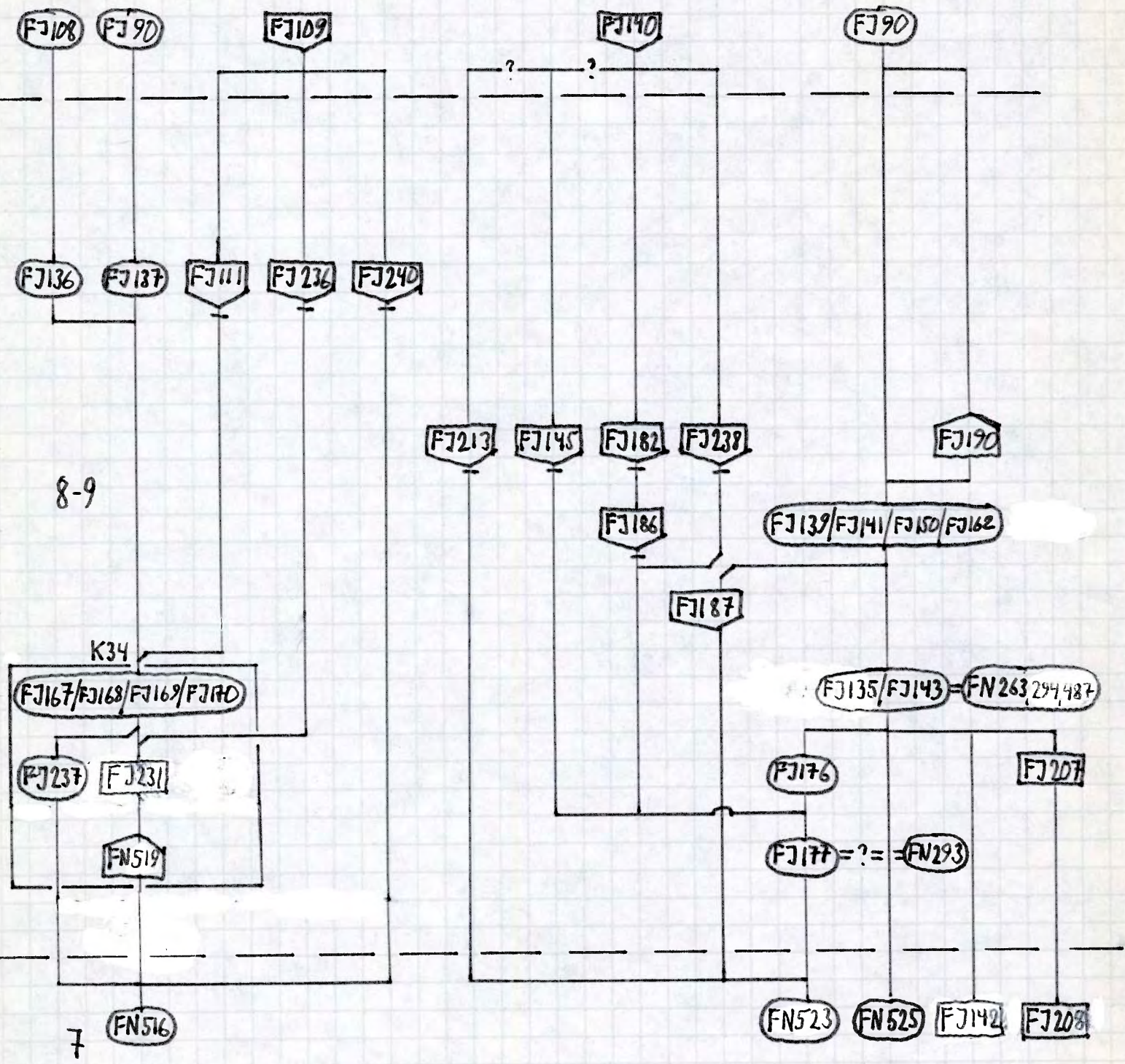

FIG.11
 FÄLT FN FAS 8
 SKALA 1:100

7 FN
Mini matrix, fas 8.

10

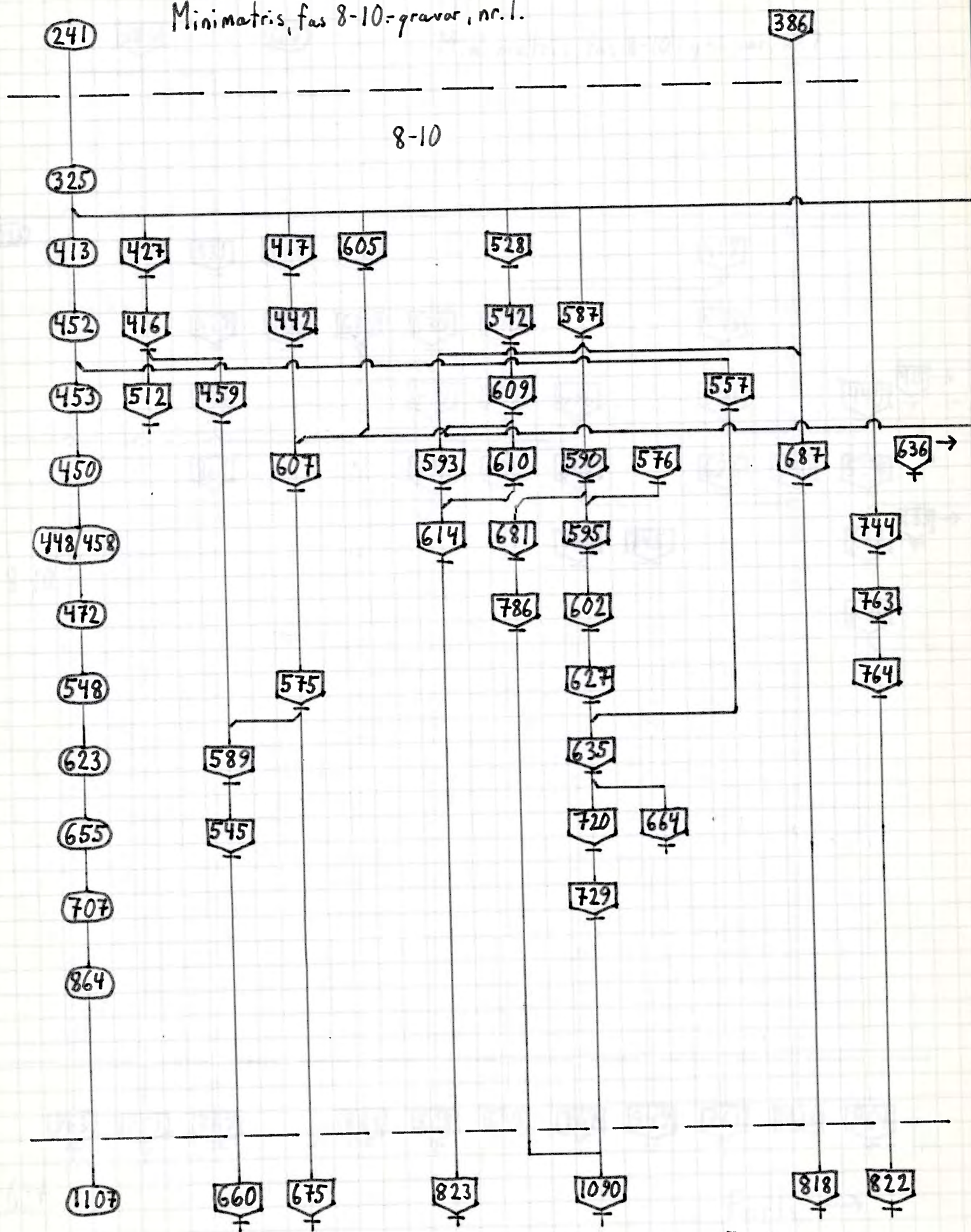

FN

Minimatris, fas 8-9, västra delen

FN

Minimatrix, fas 8-10-gravar, nr. 1.

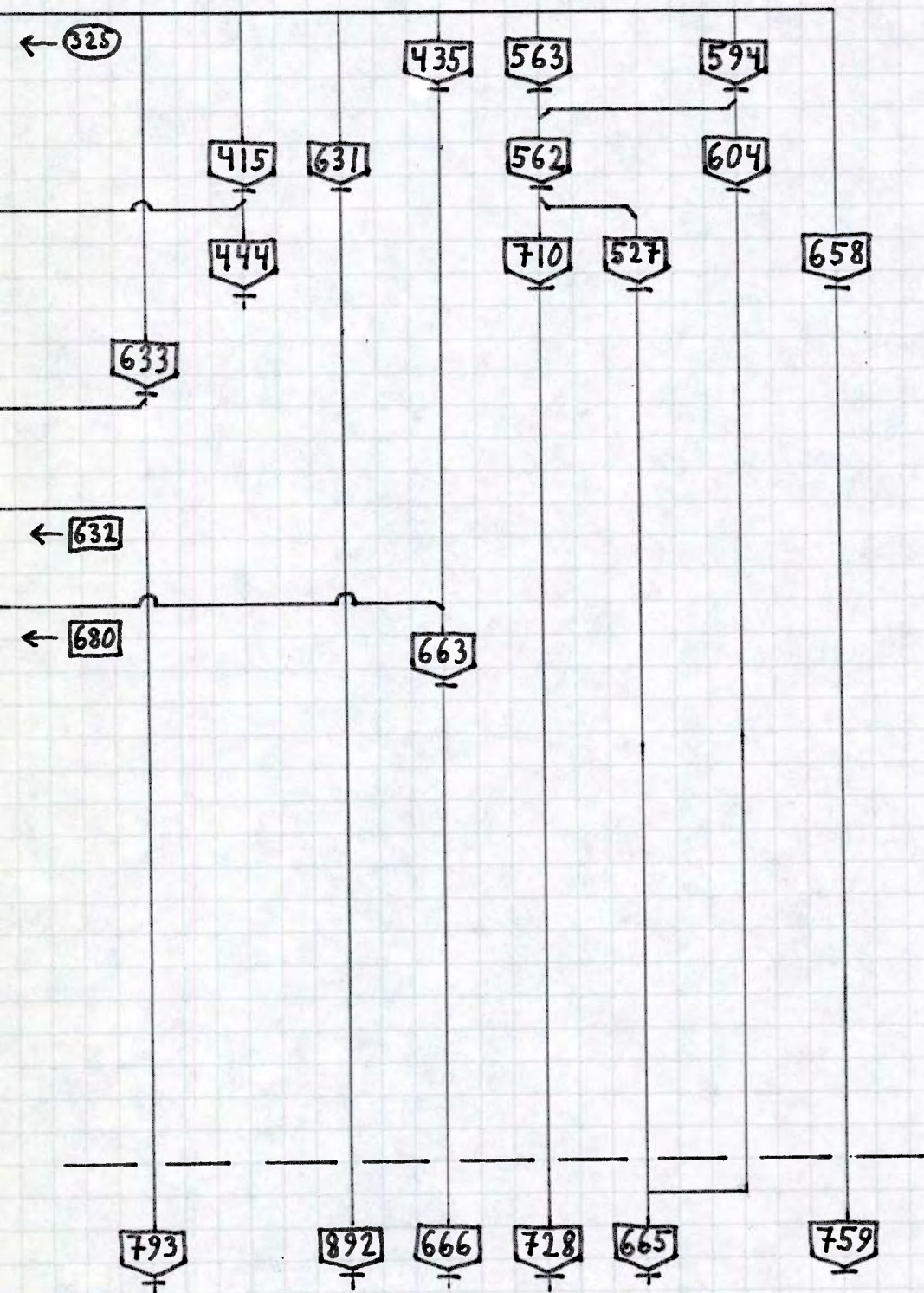
6-7

Forts. →

FN

Minimatrix, fas 8-10-gravar, nr. 3.

8-10

6-7

FAS 9.Generell karaktäristik.

Inga konstruktioner fanns på fältet i denna fas. De västra och mellersta delarna låg i kyrkogårdens utkant och bara ett fåtal gravar fanns där. I den södra delen fanns däremot liksom i föregående fas, den mest använda delen av kyrkogården (fig.12). Begränsningen mot fas 10 är osäker eftersom lagersituationen i FN inte var densamma som i FW, där den närmaste bebyggelsen fanns, som var utgångspunkten för fasindelningen. Motsvarigheten i FW är fas 10.

Stratigrafisk beskrivning.FN

I den mellersta delen fortsatte tendensen från fas 8 med lager av olika karaktär med en gräns ungefär vid den nu dolda K32. I den norra halvan fanns de blandade humuslagren 277, 290, 483, 484 och 514. I den södra halvan fanns silt/sand/gruslagret 287/437 som troligen har samband med massorna på kyrkogården. Den södra delen användes som kyrkogård varför det saknades avsatta lager där.

Störningar utgjordes liksom i fas 8 av 1600/1700-talsnergrävningar, gravar, ett dike från fas 10, samt en brunn från 1700-talet.

Gravar.

I den västra halvan av FJ fanns Sk14 i grav FJ111, Sk82 i grav FJ236 och Sk90 i grav FJ240, som täcktes av nergrävningen FJ109 från fas 10 och låg över byggnaden K34 från fas 8. De bör därmed tillhöra fas 9.

I den mellersta delen täcktes Sk86 i grav 498 av humuslagret 290. Silt/sand/gruslagret 287 täckte Sk66 i grav 410, Sk70 i grav 423, Sk76 i grav 432 och Sk348 i grav 481/1170, samt nergrävningen 433, som av storleken att döma kan ha varit en barngrav. Sk89 i grav 493 täcktes av humuslagret 492. Eventuellt kan också Sk42 och 45 i grav 360, Sk56 i grav 368 och Sk80 i grav 454 ha täckts av 287, men de täcktes definitivt av lager från fas 10. Dessa tre osäkra gravar kan därför antingen tillhöra fas 9 eller fas 10. Flislagret 263/266 från fas 8 skars av gravarna för Sk39 i grav 340, Sk58 i grav 310, Sk61 i grav 401, Sk62 i grav 406, men täcktes av en stör-

ning och kan därmed tillhöra fas 9 eller senast fas 11. I den södra delen skar Sk67 i grav 416 och Sk68 i grav 427 lager från fas 8 och kan därmed höra till fas 9 eller 10.

<u>Jordlag i fas 9:</u>	<u>Gravar från fas 9:</u>	<u>Gravar från fas 9/10:</u>
267/287/437/482	410	360
277/336	423	368
290	432	416
483	433 nergrävning	427
484	481/1170	454
492	498	498
514	1175 (fas 8/9)	
FJ136	FJ111	<u>Gravar från fas 9-11:</u>
FJ137	FJ236	310
	FJ240	340
		401
		406

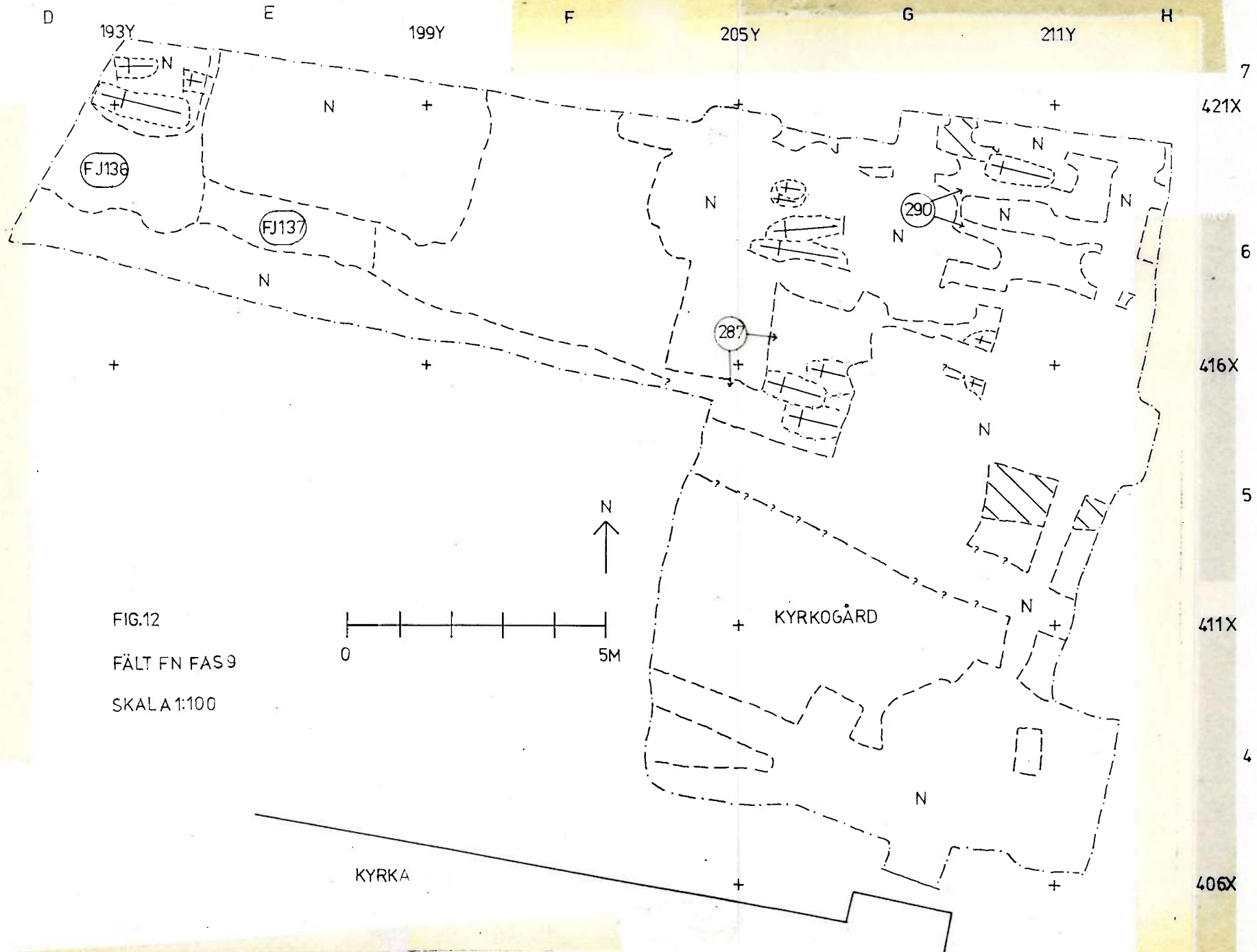
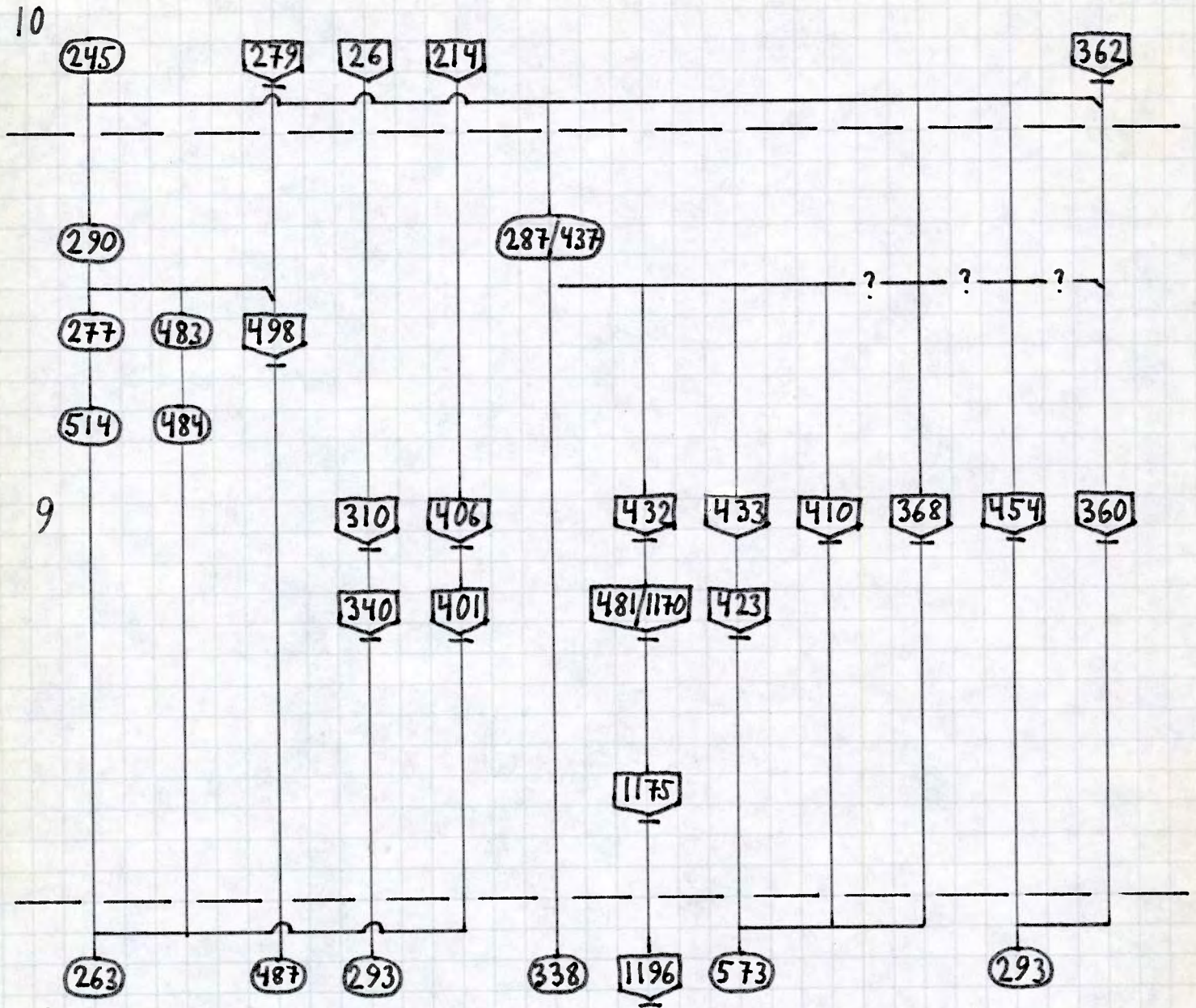

FIG.12
 FÄLT FN FAS 9
 SKALA 1:100

8

FN

Minimatris, fas 9.

FAS 10.Generell karaktäristik.

I denna fas fanns en konstruktion, ett dike. Diket var orienterat i VNV-ÖSÖ och blev igenfyllt i den yngre delen av fasen. I den äldre delen av fasen användes hela området som kyrkogård, men den södra delen slutade att användas som en sådan i den yngre delen av fasen. Ett litet antal stolpar/pålar och plankor utan något klart samband fanns på fältet (fig.13). Gemensamma lager fanns med FW och fasen motsvarar fas 11 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.FJ

I den västra halvan fanns underst det tjocka humuslagret FJ90. I samband med det fanns den gödsel fyllda nergrävningen FJ109. Det är inte helt klart om nergrävningen täcktes av FJ90 eller om den skar det och täcktes av det överliggande feta humuslagret FJ65. På den smala remsa längs den södra fältkanten, som förband de västra och östra halvorna fanns stolparna/pålarna FJ101, FJ102, FJ103. På FJ65 låg en samling stenar och plankor, FJ89, och det kompakta humuslagret FJ71. Det är oklart var gränsen exakt går mellan fas 10 och 11 i detta område. FJ65, FJ71 och FJ89 kan därför tillhöra fas 10 eller fas 11. Längs den södra fältkanten gick diket K35, som täcktes av FJ90. Dikets kanter var svåra att urskilja p.g.a. att fyllningen var densamma som de omgivande lagren.

I den östra halvan fanns FJ90 i söder. I den norra halvan överlagrades möjligen FJ90 av det sotblandade humuslagret FJ82. Till fasen hör möjligen stolpen FJ73.

FN

Den mellersta delen täcktes av mer eller mindre heltäckande lager. Underst fanns lerlagret 245/FJ129, som ibland bara förekom fläckvis. Däröver fanns längst i söder det grusblandade humuslagret 248/500, som troligen var en övergångszon till det tjocka humuslagret 144/155/224/241. Det senare motsvaras i FJ av FJ90 och FJ82. I den södra delen täckte detta lager det VNV-ÖSÖ-orienterade diket K35, som var fyllt med olika skikt av fet humus, sand, sten och murbruk. Under 144 m.fl. fanns också den tomma nergrävningen 327, som hade gravform. På 144 m.fl. låg bjälken 246. På två isolerade

områden längst i söder fanns lagren 253 och 461, som motsvarade 144 m.fl. Humuslagret 144 m.fl. motsvarades i FW av FN172 och FJ58. Störningar i fasen utgjordes av 1600/1700-talsnergrävningar, gravar och schakt för vatten- och avloppsledningar.

Gravar.

I den östra halvan av FJ skar Sk51 i grav FJ131/FJ180 lager från fas 10, och bör därmed tillhöra fas 10 eller 11. Av gravarna i den mellersta delen täckte lerlagret 245 Sk11 i grav 215B, Sk21 i grav 279, Sk34 och 35 i grav 280, Sk48 i grav 343, Sk65 i grav 404 och Sk106 i grav 395, samt nergrävningen 374. Sk24 i grav 283 skar lager från fas 9, men täcktes av störningar, varför det kan tillhöra fas 10 eller 11. Humuslagret 144 m.fl. täckte Sk40, 41 och 43 i grav 341/346, Sk44 i grav 361, Sk46 i grav 367, Sk85 i grav 372 och Sk96 i grav 397. Sk13 i grav 269, Sk25 i grav 282, Sk38 i grav 337, Sk47 i grav 362 och Sk69 i grav 281 täcktes antingen av 144 m.fl., 248 eller lager från fas 11.

Jordlag i fas 10:

144/155/216/224/241/326/FJ82/FJ90
 245/FJ129
 248/254/500
 253
 270/273/318/334/335/342/345/386/389 K35
 461
 FJ108
 FJ109
 FJ138/FJ140/FJ235

Fas 10/11:

FJ54
 FJ65
 FJ71

Gravar från fas 10:

215B	343	395
279	361	397
280	367	404
341/346	372/FJ178	327 nergrävning
		374 nergrävning

Gravar från fas 10-11:

269	282/288	308	276/362
281	283	337	FJ131/FJ180

Konstruktionsbeskrivning.

K35 - Dike. Består av: en nergrävning fylld med från botten de feta humuslagren 386/389/FJ140, det stenblandade humusskiktet 273/342, däröver det murbruksblandade humuslagret 334, följt av det sandblandade humuslagret 318 och överst det blandade humuslagret 270. Diket var orienterat i VNV-ÖSÖ, men dess kanter var ibland svåra att definiera, p.g.a. fyllningens likhet med de omgivande lagren. Eftersom den södra delen av kyrkogården slutade att användas i och med att 144 m.fl. täckte den och diket, kan det senare möjligen ha varit någon sorts tomtgräns, som behövt markeras tydligt efter en omreglering av tomterna i området.

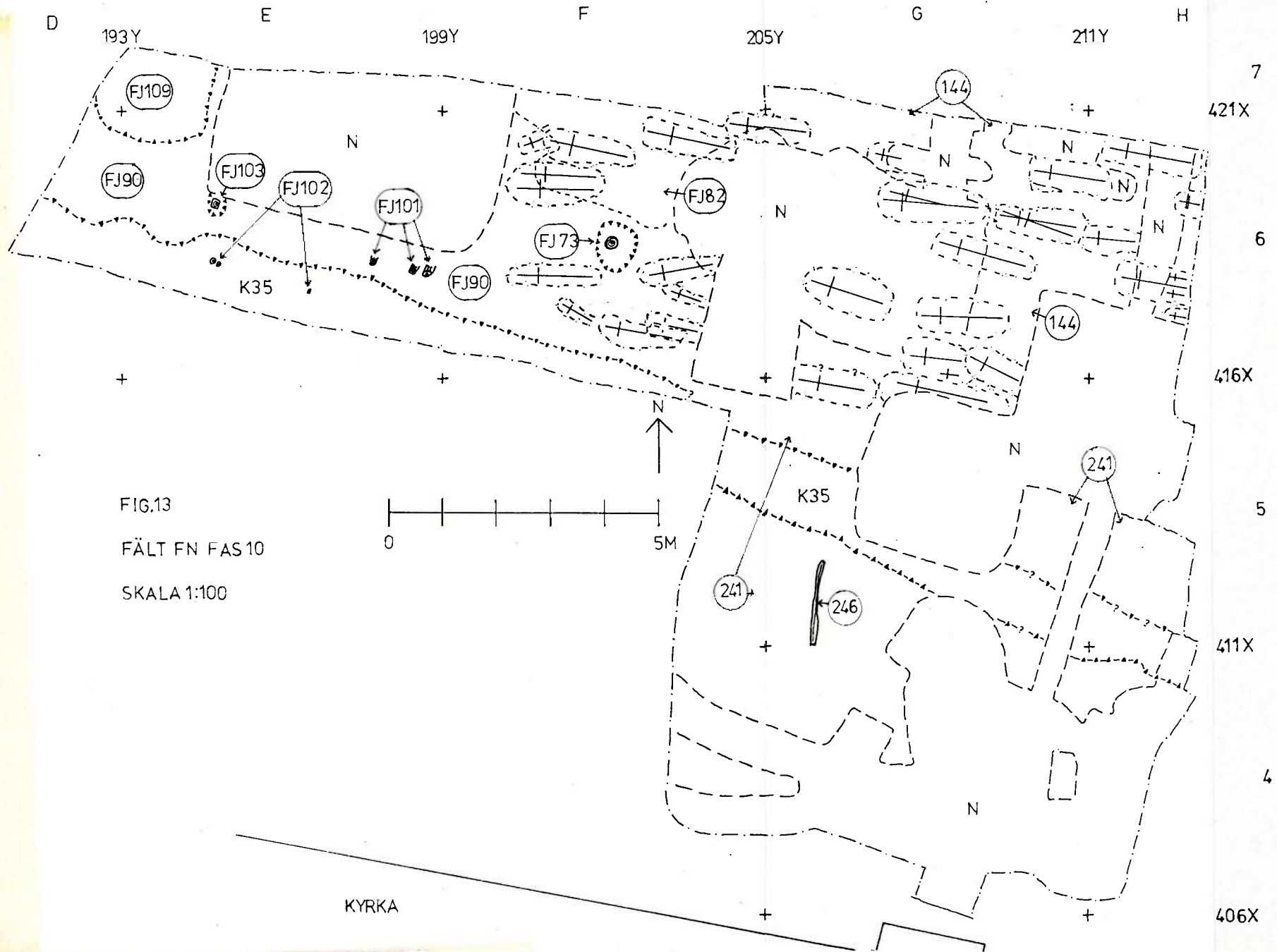

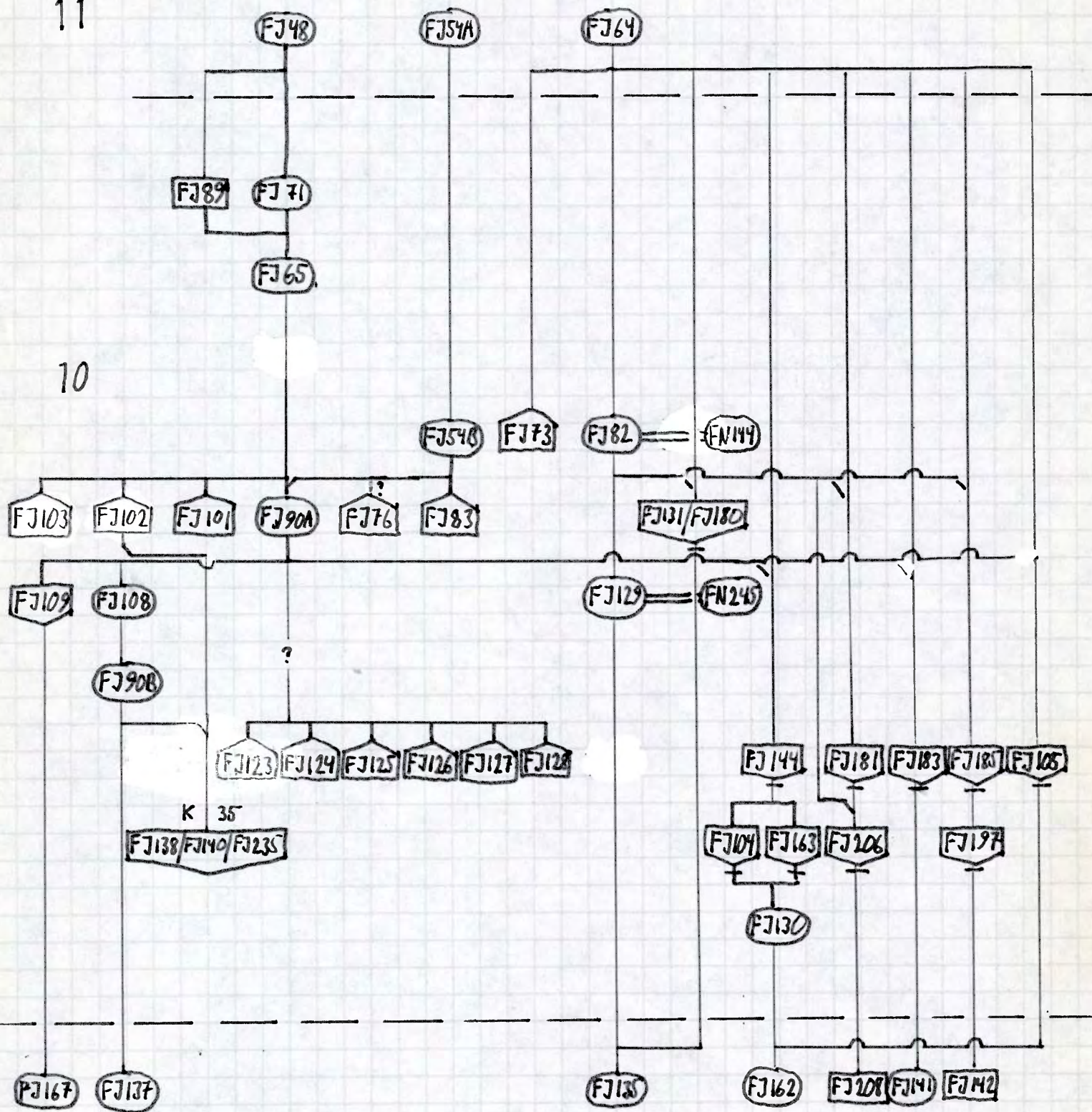
FIG.13

FÄLT FN FAS 10

SKALA 1:100

11

10

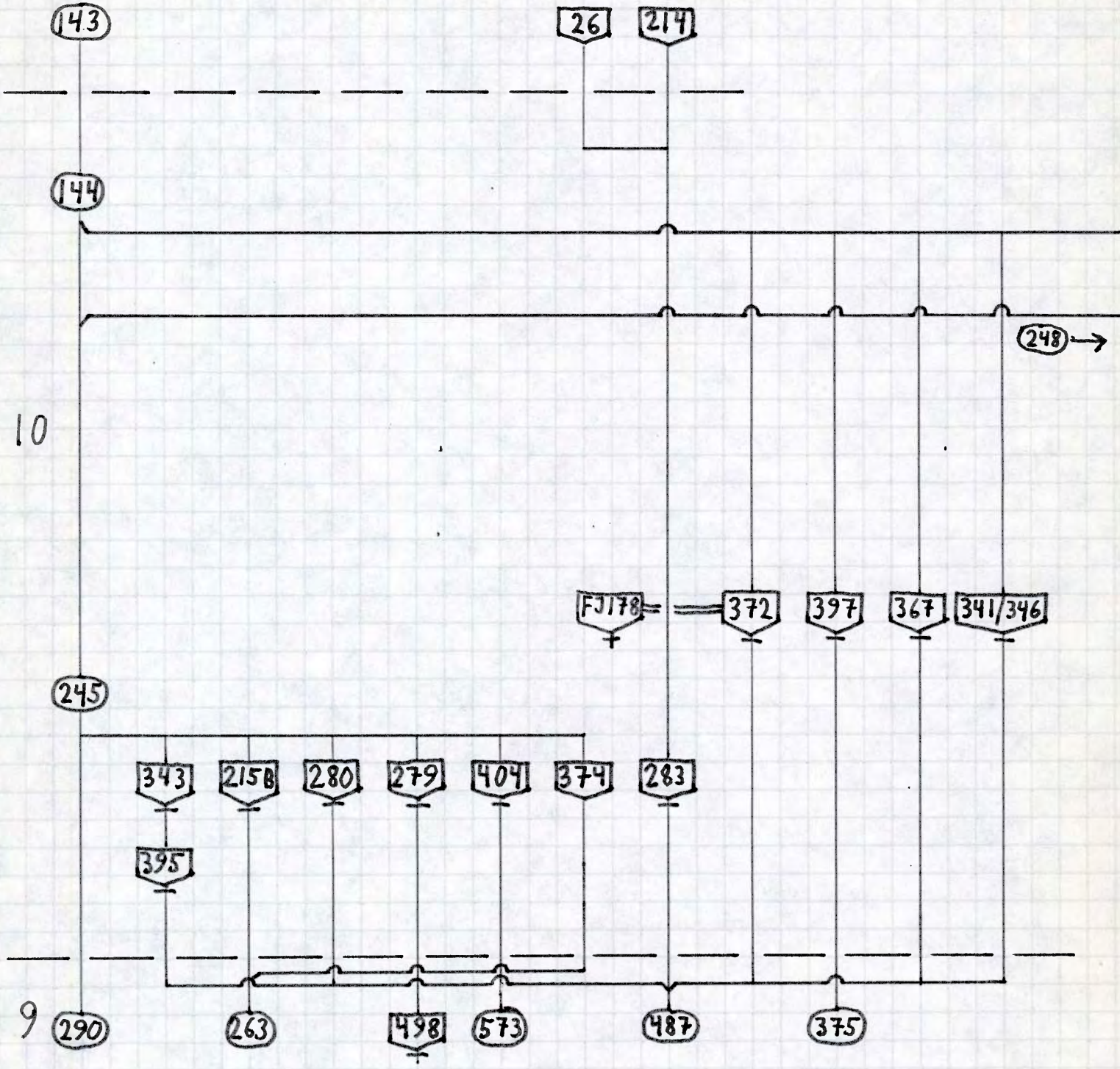

8-9

FN

Mini matrix, fas 10, västra delen, nr.1.

11

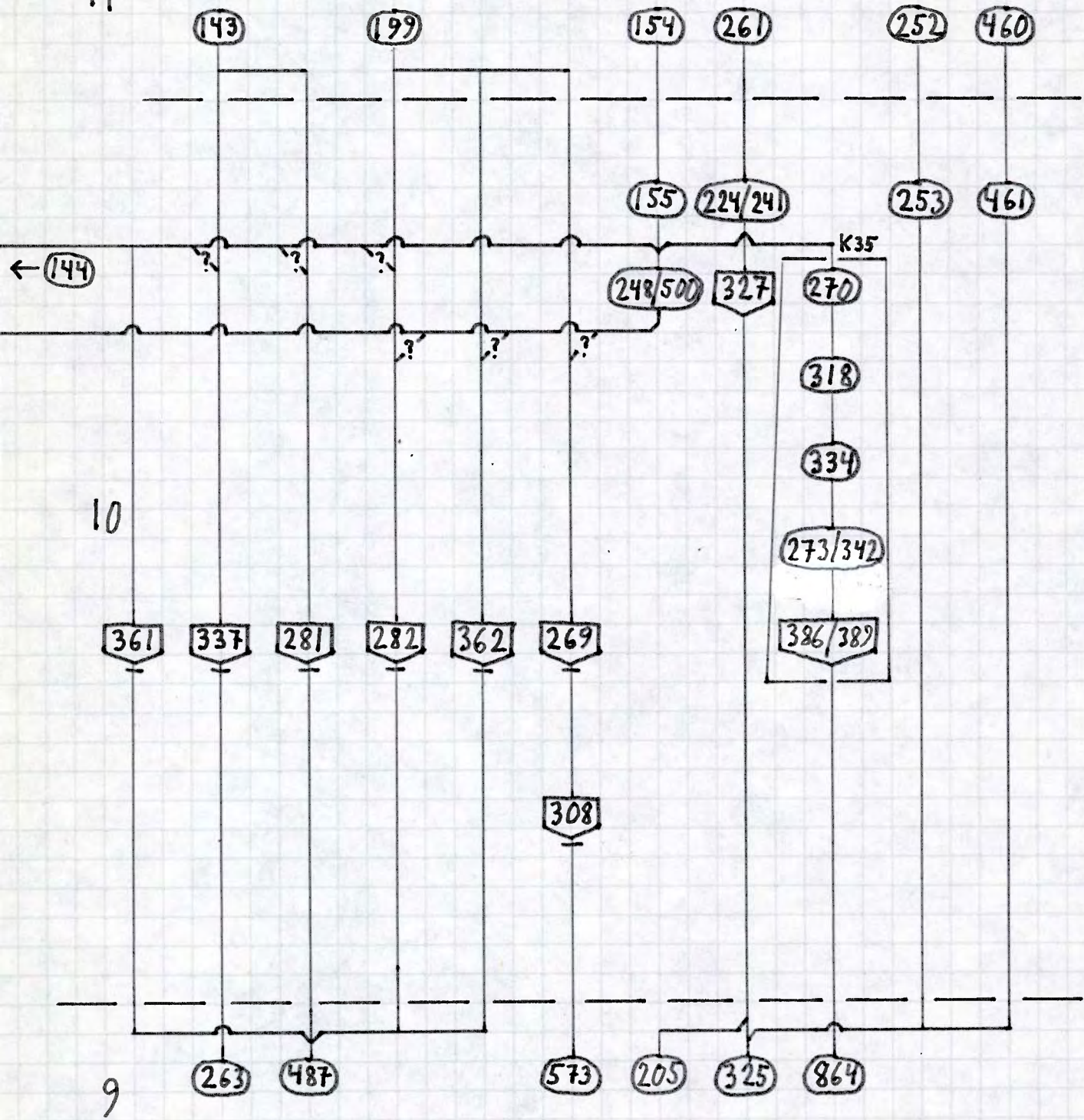

FN

Minimatris, fas 10, nr.2.

Forts. →

11

FN

Minimatrix, fas 10, nr. 3.

FAS 11.Generell karaktäristik.

I fasen fanns tre konstruktioner, alla byggnader. Dessutom fanns spridda plankor som indikerade ytterliggare några byggnader. Tolkningen av konstruktionerna försvåras av omfattande störningar. Det verkar finnas två nivåer med konstruktioner eller rester av konstruktioner i den västra delen. Den undre var obränd och den övre bränd. De två östra byggnaderna tillhörde den övre nivån, medan det är oklart vilken nivå den västra tillhörde, eftersom den var obränd, men det saknades en bränd nivå i fasen över den. Antydningar om en byggnad fanns i S-V och en eventuell gårdsplats i S-Ö. Gravar fanns i fasens äldsta del. Därmed avspeglar fasen att områdets funktion ändrades från att vara kyrkogård till att ha använts för bebyggelse (fig.14). Fasen motsvarar fas 12 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.FJ

Området längst i väster var skiljt från resten av fältet av en stor störning för yngre källare, vilket medför en osäkerhet i fasbestämningen. Eftersom kontakt fanns med de östra delarna i den föregående fasen, är dock sannolikheten stor för att lagren och konstruktionerna tillhör fasen. Längst i väster fanns underst det blandade lagret FJ48, som i norr var humusblandat och lerblandat i söder. På det låg i norr K49 och i söder stenen och plankorna FJ246. De senare fanns bara i den södra profilen. Stenen var troligen en syll och plankorna ett golv. Både FJ246 och K49 var obrända, men i profilen över FJ246 fanns brandlagret FJ250.

I den östra halvan fanns underst och i söder det grusblandade lagret FJ54, vars norra del täcktes av flislagret FJ64. I N-Ö fanns nergrävningen FN214, som fanns i både FJ och FN. Det är oklart om nergrävningen täcktes eller skars av FJ64. På det låg de obrända plankorna FJ56, som var orienterade i VNV-ÖSÖ och NNÖ-SSV, stenarna FJ55 och i N-V stenläggningen FJ63 med ett anslutande lerlager. I S-Ö fanns de två stolparna FJ76. Konstruktionernas funktion är oklar, men de får ses som en indikation på byggnadsaktivitet i området. Konstruktionerna täcktes av flislagren FJ53 och FJ50, på vilket byggnaden K36 låg. Eftersom konstruktionen låg på ungefär samma nivå som de konstruktioner som har förts till fas 12, och

det saknas stratigrafiska iakttagelser finns det en osäkerhet i fas-placeringen.

FN

I den mellersta delen fanns i N-V flislagret 213, som motsvarade FJ50. Den flisfyllda nergrävningen 214 skar 213 och täcktes av det grusblandade flislagret 183, som låg i byggnaden K36. På 213 låg K36 och norr om den flislagret 256. I störningen öster om K36 fanns de dubbla stolparna 249, som var obrända och bör höra till fasen utifrån deras toppnivå. Längre österut fanns flislagret 143, med det anslutande flis- och humuslagret 199. På dessa fanns sandlagret 196 och lerfläcken 193. Längst i öster motsvarades 199 av 312 söder om 143. På 312 fanns ett antal tunna skikt med flis, sand, grus och humus, som delvis var skikt i 143 och 312 (311, 306, 304) och delvis var skikt över 143 och 312 (302/303). På dessa skikt låg byggnaden K37 alldeles intill den östra fältkanten. Söder om K37 i den södra delen fanns flera tunna lager med fet humus, grus, m.m. (261, 211, 210) som låg under 312. Däröver fanns det feta humuslagret 204, som eventuellt motsvarade 195B längre västerut, samt det tunna gruslagret 207. Genom 204 var ett stolphål för den stenskodda stolpen 223 grävt. Söder därom fanns de spridda plankorna 234 på 204. Plankorna var obrända och var orienterade i N-S och Ö-V. Eftersom området var mycket stört av nergrävningar är det svårt att tolka trävirket, men efter paralleller med fas 13 kan det eventuellt vara fråga om en gårdsplats.

I FW motsvarades flislagret 143 av FN162 och FJ98.

Störningar utgjordes av 1600/1700-talsnergrävningar, moderna schakt för vatten- och avloppsledningar samt nergrävningar för byggnader från fas 12.

Gravar.

I den mellersta delen täckte flislagret 143 Sk33 i grav 301 och de tomma nergrävningarna 262 och 305. En nergrävning täckte Sk92 i grav 215, men eftersom graven skar lager från fas 10 och det inte fanns några yngre gravar på fältet, bör graven tillhöra fas 11.

Jordlag i fas 11:

120 K37	196	213/FJ50	261	FJ48
143/304	199	214	299 K37	FJ53
181 D	200/204	250	302/303	FJ62
183 K36	207	251	306	FJ64
193	210/259	252	311	FJ250
195B	211/260	255/256	312	

Gravar från fas 11:

215	262 (nergrävning)	301	305 (nergrävning)
-----	-------------------	-----	-------------------

Konstruktionsbeskrivning.

K36 - Byggnad. Består av: stockarna 185/227/FJ75 och FJ46. Stockarna var delvis brända och orienterade i VNV-ÖSÖ, samt markerar nord- och sydväggarna. De västra ändarna låg på syllstenar, men stockarna var skurna av nergrävningar i öster. Byggnaden var 3,5 m bred och minst 2 m lång. I norr fanns rester av två omfar och ett knuttimrat hörn. I byggnaden fanns det grusblandade flislagret 183, som täcktes av brandlagret 181.

K37 - Byggnad. Består av: sandlagret 299, kullerstenarna 145, de flata stenarna 300 och 366 och sandlagret 120. Sandlagret 299 var underlag för kullerstenarna. De flata stenarna 300 och 366 låg på kullerstenarna vid de norra respektive södra kanterna. På kullerstenarna låg sandlagret 120. Konstruktionen utgör bara den västra änden. Kullerstenarna har troligen varit ett golv medan de flata stenarna kan ha varit underlag för stolpar eller syllstockar i en byggnad.

K49 - Byggnad. Består av: syllstensmurarna FJ35 och FJ36, stockarna och plankorna FJ34 och FJ51. Troligen var det två konstruktionsnivåer i byggnaden, eftersom plankorna i FJ34 överlagrade FJ51. Syllmurarna låg däremot bredvid varandra. Troligen utgjordes den undre nivån av FJ36 och FJ51, medan FJ34 och FJ35 utgjorde den övre nivån. En annan möjlig tolkning är att FJ36 till-

hörde en annan byggnad, som störcs av nergrävningen i öster. De två planklagren skulle då vara två golvnivåer i den västra byggnaden. Dessa osäkerheter kring syllmurarna medför att det är säkrast att behandla konstruktionen under ett konstruktionsnummer.

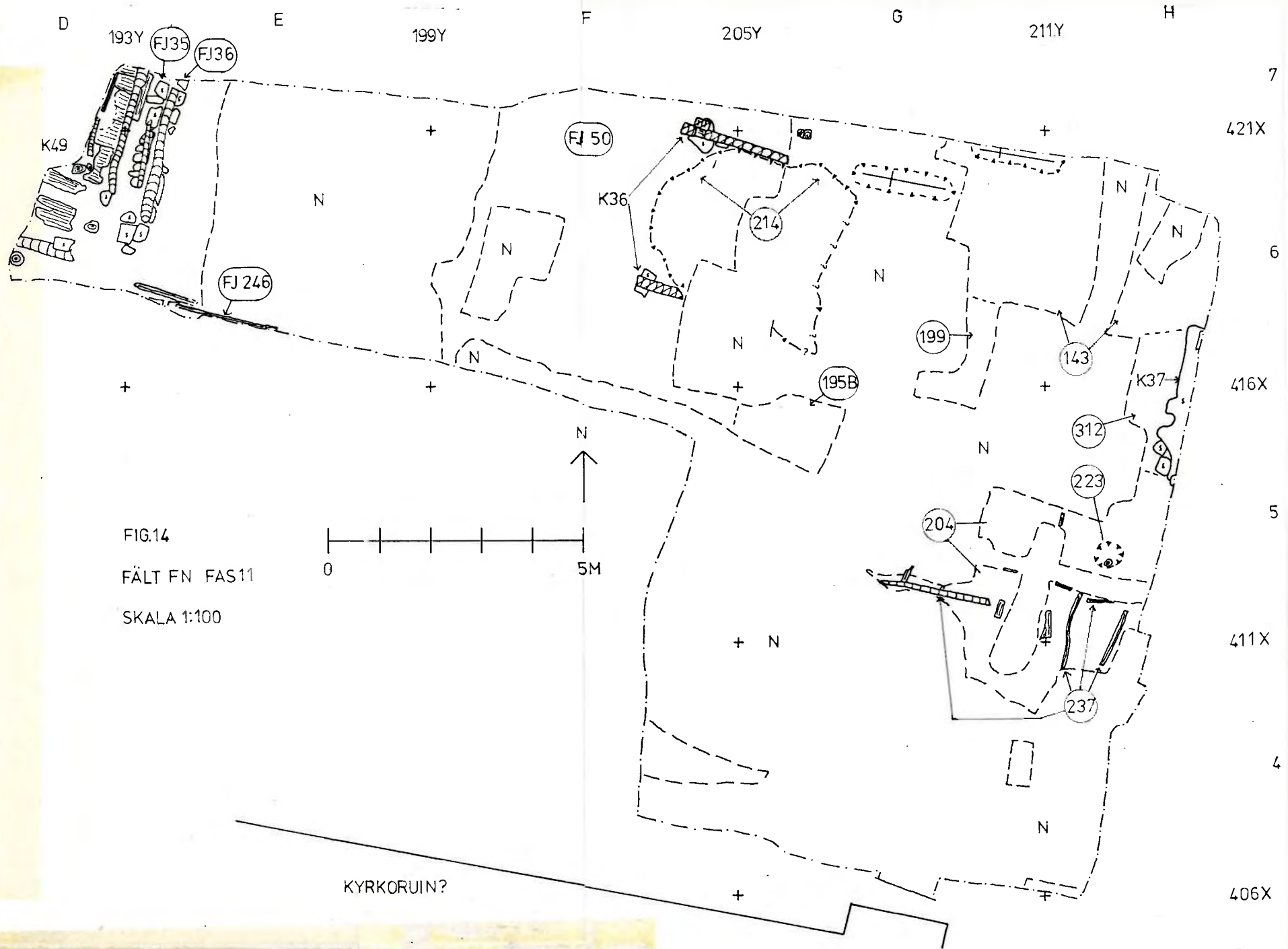
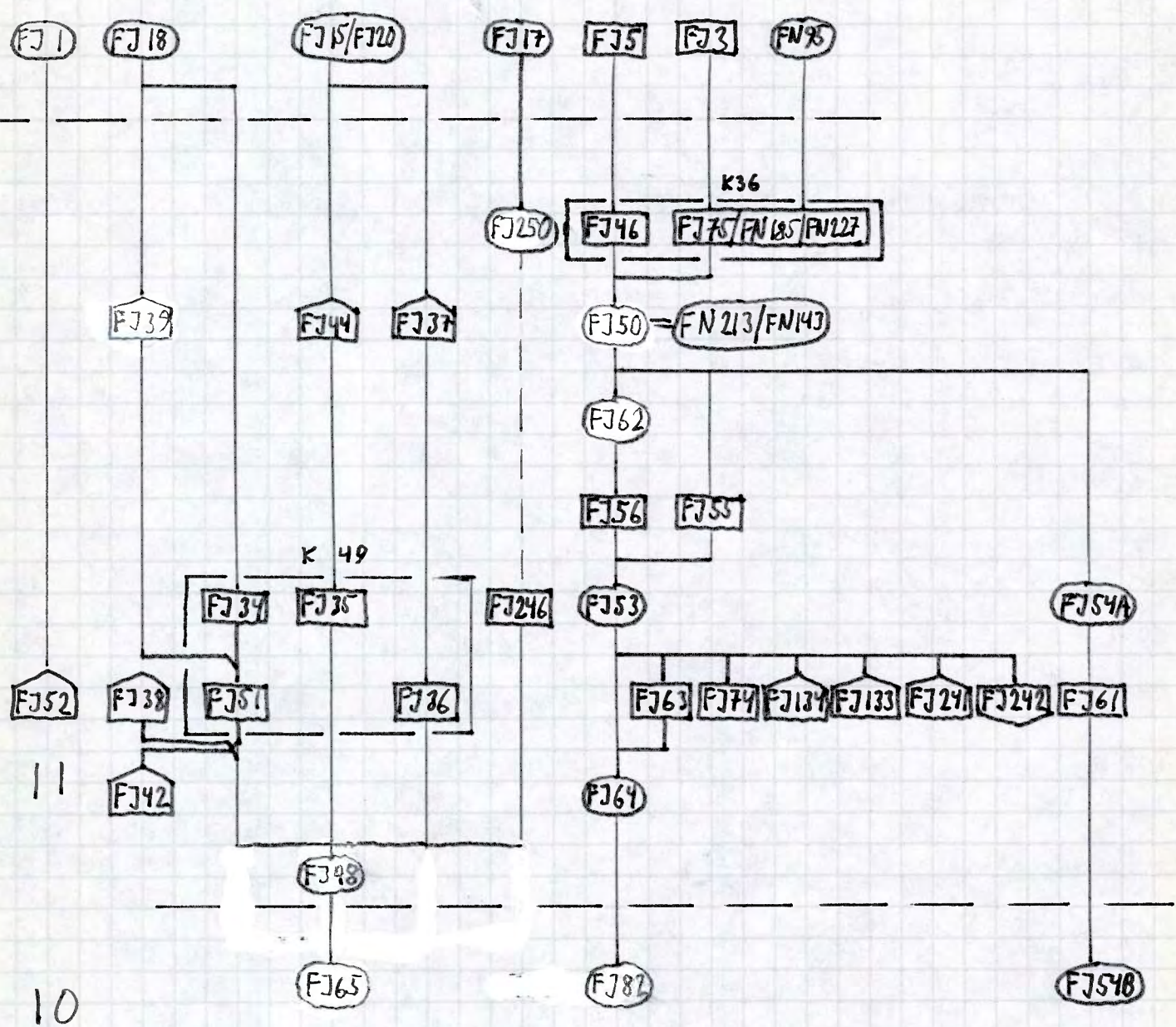
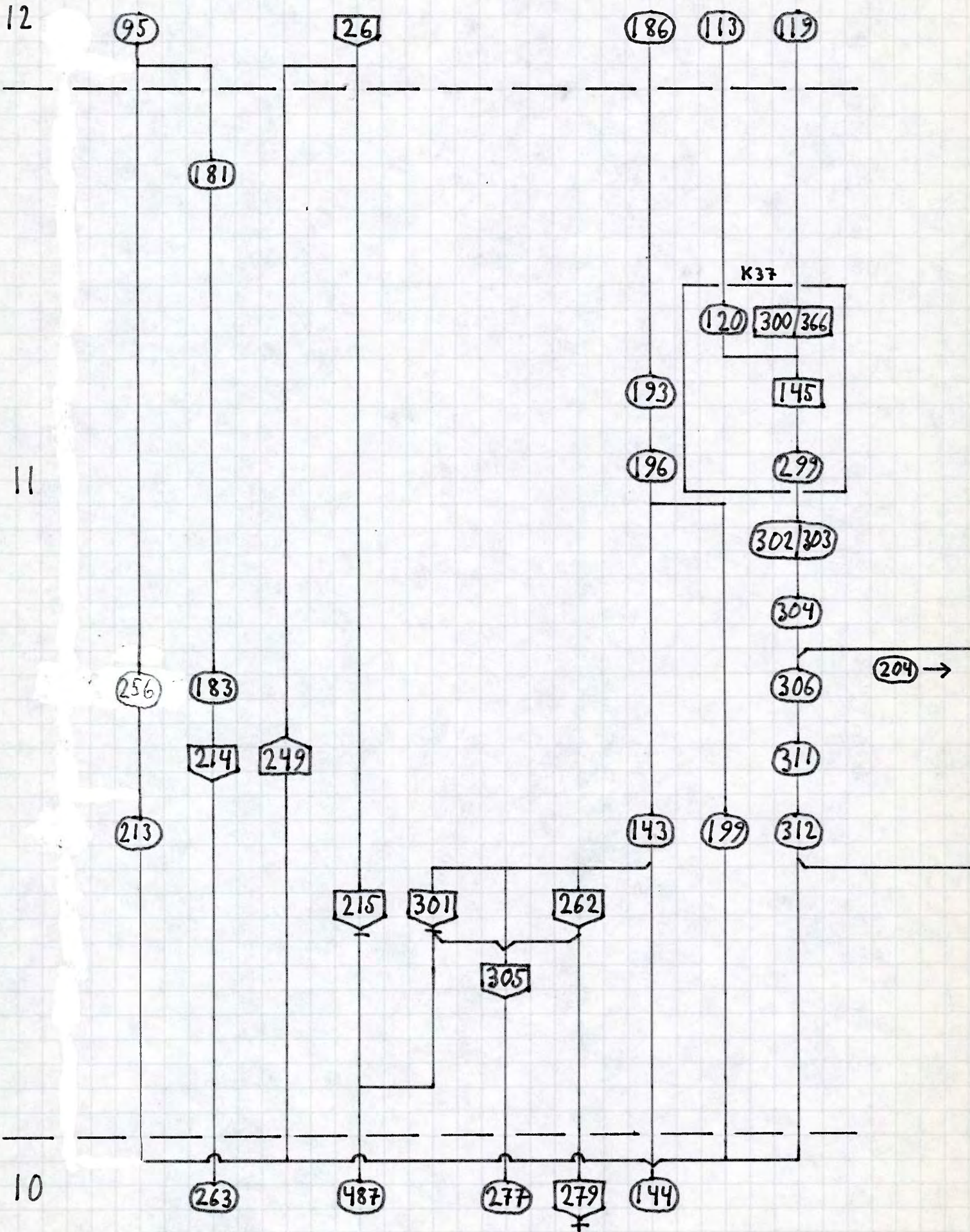

FIG.14
 FÄLT FN FAS11
 SKALA 1:100

KYRKORUIN?

FN
Minimatrix, fas II, västra delen, nr.1.

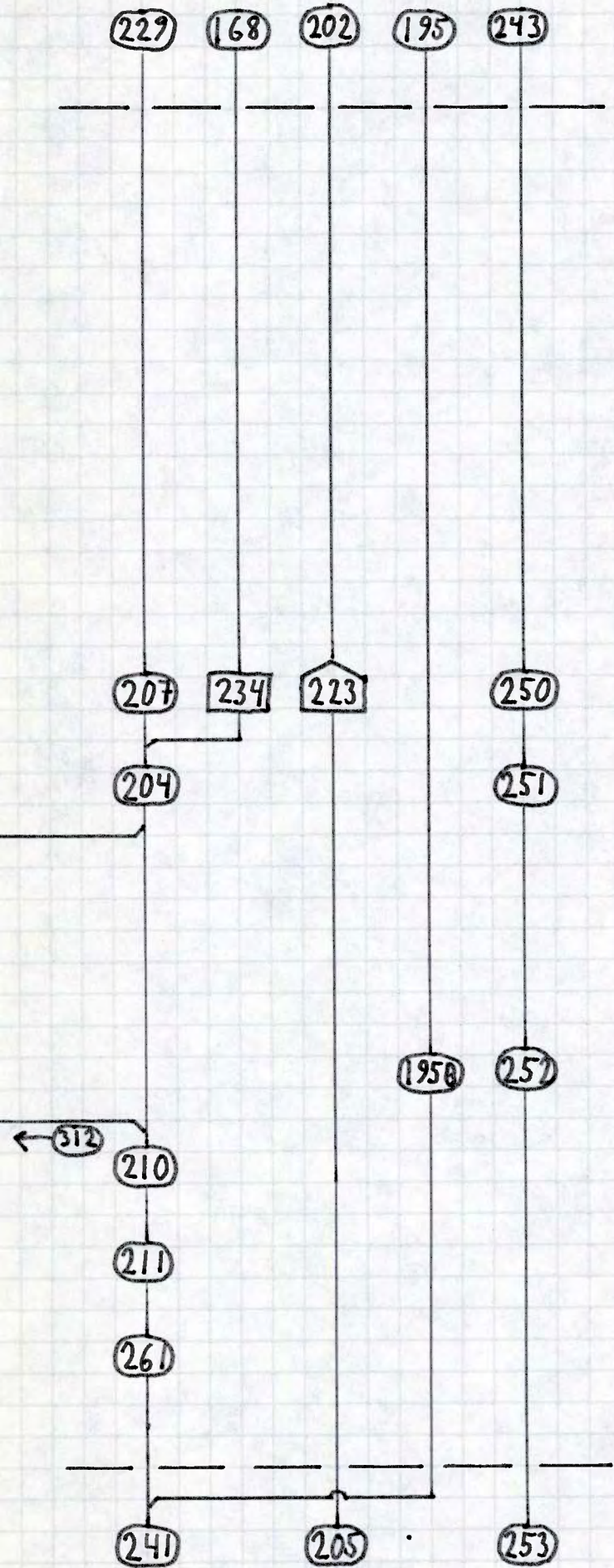
FN, Minimatris, fas 11, nr. 2

Forts. →

12

11

10

FN
Minimatrix, fas II, nr. 3.

FAS 12.Generell karaktäristik.

I fasen fanns sju konstruktioner, varav fem byggnader, och en avfallsbinge. Flertalet konstruktioner var brända. Fältet var stört av flera stora nergrävningar, vilket försvårar tolkningen. Byggnaderna verkar ha legat i två längor, orienterade i Ö-V. Jämfört med längorna från föregående århundraden verkar byggnaderna ha legat glesare och mer oregelbundet. En stenläggning och trävirke som inte har kunnat knytas till någon byggnad kan eventuellt indikera gårdsplatser. Mellan de två längorna fanns ett dropprum. Eftersom huslängornas läge överensstämmer grovt med huslängorna i den efterföljande fasen samt med Lorcksgården, är det möjligt att det fanns en tomtgräns mellan dem. Den troliga tomtgränsen överensstämmer också grovt med diket K35 från fas 10 (fig.15). Fasen motsvarar fas 13 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.FJ

Liksom i den föregående fasen var området längst i väster isolerat från resten av fältet av en stor störning för två yngre källare. Fasidentifieringen är därmed osäker och har styrts av nivåjämförelser och förekomsten av brända konstruktioner. Det är därför möjligt att konstruktionerna tillhörde fas 13. Invid den södra fältgränsen fanns underst det lerblandade lagret FJ17, på vilket K52 låg, som bara fanns invid den södra fältkanten. Längre norrut fanns underst det sandblandade lagret FJ16, sandlagret FJ15/20 och det grusblandade lagret FJ18. På dessa låg den troliga byggnaden K53. Båda byggnaderna var brända.

Längre österut fanns den nord-syd-orienterade stocken FJ26 med två intilliggande plankor, som var skurna av antingen källaren K55 eller en yngre källare. Både stocken och plankorna var brända och kan möjligen vara en rest av en byggnad. Omedelbart intill stocken fanns avfallsbingen K51, norr om vilken sand- och gruslagret FJ29B fanns. Öster om det och K51 fanns den möjliga byggnaden K50. I den fanns lerlagret FJ30, som var ett osäkert golvlager. Eftersom K50 och K36 från fas 11 låg på ungefär samma nivå och det inte fanns några stratigrafiska iakttagelser, var de svåra att skilja åt.

Det finns därför en osäkerhet i fasplaceringen. Invid den södra fältgränsen fanns den nordvästra delen av byggnaden K40, som fortsatte i den södra delen av FN.

FN

I den mellersta delen fanns längst i N-V sand/gruslagret 95/96, på vilket humuslagret 94 fanns. Längre österut fanns underst det blandade lagret 127/186/192, som innehöll humus, bränt material, träkol och murbruk. På det fanns gruslagret 95/96/97 på vilket den flata stenen 130 och kullerstensläggningen 85 låg, som eventuellt tillhör K38 tillsammans med det träkolsblandade lerlagret 83.

Längst i öster motsvarades 95/96 av 315/351, som anslöt till den lilla kullerstensläggningen 232. Både stenen 130 och kullerstenarna 232 låg i förlängningen av K36 från fas 11 och den norra (?) kanten av K50. Detta kan indikera att de markerar läget av en nordvägg i K38. 130 och 232 skulle då ha varit underlag för en syllstock eller stolpar.

Invid den östra fältkanten fanns lerlagret 113/114 på 127 m.fl. Lerlagret låg direkt på K37 från fas 11 och följde dess begränsningar och kan därför möjligen vara en ny golvnivå i K37. Eftersom lagren var desamma både runt K37 och längre västerut i fältet tillhörde det troligen samma tomt. På lerlagret fanns brandfläcken 112, som kan indikera en brand.

I den södra delen fanns byggnaden K38 närmast söder om den eventuellt ännu existerande K37. Konstruktionens begränsningar i norr och väster var oklara p.g.a. störningarna. Eventuellt kan den nya nivån i K37 höra ihop med K38. Söder om K38 fanns lerlagret 168 och den nord-syd-orienterade brända bjälken 182. Däröver, liksom över K38 fanns brandlagret 173. Väster om K38 fanns den brända byggnaden K40, som nästan var komplett förutom det N-Ö hörnet (bild 2). Byggnaden kan eventuellt vara aningen yngre än K38 eftersom lerlagret 168 kan ha skurits av stenpackningen 9/201. Möjligen kan också förekomsten av lerlagren 243 och 460 längst i söder stödja detta. Båda byggnaderna har däremot brunnit samtidigt. En skillnad mellan K38 och K40 är att byggnadernas orientering inte var densamma.

Störningar utgjordes av 1600/1700-talsnergrävningar och moderna schakt för vatten- och avloppsledningar.

Jordlag i fas 12:

7/511 D	127/186/192	510
8/9/197/201 K40	168	513
83 K38?	173 D	FJ15/20
93/94	195	FJ16
95/96/97/315/351	202/206/229 K38	FJ17
100/190	203 K38	FJ18
112 D?	243	FJ29B
113/114 K37/38?	460	FJ30

Konstruktionsbeskrivning.

K38 - Byggnad. Består av: stensyllarna 85, 180, 222 och 232, bjälkarna och plankorna 159 och 228, sandlagret 203, lerlagren 83, 202/229 och eventuellt 113/114. Lerlagren 83, 113/114 och 202/229 kan eventuellt ha varit golv eller golvunderlag. På det senare lerlagret låg 159 och 228 som var rester av ett trägolv med plankor och dragare. Byggnaden täcktes av brandlagret 173. Byggnaden kan maximalt ha sträckt sig 2 m längre västerut p.g.a. K40. Den norra sidan kan ha utgjorts av 83 och 232, d.v.s. att den var omkring 7 m bred. Några rester av konstruktioner fanns dock inte väster om K37 i denna fas, varför tolkningen måste anses vara osäker. Byggnaden låg i den norra huslängan.

K40 - Byggnad. Består av: stensyllarna 189=FJ47 och bjälkarna/stockarna 18, samt den humus- och murbruksblandade stenpackningen 9/201. Stockarna/bjälkarna har troligen varit dragare och låg på stenpackningen, medan stensyllarna på botten av den nergrävning som stenpackningen låg i. Stensyllarna och dragarna var orienterade i VNV-ÖSÖ. Mitt mellan stensyllarna fanns två flata stenar (189B) som bör ha varit underlag för den östra väggen. Byggnaden var 8,5 m lång och 4,5 m bred. Brandlagret 7 täckte byggnaden. Den norra kanten av K40 tillsammans med den södra kanten av K38 och den norra kanten av K52 bildar en öst-västlig linje, som är svagt dragen åt NV-SÖ. Eftersom konstruktionerna i den överliggande fasen, samt Lorcksgårdens sydfasad också följde denna linjen, kan den markera en tomtgräns. Dessutom överensstämmer den med diket K35 från fas 10. Detta kan antyda att tomtgränsen som gällde under 1700/1800-talet troligen kan beläggas under 1600-talet och eventuellt under

1500-talet.

K50 - Byggnad? Består av: stenläggningen FJ45 och stocken FJ3D. Stenläggningen var dels orienterad i Ö-V och dels i N-S och bildar de södra och västra sidorna av en rektangel. På syd-sidan fanns en vällagd kant av större stenar. På den västra sidan låg stocken. Troligen är stenläggningen en syll för en byggnad, av vilken stocken är den enda resten. Den östra sidan var störd av nergrävningar i FN. Byggnaden låg i den norra längan.

K51 - Avfallsbinge. Består av: vertikala plankor, halvklyvningar och stolpar i FJ2, som bildar sidorna i en rektangel med dimensionerna 1,4 x 1,2 m. I S-V fanns en utskjutande del, 1,1 m lång och 0,8 m bred. I denna del fanns två stolpar, som troligen tillhörde fas 12 av nivån att döma, medan resten av konstruktionen kan tillhöra fas 12 och/eller 13. I bingen fanns några brända plankor, som troligen var en del av sydväggen. Intill den västra sidan fanns en bränd, nord-syd-orienterad stock, som eventuellt kan tillhöra fas 12. Bingen låg i den norra längan.

K52 - Byggnad. Består av: stocken FJ6B, plankorna FJ6A och troligen stenarna FJ43. Stocken var bränd och orienterad i Ö-V och markerar troligen nordväggen i en byggnad, vars fortsatta utsträckning är oklar p.g.a. störningar i öster och väster och sektionen i söder. Plankorna var också brända och var troligen rester av ett golv. Stenarna var möjligen en syllmur. Byggnaden låg i den södra längan.

K53 - Byggnad? Består av: stenraden FJ6C, stocken FJ6F och bjälken FJ6D. Stenraden var orienterad i Ö-V och kan ha varit en syll, på vilken sydväggen stått. Stocken och bjälken var brända och orienterade i N-S. De kan eventuellt ha varit dragare i byggnaden. Den övriga utsträckningen av byggnaden är oklar, p.g.a. störningar i väster, norr och öster. Byggnaden låg i den norra längan.

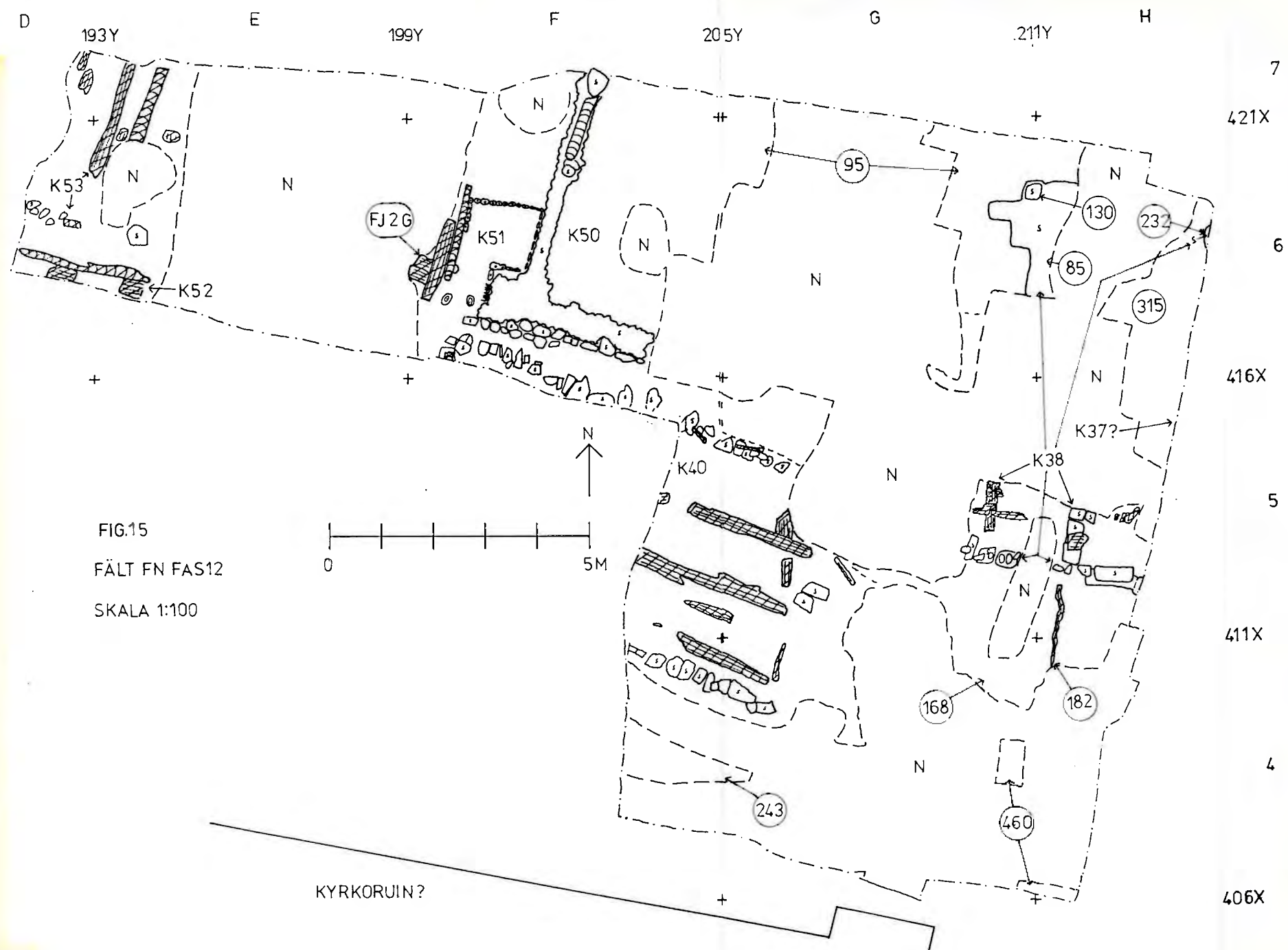
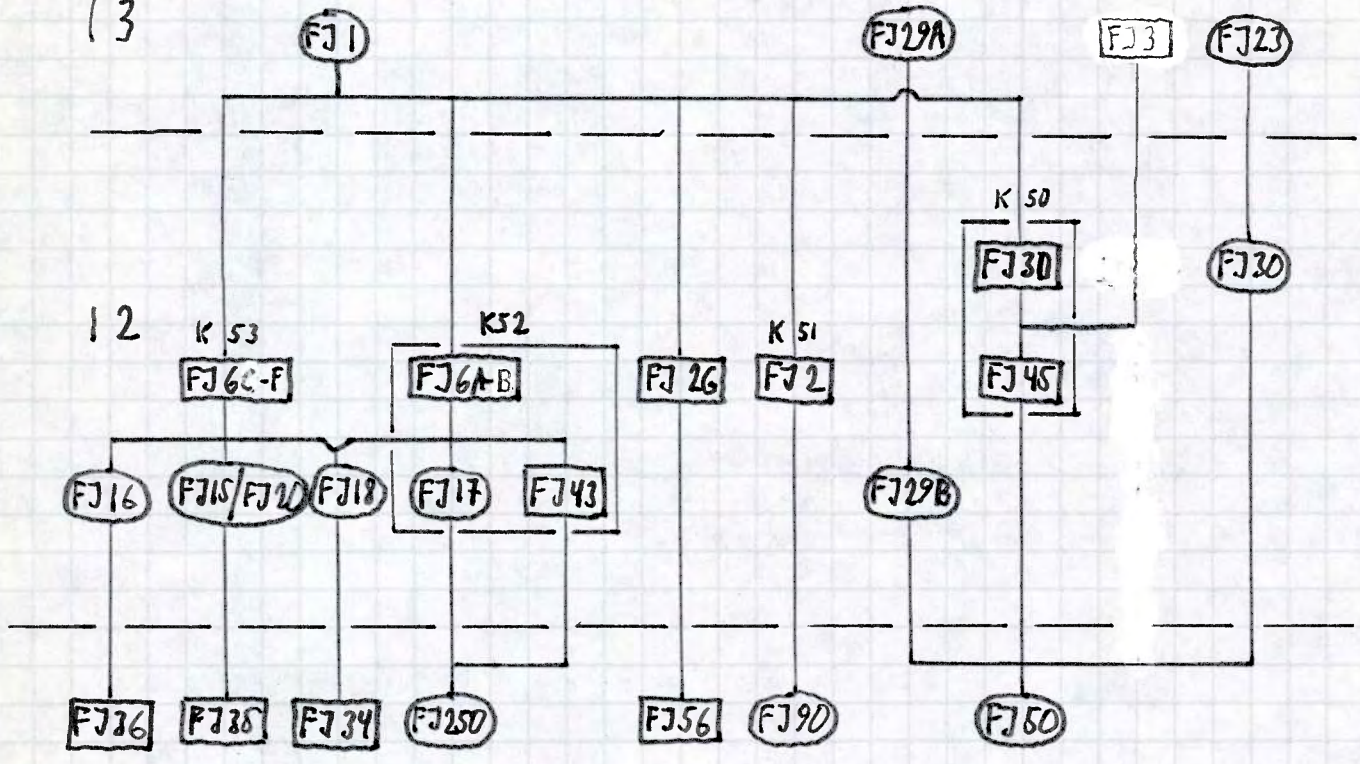

FIG.15
 FÄLT FN FAS12
 SKALA 1:100

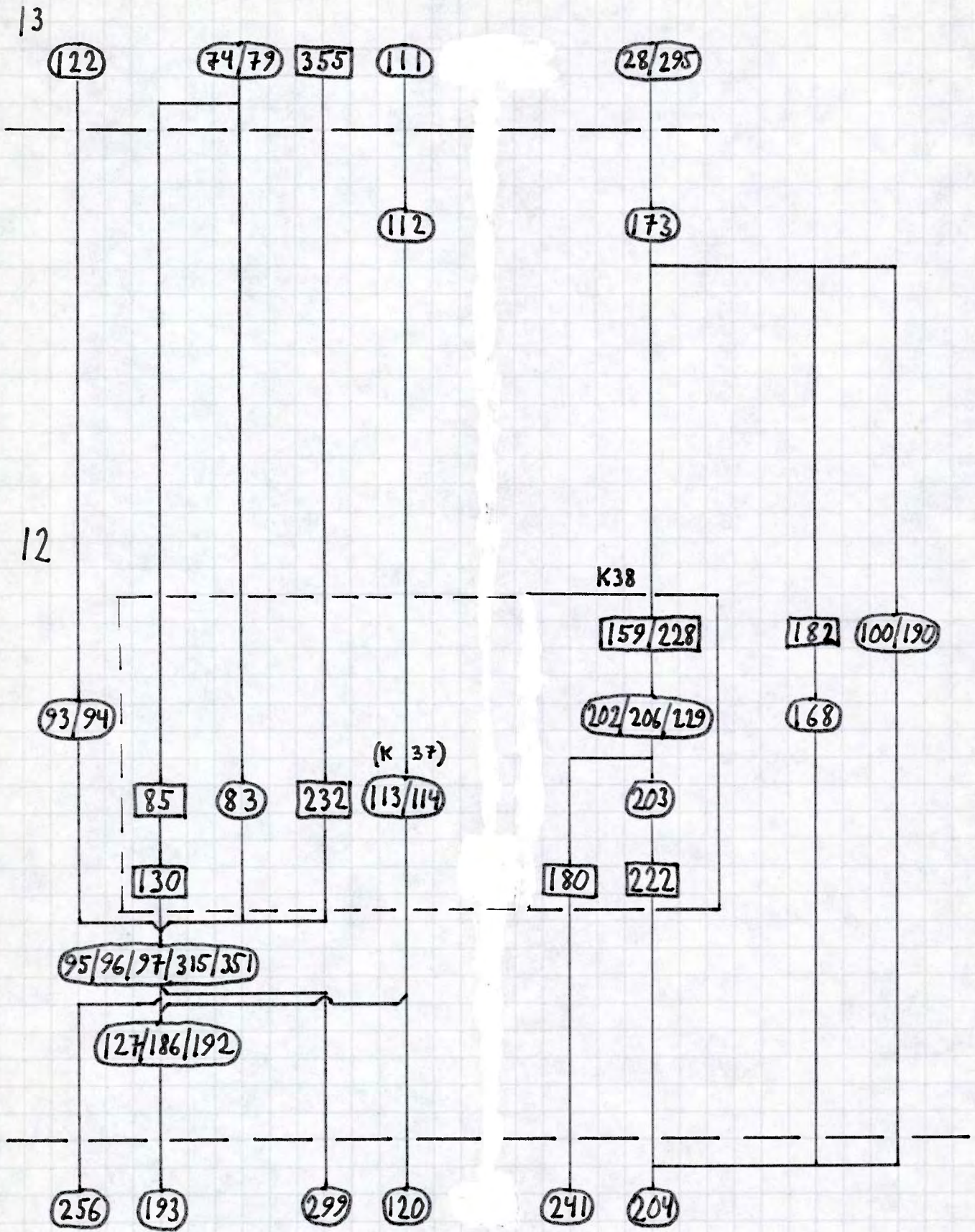
7
 421X
 6
 416X
 5
 411X
 4
 406X

13

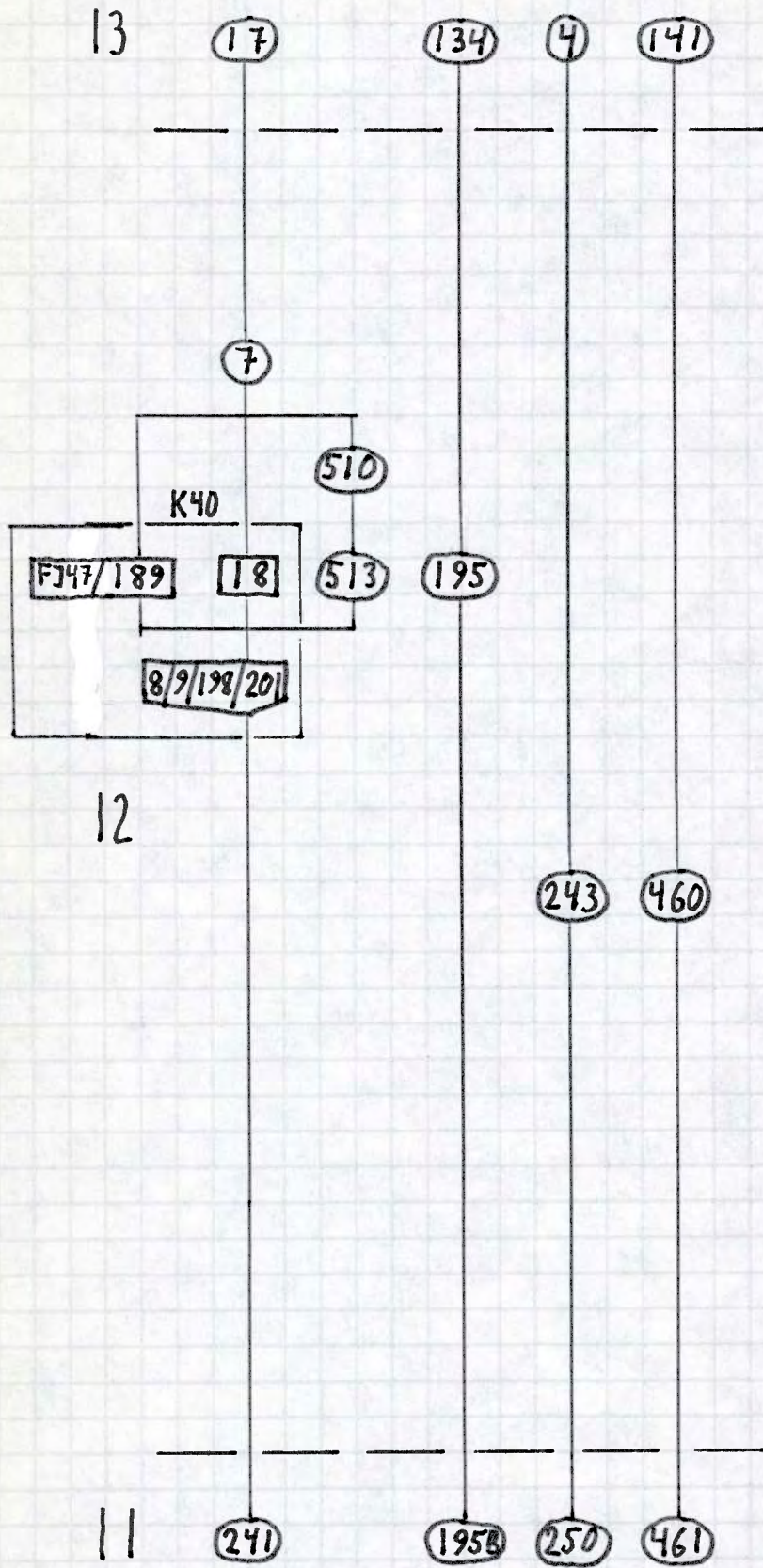
11

FN
Minimatrix, fas 12, västra delen, nr. 1.

11 FN
 Minimatrix, fas 12, nr. 2.

Forts. →

11

FN

Minimatris, fas 12, nr. 3.

FAS 13.Generell karaktäristik.

I fasen fanns sex konstruktioner, varav tre byggnader, en källare, en gårdsplats och en brunn. Liksom i de föregående faserna var mycket stora delar av fältet stört av nergrävningar, vilket medfört stora osäkerheter vid bedömningen av förhållandet mellan konstruktionerna. Liksom i den föregående fasen verkar byggnaderna, källaren och gårdsplatsen ha legat i två längor, åtskiljda av ett dropprum, som troligen markerar en tomtgräns. Brunnen låg mellan längorna (fig.16). Fasen motsvarar fas 13 i FW.

Stratigrafisk beskrivning.FJ

Längst i väster fanns de brända träresterna FJ11, som delvis bestod av en tunnbotten. Liksom i den föregående fasen är inte fasidentifieringen säker p.g.a. störningar, utan den kan ha tillhört fas 14. I störningen fanns källaren K55, som kan tillhöra fas 13 eller 14. Eftersom källaren överlagrades av en recent källare var det inte möjligt att bestämma fasttillhörigheten mer exakt. I den östra halvan verkar avfallsbingen K51 fortfarande ha funnits. Norr om den fanns det blandade lagret FJ29A. Öster om dem fanns det blandade lagret FJ23, på vilket K54 låg. Norr därom fanns kullerstensläggningen FJ80/FN226, som troligen legat utanför byggnaden, men som anslöt till den. Invid den södra fältkanten fanns det lerblandade lagret FJ27, på vilket den södra delen av K54 samt den nordvästra delen av K44 låg.

FN

I den mellersta delen fanns i N-V det blandade humuslagret 122, på vilket en del av K54 låg. Längre österut fanns de grusblandade humuslagren 74/79, som hade skurits av nergrävningen för brunnen K43. Nergrävningen täcktes av det sand- och grusblandade humuslagren 44/45/46 och 52/55. På det observerades en sot/träkols-horisont, som bör vara samtidig med brandlagret 60. Vid den östra fältkanten fanns de blandade humus- och gruslagren 230, 231, 233, som täcktes av brandlagret 107/348. Dessa lager låg intill det norra fundamentet av K41 och de tre undre verkar ha skurits av

fundamentet. K41 hade bränts av 107/348 och fanns bara intill den östra fältkanten. Söder om fundamentet fanns sand- och gruslagren 349/350 samt de blandade lagren 111/359, varav det förra hade skurits av fundamentet. Det senare lagret låg på K37/38 och kan eventuellt vara raseringslager efter branden i fas 12.

I den södra delens östra hälft fanns det blandade lagret 28, som innehöll bränt material och kan vara ett raseringslager efter branden i fas 12. Däröver fanns det blandade humuslagret 87/128, på vilket den troliga gårdsplatsen K42 låg. Väster om den täcktes nergrävningen för brunnen K43 av de blandade lagren 21 och 208/209, och det i sin tur täcktes också av K42, som fanns ända intill kanten av K43.

I den västra halvan täcktes K40 av de blandade massorna 6, på vilket den östra delen av den troliga byggnaden K44 låg. Norr om K44 fanns de blandade grus- och humuslagren 134, 36 och 22, på vilka kullerstensläggningen 32 låg.

Jordlag i fas 13:

2	35/36	134/135/198
3	39/41/42/44/45/46	141/142
4	52/55	208/209
6	74/79/82	230
15/169/194/486 K43	83	231
16	86	233
17	87/128	295
20/60/FJ28 D	98/107/297/348 D	349/350
21	109/358 K41	549B/FJ171 K55
22/45	111/359	FJ23
28	117/119/298/314 K41	FJ27
30	122/123	FJ29A

Konstruktionsbeskrivning.

K41 - Byggnad. Består av: syllstenarna 296 och 355, plankorna 108, sandlagret 109/358 och de ler- och murbruksblandade lagren 117/119/298/314. Konstruktionen täcktes av brandlagret 107/348 och fanns bara i den östra fältkanten och hade därmed samma läge som K37 och K37/38 i fas 11 respektive 12.

Syllstenarna utgjorde de södra och norra begränsningarna, medan sandlagret fanns i den norra halvan. Vid och norr om 296

fanns de ler- och murbruksblandade lagren 117 m.fl. Plankorna 108 anslöt till syllstenarna 355 och var orienterade i N-S. Byggnaden var 6 m bred, och låg i den norra huslängan.

K42 - Gårdsplats. Består av: kullerstensläggningen 33, 88/89/121, plankorna 191 som stod på högkant. De senare begränsade stenläggningen åt norr och var orienterade i mer eller mindre Ö-V. Stenläggningen hade ursprungligen en större utbredning än vad fasplanen visar, eftersom delar av den schaktades bort tillsammans med toppmassorna. Den fanns ursprungligen på hela området söder om de bevarade partierna, förutom de små, isolerade områdena i söder. Gårdsplatsen låg i den södra längan.

K43 - Brunn. Består av: den knuttimrade brunnen 316 med den blandade fyllningen 317 och nergrävningen 15. Nergrävningen var äldre än K42 och möjligen också K44 och var fyrkantig - 3,5 x 3,0 m. Den var därmed betydligt större än själva brunnen och utrymmet mellan brunnen och nergrävningsskanten var fylld med grus.

K44 - Byggnad? Består av: kullerstensläggningen 5/167/FJ7, stolparna 438 och FJ24 och de stående plankorna 507 och FJ49. Kullerstensläggningen var mycket ojäm och täcktes av brända plankor. I likhet med kullerstenen i K42 hade delar av den blivit bortschaktade tillsammans med toppmassorna. Maximalt kan den ha sträckt sig till 409-410x i söder och 207-208y i öster. Den har troligen haft samma utbredning som K40 i fas 12. Mot norr utgjordes begränsningen av stolparna FJ24, 438 och plankorna 507 och FJ49. I väster fortsatte stenläggningen till 199y, men eftersom det fanns en störning väster därom kan den eventuellt ha fortsatt ännu längre västerut. Byggnaden har därmed varit 9 x 5 m eller längre. Byggnaden ingick i den södra längan.

K54 - Byggnad. Består av: stockarna FJ3, stenpackningen FJ5-FN226 och stenläggningen FJ8-FN40. Byggnaden hade dimensionerna 3,0 x 2,5 m och bestod av två öst-väst-orienterade stockar och en nord-syd-orienterad stock. Spår av den östra sidan saknades p.g.a.

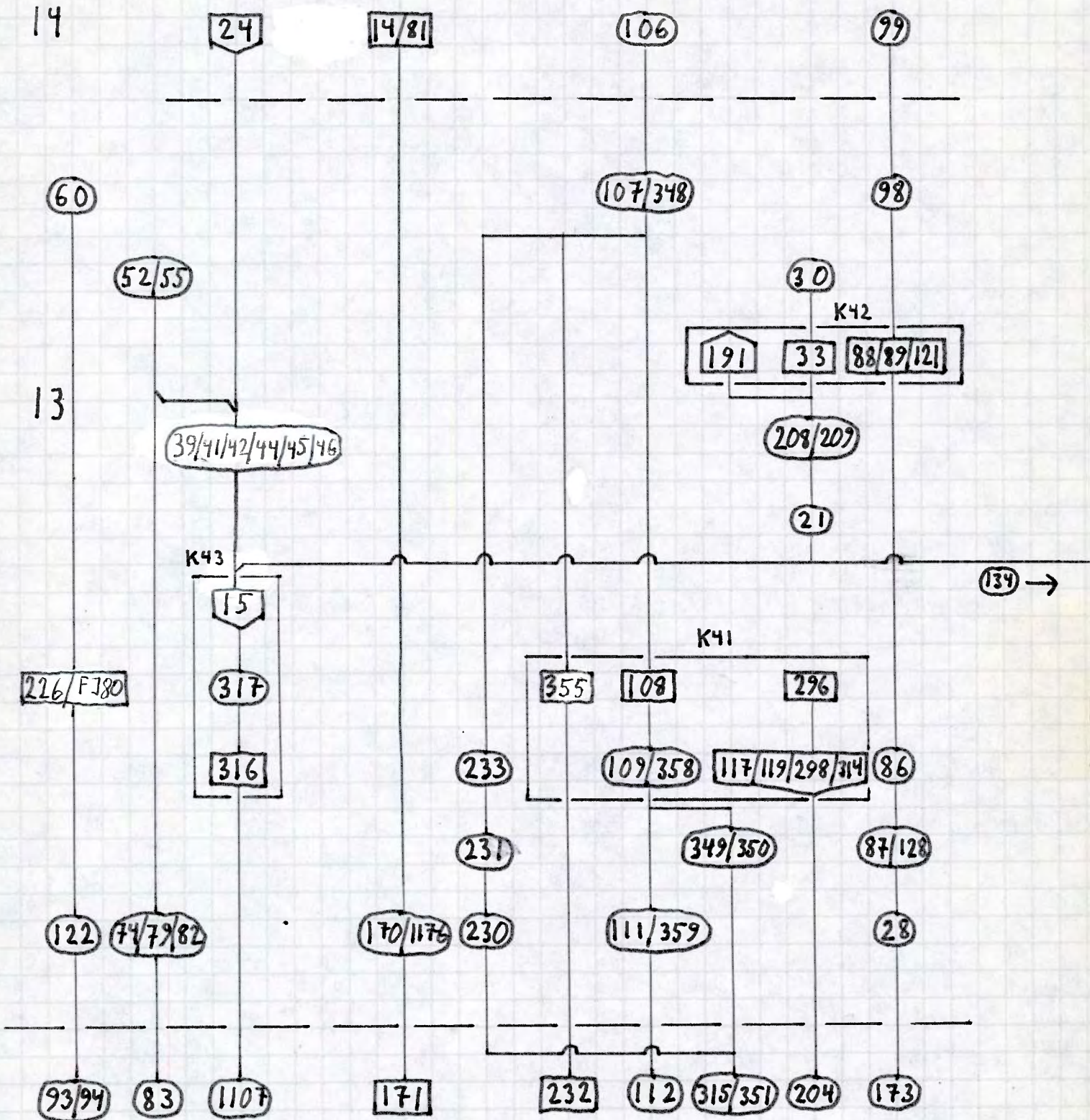
störningar i FN. I det S-V hörnet fanns knuttimring bevarad. Stockarna var delvis brända och låg på syllstenar.

I förlängningen av den västra sidan låg en stock (FJ3D) på en något lägre nivå, som troligen tillhör fas 12. I och norr om byggnaden fanns stenpackningen, i vilken det fanns inslag av röd tegel. Längst i norr fanns en öst-väst-orienterad rad av stenar, som möjligen kan vara en syll. Stenpackningen var täckt av brandlagret FJ28-FN60. Mellan den sydligaste stocken och K44 fanns stenväggen FJ8, som hade dimensionerna 1,5 x 0,8 m och var täckt av brandlagret FN20, som var detsamma som FN60. Byggnaden låg i den norra längan.

K55 - Källare. Består av: stenväggen FJ153 och sandlagret FJ171-FN549B. Muren var murad med murbruk och var 5,5 m bred och 3 m lång i fältet, men fortsatte ut i FW. Sandlagret var troligen golv. Fastillhörigheten är osäker eftersom den överlagrades av en yngre källare. Några stockar och plankor ur FJ26 från fas 12 hade skurits av någon av källarna. Eftersom nivåskillnaden mellan sandgolvet och stocken och plankorna var omkring 1,5 m och källarens höjd borde ha varit omkring 2 m, är källaren troligen yngre än fas 12. Källarens västmur låg i förlängningen av biblioteket/gamla rådhuset, som byggdes i början av 1700-talet. Detta skulle eventuellt kunna antyda en placering invid en passage mellan biblioteket och husen väster därom, liknande den som fortfarande finns. Det finns dock inget som motsäger en placering i fas 13. Källaren låg i den norra huslängan.

FIG.16
 FÄLT FN FAS 13
 SKALA 1:100

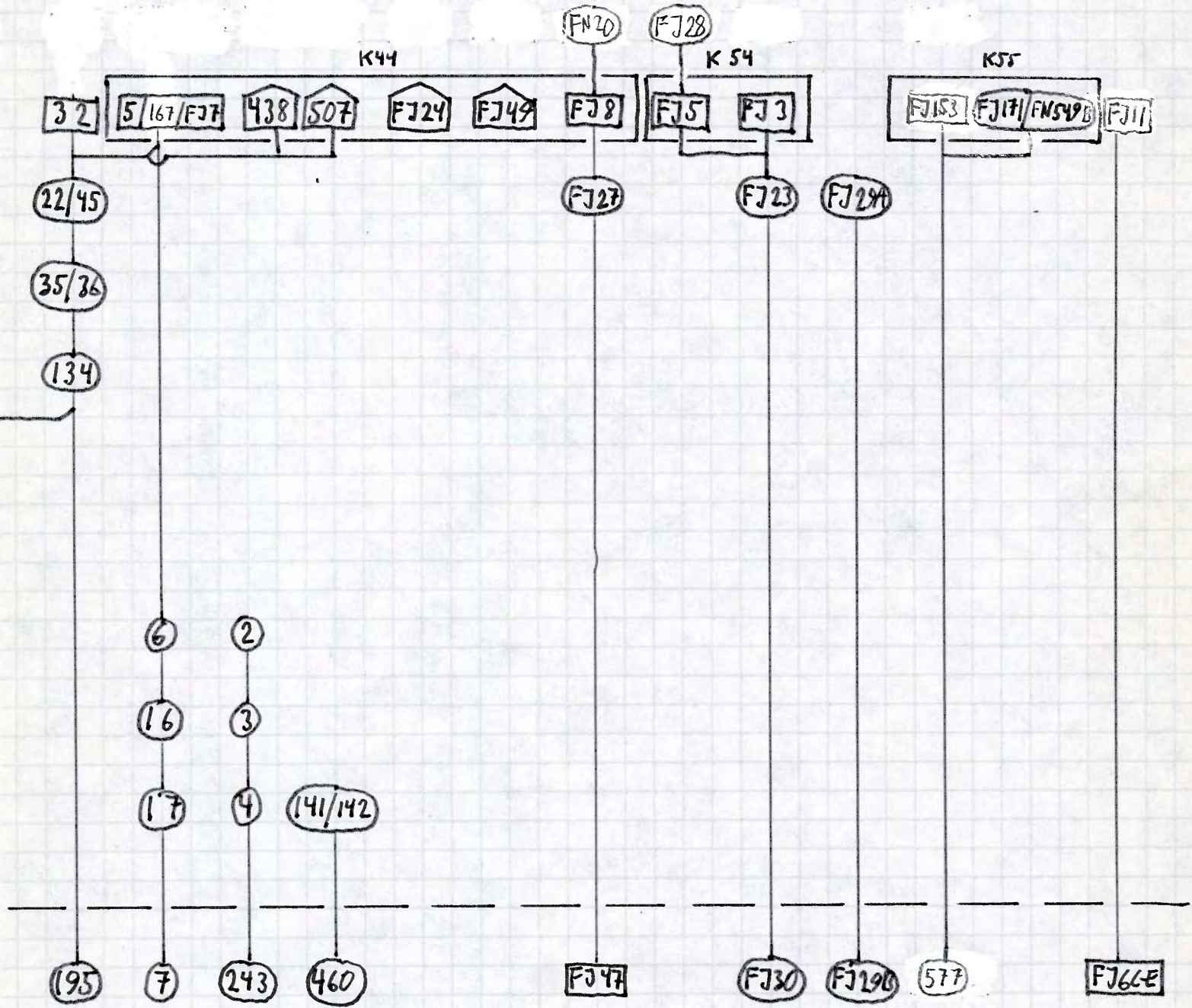

12

FN

Minimatris, fas 13, nr.1.

Forts. →

12

FN

Minimatris, fas 13, nr. 2.

FAS 14.Generell karaktäristik.

Fasen är en samlingsfas för de yngsta konstruktionerna, som nästan enbart var störningar. Äldst var en bränd brunn i den mellersta delen och därefter följde två bingar i den mellersta delen, som var fyllda med sand respektive blandat material. De följdes av en brunn med tillhörande vattenledning, som kan dateras tidigast till 1770-talet. Möjligen kan två stenfundament vara samtidiga. Brunnen och de två stenfundamenten kan ha samband med Lorcksgården. Avsaknaden av konstruktioner i den södra delen kan möjligen bero på att området tillhörde rådhuset. Yngst var schakt för vatten- och avloppsledningar med tillhörande brunnar (fig.17).

Stratigrafisk beskrivning.FJ

Längst i väster i FJ fanns nergrävningen FJ14, som var fylld med sand och grus. Över källaren K55 fanns en störning, som var orsakad av en yngre källare. Den togs bort vid maskingrävningen och sträckte sig ända till den södra fältkanten, men hade i övrigt samma utsträckning som K55. Öster om den fanns nergrävningen FJ31, som var fylld med gödsel och troligen tillhörde fas 14.

FN

I den mellersta delen var den brända brunnen K39 äldst. Den var fylld med massorna 170/178/1176 och täcktes av bingen K46 som var fylld med blandat material, men inte något riktigt avfall. Öster om den fanns bingen K45, som var fylld med sand. Båda två låg under Lorcksgården och var troligen äldre än den. K46 skars av brunnen K47, som var förbunden med en vattenledning av urholkade trästockar som troligen ledde in från Söndre gate. Väster om K47 fanns den korta stenmuren 34, som eventuellt kan ha varit ett fundament. K45 hade skurits av den stenfyllda nergrävningen 132, som p.g.a. utsidornas kallmurning troligen också varit någon form av fundament. Samtliga dessa tre konstruktioner har troligen något samband med Lorcksgården. Söder om K46 fanns nergrävningen 24/27 som utgjorde toppen av fyllningen i brunnen K43 från fas 13. Yngst var schakten för vatten- och avloppsledningarna 29, 68, 237 och 247. I anslut-

ning till dessa fanns tre brunnar av sten, 54, 78 och 91. Toppmassorna hade beteckningen 1.

Jordlag i fas 14:

1/13/23/439/FJ1 toppmassor
 10/FJ4/FJ10
 11/31/37/38/75/76/77/125/126/131/133/137/138/146/154/FJ9 K46
 19 K47
 24/27/317/480
 26/72/73/80 K47
 29/43/48/49/68 vattenledningar
 51/53/59 K45
 64/65
 70
 99
 101/102/103/104/105/106
 115/116
 170/178/1176
 237 vatten- och avloppsledningar
 247/FJ100 avloppsledningar
 549
 FJ14
 FJ31

Konstruktionsbeskrivning.

K39 - Brunn? Består av: en rektangulär ram av två omgångar horisontella plankor. Långsidorna hölls isär av en rundstock. Omlott med ramen, men inte fästa vid den stod upprättstående halvklyvningar. Hela konstruktionen har beteckningen 171=FJ60. Halvklyvningarna var brända på toppen. Eftersom brunnen hade en avvikande konstruktion och inte heller var lika djup som de övriga brunnarna på fältet, är det möjligt att den har haft en annan funktion. Eventuellt kan den ha fungerat som dränering eller som en vattenreservoar.

K45 - Binge. Består av: plankorna på högkant 50, sandfyllningen 51 och 53. Konstruktionen var fyrkantig (2,5 x 2,8 m) och hade skurits av en vattenledning och den djupa stenfyllda nergrävningen 132. Konstruktionens botten hade inte nåtts vid övergången till de naturligt avsatta lagren, vilket innebär att den var mer än 2,5 m djup. Den var fylld med ren sand. Konstruktionens funktion är oklar.

K46 - Binge. Består av: plankorna på högkant 14/81/FJ26, fyllningen 11/37/146 m.fl. Konstruktionsprincipen var densamma som i K45, men djupet var bara omkring 0,5 m. Konstruktionen täckte brunnen K39 från fas 12, men avslutningen i väster var oklar. Möjligen kan den ha slutat på samma ställe som K39. Utsträckningen i Ö-V var omkring 5,5 m, men eftersom bingen skars av K47 är utsträckningen i norr inte känd. Fyllningen bestod av en blandning av sand, grus, silt, lera och jord och utan något organiskt inslag. Funktionen är oklar.

K47 - Brunn. Består av: stenvuren 12, lerpackningen 19, träplankorna och bjälkarna 136, stolparna 69, de urholkade stockarna 90 och nergrävningen 26/72. Den rektangulära stenvuren stod i nergrävningen 26/72, som var fylld med blandat material. Stenvuren hade dimensionerna 3,7 x 2,5 m i fyrkant men saknades på den norra sidan och var störd på den östra sidan av ett vattenledningsschakt. Innanför muren fanns lerpackningen 19 på vilken bjälkfundamentet och plankläggningen 136 låg. I hörnen stod stolparna 69 och ursprungligen hade sidorna mellan dem varit plankklädda. På den norra sidan fanns enbart lerpackningen, som var skuren av ett schakt för en vattenledning. Från lerpackningen ledde två urborrade stockar - 90 - mot norr. Dessa ledde troligen till en kopplingsbrunn som stod där avloppsledningsschaktet 247 fanns, varifrån de ledde västerut till Söndre gate, där en av huvudvattenledningarna låg. Brunnen stod troligen i eller under Lorcksgården och eftersom de äldsta vattenledningarna anlades på 1770-talet är det också brunnens tidigaste möjliga datering. I brunnen placerades senare en stenbrunn till vilken två vattenledningar ledde genom de tidigare nämnda schakten i norr och öster.

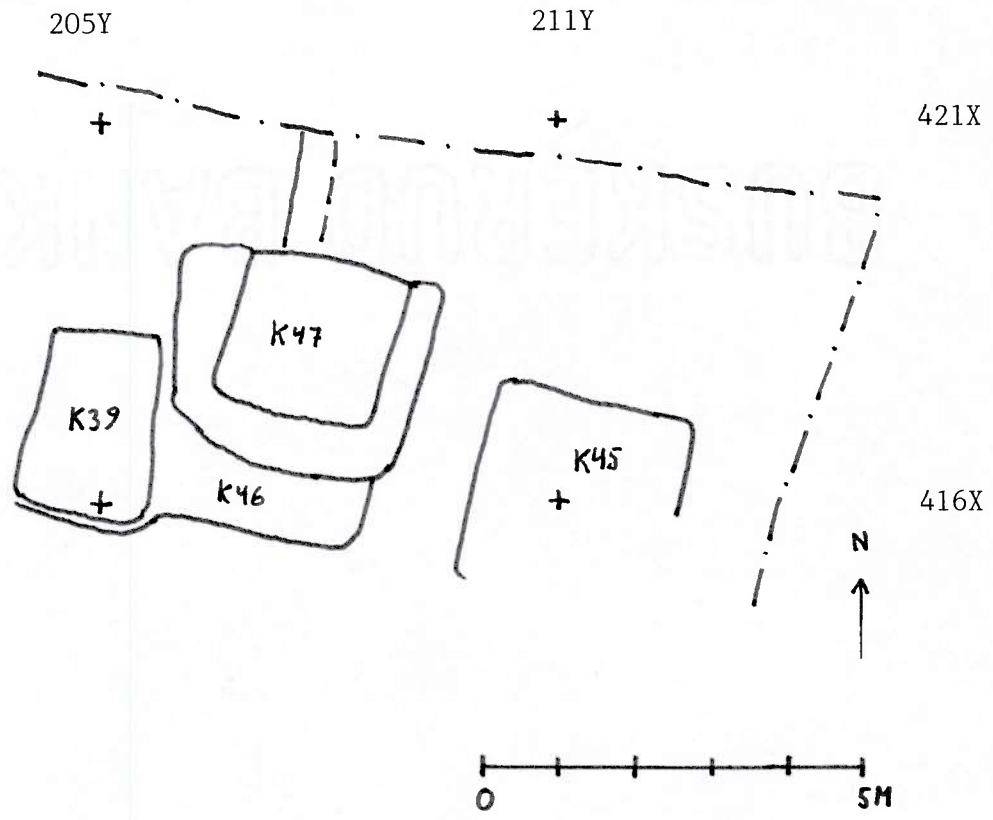

Fig.17. Konstruktioner i fas 14.

FASINDELNING AV BRANDSTATIONSUTGRÄVNINGEN.

Vid grundgrävningen för brandstationen 1942-43 och 1946-47 gjordes en registrering av Olav Digre. Dessutom finns en registrering från en grävning för en transformator i Söndre gate 1945.

Fasindelningen från FN kan försöksvis användas för att strukturera de registrerade konstruktionerna. Eftersom inte de stratigrafiska förhållandena registrerades måste jämförelsen grundas på nivåjämförelser. Förutom den osäkerhetsfaktor som detta innebär tillkommer osäkerheten med att nivåbestämningarna härrör från tre olika undersökningar. I fasbestämningarna finns därför en osäkerhet som kan uppskattas till $\pm$ en fas.

De äldsta konstruktionerna tillhörde troligen fas 3 eller 4. Under den norra delen av brandstationen påträffades 1942-43 en konstruktion i förlängningen av huslängan på FN (fig.18). Den var troligen knuttimrad och hade dimensionerna 2 x 3 m. Eftersom de södra och östra sidorna fortsatte in i de utgrävda områdena kan den eventuellt ha varit större. Konstruktionen har troligen varit en byggnad och låg på omkring 6,1 m-nivån (Digre 1943 s.4). Under den södra delen av brandstationen påträffades 1946-47 en byggnad på nivån 5,8-5,9 m. Bara en mindre del av byggnaden undersöktes, som låg i den norra halvan och under Söndre gate, men det exakta läget är oklart. Byggnaden stod på två kraftiga stolpar på vilka en syllstock vilade. Den var knuttimrad och bredden var 4 m (Digre 1947 s.5). Söder om denna i Söndre gate påträffades en stolprad orienterad i Ö-V på vilka en syllstock låg. Dessa låg på 5,5-5,7 m-nivån och byggnaden kan av en skiss att döma ha fortsatt norrut (Digre 1945).

Yngre än dessa var en rad av fyra stolpar, som påträffades i den norra delen i förlängningen av FN. Stolparna stod i en öst-väst-orienterad rad med toppnivån 6,9 m (Digre 1943 s.4). Nivån överensstämmer grovt med stolparna i K26 eller också med de två stolpar i samma område som tillhörde fas 6. Orienteringen var densamma som i K26 och de fyra aktuella stolparna. De senare bör därför antingen tillhöra fas 5 eller fas 6.

I samma område påträffades ett brandlager på omkring 7,3 m (Digre 1943 s.3). Detta kan antingen motsvara fas 8 eller 9. I samma område fanns en rektangulär stenmur på omkring 6,9 m. Ursprungligen hade den dimensionerna 9,5 x 4,5 m och var orienterad i Ö-V och täckte den västligaste av de fyra ovan nämnda stolparna.

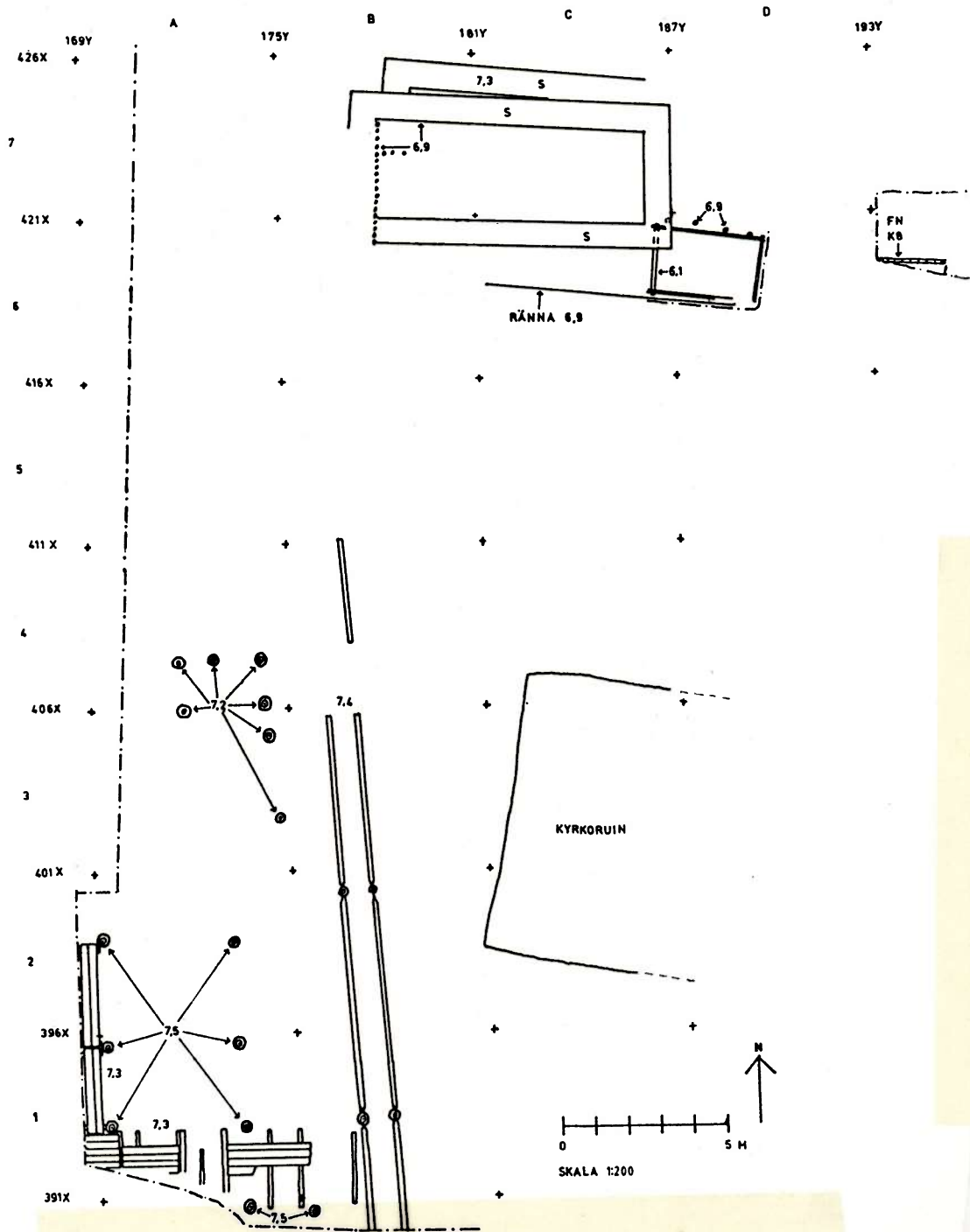

Fig. 18.

Utgrävningen i Söndre gate 1 - 3 (efter Digre 1943 och 1947) samt västra delen av FN, fas 3.

Den var bevarad på alla sidor utom den västra, och under muren fanns små pålar. I motsats till stolpbyggnaden låg stenvuren längre mot norr, så att den södra sidan övergick i stolpraden. Norr om den norra stenvurens sida fanns ytterliggare en, som bara verkade vara ett fragment. Denna låg på 7,3 m-nivån och var orienterad lite mer mot N-V. Relationerna mellan de två stenvurarna är inte klar, men eftersom den undre är mer komplett och den övre verkar vara avbruten just intill den undre, kan möjligen den undre vara den yngre. Av Digre tolkades de som underlag för trähus (Digre 1943 s.4). Konstruktionssättet med pålar under muren kan tyda på att det var en tyngre konstruktion än ett trähus. Ett problem är att beskrivningarna är mycket korta, varför det till exempel inte går att avgöra om det fanns pålar under hela muren eller bara i rader, som det är ritat på planerna (se Digre 1943 blad 3). Dessutom framgår det inte hur stenvurarna var konstruerade och hur djupt de sträckte sig. Ytterliggare en osäkerhetsfaktor är att de stratigrafiska förhållandena inte registrerades. Den enda hållpunkten är att den undre muren överlagrade stolpbyggnaden i det S-Ö hörnet, samt att den undre muren eventuellt är yngre än den övre. Punkter som avviker mot konstruktionerna från fas 5 och 6 är murens placering i förlängningen av passagen samt dess betydligt större dimensioner än byggnaderna från dessa faser. Dessa avvikelser tyder på att muren är yngre än fas 5 eller fas 6. Med utgångspunkt från den övre murens nivå skulle de kunna tillhöra fas 8 eller 9 och skulle då kunna vara grunder till en stenbyggnad. En alternativ tolkning är att det är källare från 1600/1800-tal.

Under den södra delen av brandstationen fanns en stolpbyggnad med dimensionerna 5 x 3 m, orienterad i N-S. Toppnivån på stolparna var 7,2 m, varför den bör tillhöra fas 8 eller 9 (Digre 1947 s.1ff). Söder om denna fanns ytterliggare en stolpbyggnad, också den orienterad i N-S och med dimensionerna 6,0 x 4,5 m. Stolparnas toppnivå var 7,5 m. Väster om byggnaden under Söndre gate fanns plankläggningar på nivåerna 7,1, 7,3 och 7,5 m. Troligen tillhörde den mellersta av dem ihop med byggnaden. Söder om byggnaden fanns en 2 m bred passage orienterad i Ö-V. Plankläggningar fanns på nivåerna 7,3, 7,6 och 7,8 m. I anslutning till den mellersta fanns en ränna. Den understa hörde troligen ihop med byggnaden. Söder om passagen skymtade ytterliggare en stolpbyggnad i schaktkanten mot Kongens gate. Stolparnas toppnivå var 7,5 m (Digre 1947 s.5ff: Lunde 1977 s.40). An nivåerna att döma bör dessa konstruktioner tillhöra fas 8-10, förutom den nordligaste stolpbyggnaden som kan tillhöra fas

7-8.

I den norra delen fanns en ränna av upp- och nervända urholkade stockar, orienterade i Ö-V med en toppnivå på 6,8-6,9 m (Digre 1943 s.1ff). Den låg i förlängningen av och på samma nivå som diket K35 i fas 10 och har därför troligen ett samband med detta. Möjligen kan rännan ha samband med en större ränna, som bestod av två parallella rader av tre stockar på varandra, som var infogade i stolpar. Rännan var orienterad i N-S med en toppnivå på 7,4 m (Digre 1947 s.2). Med utgångspunkt från nivån och den eventuella ihopkopplingen med rännan i den östra delen kan den också tillhöra fas 10.

I den norra delen fanns ett brandlager som täckte en stenläggning på omkring 7,8 m (Digre 1943 s.3). Den tillhör troligen fas 11. Över detta fanns ytterligare ett brandlager på omkring 8,5 m, som kan tillhöra fas 13 (Digre 1943 s.3). På ungefär samma nivå i schaktet i Söndre gate fanns ett brandlager samt tre stolpar i en nord-syd-orienterad rad (Digre 1945 s.1).

Genomgången visar att de registrerade konstruktionerna inte visar någon samtidig eller heltäckande bild. De faser som är bäst representerade är fas 8-10. Under den perioden fanns inte någon bebyggelse intill kyrkan, förutom de enstaka byggnaderna/källarna i N-Ö, utan bara i väster. Gränsen verkar gå vid den nord-syd-orienterade rännan. Längs med denna fanns tre stolpbyggnader, varav åtminstone två var orienterade i N-S. Mellan de två sydligaste fanns en passage, som inte fortsatte öster om rännan, men det verkar märkligt om den slutat såpass kort stycke från utgångspunkten. I S-V fanns en plankläggning, som kan vara en antydning om att det fanns en nord-syd-orienterad passage där. Detta kan också stödjas av att byggnaderna hade samma orientering längs med rännan.

Därmed verkar det vara ett annat bebyggelsemönster där, vilket är naturligt då det aktuella området låg rätt väster om kyrkan. Inte förrän under den absolut nordligaste delen av brandstationen - i förlängningen av FT/FU - verkar de öst-väst-orienterade huslängorna och passagerna åter förekomma. I de tidigare faserna - 3-5/6 - fanns dock rester av samma mönster längre söderut i förlängningen av FN. Situationen längre söderut är oklar eftersom konstruktionerna från dessa faser inte registrerades.

Kommentar till laglistor FN.

I laglistorna tas samtliga lager upp som har registrerats på FN 1984 och 1985. För varje lagernummer anges eventuellt förekommande andra lagernummer som betecknar samma lager. Med bokstaven N anges att lagren förekom i den norra delen av FN, som grävdes 1984 och överfördes till FW 1985. Slutligen anges också fastillhörigheten enligt fasindelningen i FN, vilket också gäller lagren i den norra delen. En omvandling till den fasindelning som gällde i FW innebär att fasnumren höjs ett steg, t.ex. FN fas 11= FW fas 12.

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
1	14	41= ^{39,42,44,} _{45,46}]	13	81	14	121=88,89	13
2	13	42= ^{39,41,44,} _{45,46}]	13	82=74,79	13	122	13
3	13	43	14	83	12?	123	13
4	13	44= ^{39,41,42,} _{45,46}]	13	84N= ^{61,71,92,} _{118,124}]	12-13	124N= ^{61,71,84,} _{92,118}]	12-13
5	13	45= ^{39,41,42,} _{44,46}]	13	85	12	125	14
6	13	46= ^{39,41,42,} _{44,45}]	13	86	13	126	14
7	12	47	14	87=128	13	127=186,192	12
8=9,198,201	12	48	14	88=89,121	13	128=87	13
9=8,198,201	12	49	14	89=88,121	13	129 N	11
10	14	50	14	90	14	130	12
11	14	51	14	91	14	131	14
12	14	52=55	13	92N= ^{61,71,84,} _{118,124}]	12-13	132	14
13	14	53	14	93=94	12	133	14
14	14	54	14	94=93	12	134	13
15	13	55=52	13	95= ^{96,97,315,} ₃₅₁]	12	135	13
16	13	56 N	13	96= ^{95,97,315,} ₃₅₁]	12	136	14
17	13	57 N	13-14	97= ^{95,96,315,} ₃₅₁]	12	137	14
18	12	58 N	12-13	98	13	138	14
19	14	59	14	99	14	139N=FJ98?	12
20 FJ	13	60	13	100=190	13	140 N	12-14
21	13	61N= ^{71,84,92,} _{118,124}]	12-13	101	14	141=142	13
22	13	62 N	14	102	14	142=141	13
23	14	63 N	12-13	103	14	143= ^{213,256,} ₁₆₂]	11
24	14	64	14	104	14	144=172	10
25	-	65	14	105	14	145	11
26	14	66 N	13	106	14	146	14
27	14	67 N	13?	107=348	13	147N=162,164	11
28	13	68	14	108	13	148 N	12
29	14	69	14	109=358	13	149 N	11-14
30	13	70	14	110	13	150 N	14
31	14	71N= ^{61,84,92,} _{118,124}]	13	111=359	13	151 N FJ	12
32	13	72	14	112	12	152 N FJ	12
33	13	73	14	113=114	12	153 N FJ	11
34	14	74=79,82	13	114=113	12	154	14
35	13	75	14	115	14	155	10
36	13	76	14	116	14	156 N=FW172	9
37	14	77	14	117= ^{119,298,} ₃₁₄]	13	157 N=265	8
38	14	78	14	118N= ^{61,71,84,} _{92,124}]	12-13	158 N	11
39= ^{41,42,44,} _{45,46}]	13	79=74,82	13	119= ^{117,298,} ₃₁₄]	13	159=228	12
40 FJ	13	80	14	120	11	160 N	11

Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.
161 N	11	201=8,9,198	12	241=224	10	281	10-11
162 N= ^{147,164,} 143,FJ98	11	202=206,229	12	242 N	10	282	10-11
163 N	10?	203	12	243	12	283	10-11
164 N=147,162	11	204	11	244 N	14	284 N=307,309	8
165 N FJ	9-10?	205	4-10	245	10	285 N	8
166 N FJ	9-10?	206=202,229	12	246	10	286 N	9
167	13	207	11	247	14	287	9
168	12	208=209	13	248 =500	10	288	10-11
169	13	209=208	13	249	11	289	8
170=1176	13	210	11	250	11	290	9
171	12	211	11	251	11	291 N=FW136?	10
172 N= ^{144,} FJ58	11	212 N	10?	252	11	292 N=323,330	8
173	12	213 =143,256	11	253	10	293 =339,452	8
174 N	10	214	11	254	10	294 =434,271	8
175 N= ^{221,239,281,} FJ72,FW151	9-10	215	10+11	255	11	295	13
176 N	9	216	10	256 =143,213	11	296	13
177 N=FW102	10	217 N	10	257 N	10?	297	13
178	13	218 N=FW234	8	258 N= ^{175,221,} 239	9-10	298=117,119,314	13
179 N=FW139	10	219 N	14	259	11	299	11
180	12	220 N=FW165	10	260	11	300=366	11
181	11	221 N= ^{175,239,} 258	9-10	261	11	301	11
182	12	222	12	262	11	302=303	11
183	11	223	11	263 =266,235	8	303=302	11
184 N	10	224 =241	10	264 N= ^{FJ112A,FW166,} 170,221	9	304	11
185 =227	11	225 N	8	265 N= ^{157,FJ112B-C,} FW223,853	8	305	11
186 =127,192	12	226	13	266 =263	8	306	11
187	-	227 =185	11	267	9	307 N=284,309	8
188 N	10	228	12	268 N	9-11	308	8-10
189	12	229 =202,206	12	269	10-11	309 N=284,307	8
190 =100	12	230	13	270	10	310	9-11
191	13	231	13	271 N=294,FJ271	8	311	11
192 =127,186	12	232	11	272	4-10	312	11
193	11	233	13	273 =342	10	313 N	10
194	13	234	11	274 N	9-11	314 =117,119,298	13
195	11+12	235 N=263,FJ84	8	275 N	11	315 =95,96,97,351	12
196	11	236 N	11	276	10-11	316	13
197	12	237	14	277	9	317	13
198 =8,9,201	11	238	8	278	8	318	10
199	11	239 N= ^{175,221,} 258	9-10	279	10	319 N=FW186,218?	9
200	11	240 N	10?	280	10	320 N=160,FJ66	12

Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.
321 N	8	361	10	401	9-11	441	4-10
322 N=FW186,218?	9	362	10-11	402	8	442	8-10
323 N=292,330	8	363 N=FW269,278	8	403	8	443	8-10
324 N	10	364 N= ^{365,FW269,} ₂₇₈	8	404	10	444	8-10
325	4-10	365 N=364	8	405 N= ^{408,420,} _{428,FW371}	8	445	4-10
326	10	366 =300	11	406	9-11	446 N= ^{FJ230?,} _{FW420,437?}	7
327	10	367	10	407 N=FW378	7	447	8
328 N	10	368	9-10	408 N= ^{405,420,} _{428,FW371}	8	448	4-10
329 N	8	369 N=FW317B	8	409 N=382-FJ209	8	449 N	7
330 N=292,323	8	370 N= ^{377,378,} _{385,FW317C}	8	410	9	450 =399	8
331 N=FW167	9	371	8	411	8	451	8
332 N	9	372	10	412 N= ^{396,414,430,} _{FW317C OSV}	8	452 =293,339	8
333 N	8	373 N=FW370	8	413	4-10	453	4-10
334	10	374	10	414 N= ^{396,412,} _{430,FW317C}	8	454	9-10
335	10	375 =538	8	415	8-10	455	4-10
336	9	376	8	416	9-10	456 N	7
337	10-11	377 N= ^{370,378,385-} _{FW317C,351B,FW362}	8	417	8-10	457 N=417?	7
338	8	378 N= ^{370,377,385-} _{FW317C,351B,FW362}	8	418	4-10	458	4-10
339 =293,452	8	379	8	419	8-10	459	8-10
340	9-11	380	8	420 N= ^{405,408,} ₄₂₈	8	460	12
341 =346	10	381 N	8	421	4-10	461	10-11
342 =273	10	382 N=409	8	422	7	462 N	7
343	10	383 N= ^{FW317C,} _{351B,362}	8	423	9	463 N=FW425	7
344	8-10	384 N	8	424	4-10	464 N= ^{FJ114,} _{FW387,422}	7
345	10	385 N	8	425 N=FW394	7	465	8
346 =341	10	386 =389	10	426 N	8	466	7
347 N	8	387 N	8	427	9-10	467	8
348 =107	13	388 N	9-13	428 N= ^{405,408,} _{420,FW382}	8	468	8
349 =350	13	389 =386	10	429 N	7	469 = ^{471,487,} _{571,572}	7
350 =349	13	390 N= ^{391,398-FW317C,} _{351B,362}	8	430 N= ^{396,412,414,} _{FW317C,362}	8	470	4-10
351 = ^{95,96,97,} ₃₁₅	12	391 N= ^{390,398-FW317C,} _{351B,362}	8	431 N	8	471 = ^{469,487,} _{571,572}	7
352 N	8	392	8	432	9	472	4-10
353 N= ^{354=FW269,} _{N=278}	8	393	8	433	9	473	4-10
354 N=353	8	394 N	8	434 =294	8	474	4-10
355	13	395	10	435	8-10	475	4-10
356 N	8	396 N= ^{412,414,430,} _{FW317C,351B}	8	436 N=FW421	7	476	4-10
357 N=FW322	8	397	10	437	9	477	4-10
358 =109	13	398 N=390,391	8	438	13	478	4-10
359 =111	13	399 =450	8	439	12	479	4-10
360	9-10	400 N=FW387,422	7	440	8-10	480	13

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
481=1170	9	521	7	561=559	6	601	6
482	9	522	7	562	8-10	602	8-10
483	9	523	7	563	8-10	603=539	6
484	9	524	6	564	6	604	8-10
485 N ^{FJ232,} =FW423,434?	7	525	7	565	6	605	8-10
486	13	526	7	566	6	606 ^{640,641,} =642	5
487 ^{469,471,571,} =572,504	7	527	8-10	567	6	607	8-10
488 N	7	528	8-10	568=584,585	6	608	5
489 N	8	529	8-10	569	5	609	8-10
490 N	11	530	7	570	8-10	610	8-10
491	4-10	531	8/9	571	7	611	8-10
492	9	532	7	572	7	612	6
493	9?	533	7	573=515	6-8	613	7
494	10	534	7	574	8	614	8-10
495	10	535	7	575	8-10	615	6
496	10	536	8-10	576	8-10	616	8-10
497	4-10	537	8-10	577 ^{646,649,} =740	5	617=580,648	6
498	9	538=375	8	578	3	618	8/9
499	4-10	539=603	6	579	7	619	7
500=248	10	540	7	580=617,648	6	620	7
501 N	7	541	7?	581	8-14	621	6
502 N=FW392?	7	542	8-10	582=643	5	622	5
503 N	9	543	7	583	6	623	4-10
504 N=506,487	7	544=551,552	6	584=568,585	6	624	5
505 N	7	545	8-10	585=568,584	6	625	6
506 N=504	7	546	8-11	586	8-10	626	8-10
507	13	547	8	587	8-10	627	8-10
508	8	548	4-10	588 ^{589,676,} =677,FW560	6/7	628	7-8?
509	8-10	549	14	589 ^{588,676,} =677,FW560	6/7	629	7
510	12	549B	13/14	590	8-10	630	8-10
511	12	550	6	591	8-10	631	8-10
512	8-10	551=544,552	6	592	4-10	632	8-10
513	12	552=544,551	6	593	8-10	633	8-10
514	9	553	5+6	594	8-10	634	8-10
515=573	6-8	554	5eller6	595	8-10	635	8
516	7	555	8	596	6	636	8-10
517	7	556	8/9	597	7	637	6/7
518	8	557	8	598=599	7	638	6/7
519	8	558	8-10	599=598	7	639	6/7
520	6	559=561	6	600	6	640 ^{606,641,} =642	5

<u>Lagmr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagmr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagmr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagmr.</u>	<u>Fasnr.</u>
641	^{606,640,} =642] 5	681	8-10	721	7	761	6/7
642	^{606,640,} =641] 5	682	6/7	722	7	762	6/7
643	=582 5	683	6/7	723	6/7	763	8-10
644	6	684	6	724	6/7	764	8-10
645	5	685	6/7	725	6/7	765	6/7
646	^{577,649,} =740FW655] 5	686	6/7	726	6/7	766	6/7
647	6	687	8/9	727=746	6/7	767	6/7
648	=580,617 6	688	5	728	6/7	768	5
649	^{577,646,} =740FW655] 5	689	8-10	729	8-10	769	5
650	5	690	6/7	730	6/7	770	3-4
651	6	691	6/7	731	6/7	771=813	5
652	6	692	8	732	7	772	7
653	5	693	5	733	6/7	773	6/7
654B	=695,696 5+6	694	5	734	5	774	5
655	4-10	695=654B,696	6	735	6/7	775	5
656	6/7+7	696=654B,695	6	736=913,968	3+4	776=737,777	5
657	7	697	5	737=776,777	5	777=737,776	5
658	8-10	698	5	738	5	778	5
659	5	699	5	739	5	779	4
660	6/7	700	5	740 ^{577,646,} =643] 5	5	780	5
661	5	701	6	741=1119	6	781	5
662	8-10	702	5	742	6	782	5
663	8-10	703	5	743	4	783	6
664	8-10	704	5	744	8-10	784	4
665	6/7	705	5	745	8-10	785	7
666	6/7	706	6/7	746=727	6/7	786	8-10
667	6/7	707	4-10	747	7	787	6/7
668	6/7	708	7	748	7	788	6/7
669	6/7	709	7	749	7	789	8-10
670	5	710	8-10	750	7	790	7
671	5	711	8	751	7	791	6/7
672	5	712	8	752	6/7	792	6/7
673	5	713	7	753	8-10	793	6/7
674	5	714	7	754	6/7	794	7
675	6/7	715	6/7	755	7	795	6/7
676	^{588,589,} =677FW560] 6/7	716	7	756	7	796	8-10
677	^{588,589,} =676FW560] 6/7	717	6/7	757	6/7	797	6/7
678	7	718	6/7	758	6/7	798	6/7
679	5	719	8	759	6/7	799	6/7
680	8-10	720	8-10	760	6/7	800	6/7

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
801	6/7	841	4	881	6/7	921	6/7
802	6/7	842	4	882	6/7	922	7
803=877	4	843	2-3	883	6/7	923	7
804	7	844	3	884	6/7	924	7
805	6/7	845	3	885	7	925	7
806	6/7	846	4	886	4	926	3
807=1014A	3	847	2-3	887=852	4	927=928	3
808	6/7	848	4	888	6/7	928=927	3
809	6/7	849	3	889	6/7	929	6/7
810	6/7	850	6/7	890	4	930	6/7
811	6/7	851	3-4	891	6/7	931=1124	3
812	6/7	852=887	4	892	6/7	932	4
813=771	5	853	4	893	7	933	4
814	6/7	854	4	894	7	934	7
815	6/7	855	6/7	895	7	935	3
816	4	856	7	896	7	936	6/7
817	6/7	857	7	897	3-4	937	6/7
818	6/7	858=1002A+B	3	898	6/7	938	6/7
819	6/7	859	4	899	6/7	939	6/7
820	6/7	860	6/7	900	3	940	6/7
821	6/7	861	8-10	901	3	941	3
822	6/7	862	6/7	902	6/7	942	6/7
823	6/7	863	6/7	903	7	943	6/7
824	7	864	4-10	904	6/7	944	6/7
825=880	5	865	6/7	905	6/7	945	6/7
826	5+6	866	6/7	906	6/7	946	6
827	4	867	6/7	907	6/7	947	6
828	4	868	6/7	908	6/7	948	6/7
829	6/7	869	6/7	909	6/7	949	6/7
830	6/7	870	5	910	7	950	6/7
831	6/7	871	5	911	7	951	6/7
832	6/7	872	3	912	7	952	6/7
833	6/7	873	4	913=736,968	4	953	6/7
834	6/7	874	3	914	6/7	954	6/7
835	6/7	875=1009A,1192	2	915	6/7	955	3
836	6/7	876	5	916	6/7	956	7
837	5+6	877=803	4	917	6/7	957	6/7
838	6/7	878	7	918	6/7	958	6/7
839	6/7	879	7	919	6/7	959	6/7
840	4	880=825	5	920	6	960	6/7

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
961	4	1001	4	1041	6/7	1081	7
962	4	1002 A+B=858	3	1042	6/7	1082	7
963	6/7	1002 C=1087	3	1043	6/7	1083	7
964	6/7	1003	4	1044	6/7	1084	3
965	6/7	1004 =1086A+C	3	1045	2-3	1085	3
966	6/7	1005	4	1046	6/7	1086A+C=1004	2+3
967	6/7	1006	6/7	1047	6/7	1087=1002C	3
968=736,913	4	1007	3	1048	3	1088	3?
969	5	1008	4	1049	6/7	1089	3
970	6	1009A=875,1192	2+3	1050	7	1090	6/7
971	6/7	1010	6/7	1051	3	1091	1
972	6/7	1011	6/7	1052	4eller5	1092	4eller5
973=1012	6/7	1012 =973	6/7	1053	6/7	1093	6/7
974	6/7	1013	6/7	1054	4eller5	1094A=1000B,1173,1191	3
975	4	1014 A=807	3+4	1055	7	1094B=999C	3
976	4	1015	6/7	1056	6/7	1095	7
977	6/7	1016	7	1057	6/7	1096	3
978	7	1017	6/7	1058	7	1097=1177	3
979	7	1018	6/7	1059	7	1098	3
980	6/7	1019	3	1060	6/7	1099	1
981	6/7	1020	3	1061	6/7	1100	3
982	6/7	1021	6/7	1062	6/7	1101	3?
983	7	1022	6/7	1063	6/7	1102	3?
984	6/7	1023	6/7	1064	6/7	1103	2-3
985=1193	3	1024	6/7	1065	4+5	1104	6/7
986	6	1025	6/7	1066	6/7	1105	6/7
987	6/7	1026	6/7	1067	2	1106	2
988	6/7	1027	4	1068	6/7	1107	1
989	6/7	1028	4	1069	4eller5	1108	4eller5
990	4eller5	1029	3	1070	3	1109	3
991	7	1030	3	1071	2	1110	2-3
992	4eller5	1031	3	1072=1162	2	1111	6
993	4eller5	1032	6/7	1073	1	1112	2
994	4eller5	1033	4eller5	1074	3	1113	6/7
995	4eller5	1034	3	1075	4/5	1114	7
996	7	1035	6/7	1076	4eller5	1115	7
997	5	1036	6/7	1077	4eller5	1116	6/7
998	5	1037	6/7	1078=1132B	3	1117	4eller5
999C=1094B	3+4	1038	6/7	1079 =1132	4	1118	6/7
1000B=1094A, 1173,1191	3+4	1039	7	1079B=1120	3	1119=741	6
		1040	6/7	1080	3	1120=1079B	3

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
1121	3	1161	3	1201	6/7	1241	4/5
1122	7	1162=1072	1	1202	6/7	1242	1
1123	3	1163	7	1203	1	1243	7
1124=931	3	1164	4eller5	1204	7	1244	6/7
1125	7	1165	4eller5	1205	7	1245	4eller5
1126	7	1166	4eller5	1206	4-10	1246=FW812	1
1127	7	1167	1	1207	7	1247	2
1128	7	1168=1169,1254	1	1208	6/7	1248	6/7
1129	2	1169=1168,1254	1	1209	7	1249	4eller5
1130	4/5	1170=481	9	1210	6/7	1250	4eller5
1131	4eller5	1171B=1222	1	1211=FW788	2	1251	6/7
1132=1079	3+4	1172	1	1212	6/7	1252	4eller5
1132B=1078	3+4	1173	3	1213	6/7	1253	4eller5
1133A=1222B	1+2	1174=1149	1	1214	6/7	1254 = ^{1168,1169} FW837C] 1	1
1134	4eller5	1175	8/9	1215	6/7	1255	6/7
1135	3	1176=170	13	1216	6/7	1256=1187	1
1136	1	1177=1097	3	1217	1	1256A=FW815	1
1137	1	1178	3	1218	6/7	1257	6/7
1138	4eller5	1179	3	1219	6/7	1258	6/7
1139	6/7	1180=1282	2	1220	6/7	1259	4eller5
1140	6/7	1181	1	1221	2	1260	6/7
1141	4eller5	1182	6/7	1222	1	1261	4eller5
1142	1	1183	6/7	1223	6/7	1262	4eller5
1143	4eller5	1184	6/7	1224	2	1263	4eller5
1144	4eller5	1185	6/7	1225	6/7	1264	6/7
1145	6/7	1186	6/7	1226	1	1265	4eller5
1146	6/7	1187=1256	1	1227	6/7	1266	4eller5
1147	7	1188	4-10	1228	6/7	1267	4/5
1148	1	1189	6/7	1229	6/7	1268	4eller5
1149=1174	1	1190	1	1230	4eller5	1269	4eller5
1150	4eller5	1191	3	1231	4eller5	1270	6/7
1151	6/7	1192=1009A,875	2	1232	6/7	1271	1
1152	1	1193=985	3	1233	1	1272	1
1153	4eller5	1194	1	1234	2	1273	4eller5
1154	1	1195	6/7	1235	1	1274	6/7
1155	4eller5	1196	6/7	1236	6/7	1275	6/7
1156	4eller5	1197	6/7	1237	6/7	1276	6/7
1157	6/7	1198	6/7	1238	4eller5	1277	6/7
1158	4/5	1199	6/7	1239	6/7	1278	5
1159	2	1200	6/7	1240	6/7	1279	4
1160	3					1280	3

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
1281	2	1321		1361		1401	
1282=1180	2	1322		1362		1402	
1283	7	1323		1363		1403	
1284	7	1324		1364		1404	
1285	2	1325		1365		1405	
1286		1326		1366		1406	
1287		1327		1367		1407	
1288		1328		1368		1408	
1289		1329		1369		1409	
1290		1330		1370		1410	
1291		1331		1371		1411	
1292		1332		1372		1412	
1293		1333		1373		1413	
1294		1334		1374		1414	
1295		1335		1375		1415	
1296		1336		1376		1416	
1297		1337		1377		1417	
1298		1338		1378		1418	
1299		1339		1379		1419	
1300		1340		1380		1420	
1301		1341		1381		1421	
1302		1342		1382		1422	
1303		1343		1383		1423	
1304		1344		1384		1424	
1305		1345		1385		1425	
1306		1346		1386		1426	
1307		1347		1387		1427	
1308		1348		1388		1428	
1309		1349		1389		1429	
1310		1350		1390		1430	
1311		1351		1391		1431	
1312		1352		1392		1432	
1313		1353		1393		1433	
1314		1354		1394		1434	
1315		1355		1395		1435	
1316		1356		1396		1436	
1317		1357		1397		1437	
1318		1358		1398		1438	
1319		1359		1399		1439	
1320		1360		1400		1440	

här, gäller norra delen av FJ.

Se laglistor i delfältrapport FW.

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
1	14	41		81		121	
2	12-13	42	11	82	10	122	
3	12-13	43	12	83	10?	123	10?
4	14	44	11	84		124	10?
5	13	45	12	85		125	10?
6	12	46	11	86		126	10?
7	13	47	12	87		127	10?
8	13	48	11	88		128	10?
9	14	49	13	89	10-11	129	10
10	14	50	11	90	10	130	8-11
11	13	51	11	91		131	10-11
12		52	11	92		132	
13		53	11	93		133	11
14	14	54	10-11	94		134	11
15	12	55	11	95		135	7-8
16	12	56	11	96		136	9-10
17	12	57		97		137	9-10
18	12	58		98		138	10
19		59		99		139	8-9
20	12	60	14	100	14	140	10
21		61	11	101	10?	141	8-9
22		62	11	102	10?	142	7
23	13	63	11	103	10?	143	8-9
24	13	64	11	104	8-11	144	8-11
25		65	10-11	105	8-11	145	8-9
26	14	66		106		146	
27	13	67		107	8	147	8
28 D	13	68		108	10	148	
29	12-13	69		109	10	149	
30	12?	70		110		150	8-9
31	14	71	10-11	111	9?	151	
32		72		112		152	14
33		73	10?	113		153	13-14
34	11	74	11	114		154	
35	11	75	11	115		155	
36	11	76	10-11	116		156	
37	11	77	14	117		157	
38	11	78		118		158	
39	11	79		119		159	
40		80	13	120		160	

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
161		201		241	11	281	
162	8-9	202		242	11	282	
163	8-11	203		243		283	
164		204		244		284	
165		205		245		285	
166		206	8-10	246	11	286	
167	8?	207	7-8	247	7	287	
168	8?	208	7-8	248	7	288	
169	8?	209		249		289	
170	8?	210		250	11	290	
171	13-14	211		251		291	
172		212		252		292	
173	7-8	213	8-9	253		293	
174		214		254		294	
175		215		255		295	
176	8	216	7-8	256		296	
177	8	217		257		297	
178	10	218		258		298	
179	8	219	7	259		299	
180	10-11	220		260		300	
181	8-11	221		261		301	
182	8-9	222		262		302	
183	9-11	223		263		303	
184		224		264		304	
185	8-11	225		265		305	
186	8-9	226		266		306	
187	7-9	227		267		307	
188		228		268		308	
189		229		269		309	
190	9-10?	230		270		310	
191	7-9	231	8?	271		311	
192		232		272		312	
193		233	7	273		313	
194		234		274		314	
195		235	10	275		315	
196		236	9?	276		316	
197	8-11	237	8	277		317	
198		238	8-9	278		318	
199		239	7	279		319	
200		240	9?	280		320	

LITTERATUR:

- Anderson, T.   1986   The human skeletal material from Folkebibliotekstomten, Trondheim 1984-85. A report on the registration and osteology. I: "Meddelelser 2/1986" fra prosjektet "Fortiden i Trondheims bygrunn: Folkebibliotekstomten", Trondheim.
- Digre, O.   1943   Innberetning om utgravninger av Søndre gate 3 (Den nye hovedbrandstasjon) våren 1943. Rapport.
- 1945   Brev till Videnskapsselskapets Museum, Oldsaksamlingen.
- 1947   Utgravning av Trondhjem brandstasjons hjørnetomt. Vinteren 1946/47. Manus till rapport.
- Göthberg, H.   1986   Kyrkogården på Folkebibliotekstomten i Trondheim. Rapport om fasindelningen. I: "Meddelelser 2/1986" fra prosjektet "Fortiden i Trondheims bygrunn: Folkebibliotekstomten", Trondheim.
- Lunde, Ö.   1977   Trondheims fortid i bygrunnen. Middeldalderbyens topografi på grunnlag av det arkeologiske material inntil 1970. Riksantikvarens skrifter nr.2 Trondheim.

BUSKERUD BA

BUSKERUD BANK

F Ä L T F W

omfattar

också

FN-norra delen

och

FJ-norra delen

av

Anna-Lena Forsåker

FORORD TIL DEN STRATIGRAFISKE ANALYSEN, DELFELT FW.

Foreliggende rapport er utarbeidet av Anna-Lena Forsåker, som ledet feltarbeidet på delfeltene FJ/1984 og FW/1985.

Forsåker har sammenstilt og bearbeidet dokumentasjonsmaterialet som belyser de stratigrafiske forholdene på delfelt FJ-nordre del og FW. Analyseresultatet er presentert i minimatrisene for hver fase samt i laglisten. På grunnlag av den stratigrafiske analysen er bebyggelsen inndelt i et antall bebyggelsesfaser. Disse er det redegjort for på faseplanene, uttegnet i skala 1:50 (i rapporten er de gjengitt i 1:100).

Det stratigrafiske analysearbeidet viste seg å bli meget mere tidkrevende enn opprinnelig forutsatt, fremfor alt på grunn av at analysen bygger på materiale innsamlet fra tre delfelt som ble undersøkt i tre ulike felt sesonger. Av den grunn hadde Forsåker bare anledning til å redegjøre skriftlig for den stratigrafiske analysen i rapportens innledende avsnitt.

Fasebeskrivelsene er ført i pennen av Ulf Alström, som i 1985 var feltleder på det tilgrensende delfelt FU (se Meddelelser nr.4/1986). Dette arbeidet ble utført etter Forsåkers anvisninger. Alström har også rentegnet Forsåkers faseplaner og disse er gjengitt med mindre korrigeringer i den foreliggende rapporten.

Forsåkers og Alströms manuskript er endelig sammenstilt av undertegnede.

Trondheim 19.09.1986

Erik Jondell

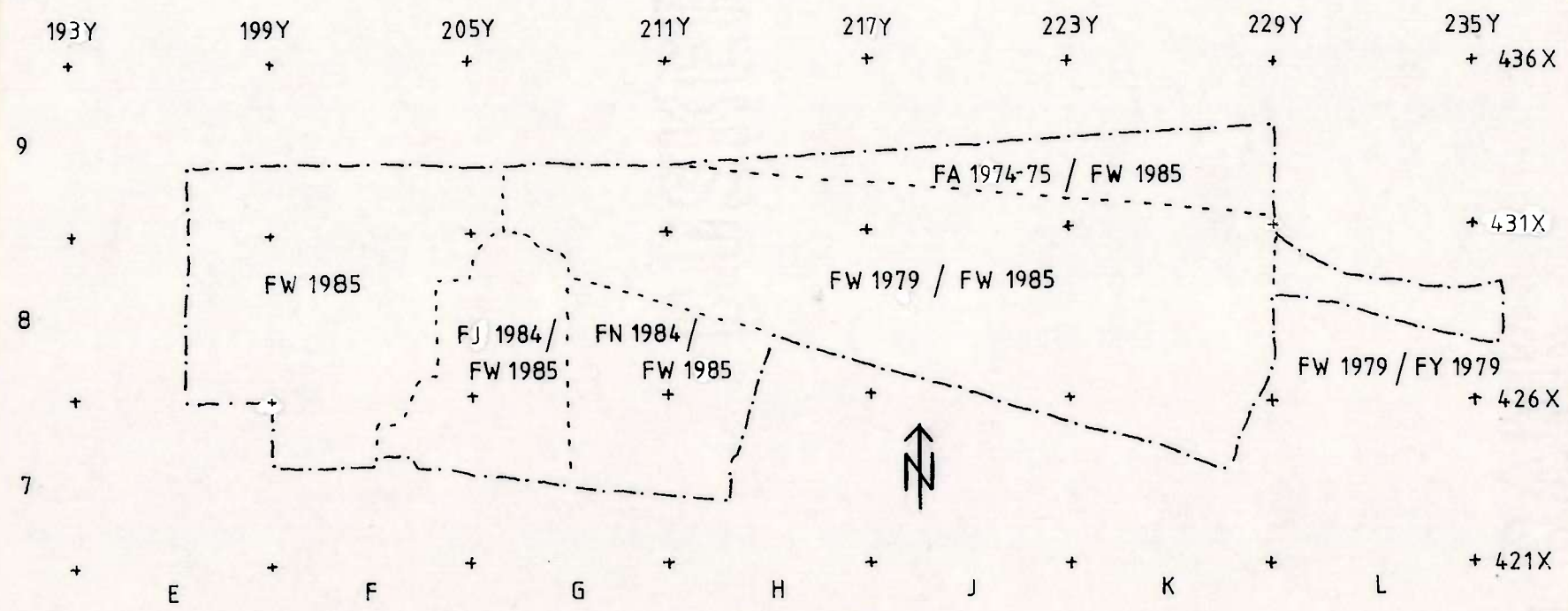

INLEDNING - KORT HISTORIK.

Det område som i denna rapport redovisas som fält FW är undersökt i totalt 3 utgrävningssäsonger. Gemensam nämnare för hela området är att det under 1985 i sin helhet blev undersökt som ett fält. Under de tidigare säsongerna ble det aktuella området undersökt som flera fält, se översiktsplanen.

Under 1979 undersöktes ett c:a 100 m² stort område som FW under ledning av Karin Gjöl Hagen och Inger Sofie Lillestö. Under denna säsongens första del omfattade fält FW också rutorna L8 och M8 längst i öster. Områdena i dessa två rutor blev emellertid överfört till FY. Detta vil därför bli behandlat i sin helhet i FY-vest-rapporten.

Under 1984 undersöktes fälten FJ och FN under ledning av respektive Anna-Lena Forsåker och Hans Göthberg. Inför utgrävningssäsongen 1985 ble av praktiska grunder dessa fältgränser övergivna. Fält FW kom då att bestå av de norra delarna av FJ och FN, av 1979 års område för FW, av en mindre triangel mot nordöst som tidigare var undersökt som en del av FA och av ett tidigare icke undersökt område i väster.

Översiktsplan som visar utgrävningssäsonger för respektive delar av fält FW. De områden som ingår i denna rapport är markerade med FW 1985. Skala 1:200.

DOKUMENTATION OCH KÄLLKRITIK.

Konsekvenserna av den - i sig oundvikliga - ändringen av fältgränserna medförde problem både i fält och inte minst under rapportarbetet. Minst lika besvärande var emellertid också det stora antalet störningar, dels för förståelsen av undersökningsytan dels för träkonstruktionernas bevaringstillstånd.

Den tredje omständigheten av betydelse för dokumentationen var att det just på FW, det största fältet under 1985, tyvärr inte var möjligt att hålla assistenttjänsten besatt. Kontinuiteten i arbetet blev därför lidande av denna kombination av olyckliga omständigheter.

De delar av fältet som undersöktes före 1985 lagergrävdes enligt gängse Trondheimsmetod. Under 1985 grävdes resten av fältet enligt liknande principer men av tidsbrist betydligt grövre. Hacka/krafse och skärslev användes till lika delar. För att få ut massan användes 1984 och 1985 två transportband.

Under 1985 gjordes ett försök att vattensälla innehållet i vissa provrutor i avsikt att få prov på fyndmaterial vi annars missade. Därvid utgick vi från några få fasta rutor, fyra rutor, 0,5 x 0,5 m stora på hela FW.

Endast en av dessa rutor kunde sållas ned till (och i) steril. I samband med att varje lager togs till sållning tog vi normalt även ett jordprov för botanisk analys.

Under de fem månadernas grävning 1985 grävde vi c:a 245 m³, vilket i förhållande till arbetsstyrkan innebär 0,34 m³ per människa och dag. Fältet omfattade som störst c:a 220 m².

Dokumentationsmaterialet består förutom av dagböcker, av planritningar i skala 1:20 och profilritningar, dels i skala 1:10 och dels 1:20. Lagkort med beskrivningar och relationer till andra lager. Vidare svart/vita fotografier och färgdias.

Under grävningssäsongen 1985 visade det seg att fältet omöjligt skulle kunna hinna grävas ner helt och hållet i steril. I det läget gjordes flera prioriteringar som framgår av fasplanerna 1 till och med 4. För fas 1 undersöktes t. ex. bara en mindre del av fältet.

STRATIGRAFI OCH FASINDELNING.

Använda principer för den stratigrafiska analysen.

Vid fasindelningen har matriser utarbetats som visar förhållandet mellan olika lager/konstruktionsnummer. För att en fasändring skall komma till stånd skall en genomgripande ändring i bebyggelsen ha skett. Exempel på detta är bränder, att hus rivits och ersatts av andra eller att området varit obebyggt. Vid mindre förändringar har en fas indelats i nivåer.

Indelning är gjord så att fas 1 är äldst och fas 14 yngst. Som det framgår av inledningen har FW grävts i flera olika sammanhang. Därför anges i de yngre faserna, 8 - 14, lager/konstruktionsnummer enligt tre olika serier: FN, FJ och FW 1 - 446. I de äldre faserna, 1 - 7, förekommer endast serien FW 500 - 850.

För den del av FN som ingår i denna rapporten (norra delen) har den stratigrafiska analysen och fasindelningen utförts av Hans Göthberg som ledde arbetet på FN. Den stratigrafiska analysen och fasindelning på norra delen av FJ har utförts av Anna-Lena Forsåker. Motsvarande arbete för den del av FW som grävdes 1979 är också gjord av Anna-Lena Forsåker.

Allmän (översiktlig) beskrivning och karaktäristik av bebyggelseutvecklingen på FW.

Undersökningen har inte bidrott till detaljerade kunnskaper om bebyggelsen i den äldsta fasen. Träflis och djurben i kulturlagren indikerar att människor bodde på platsen. Förutom spår av en stolpbyggnad (K1) finns en indikation på bygghus i fas 1 i form av det återanvända virket i träramen i en terrass i fas 2.

I fas 2 inleds omfattande terrasseringar enligt en orientering och tomtfördelning som sedan iakttas till och med fas 4. På fält FW fanns dels en rad av två terrasser samt en mindre uppfyllnad i västsydväst-ostnordostlig riktning (K2, 3 och 17), dels en del av en terrass (K4/14) i väst-östlig riktning. Här finns en skäringspunkt mellan två olika principer för orienteringen av bebyggelsen. Utrymmet mellan terrasserna är triangulärt, se fasplan 2 och 3.

I fas 5 förskjuts den passage som hittills har legat omedelbart norr om fältet mot söder och bebyggelsen på den gamla terrassraden K2, 3 och 17 förskjuts i sin tur mot söder. Detta var möjligt eftersom det triangulära utrymmet mellan denna terrass och den söder

därom belägna terrassen, K4/14, var relativt brett. Just i fas 5 har ingen bebyggelse kunnat påvisas på den sydligare terrassen, men bebyggelsen i nästa fas, dvs. 6, ligger med sin nordgräns (426X) precis som tidigare byggnader har legat under faserna 3 och 4 och påverkades alltså inte av förskjutningen norrifrån.

I början av fas 7 inträffar en förändring av markanvändningen: kyrkogården i söder breder ut sig mot norr till den nyss nämnda före detta nordgränsen av bebyggelsen på terrass K4/14 (426x). Den samtida byggnaden norr om den nya kyrkogårdsgränsen har brett ut sig över den tidigare passagen och blivit bredare än tidigare hus på samma plats.

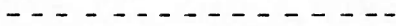
Denna nya sydgräns för bebyggelsen iakttas sedan t.o.m. fas 11:1. I fas 11:2 har kyrkogården expanderat vidare mot norr, nu på jämnhöjd med 429x.

I och med fas 11 kommer en stor omorientering av bebyggelsemönstret, de hårt skadade konstruktionsresterna ligger i västnordväst-östsydöstlig riktning.

TECKENFÖRKLARING TILL FASPLANERNA.

fältgräns

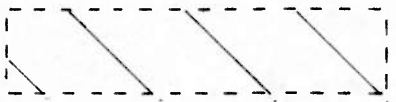
lagergräns

markering av vägglinjer i konstruktioner

sluttning; kant i grop eller ränna

område som inte blev grävt ned till steril

stock

planka; bjälke

bränt träverk

flätverksgärde

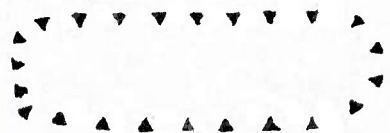
stolpe; påle

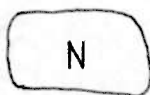
stolphål

sten

grav

nedgrävning från yngre fas

lagnummer

K15

konstruktionsnummer

SYMBOLLISTA, MATRISER.

jordlager; lera

sten; grus

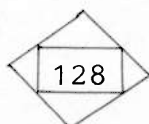
träverk

stolpe; flätverksgärde

stolphål; grop; grav

kombination av trä och sten

bränt

V

vänstra delen

M

mittensta delen

H

högra delen

FAS 1.Generell karaktäristik.

Fas 1 är p.g.a. tidsbrist endast delvis undersökt. Den västligaste delen övergavs dels eftersom kulturlagren här var tjockare över den mot väst sluttande terrängen, dels eftersom undersökningen av FU gick ännu längre mot väst än vad FW skulle ha gjort och därför i någon mån kompenserade åtgärden. Över resten av fältet grävdes i huvudsak ca 1 m smala schakt längs schaktkanterna.

Av de stolphål som sålunda har registrerats i fas 1 kan fyra antas ha utgjort en byggnad eller del av en byggnad på stolpar, K1. Den är något skev liksom K4 på fält FU i samma fas.

Stratigrafisk beskrivning.

Fasen grävdes alltså bara delvis. Därför valdes vissa områden ut för undersökningar. En viktig del i den undersökningen var att efter sektionväggarna gräva genom fas 1 för att få en komplett sektionsritning och därmed kunna mäta tjockleken på lagret i fas 1 och en ursprunglig marknivå. Följande mått och höjder kan redovisas.

Vid 430,6x och 225,5y var fas 1 6 cm tjock. Ursprunglig markyta låg på 6,4 m.ö.h.

Vid 431,2x och 218,45y var fas 1 12-14 cm tjock. Ursprunglig markyta låg på 6,3 m.ö.h.

Vid 432,75x och 213,0y var fas 1 6-10 cm tjock. Ursprunglig markyta 5,7 m.ö.h. Samma höjd har uppmätts på FU i den Ö-V huvudprofilens förlängning.

Vid 428,4x och 213,4y var fas 1 6 cm tjock och ursprunglig markyta låg på 5,85 m.ö.h.

Vid 424,0x och 211,1 y var fas 1 12 cm tjock och ursprunglig markyta låg på 5,8 m.ö.h.

Vid 429,0x och 205,6 y var fas 1 5 cm tjock. Ursprunglig markyta låg på 5,45 m.ö.h.

Jordlag i fas 1:

815=820=827

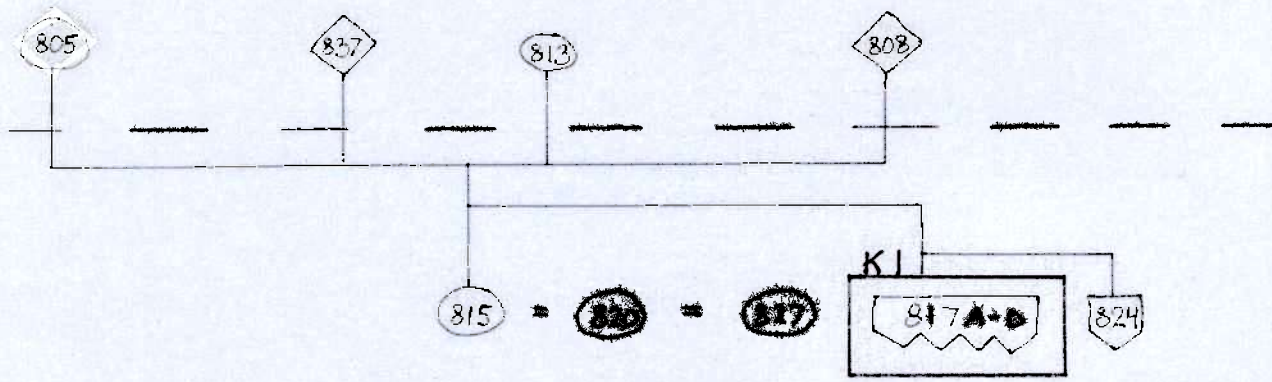
Konstruktionsbeskrivningar.

K1. Består av stolphål 817A-D, eventuellt också stolphål 824 och 852. Byggnad 3,5 x 3,5 m bestående av 4 stolphål, ett i varje hörn, diameter 25-30 cm. Byggnaden är något skev (jmf. FU fas 1). Funktion okänd.

Söder om K1 finns ytterligare ett stolphål (utan nummer).

FW FAS I

Fig. 2
Fig. 1

Strik

FAS 2.Generell karaktäristik.

Liksom på fält FA och FU kan på FW konstateras en omfattande omdaning av den ursprungliga sluttande markytan. Även här har terrasseringar av lera, grus-sand konstaterats. 2 terrasser är gemensamma med FU medan den södra terrassen har beröringspunkter med FN. Dessa terrasser är de första konstruktionerna som byggs i fas 2. På dessa har sedan byggnader anlagts. Undantaget är K4, där det först i fas 3, efter en ytterligare utfyllnad av grus säkert kan konstateras en byggnad.

En anledning till att terrasserna byggs är den sluttande terrängen som uppmätts. 6,50m.ö.h. i östra delen av fältet, 5,20 m.ö.h. längst i väst på FU. En nivåskillnad på 1,30 m.

Med stor säkerhet beror även terrasseringarna på att området har varit vattensjukt.

Stratigrafisk beskrivning.

I fas 2 grävdes och registrerades jordlager och konstruktioner över hela fältet. Fasen har delats in i två nivåer.

Jordlag i fase 2:

788B	807	813	821	826
803	808	816	822	837
805	812A	818	823	

Konstruktionsbeskrivningar.Nivå 1.

K2. Består av 805 (motsvarar FU K16). Lerterrass vars norra begränsning ligger på FU. Fyllningen 805 var av ren blålera 20-30 cm tjock. Leran började omedelbart väster om K3 och sträckte sig till fältets västra profilkant. Terrassen är minst 7 m lång.

Högsta nivå på leran låg på 5,8 m.ö.h., längsta nivå var på 5,5 m.ö.h.

K3. Består av 807A-B, 808, 814 (motsvarar FU K15 och K23). Terrass med sand och grusfyllning 808 c:a 11,0 x 6,5 m ÖNÖ-VSV riktning. Längst i väst endel lera 807A. I väster begränsas terrassen av ett flätverk 807B. Stolparna i flätverket var 5-10 cm i diameter. Vidjorna var 2-5 cm. I centrum av terrassen och vidare österut låg en träram 814, knuttimrad, som en del i konstruktionen. Den var öppen i öster. Funktionen var att hålla sanden på plats. Stockarna i ramen var 5-7 m långa och 15-25 cm i diameter. De var sekundärt använda. Knuttimringen var väl utvecklad.

Högsta toppnivå låg på 6,1 m.ö.h. Längsta nivå låg på 5,7 m.ö.h.

K4. Består av 837 (motsvarar FN K2). Sand-grusterrass i fältets södra del. FN K2 er södra delen av denna terrass. Detta ger en bredd på ca 6 m och en längd på minst 10 m.

Högsta nivå låg på 5,8 m.ö.h., längsta nivå på 5,5 m.ö.h.

På FN har terrassen haft en begränsning med flätverk. Antydning till flätverk finns på FW-delens norra kant längst mot öst.

Nivå 2.

K5. Består av 811A-C. Gropar, som har skurit lager 796, i K2 lerterrass. 2 är runda c:a 0,5 m i diameter. Den tredje rektangulär, minst 1,75 x 1,5 m nord-syd. De runda var c:a 15 cm djupa. Den rektangulära c:a 20 cm.

K6. Består av 838A-D. Konstruktionen består av 2 korta, smala rundvirkes bitar och 4 stenar, 25-40 cm stora. K6 ligger omedelbart väster om K8 och kan vara rester av en enklare tillbyggnad, 2,0 x 2,75 m.

K7. Består av 812B-D, 812E-J, 835. Enstaka dragare och plankor i en ÖNÖ-VSV gående passage. Konstruktion finns endast söder om K8. Dragarna är 1,0-1,5 m långa. Brädorna 25 cm breda och c:a 1 m långa. I östra delen av passagen finns en dräneringsränna 835, 25 cm bred, 3,5 m lång.

K8. Består av 804A,B,C,D,E,F,G,H,R,S (motsvarar FU K25).
Hus 11,5 m långt, 5 m brett. Knuttimrat med 3 rum.

Syllstockarna är 5,5-11,5 m långa, diameter c:a 25 cm.

I det västra rummet fanns 2 golvnivåer. Det undre i form av ett lager med fragment av golvplankor. Det övre plankgolvet 804R var gott bevarat och fanns i norra delen av rummet. Plankorna var c:a 2 m långa och 25-30 cm breda. Vid rummets norra och västra vägg kunde mullbänkar 804S konstateras. Dessa bör ha haft en sandfyllning. Bredden bör ha varit 50-60 cm.

I sydöstra hörnet fanns en eldstad 804E, 1,0 x 1,25 m. Det östra rummet var c:a 3 m brett utan spår av trägolv eller eldstad.

Mittrummet var 3,0 x 1,5 m med båtbord som golv. I väggarna fanns spår efter tre dörrar, två i form av hål för dörrkarmar (ytterdörren samt dörren in mot västra rummet). Sådana saknades vid ingången till östra rummet däremot var tröskeln sliten där. Utanför ytterdörren låg "fotbräda", 804H.

K9. Består av 825. N-S ränna i fältets östra del. Bredden c:a 50 cm och djupet c:a 40 cm.

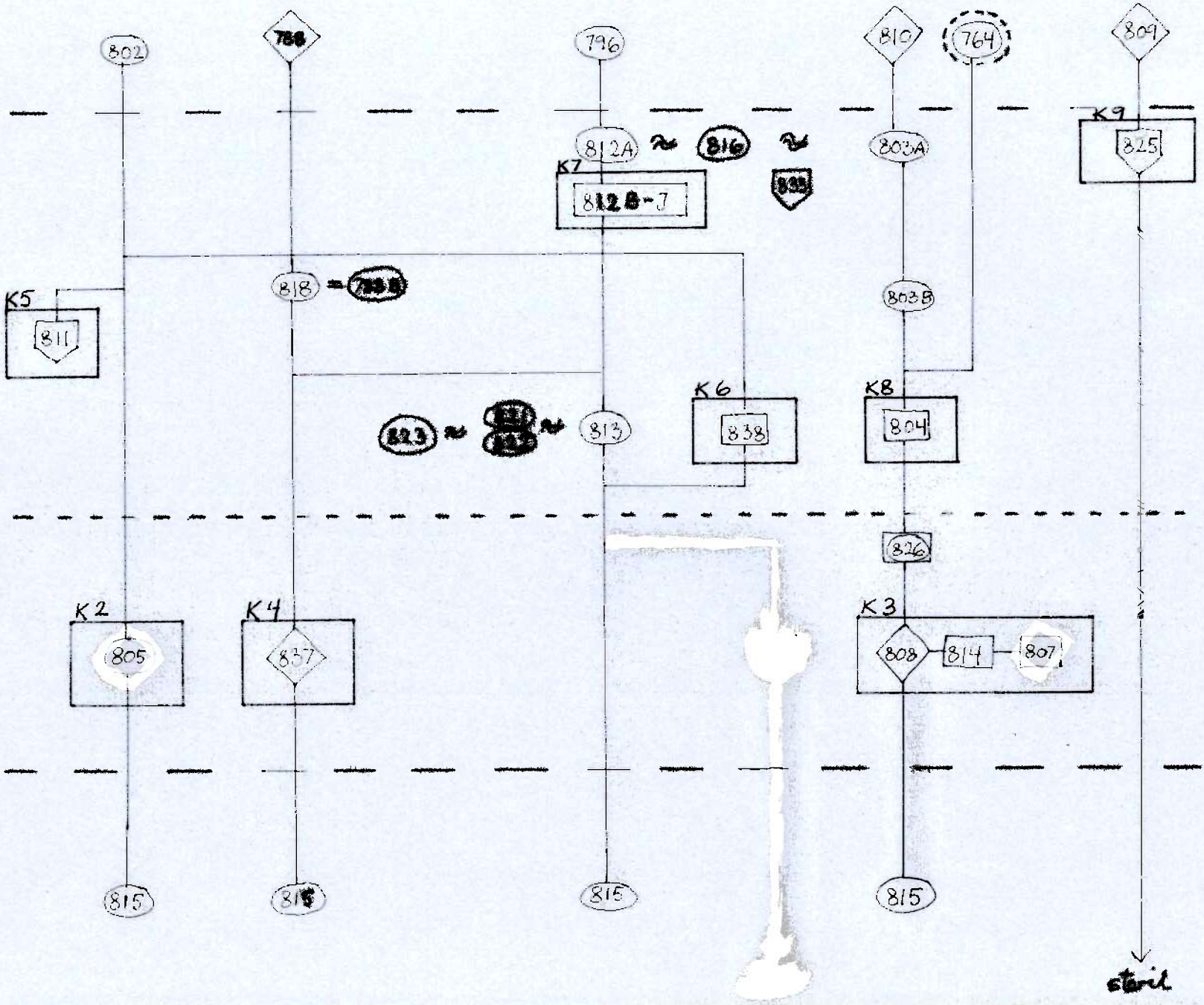
FW FAS 2

Fas 3

Fas 2
niv 2

Fas 2
niv 1

Fas 1

steril

FAS 3.Generell karaktäristik.

I fas 3 har området på FW utnyttjats i större grad än i fas 2. Centralt genom fältet sträcker sig en passage i VSV-ÖNÖ riktning. Den fanns förmodligen även i fas 2 men inte lika säkert dokumenterad som i fas 3. Innan K15, K16 och K18 byggdes, har man fyllt på med ett sand-grus material, K14 och K17.

Norr om den centralt liggande passagen följer husen den VSV-ÖNÖ riktning som passagen har medan husen söder om ligger i rakt V-Ö riktning. Dessa är förmodligen orienterade efter en kyrkobyggnad som ligger precis söder om delfält FN.

Stratigrafisk beskrivning.

Konstruktioner och lager registrerades över hela fältet. I väst kan lager 762 kopplas ihop med FU427 i FU fas 3. I öster kan K16 och K18 konstateras vara samma som FA K7 och FA K5. I söder är det betydligt svårare att koppla ihop FW med FN p.g.a. en stor V-Ö störning.

Jordlag i fas 3:

741	762	785	796	832
743	764	795	802	833

Konstruktionsbeskrivningar.

K10. Består av 763C-D (motsvarar FU K33). Konstruktionen har spridda plankor och rundvirke som ligger i huvudsak N-S och V-Ö riktning liksom FU K33. Konstruktionen är dessutom kraftigt bränd och bör ha tillhört en konstruktion som har stått på platsen men som efter branden har använts till utfyllnad eller delvis flyttats till annan plats.

K11. Består av 771. En c:a 0,6 x 0,6 m kvadratisk konstruktion. Djupet minst 1,10 m. Grävdes ej i botten.

Plankorna stod lodräta och var 20-25 cm breda. Konstruktionen är så liten, att det kan knappast röra sig om en brunn. Tolkning osäker.

K12. Består av 765, 766, 781, 786. Konstruktionen består av en samling plankor och en del rundvirke. Tolkningar är mycket osäkra, möjligen kan trävirket 781 sättas i samband med västra delen av FU K40 som har tolkats som passage. Detta skulle innebära att en passage sträcker sig helt från FU:s norra del ner till FW K13, en V-Ö gående passage.

K13. Består av 755, 797, 768. Passage, sträcker sig i minst 20 m längd, ÖNÖ-VSV riktning. I väst verkar den vara 2,5 m bred. I öster vidgar den sig något till 3 m bredd. Detta kan förmodligen skyllas närheten till kyrkan som fått bestämma passagens södra begränsning.

Passagen har sporadiskt med dragare och plankor 755 och 797. Under dessa är det en dräneringsränna 768.

K14. Består av 788. Grusuppfyllnad, men lager av humus/flis är också inblandad i uppbyggnaden. Utbredningen är den samma som K4. Anledningen till terrass på fyllnaden var att K15 skulle byggas. Åt väst blir grusfyllningen kraftigare. Tjockleken på påfyllnaden var 10-25 cm.

K15. Består av 758, troligen också av 798, 800 och 801. Byggnad. Endast NV delen av huset på FW. Huset hade 25 cm tjocka sylvillstockar och var knuttimrat. Det hade ett förrum i väster c:a 2,5 m brett. Öster om det och bara delvis på fältet ett huvudrum med plankgolv. Möjligen kan huset haft en annan rumsindelning och sträckt sig längre västerut, möjligen till linjen 205y. Huset har haft 2 nivåer utifrån golv och dragare, avmärkt som 758 I respektive 758 II på fasmatrisen.

K16. Består av 759A-B, E-H, L (motsvarar FA K7). Knuttimrad byggnad med en förmodad längd på c:a 9 m och en bredd på 4,5 m. En rundstock 759G delar byggnaden i 2 rum. Det är ett plankgolv i östra rummet. I det västra ligger några dragare som antyder ett trägolv. K16's västra begränsning på 112,5y (ett avtryck efter svillstock) ligger helt i linje med FU K39 västra vägg.

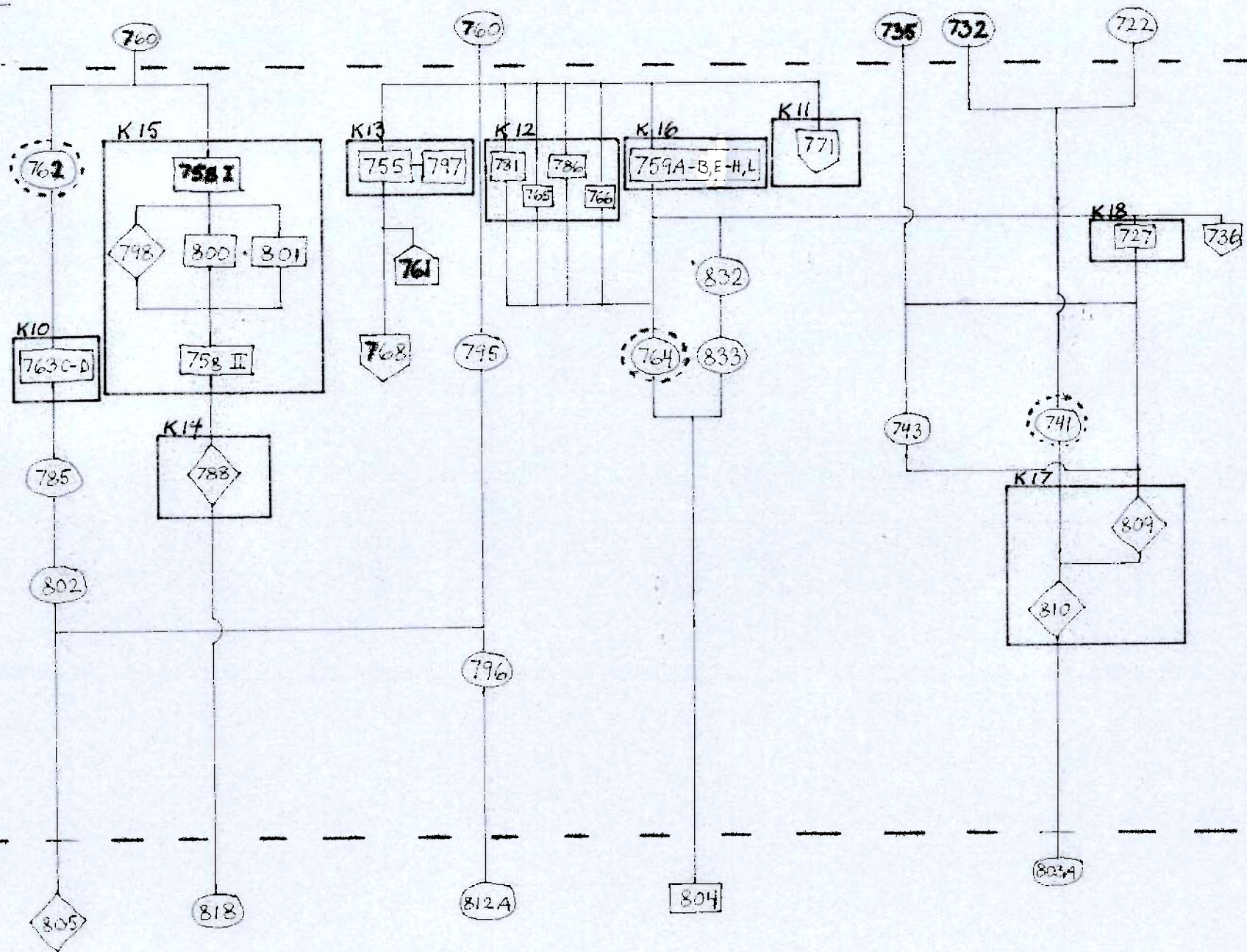
Gemensam nämnare är den näverisolering som fanns under de

försvunna syllstockarna i västra delen av sydväggen och östväggen, vilken har legat på c:a 221,5y. I det östra rummet är det en hörnelldstad 1,75 x 1,75 m, 759B.

K17. Består av 809, 810. Uppfyllnad under K16 och K18 av grus och sand. Tjocklek 10-25 cm.

K18. Består av 727. Detta är södra delen av en huskonstruktion som i huvudsak befinner sig på FA. I SV och SÖ hörnet finns stolphål som antyder att hörnstolparna var 20 cm i diameter. Spår i de två syllstockarna visar att det rör sig om en "tilevegg".

Fas 4
Fas 3

Fas 2

FAS 4.Generell karaktäristik.

I fas 4 utnyttjas hela fältet för byggnader och annan verksamhet. Ett flätverksgärde K22 kan tyda på ett inhägnat gårdsområde. Detta ligger helt intill och i samma riktning som den centralt gående passagen. Söder om passagen ligger byggnaderna orienterade efter kyrkan. Norr om flätverksgjerdet ligger byggnaderna i ÖNÖ-VSV riktning. Detta gör att passagen blir lite bredare i öster än vad den är i väster. Strax norr om FW har det "dråpefall" som funnits på FA-FU nu blivit en passage med dräneringsränna. Passagen finns på FW bara i den absolut N-V delen norr om K24, men bestämmer ändå utseendet på byggnaderna på FW.

Två av fasens byggnader har brunnit men det är knappast någon stor stadsbrand det är fråga om.

Stratigrafisk beskrivning.

Fasen har kunnat delats in i 3 nivåer. Hus byggs om, t. ex. K20-K23. K21 avlöses av K24 som sedan brinner osv. Ett område kan under en tid stå tomt. Detta är händelser som visar att stadsbilden hela tiden ändrar sig.

Fasskiljande lag mellan 3 och 4 är 760, 735, 732 och 722.

Fasen avslutas med 695A, 737 och 750 som är brandlager.

Gemensamma konstruktioner som kopplar ihop fälten stratigrafiskt är FW K27 med FU K51, FW K20, K23 med FA K9.

Jordlag i fas 4:

695 A	707	723 A	735	751
695 B	714	726	737	760
705	722	732	750	830

Konstruktionsbeskrivningar.Nivå 1.

K19. Består av 715, 716. En samling 6-10 cm tjocka rundstockar och en del virke. Tycks vara utfyllnad i fas 4 för kommande byggnader.

K20. Består av 721 I, 759J (motsvarar FA K9). Byggnad 4 x 4 m med i södra hörnen stolphål c:a 30-35 cm i diameter. Dragare som ligger i nordsydlig riktning och syllstockarna i väst, söder och öster. Syllstockarna är 20-30 cm i diameter.

Drygt 2,5 m väster om K20 ligger en rundstock, 759J, som med riktning och likhet kan utgöra en del av konstruktionen. I så fall bör byggnaden vara c:a 7 m lång och innehålla 2 rum. Byggnaden vidareutvecklas till K23 i fas 4, nivå 2.

Nivå 2.

K21. Består av 763A,B, 747F,G. Byggnad 4 m bred och minst 7 m lång. Byggnaden hade inga spår av golv. Den var förmodligen knuttimrad men hade i väggarna inslag av skiftesverkskonstruktion (eller eventuellt "tilevegg").

K22. Består av 754. Flätverksgärde som i 4:2 verkar markera en sydlig gårdsgräns.

Flätverket är 9 m långt och var av "risig" karaktär. Efter att tomten bebyggts i 4:3 blev gärdet överflödigt.

K23. Består av 720, 723B-E, 721 II, 759C-D (motsvarar FA K9). K23 är en vidareutveckling av K20. Den östra delen av konstruktionen (tidigare K20) har fått nytt golv markerat med dragare i V-Ö riktning. Väst om denna del har en tillbyggnad skett, 720, på c:a 3,5 m. Denna är något skev men det kan tillskrivas riktningen på passagen norr om byggnaden. Huset är förmodligen indelat i ett tvådelat förrum och ett huvudrum. Det finns ingen eldstad. Väster om byggnaden ligger ett rektangulärt sandlager, 723B-C, och en eventuell dragare, 723D, ÖNÖ-VSV direkt ut från väst-väggen som kan antyda att K23 har gått längre västerut. Detta är en osäker tolkning.

Nivå 3.

K24. Består av 747A-E, 772. Byggnad. Längd minst 5,5 m, fortsätter in i fältets västra sektion. Norra väggen bevarad där 3 stolpar och c:a 4 stenar tjänat som underlag för syllstock. Syllstocken var knäckt och vissa partier försvunna. Av den östra väggen på c:a 202y finns c:a 1 m kvar. Konstruktionen är bränd och i den finns brandlager 737.

K25. Består av 740, 748, 753. Passage c:a 3 m bred. På fältet dokumenterad till 15 m längd men har förmodligen som i alla faser utgått från gatan i öster. Passagen hade sporadiskt med dragare och plankor. En del stensamlingar låg i passagen i likhet med K50 på FU.

K26. Består av 718C, 728, 729/799A, 745. Byggnad med osäker begränsning. Den ursprungliga byggnaden, som bara syns i 1,75 m längd har norr om sig ett flätverk, 718C, som kan begränsa den först byggda delen. Söder om flätverket ligger en syllstock på två samlingar syllstenar. Rakt västerut från denna stock finns flera stolpar 728A-E som kan tillhöra en utbyggnad, men de kan också representera en annan byggnad. Denna tolkning är osäker eftersom konstruktionen ligger i fältets sydligaste del med närhet till flera sektioner.

K27. Består av 719, 733 (motsvarar FU K51). Byggnad. Nära 8 m lång och 4 m bred. Innehåller förrum 733, förmodligen avdelad i två avdelningar med rundstock 733B och med trägolv i den norra.

Västra delen av huset innehåller huvudrummet 719 med eldstad i SÖ hörnet. Den är 1,5 x 1,5 m. Rummet är c:a 5 m långt och har trägolv. Huset var knuttimrad och vilade delvis på syllstenar. I SV hörnet vilade det på en stolpe.

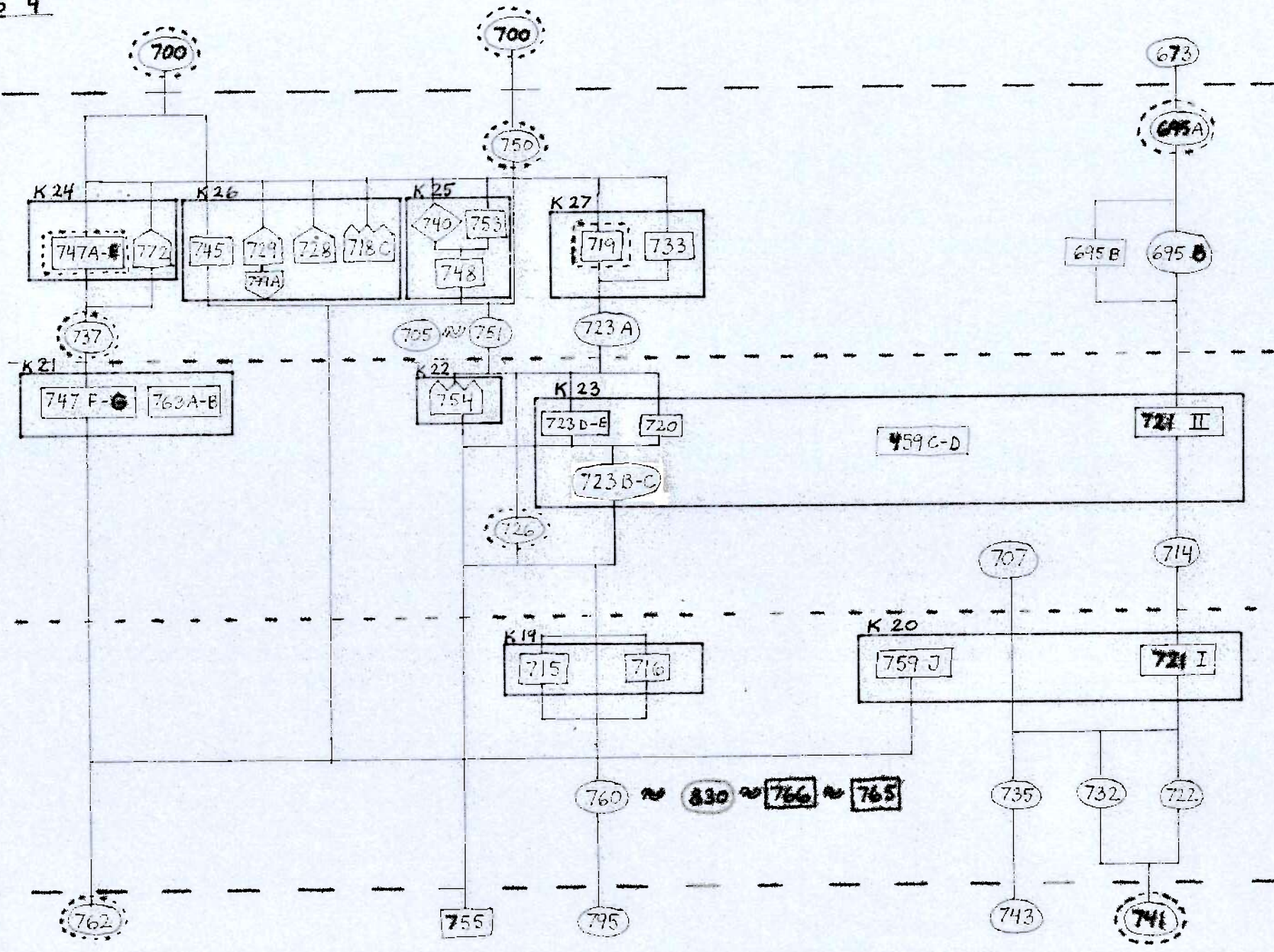
Fas 5

Fas 4
niv. 3

Fas 4
niv. 2

Fas 4
niv. 1

Fas 3

FAS 5.Generell karaktäristik.

Från fas 4 till 5 har en del förändringar skett. Den centrala passagens nordsida har flyttat sig en bit söderut och passagen har blivit lite smalare. Detta beror på att huset norr om passagen i sin tur måste flytta på sig för att passagen som ligger på FU, och nu också på FW, har blivit breddad, upp till 3 m bred på vissa ställen.

Centralt på fältet ligger en byggnad K30. Öster om denna kan området ha legat öppet under denna fas. Endast en rad med småstolpar finns i förlängningen österut av norra väggen på K30. Trots en stor störning i västra delen verkar det som en byggnad K29 skulle ligga där, tätt intill K30.

Söder om passagen K31 har ingen säker konstruktion kunnat konstaterats.

Fasen har brunnit. Det har även konstaterats på andra delfält. Efter branden har en uppröjning skett så att de nu tomma områdena t. ex. söder om passagen, kan ha varit bebyggda under fas 5.

Stratigrafisk beskrivning.

I denna fas har endast ett nivå iakttagits. Detta kan bero på att fasen har brunnit och att det delvis efter branden röjts ganska kraftigt på området.

Fas 4 och fas 5 skiljs åt genom det kraftiga lagret 700. I öster finns 673/692, sandig humus med flis och något kol. Detta lager tycks ha legat där utan att bli täckt av annat lager genom hela fasen.

I väster avslutas fasen med brandlagren 640 och 655.

I detta sammanhang är det intressant att nämna att vid gränsen norrut för gravstörningarna finns ett flätverksgärde med lagnummer 718A som ligger direkt under och i linje med den i fas 7 raserade kyrkogårdsmuren.

Jordlag i fas 5:

640 A	656	692	700	710
655 A	673			

Konstruktionsbeskrivningar.

K28. Består av 676. Med hjälp av FU och FA kan passagen uppmätas till att vara minst 29 m lång. Endast västra delen berör FW där kraftiga brända dragare ligger i N-S riktning. Bredden är närmare 3,5 m i väst. I öst på FA verkar den vara c:a 2 m bred.

K29. Består av 655B-D, 679. Byggnad söder om K28. Består av 2 stolpar, 679 och 655D, c:a 30 cm i diameter. Mellan stolparna och c:a 25 cm söder om dem ligger två kortare rundstockar 655B-C som kan vara underlag för dragare. En samling stenar söder om stolpen 655D kan vara syllstenar för en östvägg.

Tolkningen är osäker men huset skulle i så fall vara 4 x 4 m vilket inte är ett ovanligt mått på ett hus på Folkebibliotekstomten.

K30. Består av 691, 674, 672, 635, 640B, 641A-B. Knuttimrad byggnad där väggarna vilar på syllstockar och i hörnena är det stolpar. Sydväggen markeras av en östlig och en västlig svill. Dessa är sammanfogade i stolpen 674. Huset är indelat i förrum och huvudrum, bägge 691. Huvudrummet har en eldstad 672 i sydöstra hörnet. Vid eldstaden är det kantstående stenhällar mot väst och syd. I det nordvästra hörnet står en stolpe 675. I huvudrummet är det vidare mullbänkar längs de 3 ytterväggarna (kanske också längs östväggen?). Mullbänkarnas framkanter består av kantställda plankor. Mullbänkarna täcks av liggande plankor. Både förrum och huvudrum har plankgolv. Öster om förrummet finns en tillbyggnad 640B och 641A på c:a 2 m.

I den norra väggens östra förlängning finns en stolprad 641 B av stolpar på c:a 5 cm i diameter. Dessa kan tyda på att en öppen gård existerat öster om K30. Området där har heller inga konstruktioner i denna fas. Utanför västra väggen finns antydning till en yttre mullbänd c:a 0,5 m bred.

K31. Består av 696, 664, 718A, 653 II. Passage registrerad i södra delen av fältet till 10 m längd. Flätverket, 718A, begränsar passagen åt söder och den är maximalt 2 m bred. De nord-syd gående dragarna 653 II, 664 och 696 antyder också en bredd på två meter. Flätverket som i söder begränsar passagen är 6 m långt.

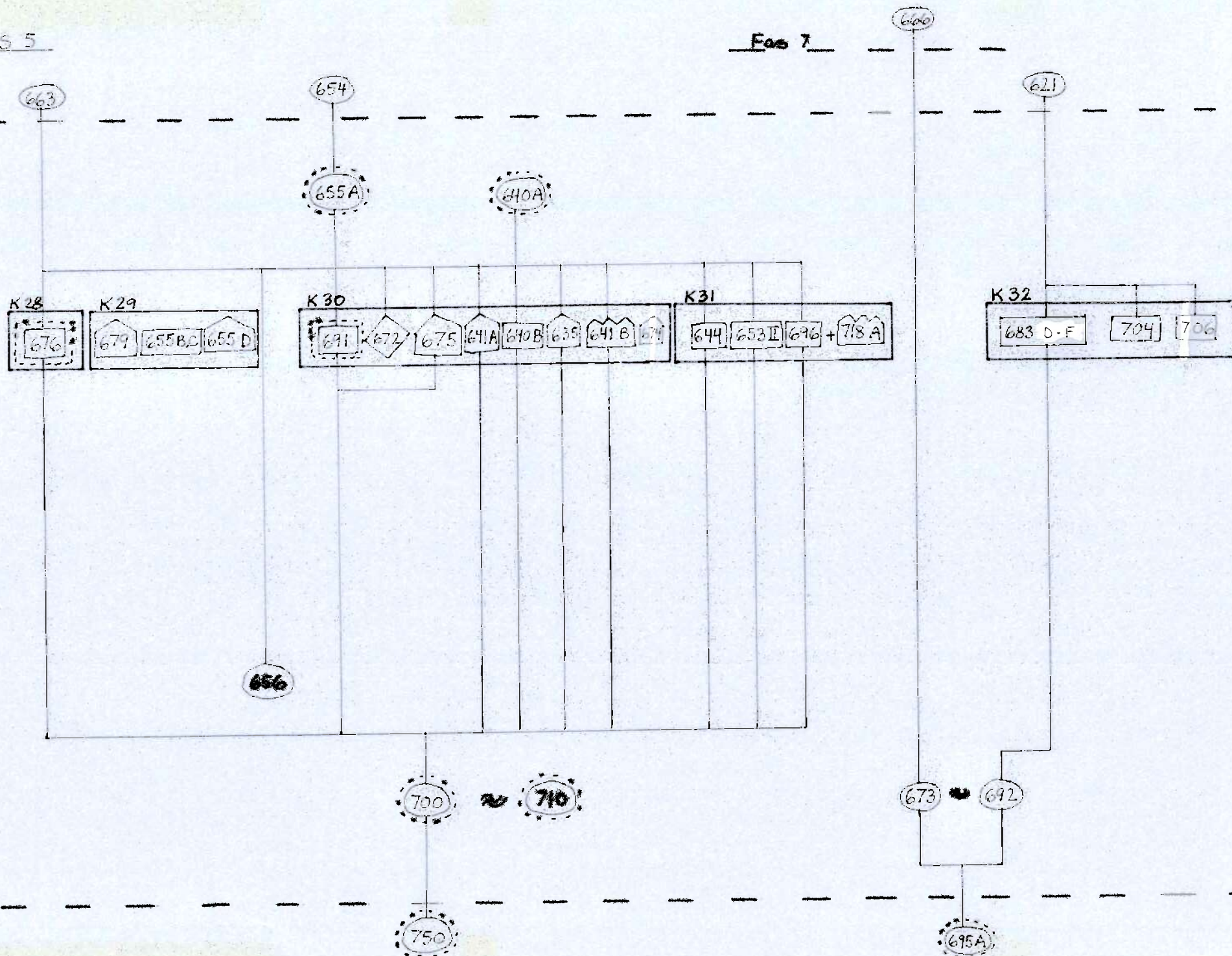
K32. Består av 683D-F, 704, 706. Gata i nord-sydlig riktning i östra delen av FW. Dragarna 683E-F ligger i väst-öst och är kraftiga. Planktäckningen 683D-F ligger i nord-syd och är sporadiskt bevarad. Dragarna 704 och 706 hade runinskrifter.

FW FAS 5

Fas 7

196.

Fas 6
Fas 5

Fas 4

695A

FAS 6.Generell karaktäristik.

Inga större förändringar sker mellan fas 5 och 6, men östra delen av fältet kan ha varit öppet område.

I denna fas byggs fler hus på syllstenar, vilket inte varit vanligt tidigare. Ytterligare ett hittills främmande byggelement finns i denna fas. Det är det stora lergolvet i K34.

Generellt kan sägas att konstruktionerna i fas 6 nivå 1 och 2 ger ett robust intryck. Till stor del beror denna iakttagelse på att trävirket var ovanligt välbevarat i alle fasens konstruktioner.

Stratigrafisk beskrivning.

Fas 6 nivå 1 är en obränd nivå. Fasen avslutas med en brand i nivå 2. Till denna brandnivå i fasen kan knytas brandlagren 577 och 643. Lagren avslutar också fasen.

Fasskiljande lager mellan fas 5 och 6 är 654, 621, 660, 688 och 690.

Nivå 1 och 2 skils av flislagret 667.

Fasen ligger mellan två kraftiga brandfaser. Detta gör det säkert att säga att fasen är samkörd med delfälten FU och FA trots att inga gemensamma konstruktioner finns.

Jordlag i fase 6:

577	643	663	690	328
586	654	667	703	423
621	660	668		689

Fas 6 eller 7:Konstruktionsbeskrivningar.Nivå 1.

K34. Består av 697, 847, 678, 668. Byggnad med lergolv 668. Längden minst 7 m. Bredden 4 m. Av norra väggen finns i väster 1 syllstock 697 som bör ha gått fram till en stolpe 678. Rakt söderut från den stolpen finns ett c:a 20 cm brett avtryck i leran 668 som indikerar att ett rumsskilje finns. Både östra och västra

Nivå 2.

K39. Består av 662 och 610. Ränna 662 samt dragare 610 i passage c:a 12 m lång, ÖNÖ-VSV riktning och c:a 0,5 m bred. Rännan var fylld med dynga (?) och överst ett flis-humuslager. Djupet var c:a 20 cm. Den södra kanten begränsades av pålar. Norr om K41 där rännan ligger tätt intill väggen finns tätare med pålar och en rundstock som kan ha fungerat som en förstärkning vid husväggen.

Rännan kan ha varit en sämre föregångare till den träklädda ränna som byggs i fas 7 på FU och FA.

K40. Består av 844, 846, 678. Norra väggen 846 av en byggnad, c:a 4,5 m lång. NV hörnet 844 knuttimrat. NÖ hörnet vilar på en stockbit, medan väggens centrala del vilar på en stolpe 678 c:a 25 cm i diameter.

3 träbitar söder om norra väggen kan antyda att byggnaden kan ha haft trägolv.

K41. Består av 327, 431, 628, 646 II, 677, 650, 657. Byggnad 7,0 x 4,5 m. ÖNÖ-VSV riktning indelad i förrum och huvudrum. För-rummet som har trägolv är 2 m brett. Huvudrummet hade dragare i N-S riktning med trägolv över. I sydöstra hörnet finns en eldstad 628 c:a 1,5 x 1,5 m. Norr om eldstaden är väggsyllan sliten som bör markera dörr mellan förrum och huvudrum.

K42. Består av 653 I, 568. Passage. Bevarad i 6,5 m längd rakt V-Ö riktning. Bredden är "bara" 1,75 m. Passagen verkar att ha varit mycket väl byggd med rakt N-S liggande dragare. Plankorna ligger i rakt V-Ö riktning.

K43. Består av 652 I, 584. Byggnad 4,5 m lång. Huset är knuttimrat av 20-25 cm tjocka stockar. Byggnaden hade trägolv i V-Ö riktning. Längs västra väggen dock i N-S riktning. Särskilt norra väggen vilade på syllstenar av 20-30 cm storlek.

Öster om och i linje med norra väggen finns en 0,5 m bred remsa av 15-20 cm stora stenar 584. Den kan indikera en förlängning

Nivå 2.

K39. Består av 662 och 610. Ränna 662 samt dragare 610 i passage c:a 12 m lång, ÖNÖ-VSV riktning och c:a 0,5 m bred. Rännan var fylld med dynga (?) och överst ett flis-humuslager. Djupet var c:a 20 cm. Den södra kanten begränsades av pålar. Norr om K41 där rännan ligger tätt intill väggen finns tätare med pålar och en rundstock som kan ha fungerat som en förstärkning vid husväggen.

Rännan kan ha varit en sämre föregångare till den träklädda ränna som byggs i fas 7 på FU och FA.

K40. Består av 844, 846, 678. Norra väggen 846 av en byggnad, c:a 4,5 m lång. NV hörnet 844 knuttimrat. NÖ hörnet vilar på en stockbit, medan väggens centrala del vilar på en stolpe 678 c:a 25 cm i diameter.

3 träbitar söder om norra väggen kan antyda att byggnaden kan ha haft trägolv.

K41. Består av 327, 431, 628, 646 II, 677, 650, 657. Byggnad 7,0 x 4,5 m. ÖNÖ-VSV riktning indelad i förrum och huvudrum. Förrummet som har trägolv är 2 m brett. Huvudrummet hade dragare i N-S riktning med trägolv över. I sydöstra hörnet finns en eldstad 628 c:a 1,5 x 1,5 m. Norr om eldstaden är väggsyllen sliten som bör markera dörr mellan förrum och huvudrum.

K42. Består av 653 I, 568. Passage. Bevarad i 6,5 m längd rakt V-Ö riktning. Bredden är "bara" 1,75 m. Passagen verkar att ha varit mycket väl byggd med rakt N-S liggande dragare. Plankorna ligger i rakt V-Ö riktning.

K43. Består av 652 I, 584. Byggnad 4,5 m lång. Huset är knuttimrat av 20-25 cm tjocka stockar. Byggnaden hade trägolv i V-Ö riktning. Längs västra väggen dock i N-S riktning. Särskilt norra väggen vilade på syllstenar av 20-30 cm storlek.

Öster om och i linje med norra väggen finns en 0,5 m bred remsa av 15-20 cm stora stenar 584. Den kan indikera en förlängning

Fas 2, nivå 1. Sand- och grusterrass
K3 med knuttimrad träram, från öst.

Fas 6, nivå 1. Byggnad K36. (Stenarna
mitt i bilden, längst i öst, tillhör
eldstaden i byggnad K3, fas 5.) Från
syd.

av K43 österut, men får närmast tillskrivas som fyllning till den väl byggda passagen.

FW FAS 6

Fas 7

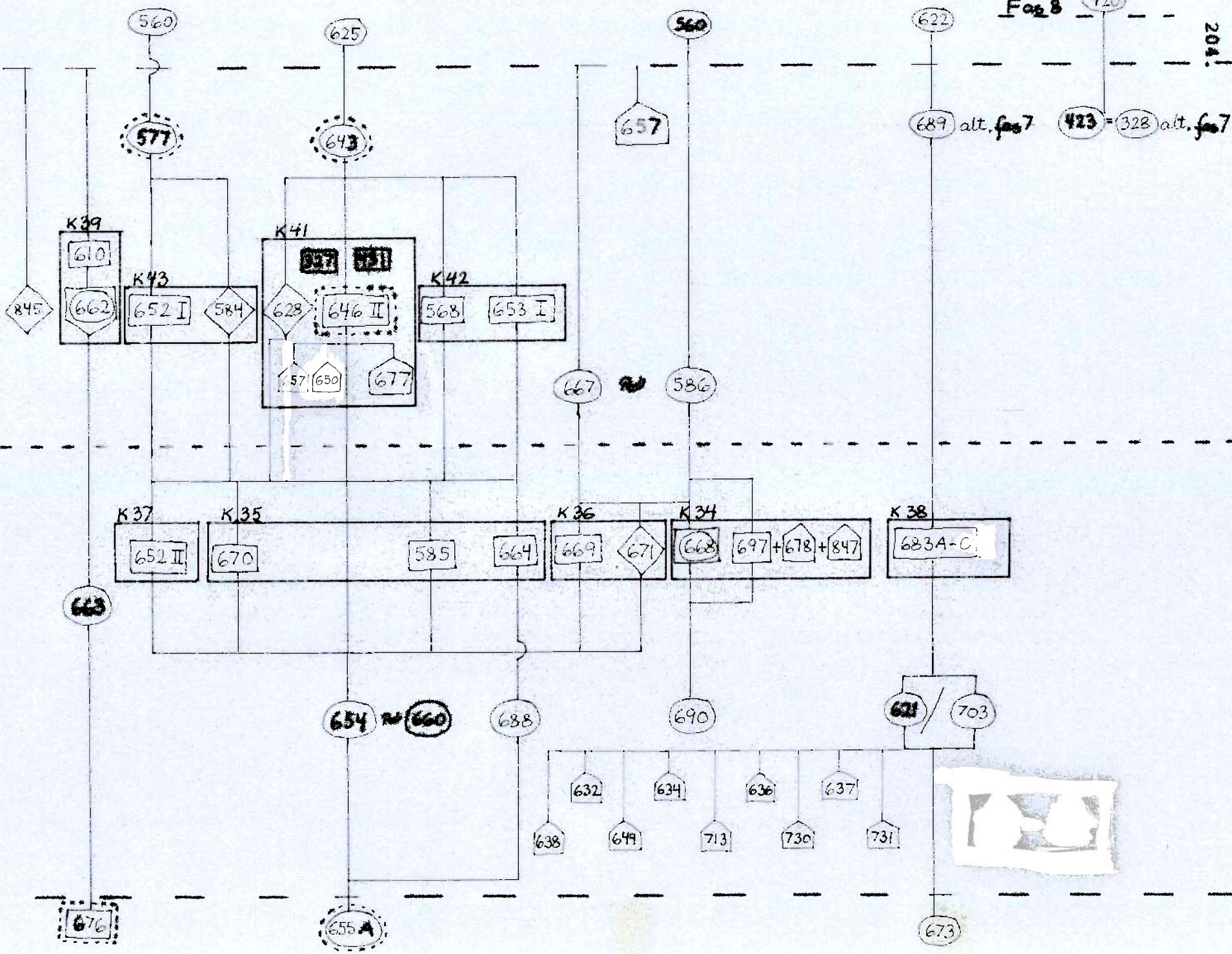
Fas 6
niv. 2

Fas 6
niv. 1

Fas 5

Fas 8

204

FAS 7.Generell karaktäristik.

Fas 7 är en kraftigt bränd fas som efter branden blivit väl röjd. Detta är ett kännetecken på fas 7 i Folkebibliotekstomtens sydvästra delfält.

En mycket viktig ändring sker i fas 7. Den passage som gått centralt genom fältet har gått ur bruk. Den förmodade anledningen till detta, är att kyrkogården expanderade norrut fram till passagens tidigare sydlinje. När detta skedde expanderade husen norr om passagen söderut fram till kyrkogården genom att byggas större. Mellan hus och kyrkogård finns nu en möjlig kyrkogårdsmur. Denna bör markera en tomtgräns av betydelse.

Stratigrafisk beskrivning.

Ett viktigt lager som inleder fas 7 är 560. Innehållet var blandat men i huvudsak var det humus med träflis. I sammanhanget bör humuslagret 625 nämnas. Fältets mellersta del saknar konstruktioner, delvis skadat vid inledande maskingrävning 1985.

Fasen avslutas med lager 616 som är ett brandlager.

Jordlag i fas 7:

373	437	561	622
377	441	566	625
385	560	616	666
434			

Fas 7 eller 6:

328=423
689

Gravar i fas 7:

601	717	770	789	791
711				

Konstruktionsbeskrivningar.

K44. Består av 646 I. Byggnad 8 x 5 m V-Ö riktning, vilade på korta c:a 1,0-1,5 m långa stockar NV hörnet knuttimrat. I övrigt är väggarna avlägsnade. Huset bör ha haft förrum 3 m brett utan plankgolv. Huvudrum har haft trägolv i V-Ö riktning och 4 dragare i N-S. Eldstad saknas.

K45. Utan lagnummer. Kyrkogårds-mur? Spridda stenar i en väst-östlig linje c:a 7 m lång. Strax norr om den ligger K44. Omedelbart söder om den ligger gravarna 711, 717, 601, 770, 791, 790, 789.

Att notera är att 770, barngrav, är nergrävd just intill eller under den förmodade kyrkogårdsmuren.

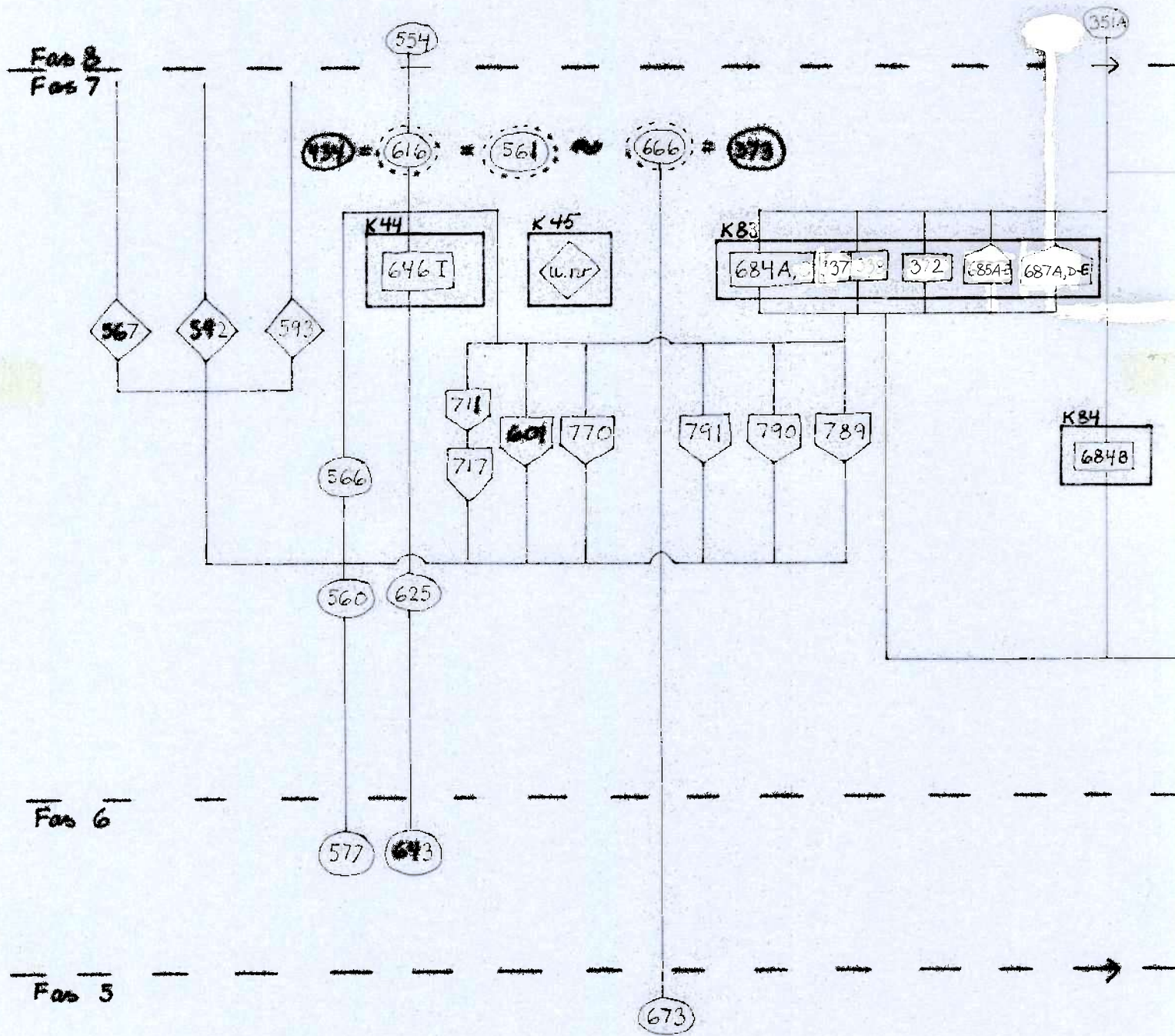
K46. Består av 321, 332, 623, 629, 630, 687B-C. Gata nord-sydgående. Består av diverse plankor och kortare dragare.

K83. Består av 337/338, 372, 684A,C, 685, 687 samt FA388 (motsvarer FA K25). Byggnad väster om K46. Består av rundstocken 684A (=FA378) samt stolparna 685A-B,E, 687D-E mot norr. Mot öst begränsas K83 av stolparna 685A och 687A. N-S dragare med beteckningarna 684C, 337/338, 372 samt FA388. Inne i byggnaden finns också stolparna 685C-D.

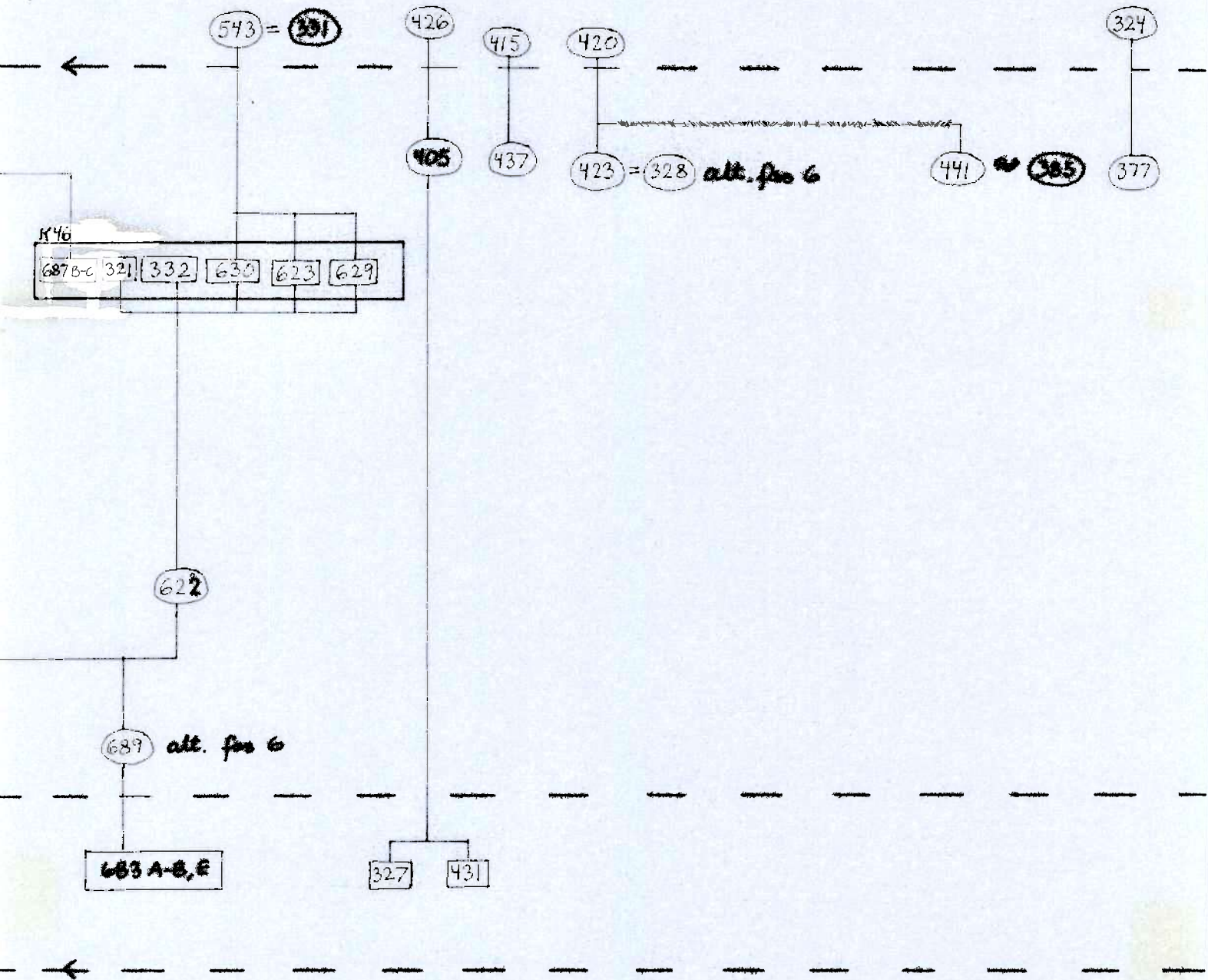
K84. Består av 684B. N-S dragare i öst-västgående passage norr om K83.

FW FAS 7

V

FW FA 7
H

FAS 8.Generell karaktäristik.

Fasen har bra bevarade konstruktioner. Undantaget är det viktiga södra delen av fältet där det i fas 7 blev en utvidgning av kyrkogården och där passagen gick ur bruk. Området är delvis stört och på ostörda ytor finns inga lämningar som ger någon vägledning om vad som försigått här. Det är emellertid rimligt att anta att det rör sig om ett kyrkogårdsområde här också i fas 8. Den passage som i norr berört FW har mer börjat likna ett gårdsplatspassageområde. Det märks tydligt på FW för det är huvudsak söderut som passagen utvidgar sig. I öster vid den nord-sydgående huvudgatan ligger det ett hus i nord-sydlig riktning. Endast en liten del av östväggen finns på FW, men materialet från FA bekräftar att en nord-syd-gående byggnad ligger där.

I centrala delen ligger ett vinkelbyggt hus. Denna ovanliga lösning kommer av att en tillbyggnad skett i väster.

Stratigrafisk beskrivning.

Fasen är delad i två nivåer. Den främsta anledningen till detta är passage-gårdsplatsområdet i norr.

Fas 8 visade sig vara svår att sammanställa. Detta beror på att materialet härrör från 3 olika delfält: FW 1979, FJ 1984 och FN 1984. Bl.a. beror detta på brister i dokumentationsmaterialet från 1979. Även sammankopplandet av materialet från FJ och FN 1984 kunde vara problematiskt. Som helhet skulle emellertid det presenterade materialet i fas 8 vara tillförlitligt nog.

Fasen avslutas med brandlager 317.

Jordlag i fas 8:FW-nummer:

212	344	371	402	426
296	345	374	404	543
309	348	379	406	550
311	349	380	410	554
317 A	351 A	382	415	588
317 B	351 B	386	417	607
323	362	391	420	614
324	366	397	424	615
331	370	401		

FJ-nummer:

196	215	222	224	232
204				

FN-nummer:

446	457	504	505	506
-----	-----	-----	-----	-----

Konstruktionsbeskrivningar.Nivå 1.

K47. Består av FW428, 429, 611 (motsvarar FU K71). Passage-gårdsplatsområde som sträcker sig över södra delarna av FU-FT, FA och som berör FW:s NV del med nord-syd gående dragare 429 och 611 och områden med väst-öst gående plankor 428 och 611.

K48. Består av FW599, 600, 602. FJ200, 202, 205, 223, 226, 227. En svårtolkad konstruktion: En byggnad med rundstocken 600 som nordvägg. Östväggen är helt borta, men har gått vid 205y. Sydväggen på c:a 426,5x er också borta p.g.a. en yngre nedgrävning. Byggnaden har ett trögolv, FW602 och FJ200, 202, 205, 226 och 227. Eldstaden FW599/FJ223, 1,0 x 1,5 m ligger längs östväggen.

Mellan K48 och K49, se nedanför, finns en träbroläggning, FJ193, 198, 199, 201 och 217. Detta tolkas som ett utomhusområde/gårdsplats. Alternativt kan det vara del av K48 och/eller K49.

K49. Består av FW355, 357, 378, 387, 389, 392, 394, 395, 396, 400, 418, 438, 439. FJ114, 115, 187, 188. FN400, 407, 425, 429, 436, 449, 456, 462, 463, 464, 488, 501, 502. En byggnad med tre rum: Det östra är ett huvudrum, väster därom ett förrum. Väster om detta en mindre tillbyggnad. Byggnadens avgränsning mot öster oklar eftersom den är ödelagd av en senare nedgrävning. Med hänsyn till byggnad K33, bör emellertid K49's östvägg ha legat på c:a 220y. Nordväggen markeras klart av golvplankornas utsträckning mot norr, samt ett hugg för knuttimring i norra delen av väggstocken FW389. Också sydväggen är ödelagd av en yngre nedgrävning, - jfr. K48.

Huvudrummet mot öster är c:a 7 x 8 m med ett golv FW392, 395 och eventuellt FN502. Dragarna har nr. FW396 och 418. I rummets sydvästra hörn är det en eldstad FW394/FN425/501, ca 2 x 2 m. 438 är en stolpe i nordösthörnet. FN456 är en kantställd plank som kan ha avgränsat stenmassan mot öst. FN429/488 och 449 är också träverk vid eldstaden.

Rundstocken FW378/FN407 är väggen mellan huvudrum och förrum. Det sista är drygt 2 m brett och har ett plankgolv FW387A/FN400 med dragare FN436. FW389/FN462 är detta rums väggstock mot öst. Denna stocken har ett spår i översidan och det skulle visa att i varje fall denna väggen trolig har varit en "tilevegg" (denna stockens norra del är också registrerad som FT147 vid grävningarna 1978).

Väster om förrummet är det en tillbyggnad med ytterligare ett rum. Detta är inte byggt i hela husets bredd, men mäter ca 2,5 x 4,0 m. Här ser det också ut till att vara "tilevegg", i alla fall väggen mot norr, FW355. Denna har varit infälld(?) i en stolpe 400 som har stått vid väggstocken 389. Tillbyggets västvägg har nr. FW357/FJ114. Plankgolvet FW387B/FJ115, 187, 188/FN464 med dragare FN463.

K33. Består av FW307, 330, 335. 330 markerar avgränsningen mot öst, mens 307 och 335 kan vara rester efter golvdragare och/eller vägglinjer.

K80. Består av 319, 320, 321, 332. Broläggning i gata med tydlig uppdelning i en västra och östra del. 321 är en plank mens de övriga numren markerar dragare.

Nivå 2.

K52. Består av FW298, 365, 369, 552, 578, 605, 390, 403, 414, 388 (motsvarar FU K71). En ny nivå med broläggning i den tidigare passagen K47 i fas 8, nivå 1.

Vid redigeringen av denna rapport måste det ställas ett stort frågatecken om inte broläggningen med nr. 298, 347, 365 och 369 bör flyttas till fas 9. Detta ser ut att vara fullt möjligt ut

från stratigrafien, se matriserna. Vidare ville detta harmonisera bättre med bebyggelsemönstret eftersom den aktuella broläggningen kommer i konflikt med byggnad K49 här i fas 8, nivå 1. De aktuella numrena skulle i så fall vara ett äldre nivå i passagen K53, fas 9.

K50. Består av FW257 (motsvarar troligen FA K27). Stolpe c:a 25 cm i diameter med urtag för vägg i skiftesverk och en mindre syllstock.

Kan utgöra östvägg av hus.

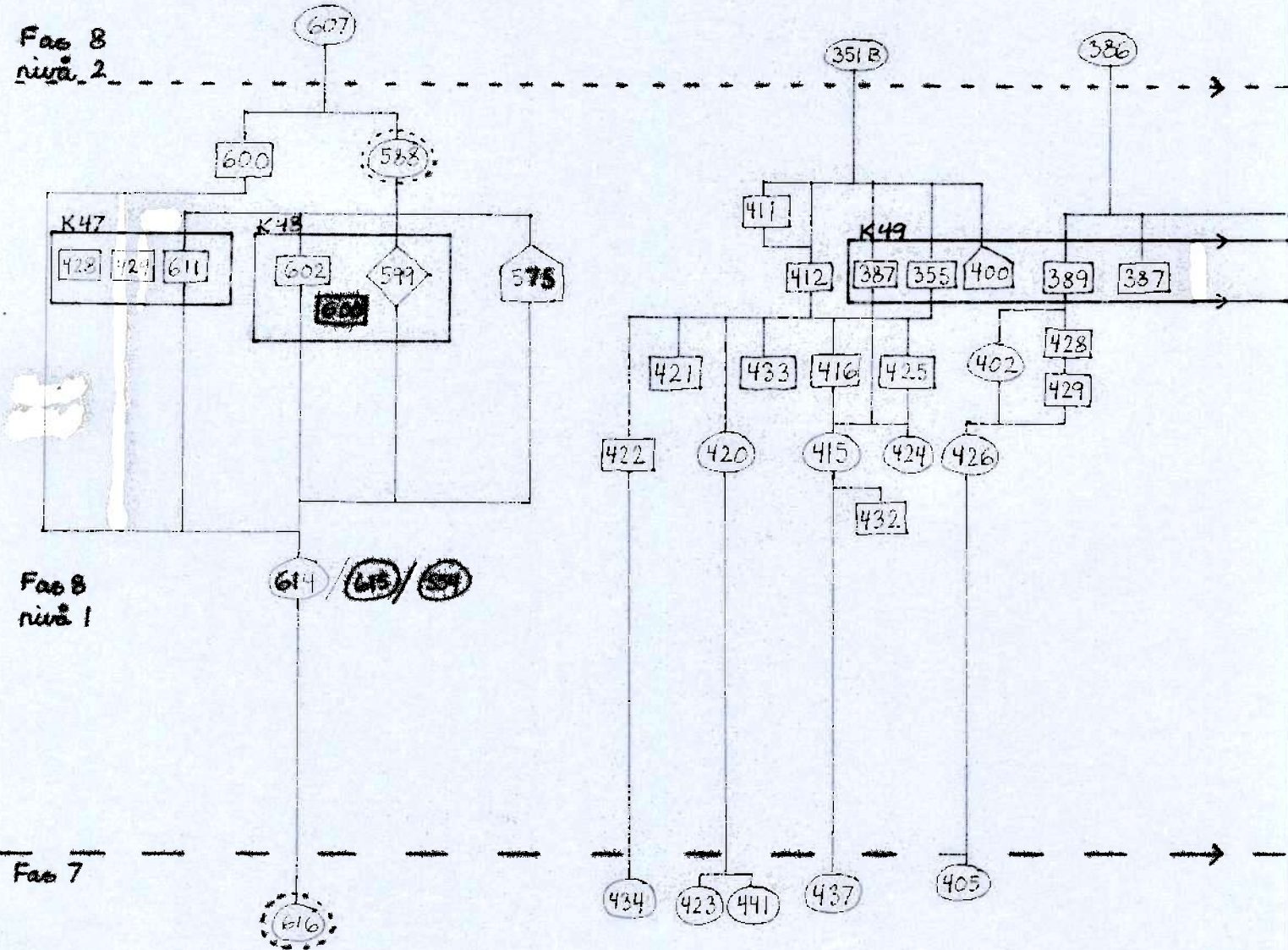
K51. Består av FW204, 206, 285, 286, 287, 288. Gata i nord-sydlig riktning med olika plankläggning. Mot väster är den öst-västgående 204 med dragare 286 och 287. Mot öster är den nord-sydgående 206 med dragare 288. Plankorna är 25-30 cm breda.

K85. Består av FW359, 360, 361. En samling träverk, nord-sydgående rundstockar 360 och 361 samt öst-västgående plankor 359. Kan vara dragare respektive golv. Tolkning osäker. Kan eventuellt vara ett yngre golvnivå i byggnad K49.

FW FAS 8, nivå 1

(FW-nummer)

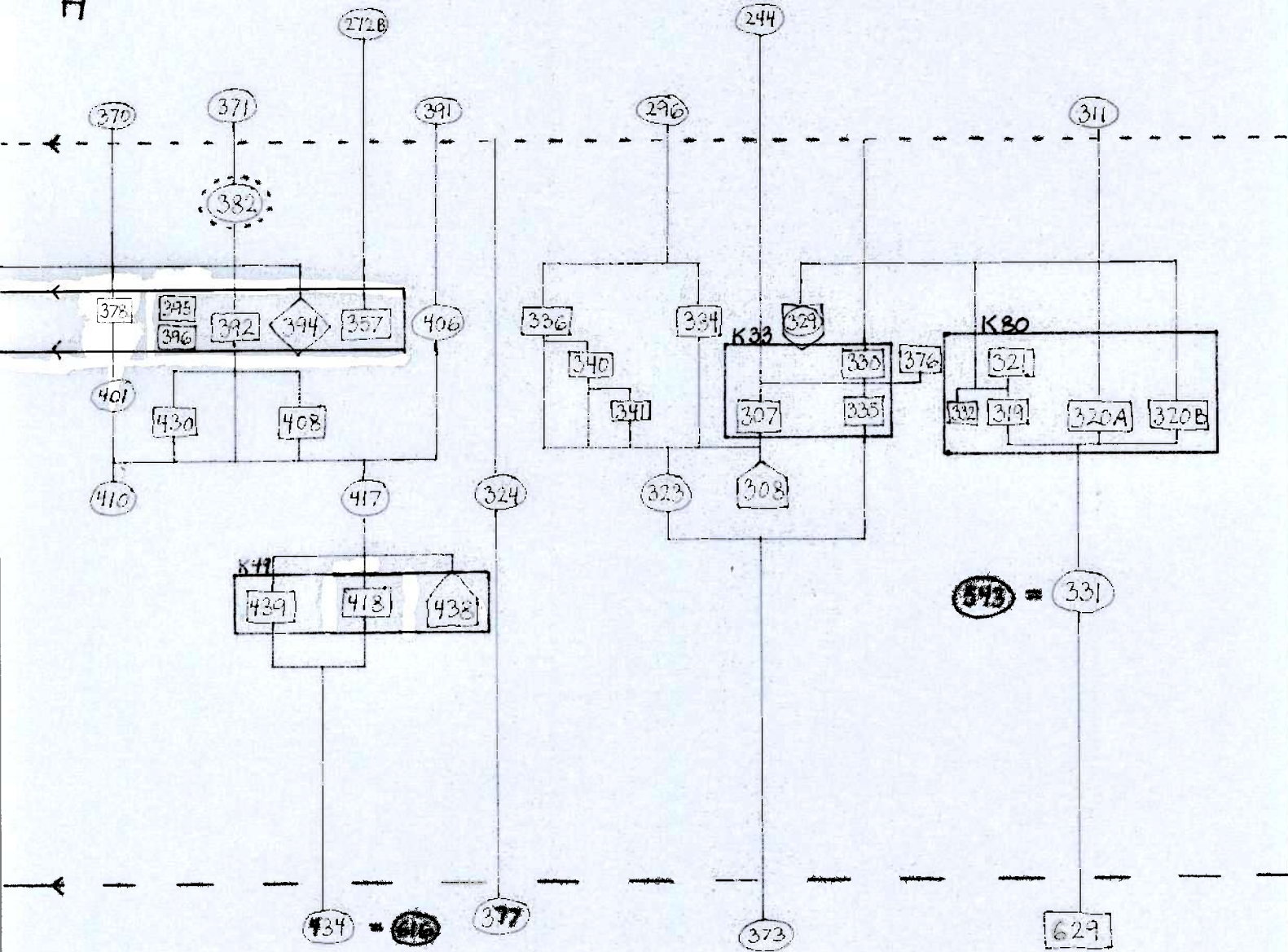
V

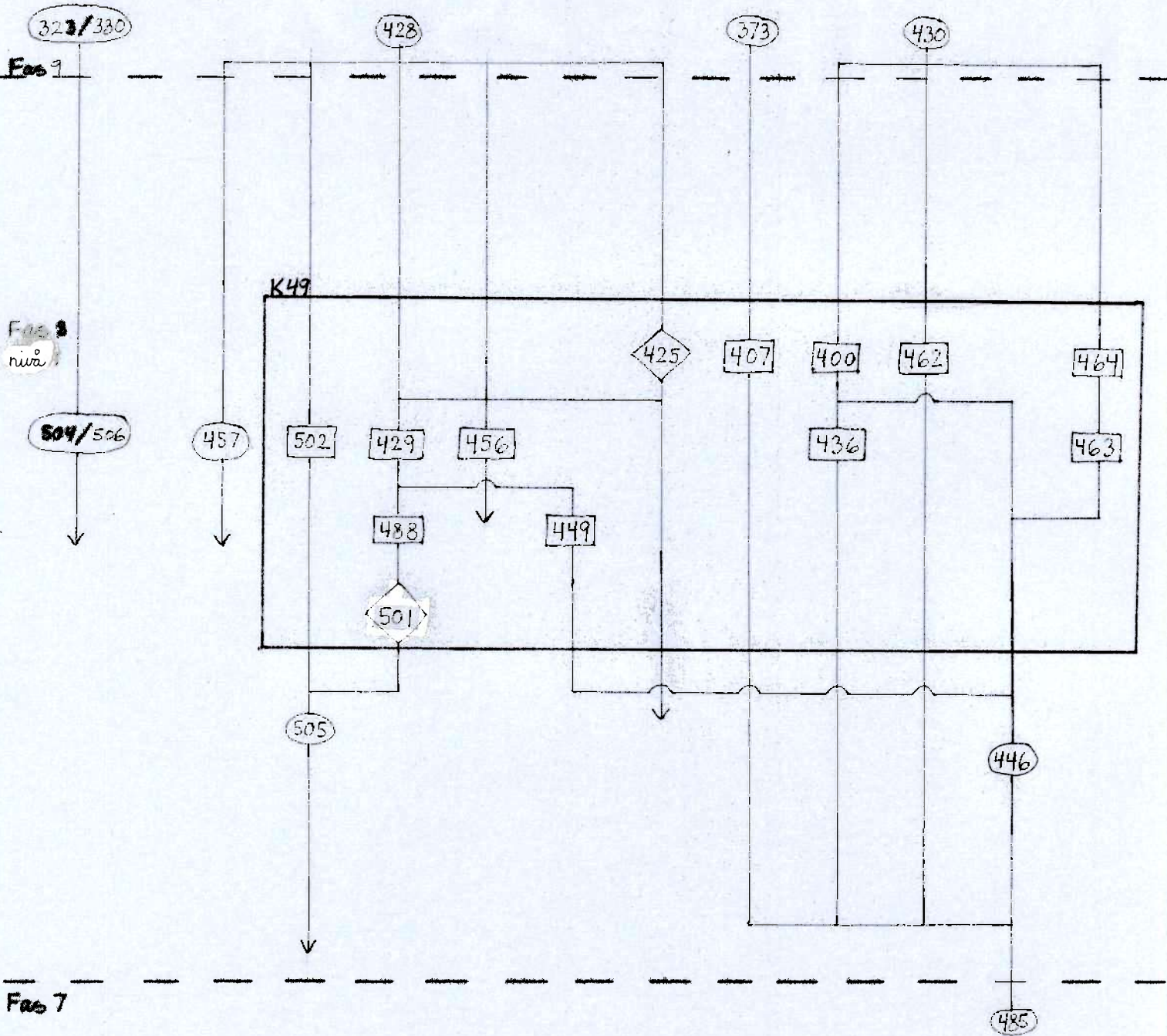
FW FAS 8, nivå 1

(FW-nummer)

H

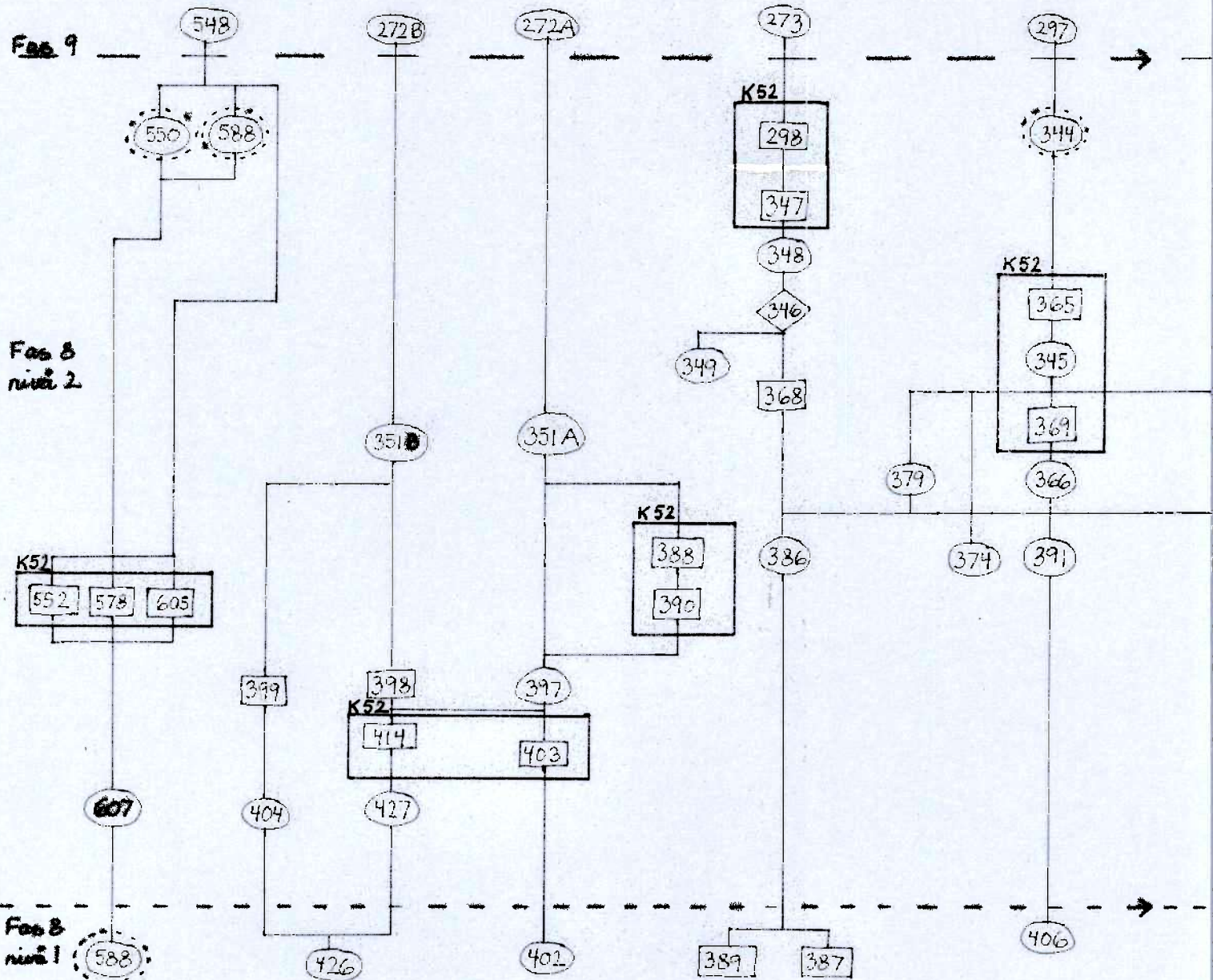
FW FAS 8, nivå 1
(FN-nummer)

FW FAS 8, nivå 2.

(FW-nummer)

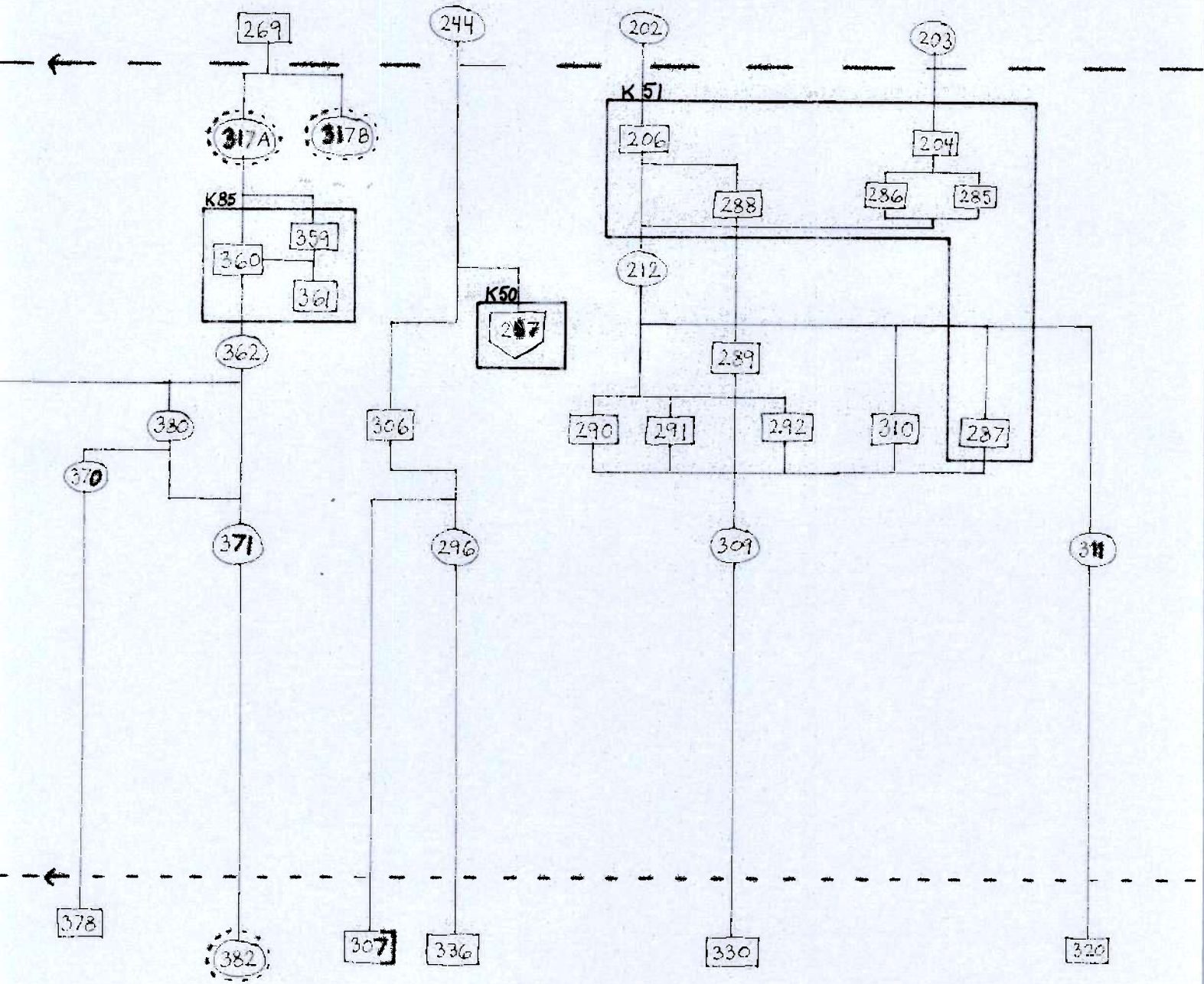
V

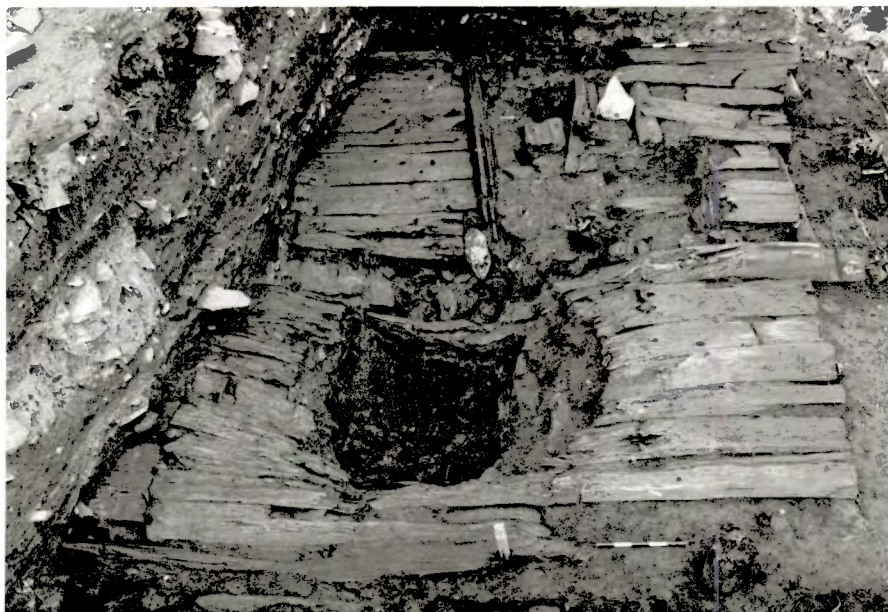

FW FAS 8, nivå 2.

(FW-nummer)

H

Fas 8, nivå 1. Nordvästra del av byggnad K49, från öst.

Fas 9. Gatan K57. I gatans västra halvdel är plantäckningen tudelad genom en öst-västgående stock. Denna kan avspegla en gränsdeling i området väster om gatan. Från norr.

FAS 9.Generell karaktäristik.

I fas 9 har ytterligare en utvidgning skett av passage-gårdsplatsområdet och detta har en väl lagd plankläggning. I öster finns spår efter FA K31 men området är stört. Gårdsplatsområdet binder samman FW med FU-FT och FA.

Centralt på fältet ligger ett förmodat långhus K54/55 på 16 m. Efter att fältets södra område förmodligen har legat orört i fas 8 början åter enstaka begravningar förekomma där i fas 9. Dessutom finns det störningar från begravningar i senare faser i området.

I väster har inget rundvirke registrerats som kan peka på någon byggnad, men man får snarare räkna med en utvidgning av gårdsplatsområdet här.

Stratigrafisk beskrivning.

Några större stratigrafiska problem finns inte i och med att den mängd av konstruktioner som finns i fas 9 ligger som ett "lock" på fas 8.

Fasen inleds med FJ193, FN323 m.fl. och FW551, 272, 297 och 244.

Fasskiljande lager mellan 9 och fas 10 är FW537, 223, 130, FJ112C och FN265 och 235. Lagren har placerats i fas 9. Spritt över fältet har konstruktionerna spår efter brand.

Jordlag i fas 9:FW-nummer:

112	202	249	275	337
130	203	253	296	356
162	207	267	297	537
195	223	270	300	548
196	232	272	315	549
197	234	273	316	551
200	244			

FJ-nummer:

84 B	184	193	203	220
112 C	191	195	209	221
120	192			

FN-nummer:

225	330	377	391	412
235	352	378	396	414
265	369	383	398	420
271	370	385	405	428
292	373	390	408	430
323				

Gravar i fas 9:

FJ228

FN284

FN285

Konstruktionsbeskrivningar.

K53. Består av FW536, 229, 198, 161, 254A, 264. Passage-gårdsplatsområde. Sträcker sig över hela norra delen av fältet fram till K56 i öster.

Består av fint lagda plankor med underliggande dragare. Längden på området är 25 m.

K54. Består av FW659, 209, 254B, 261, 262, FJ113, 175, 95, 97A, 97B, 121, 122, 203, 211, 212, 218, 194. Med stor sannolikhet ingår K54 som en västlig del av K55, varför beskrivningen sker där.

K55. Består av FW269, 205, 224, 314, 282, 281, 280, 284, 278, 322, FN387, 356, 426, 489, 382/409, 333, 353/354, 357, 364/365, 363/381, 384, 394. Långhus, minst 16 m långt och 5 m brett. Huset kan vara indelat i minst 4 rum, där K54 är det västra. FW224 är nordväggen och diket FN382/409 med flera stolpar markerar sydväggen. Stolpen FW354 kan vara byggnadens nordöstra hörn och rundstocken FW282 östväggen. Byggnaden har många likheter med den samtida FA K24.

3 rum har gemensamt golvnivå med nord-sydgående plankor: FW269, FN353/354, 364/365. Rummet längst mot öst begränsas i väst av rundstocken FW284. Nästa rum begränsas av sistnämnda stock i öst och i väst av rundstock FN363/381. Nästa rum är bara knappt 1,5 m brett och begränsas i väst av rundstock FW271 och stolpen FN333. Dragare i dessa 3 rum har nr. FW314, 322 och FN357.

För den västra delen av byggnaden (alltså K54-delen) är för-

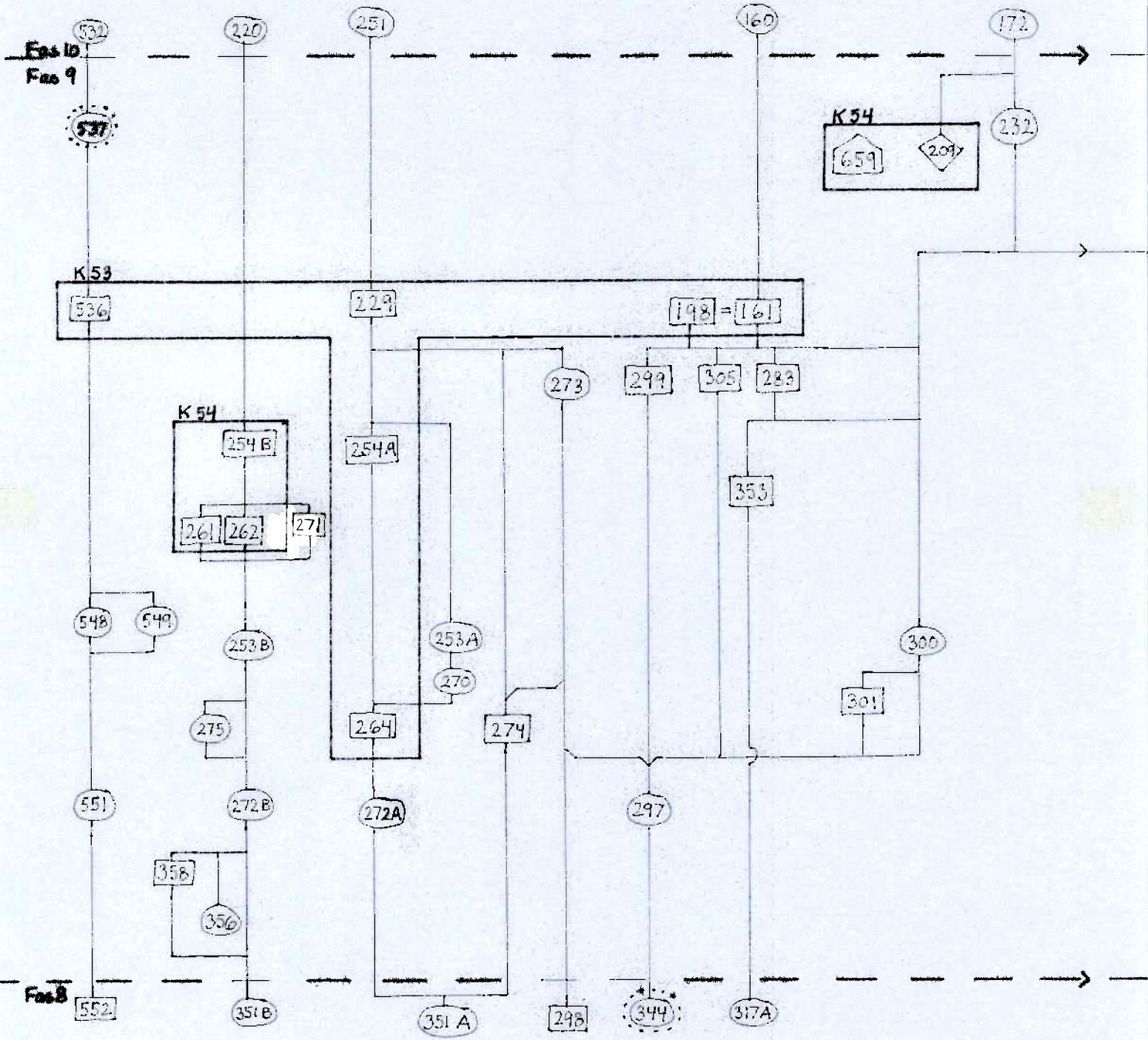
hållandena inte så klara. Här är det en öppen fråga huruvida K54 kan ha varit indelat i 1 eller flera rum: Ett golv med öst-västgående plankor har nr. FW254B, men är rundstockarna FW261 och 262 golvdragare eller rester efter väggar? I det sydöstra hörnet av K54 är det en eldstad FW203/218. Av de nio stolpar som står i K54's sydvägg, anses FN87A, 211, 194 och FW659 vara äldre än de övriga. Detta kan tyda på att byggnadens västra del - K54 - kan vara älst och den östra delen - K55 - en påbyggnad.

K56. Består av FW193, 243, 248, 253, 260 (motsvarar FA K31). Byggnad drygt 5 m bred (mått från FA K31). Stock 193 och stolpe 258 är avgränsning mot öster. 243, 248 och 260 är rester efter golv.

K57. Består av FW171, 184, 185, 187, 188, 191. Nord-sydgående gata, minst 3,5 m bred. Består av dragare och fint lagda planktäckningar av 15-30 cm breda plankor. Gatans mittlinje är tydligt markerad genom stocken 184. I gatans västra halvdel är plantäckningen tudelad genom en öst-västgående stock norr om 187. Märk att denna stocken ligger på samma linje som nordväggen i byggnad K55 och kan kanske avspegla en gränsdelning på arealet väster om gatan.

FW FA5 9.

(FW number)
V

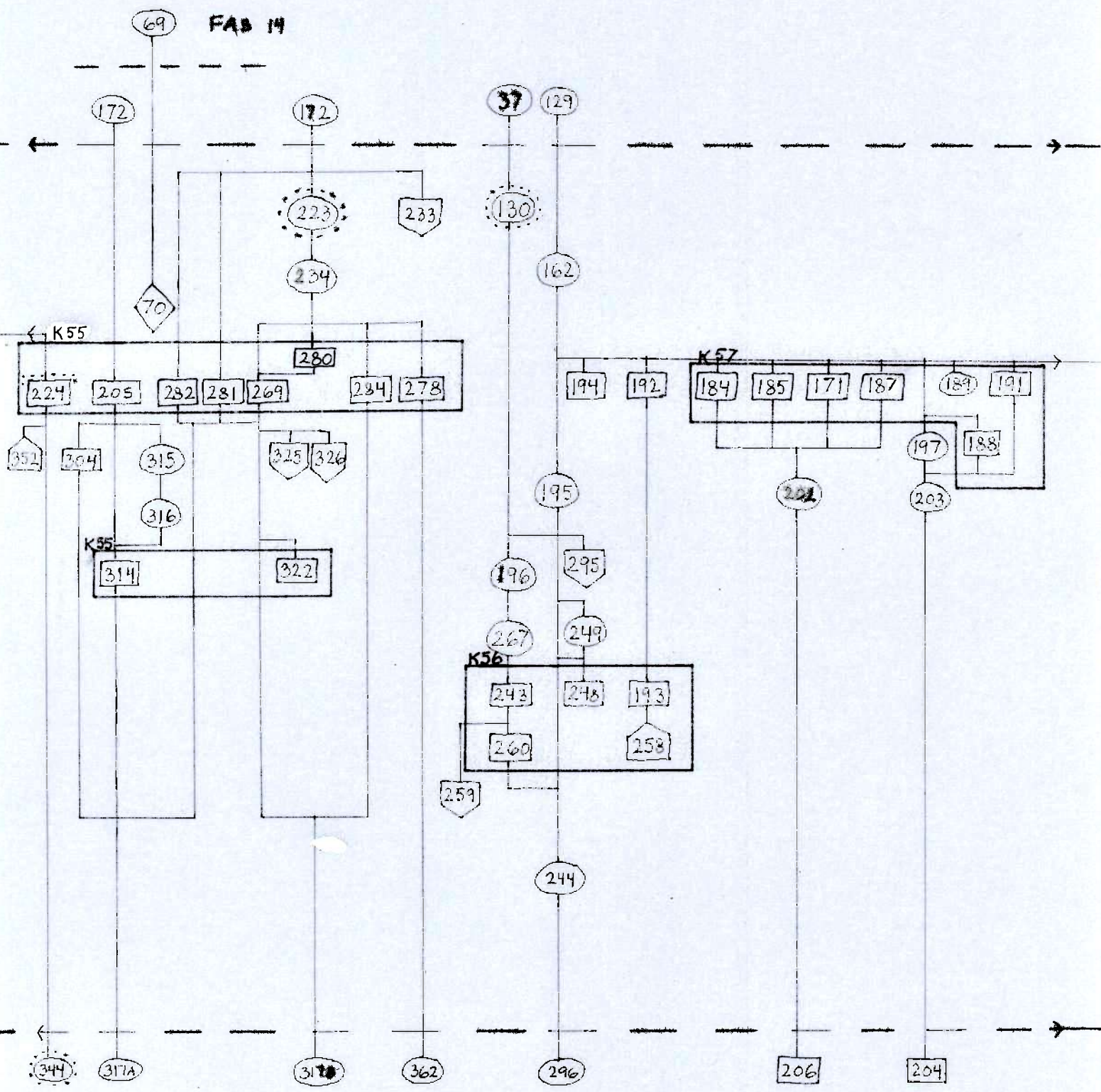

FW FAS 9

(FW-nummer)

M

69 FAS 14

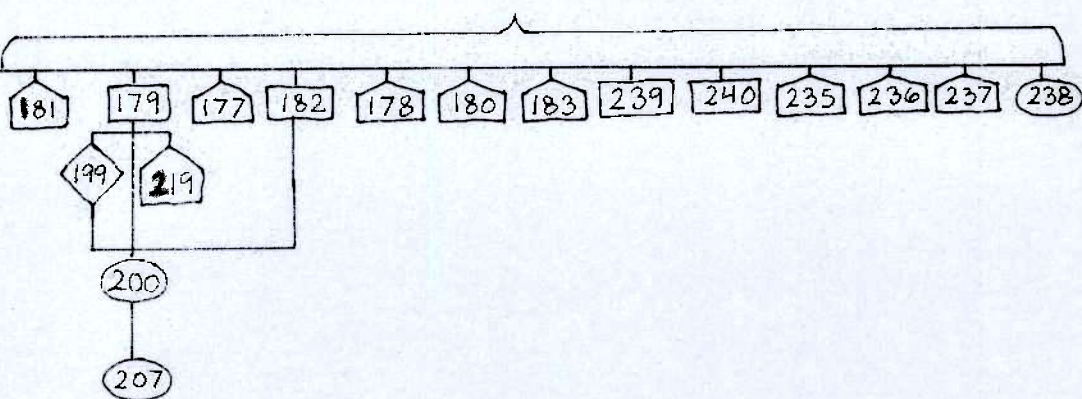

FW FAS 9

(FW-nummer)

H

övergätt ~~ELL~~ FY-~~UENT~~

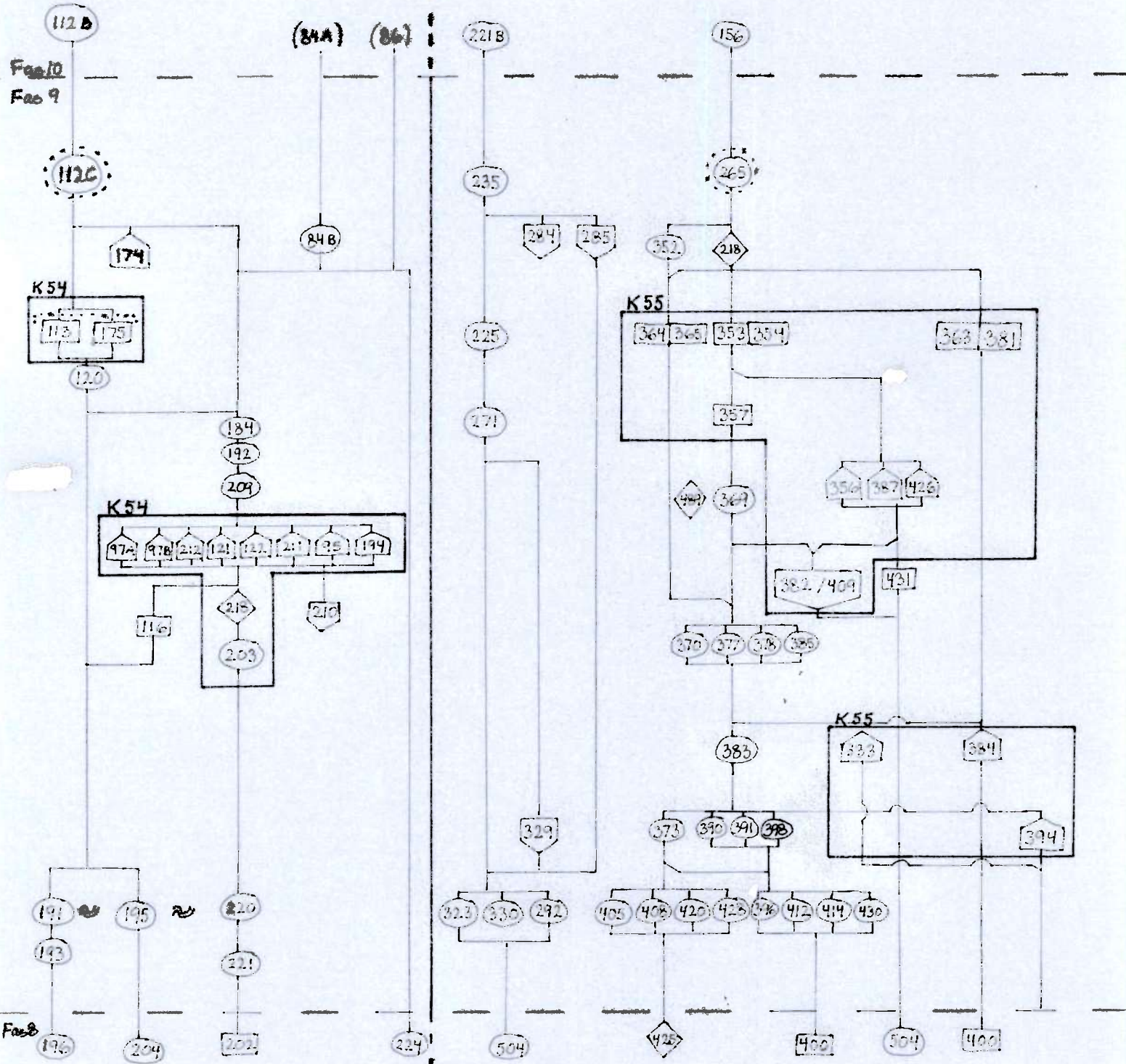

FW FAS 9

(FJ / FN - nummer)

FJ

FN

FAS 10.Generell karaktäristik.

Till skillnad från fas 9, där stora delar av konstruktionerna låg kvar, är fas 10 mycket svårt störd över hela fält FW och därmed är bevaringsförhållandena sämre.

Med hjälp av sidoblickar på FU:s fas 10 bör man kunna säga att några stora förändringar inte skett på FW mellan fas 9 och 10.

Antydning till gårdsplatsområde finns i norr. Brunnen/latrinen K59 bör tyda på det. Några korta och avhuggna rundstockar centralt på fältet anger läget för en byggnad K60. Längst i öster finns lämningar efter den nord-sydgående gatan.

I söder är fältet stört av begravingar men de är plasserade i fas 11:2.

Stratigrafisk beskrivning.

Några gemensamma konstruktioner mellan FW och FU-FT finns inte. Ända är det med stor säkerhet så att fas 10 på FW motsvarar fas 10 på FU-FT. På fält FA är motsvarande fas 7 ritning 10.

Fasen börjar med FN332, 322, 221B, FJ112B och FW532, 172, 225.

Fasen slutar med brandlagren FN157/264, FJ112A och FW221 m.fl., 525.

Jordlag i fas 10:FW-nummer:

129	159	172	220	277
136	160	175	221	525
137	165	186	230	532
145	166	214	242	
147	169	216	251	<u>Fas 10 eller 11:</u>
150	170	218	276	37
151				

FJ-nummer:

84A	85	112A	112B
-----	----	------	------

FN-nummer:

156	176	264	319	322
157	221B			

Konstruktionsbeskrivningar.

K58. Består av FW529, 142, 176, 519, 228. Spridda V-Ö och N-S gående plankor i fältets norra kant samt stenar 228/519. Bör vara rester efter passage-gårdsplats område liknande det i fas 9.

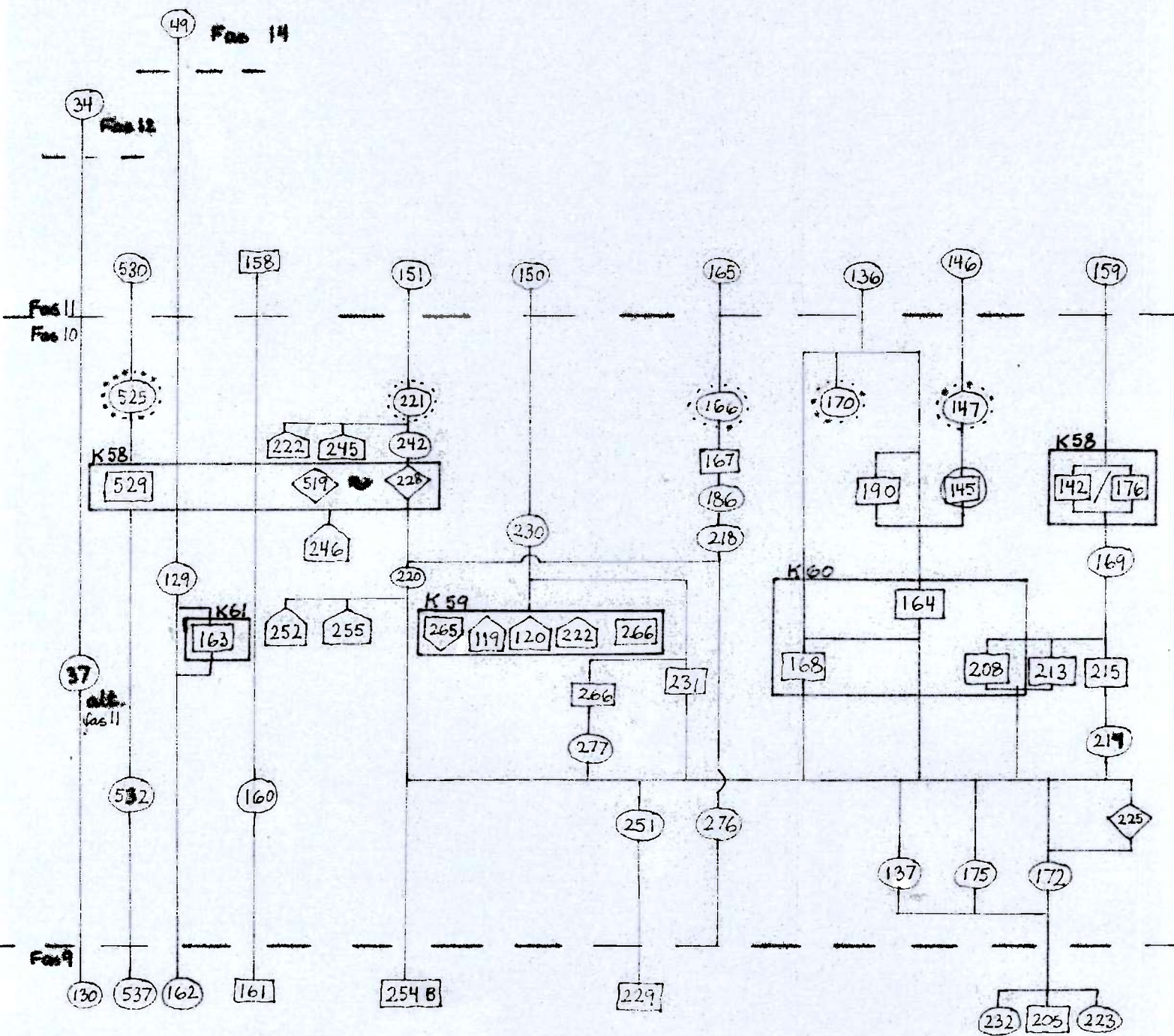
K59. Består av FW265, 119, 120, 222, 266. Brunn/latrin c:a 1 x 1 m med 4 hörnstolpar. Väggarna består av halvklyvningar som är infasade i hörnstolparna.

K60. Består av FW208, 168, 164, FN286, 331, 332. Spridda rester av en byggnad. Området är mycket stort. Sydväggen bör dock gå strax norr om 426x. Utmärks av en 1,5 m lång väggstyll FN286. I norr begränsas konstruktionen av antagen väggstock 168, K59 och K58. Därför bör byggnaden vara c:a 5 m bred. Längden är däremot svårare att säga något om. Byggnaden har troligen varit indelad i två rum: en nord-sydgående rundstock på c:a 215y antas markera en inre skiljevägg i K60.

K61. Består av FW163. Enstaka plankor som markerar den nord-sydliga gatan i östra delen av fältet. De ligger i huvudsak i väst-östlig riktning.

FW FAS 10

(FW- nummer)

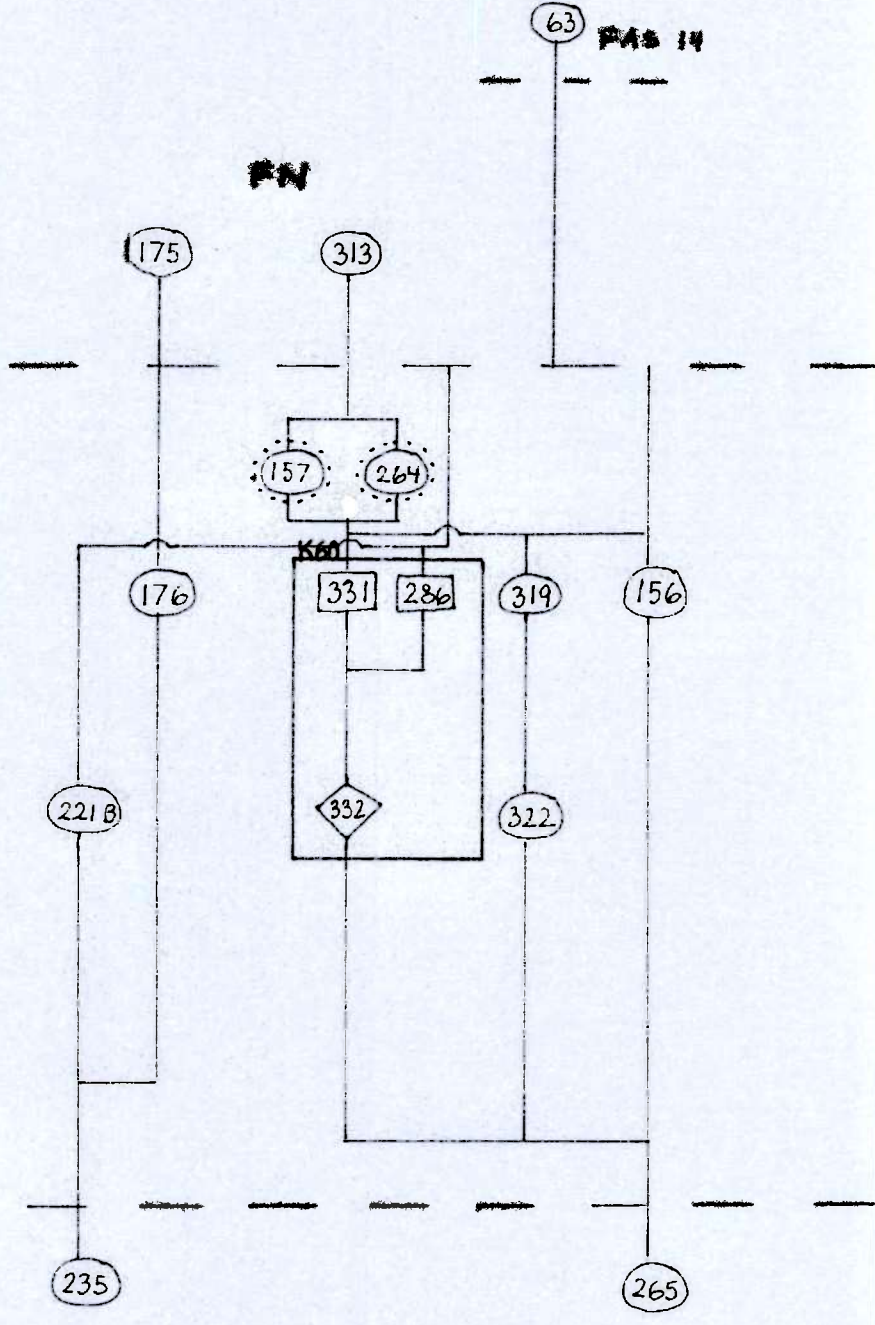
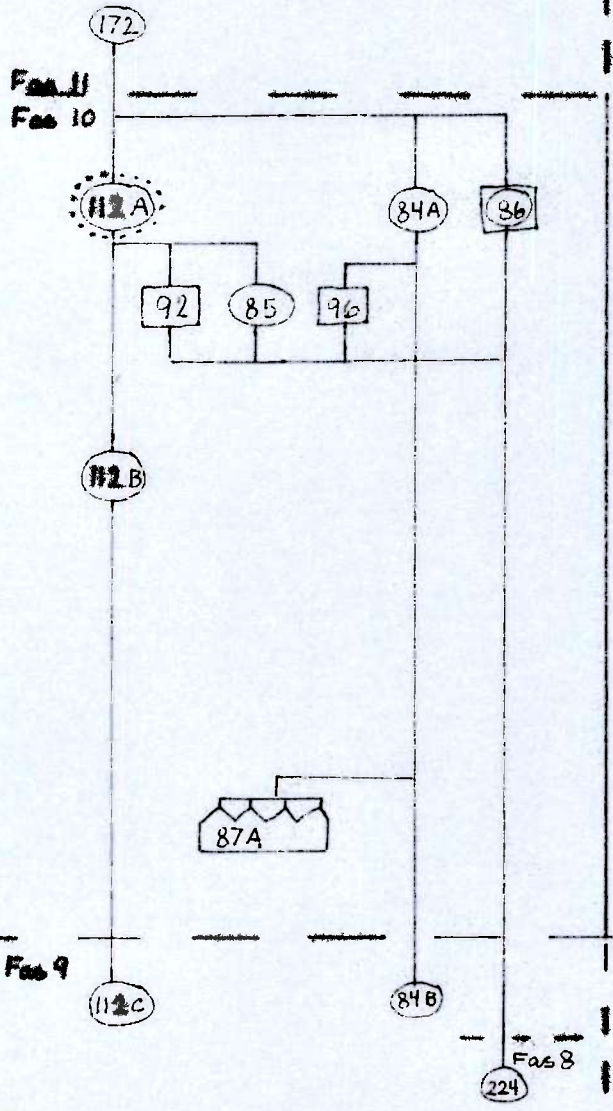

FW FAS 10
 (FJ/FN-~~number~~)

FJ

FN

63 FAS 14

FAS 11.Generell karaktäristik.

En radikal förändring sker i fas 11. Konstruktionerna ligger mer i västnordväst-östsydöstlig riktning. Samtidigt är störningarna omfattande på fältet och i den östligaste delen av fältet är inte någon konstruktion registrerad.

Detta gör det svårt att säga vad som skett i denna period. Någon form av regulering bör emellertid ha kommit till stånd på området.

I förlängningen av denna regulering är det då också svårt att tolka de få konstruktionsresterna som ändå finns på området.

I senare deler av fasen, nivå 2, expanderar kyrkogården norrut. Gravområdet sträcker sig maximalt norrut till 429x, där det tidigare inte har funnits någon form av tomtgräns registrerad.

Stratigrafisk beskrivning.

Fas 11 är indelad i två nivåer. Detta beror på att det i nivå 2 sker en utvidgning av kyrkogården norrut. Stratigrafiskt finns inga gemensamma konstruktioner med FU. Dock finns drag av gemensamhet som bör nämnas. Vid 205y-207y finns klart en gräns där konstruktionerna ändrar riktning. Från att de i västra delarna av fälten FU och FW ha legat rakt väst-öst svänger de av för att ligga i en västnordväst-östsydöstlig riktning.

Fasen inleds med följande lagnummer FW530, 524, 151, 146, FJ172, FN313, 175 m.fl.

Nivåskiljande lager är FW102, FJ59, FN177.

Jordlag i fas 11:FW-nummer:

102	136	151	216	<u>Fas 11 eller 10:</u>
118	141	152	530	37
133	146	159	524	
135	150	165		

FJ-nummer:

58	59	172
----	----	-----

FN-nummer:

172	177	221A	258	313
174	220	239	291	324
175				

Gravar i fas 11 nivå 2:FW-nummer:

140

FJ-nummer:

68 (betecknar 2 gravar)	81	91	147
-------------------------	----	----	-----

FN-nummer

163	212	236	242	274
184	217	240	257	328
188				

Konstruktionsbeskrivningar.Nivå 1.

K62. Består av FW134, 528. En möjlig passage bestående av en sporadisk plankläggning. I nord-västra delen av fältet ligger den i rakt väst-östlig riktning. Vid c:a 209y böjer den av i öst-sydöstlig riktning.

K63. Består av FJ78, 67. En samling plankor i V-Ö, NNÖ och SSV riktning. Konstruktionen är svårtolkad.

K64. Består av FW156, 157, 138, 139, 148, 149, FN179. Spridda rester av rundvirke och plankor. I huvudsak ligger de i nordnordöst-sydsydvästlig riktning, men att utifrån det utläsa några konstruktionsdetaljer är omöjligt.

K65. Består av FW158. Nord-syd gående brända rester efter plankor. Någon tolkning kan ej göras utifrån resterna.

Nivå 2.

K66. Består av FW140, FJ91, 147, 81, 68, FN328, 257, 212, 163, 217, 188, 242, 184, 236, 240, 274. Kyrkogårdutvidgning efter brand. K66 består av flera gravar över södra delen av fältet.

FW FAS II

(FW/FJ/FN-nummer)

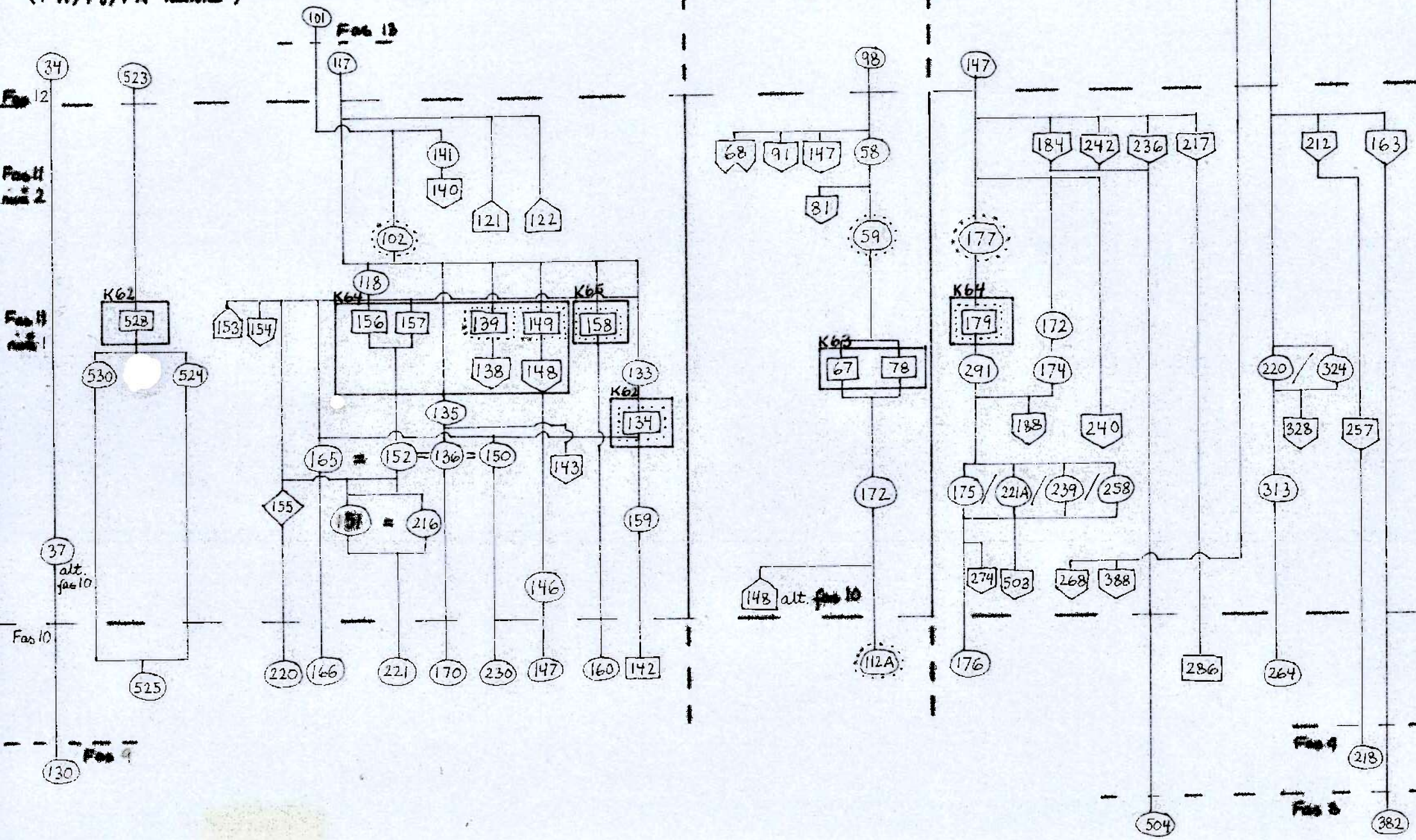
FW

FJ

FN

FAS 14

248

FAS 12.Generell karaktäristik.

Fas 12 karaktäriseras av spridda konstruktion mellan stora störningar. En nyhet i denna fas är kullerstensläggningen som dominerar den centrala delen av fältet. Förslagsvis tillhör den en stenlagd gårdsplats (K68 och K69) med en centralt belägen brunn (K70). Längst i öster finns en stenläggning av annan karaktär, vilket gör att den inte kan kopplas samman med K68, K69.

I denna fas ligger konstruktionen klart i nordnordöst- sydvästlig riktning.

Stratigrafisk beskrivning.

I fas 12 har kyrkogården försvunnet från FW. Stenläggningen K68 täcker nu en del gravar.

Störningarna är omfattande. Samtidigt är materialet så fragmentariskt att en riktigt säker stratigrafi är svår att få. Någon sammankoppling med FU gör ej att göra då fas 12 inte finns registrerat där. På delfältet FN, söder om FW är FN fas 11 samtida med FW fas 12.

Inledningslager i fas 12 är FW523, 117, FJ98, 164, FN147 m.fl. och 490. Fasen avslutas med numren FW110, 123, 125, 127, 520, 518, 515, FJ41, FN129.

Jordlag i fas 12:FW-nummer:

34	104	117	522	523
103	116	521		

FJ-nummer:

98	164
----	-----

FN-nummer:

147	158	162	164	490
149 B	161			

Konstruktionsbeskrivningar.

K67. Består av FJ41C-G, 160. Möjlig östvägg på byggnad bestående av två kortare bitar av syllstockar på syllstenar. Avslutas i norr av plankor, som möjligen kan ha varit en rundstock. Antagandet om östvägg grundens sig på att stenläggningen K68 ligger utomhus.

K68. Består av FJ41A, FN129. Stenläggning tätt packad av 10-15 cm ovala och runda stenar. Stenläggningen kan tillhöra ett gårdsplatsområde.

K69. Består av FW110. Mindre rest av stenläggning bestående av 10-15 cm ovala, runda stenar. Har förmodligen ett samband med K68.

K70. Består av FN275. Brunn, dåligt bevarad och hoptryckt. Ligger på ett gårdsplatsområde med stenläggningarna K68, K69.

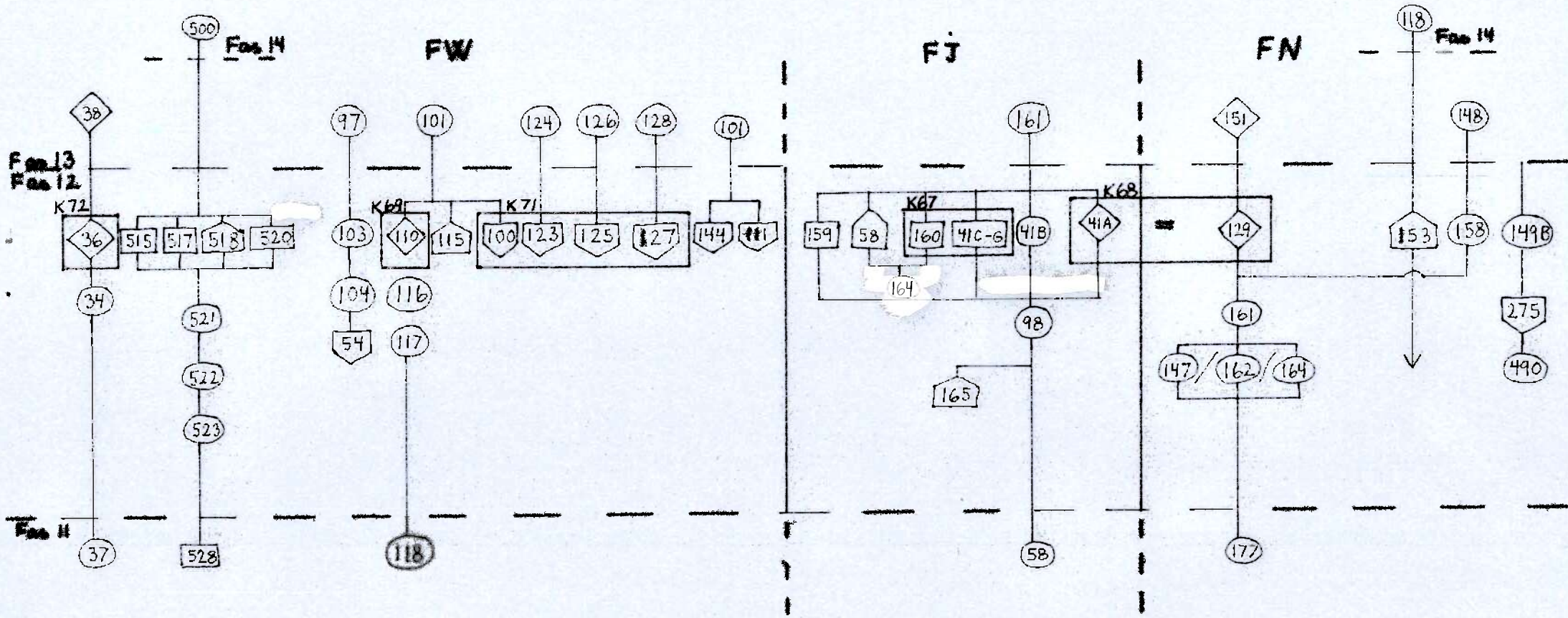
K71. Består av FW100, 123, 125, 127. Konstruktionen är 2 stycken 2 m långa rännor eller avtryck i jorden liggande parallellt med varandra. I det norra finns ett stolphål c:a 40 cm i diameter. Tolkning osäker.

K72. Består av FW36. Gles stenläggning i fältets östra del 1-2 m². Tolkning osäker.

I fältets nordvästra del är det en samling träverk FW515, 517, 518 och 520 som är svåra att tolka.

FW FAS 12

(FW/FJ/FN-number)

FAS 13.Generell karaktäristik.

I fas 13 ligger konstruktionerna i västnordväst-östsydöstlig riktning som de gjort tidigare i fas 11 och 12.

Flera störningar finns som försvårar tolkningen.

I sydvästra delen av fältet finns förmodligen en byggnad där golvet har stenfundament. Norra delen av fältet domineras av 4 längre plankor. P.g.a. plankornas inbördes ordning blir konstruktionen minst 8 m lång. Detta kan tyda på att det är en passage eller gårdsplats som utbreder sig norr om huset i SV. Fasen är bränd.

Stratigrafisk beskrivning.

Trots stora störningar och att materialet bearbetats från tre fält är fasen en stratigrafisk enhet.

I fas 13 har de eventuella byggnaderna flyttat sig österut så att den möjliga kullerstenslagda gårdsområdet försvunnit. I avsaknad av konstruktionen i SÖ delen av FW och norra delen av FN får man förmoda att det öppna området ändå fortlever in i fas 13.

De lager som inleder fasen av FJ161, FW124, 126, 128. De avslutande lagren är FN152, FJ154, FW30/57. Lagernumren tillhör ett tunnt brandlager.

Jordlag i fas 13:FW-nummer:

13	57	93	98	124
14	87	96	99	126
30	90	97	101	128

FJ-nummer:

154	161
-----	-----

FN-nummer:

139	148	149A
-----	-----	------

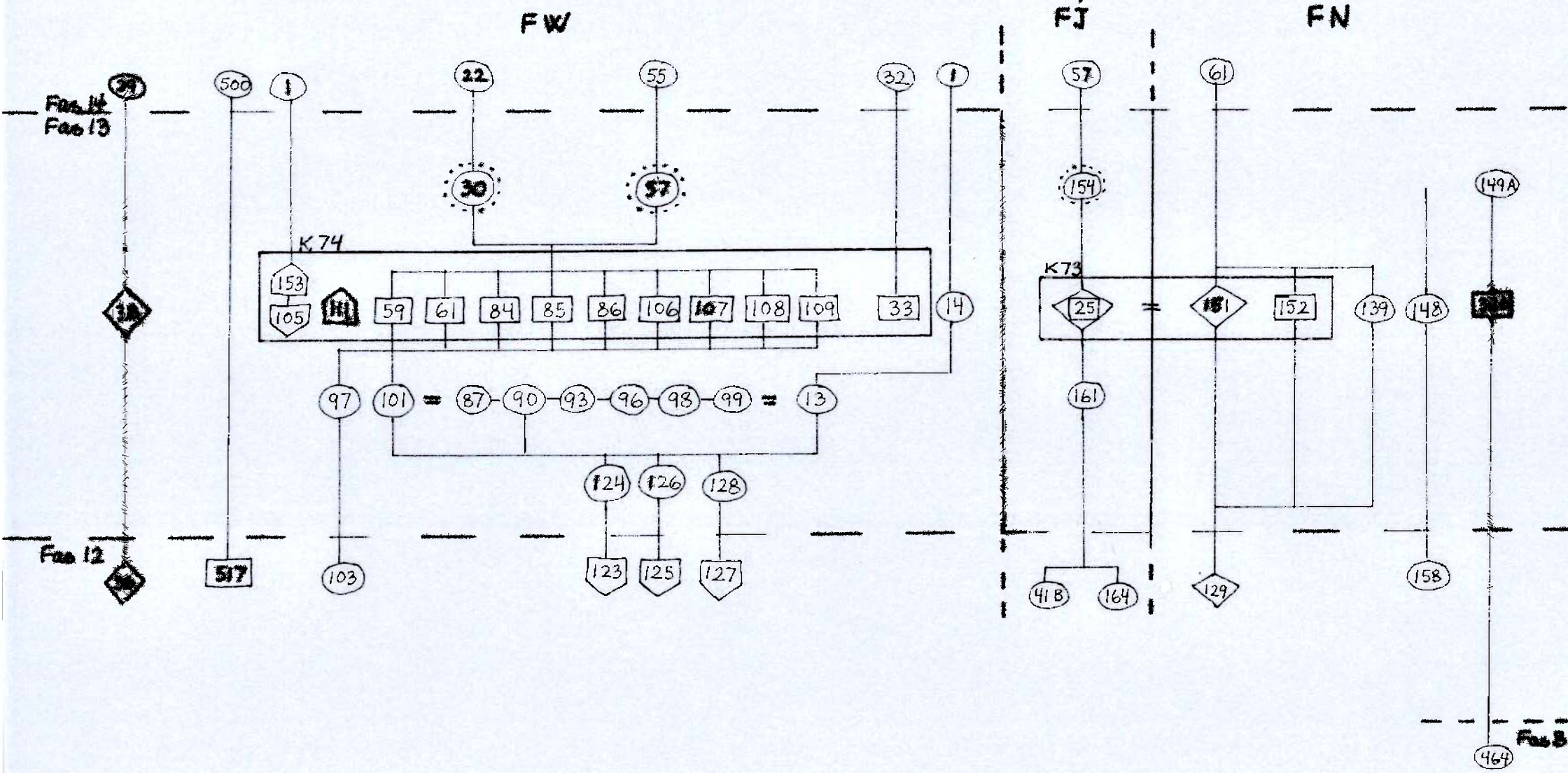
Konstruktionsbeskrivningar.

K73. Består av FJ25A-D, FN151, 152. Byggnad liggande i nordöst-sydvästlig riktning bestående av 1 dragare FN25B nära 4 m lång, 15 cm i diameter och en stenpackning av 10-55 cm stora stenar. Söder om dragaren är stenarna få men noggrannt lagda. I konstruktionens södra del finns ytterligare 2 kortare rundvirkesbitar med okänd funktion.

K74. Består av FW59, 61, 84, 85, 86, 106, 107, 108, 109, 111, 153, 105, 3J. Plankor liggande i östsydöst-västnordvästlig riktning i en relativt väl inbördes ordning. Men att utifrån det säga vad konstruktionen egentligen har tillhört är svårt. Möjligen kan två stolpar FW111 och FW153 antyda att det kan vara en byggnad men det kan p.g.a. plankornas längd också vara en passage eller gårdsplats.

FW FAS 13

(FW/FJ/FN - nummer)

FAS 14.Generell karaktäristik och stratigrafisk beskrivning.

Fas 14 bör, skall först och främst sägas, inte kallas fas. Här finns fler störningar och brunnar från förmodligen skiljda perioder. Av rent rapporttekniska grunder sätts ändå dessa samman till en avslutande fas.

Fältet präglas av brunnar och källarnergrävningar. Dessa ger inga ledtrådar till hur bebyggelsen sett ut annat än att den bör ha legat orienterad östsydöst-västnordväst.

I denna fasen är också samlat alla yngsta stratigrafiska jordlag på fältet.

Jordlag i fas 14:FW-nummer:

1	34	49	55	500
29	48			

FJ-nummer:

1	21	32 A	33	40/57
19	22	32 B		

FN-nummer:

1	61	67	92	140
56	63	71	118	149
57	66	84	124	244
58				

Konstruktionsbeskrivningar.

K75. Består av FW698. Knuttimrad brunn/avfallsbinge, c:a 0,9 x 0,9 m.

K76. Består av stenar utan nummer. Rester av mur.

K77. Består av nedgrävning utan nummer. En 1,25 x 3,0 m nedgrävning i nord-sydlig riktning.

K78. Består av FW562, 563. Knuttimrad brunn/avfallsbinge, c:a 0,9 x 0,9 m.

K79. Består av FW9. En tegelstensmur, avgränsningen mot väst är oklar.

K81. Består av FJ66/FW694/FN160, FJ110. Avfallsbinge c:a 1,8 x 1,8 m och 0,6 m djup. Väggarna bestod av stående plankor. FJ110 är sand i botten av K81. - Flera stratigrafiska förhållande tyder på att K81 är äldre än alla andra konstruktioner i fas 14. K81 bör kanske hellre plasseras i fas 12.

K82. Består av FW10, 16, 22, 62, 67, 74, 75, 77, 76, 693. Knuttimrad brunn/avfallsbinge, c:a 1 x 1 m. 10, 22, 62, 67, 75 och 77 betecknar fyllmassor, mens 74/693 betecknar själva konstruktionen och 16 och 76 nedgrävningsgropen för K82.

K86. Består av FW11, 12, 58, 59, 68. FN62, 219, 244. Nedgrävning FW68/FN62 med okänd funktion. De övriga nummer betecknar fyllmassor i K86.

K87. Består av FW79, 80, 82, 86. Nedgrävning 79/82 med okänd funktion. De övriga nummer betecknar fyllmassor i K82.

K88. Består av FW4, 5, 6, 7, 8, 18. Kopplingsbox för kommunalt vattenledningsnät från 1700/1800-talen. 6 och 8 betecknar fyllmassorna i K88, mens de övriga nummer betecknar själva konstruktionen.

K89. Består av FW17, 19, 47. Kvadratisk nedgrävning, brunn/avfallsbinge? 17 är fyllmassorna, mens de övriga nummer betecknar själva konstruktionen.

K90. Består av FW25, 44, 43, 51. Kvadratisk nedgrävning, brunn/avfallsbänge? 43/51 betecknar själva konstruktionen, mens de övriga nummer betecknar fyllmassorna i K90.

K91. Består av FW45, 46. Långsmal nedgrävning 45 med okänd funktion. Stratigrafiskt äldre än K90. 46 är fyllmassorna.

K92, 93 och 94 ligger i samma område. Stratigrafien visar att K92 är älst och K94 yngst.

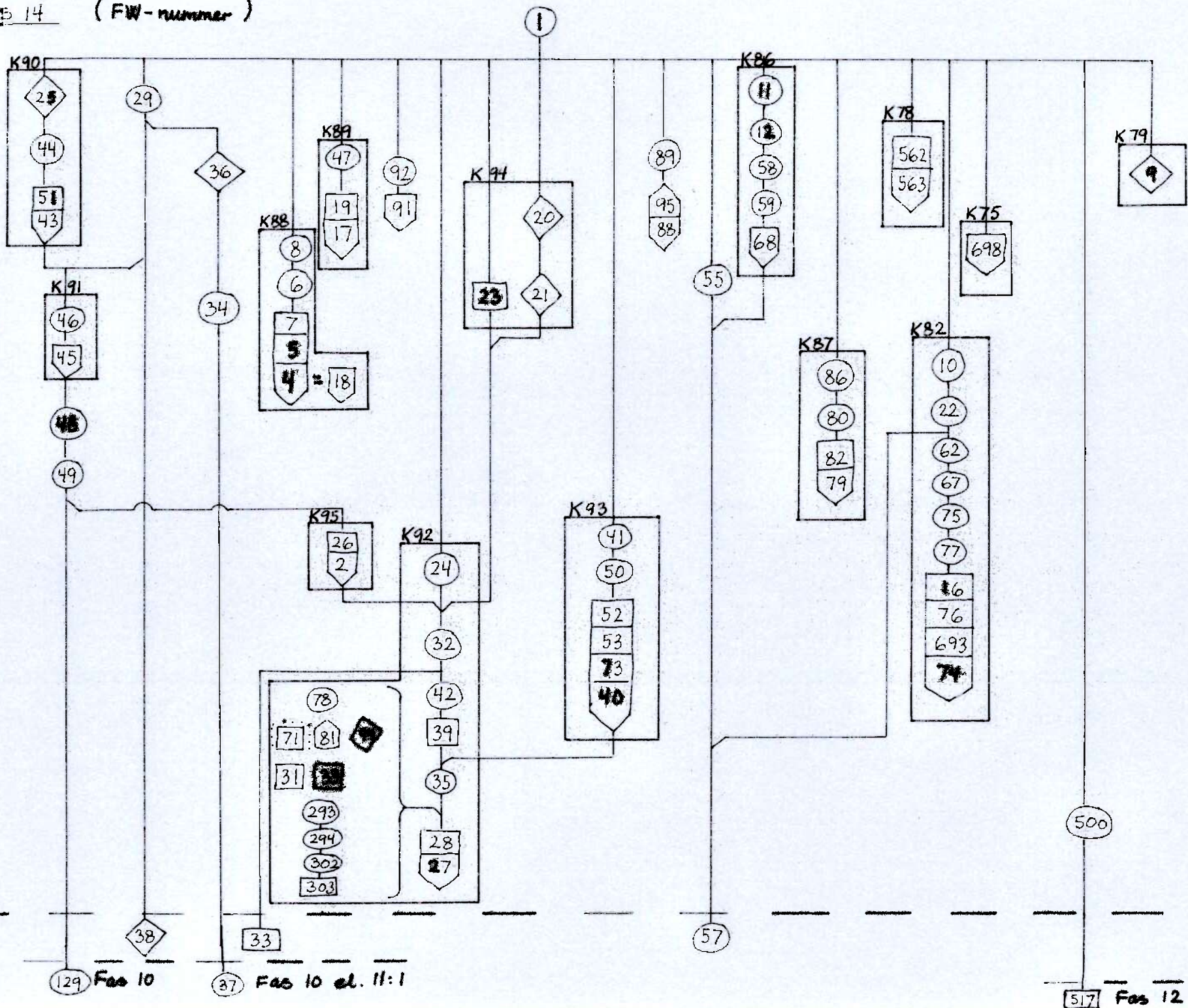
K92. Består av FW24, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 39, 42, 71, 78, 81, 94, 293, 294, 302, 303. Starkt bränd träkällare 27 med trögolv 71, träväggar 31 och 33. 78 betecknar troligen ett lager från källarens brukstid, och 293, 294, 302 och 303 är lager under källargolvet. 24, 32, 35, 39 och 42 betecknar fyllmassor i K92.

K93. Består av FW40, 41, 50, 52, 53, 73. Brunn som efter stratigrafien att dömma ser ut att vara yngre än källaren K92.

K94. Består av 20, 21, 23. Nord-sydgående träverk 23 och öster om denna stenar/kullerstenar 20 och 21. Rester efter byggnad med stengolv?

K95. Består av FW2, 26. Stenkällare som troligen har haft valvtak. Den skär K92 och är alltså yngre än denna.

Fas 14

Fas 13

129 Fas 10

37 Fas 10 el. 11:1

517 Fas 12

FW FAS 14

FN

(FN / FJ - nummer)

FJ

Fas 14

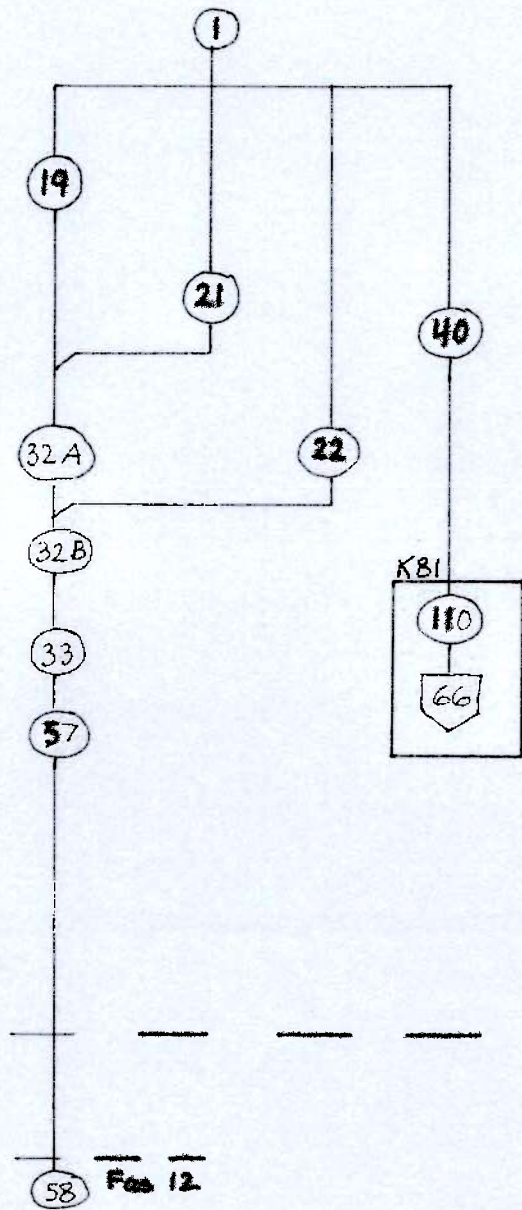
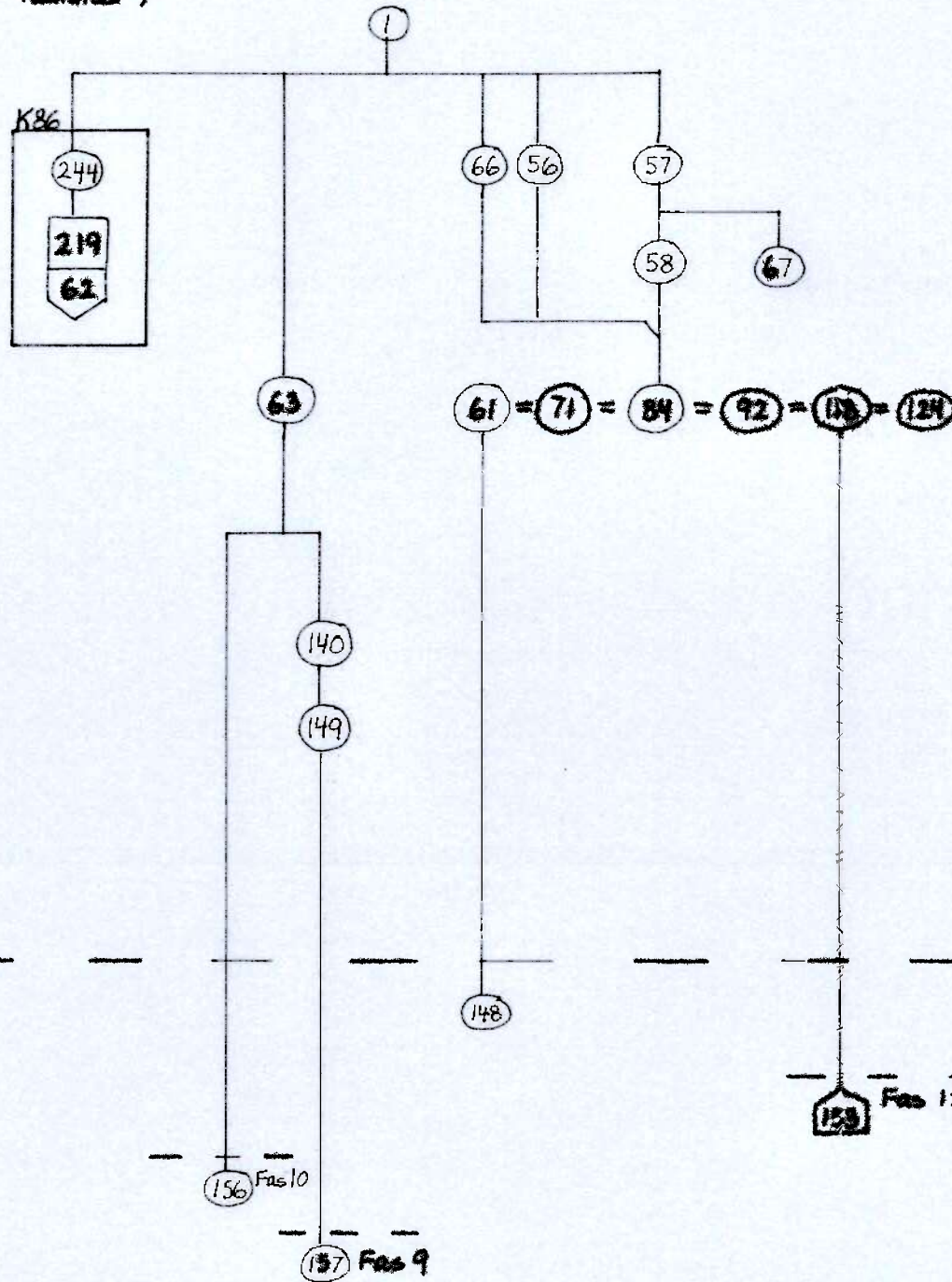
Fas 13

156 Fas 10

157 Fas 9

158 Fas 12

58 Fas 12

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
481		521		561		601	
482		522		562		602	
483		523		563		603	
484		524		564		604	
485	8	525		565		605	
486		526		566		606	
487		527		567		607	
488	8	528		568		608	
489	9	529		569		609	
490	12	530		570		610	
491		531		571		611	
492		532		572		612	
493		533		573		613	
494		534		574		614	
495		535		575		615	
496		536		576		616	
497		537		577		617	
498		538		578		618	
499		539		579		619	
500		540		580		620	
501	8	541		581		621	
502	8	542		582		622	
503	10	543		583		623	
504	8	544		584		624	
505	8	545		585		625	
506	8	546		586		626	
507		547		587		627	
508		548		588		628	
509		549		589		629	
510		550		590		630	
511		551		591		631	
512		552		592		632	
513		553		593		633	
514		554		594		634	
515		555		595		635	
516		556		596		636	
517		557		597		637	
518		558		598		638	
519		559		599		639	
520		560		600		640	

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
321	9	361		401		441	
322	10	362		402		442	
323	9	363	9	403		443	
324	11	364	9	404		444	
325		365	9	405	9	445	
326		366		406		446	8
327		367		407	8	447	
328	11	368		408	9	448	
329	9	369	9	409	9	449	8
330	9	370	9	410		450	
331	10	371		411		451	
332	10	372		412	9	452	
333	9	373	9	413		453	
334		374		414	9	454	
335		375		415		455	
336		376		416		456	8
337		377	9	417		457	8
338		378	9	418		458	
339		379		419		459	
340		380		420	9	460	
341		381	9	421		461	
342		382	9	422		462	8
343		383=FJ244	9	423		463	8
344		384	9	424		464	8
345		385	9	425	8	465	
346		386		426	9	466	
347	9	387	9	427		467	
348		388	10-14	428	9	468	
349		389		429	8	469	
350		390	9	430	9	470	
351		391	9	431	9	471	
352	9	392	9	432		472	
353	9	393		433		473	
354	9	394	9	434		474	
355		395		435		475	
356	9	396	9	436	8	476	
357	9	397		437		477	
358		398	9	438		478	
359		399		439		479	
360		400	8	440		480	

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
161	12	201		241		281	
162	12	202		242	11:2	282	
163	11	203		243		283	
164	12	204		244	14	284	9
165		205		245		285	9
166		206		246		286	10
167		207		247		287	
168		208		248		288	
169		209		249		289	
170		210		250		290	
171		211		251		291	11
172	12	212	11:2	252		292	9
173		213		253		293	
174		214		254		294	
175	11:1	215		255		295	
176	10	216		256		296	
177		217	11	257	11	297	
178		218	9	258	11:1	298	
179		219		259		299	
180		220		260		300	
181		221 A	11:1	261		301	
182		221 B	10	262		302	
183		222		263		303	
184	11	223		264	10	304	
185		224	9	265	9	305	
186		225		266		306	
187		226		267		307	9
188	11	227		268	11:1	308	
189		228		269		309	9
190		229		270		310	
191		230		271	9	311	
192		231		272		312	
193		232	10	273		313	11
194		233		274	11:1	314	
195		234	9	275	12	315	
196		235		276		316	
197		236		277		317	
198		237		278		318	
199		238		279		319	10
200		239	11:1	280		320	13
		240	11				

De nr. som inte redovisas här Lagliste FN-norra delen.
gäller södra delen av FN.

283.

Se laglistor i delfältrapport FN.

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
1	14	41		81		121	
2		42		82		122	
3		43		83		123	
4		44		84	14	124	14
5		45		85		125	
6		46		86		126	
7		47		87		127	
8		48		88		128	
9		49		89		129	12
10		50		90		130	
11		51		91		131	
12		52		92	14	132	
13		53		93		133	
14		54		94		134	
15		55		95		135	
16		56	14	96		136	
17		57	14	97		137	
18		58	14	98		138	
19		59		99		139	13
20		60		100		140	
21		61	14	101		141	
22		62	14	102		142	
23		63	14	103		143	
24		64		104		144	
25		65		105		145	
26		66	14	106		146	
27		67	14	107		147	12
28		68		108		148	13
29		69		109		149A	13
30		70		110		149B 150	12
31		71	14	111		151	13
32		72		112		152	13
33		73		113		153	12
34		74		114		154	
35		75		115		155	
36		76		116		156	10
37		77		117		157	10
38		78		118	14	158	12
39		79		119		159	
40		80		120		160	

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
161	13	201	8:1	241		281	
162		202	8:1	242		282	
163		203	9	243	10-11	283	
164	12	204	8:1	244 = FN383	9	284	
165	11:2-13	205	8:1	245	9-10	285	
166	11:2-13	206		246	10	286	
167		207		247		287	
168		208		248		288	
169		209	9	249		289	
170		210	9	250		290	
171		211	9	251		291	
172	11:1	212	9	252		292	
173		213		253		293	
174	9-10	214	8:1	254		294	
175	9	215	8:1	255		295	
176		216		256		296	
177		217	8:1	257		297	
178		218	9	258		298	
179		219		259		299	
180		220	9	260		300	
181		221	9	261		301	
182		222	8:1	262		302	
183		223	8:1	263		303	
184	9	224	8:1	264		304	
185		225	utgår	265		305	
186		226	8:1	266		306	
187	8:1	227	8:1	267		307	
188	8:1	228	9	268		308	
189	8:2	229	9	269		309	
190		230 = 117	7	270		310	
191	9	231		271		311	
192	9	232	8:1	272		312	
193	8:1	233		273		313	
194	9	234		274		314	
195	9	235		275		315	
196	9	236		276		316	
197		237		277		317	
198	8:1	238		278		318	
199	8:1	239		279		319	
200	8:1	240		280		320	

De nr. som inte redovisas här Lagliste FJ-norra delen.

281.

gäller södra delen av FJ.

Sk=skelettnummer

Se laglistor i delfältrapport FN.

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
1	14	41	12	81	11:2	121	9
2		42		82		122	9
3		43		83		123	
4		44		84 A	10	124	
5		45		84 B	9		
6		46		85	10	125	
7		47		86	10	126	
8		48		87	10	127	
9		49		88		128	
10		50		89		129	
11		51		90		130	
12		52		91=Sk 10	11:2	131	
13		53		92	10	132	utgår
14		54		93	8:1	133	
15		55		94	8-9	134	
16		56		95	9	135	
17		57	14	96	10	136	
18		58	12	97	9	137	
19	14	59	11:2	98	12	138	
20		60		99		139	
21	14	61		100		140	11:2
22 =FN61	14	62		101		141	
23		63		102		142	
24		64		103		143	
25	13	65		104		144	
26		66	14	105		145	
27		67	11:1	106		146	11:2
28		68= ~~Sk6,Sk8~~	11:2	107		147= ~~Sk32~~	11:2
29		69 A= ~~FN153~~ B	12	108		148	10-11
30		70= ~~FN153~~ A	12	109		149	11
31		71		110	14	150	lösfynd
32	14	72	12-13	111		151	
33	14	73		112 A	10		
34		74		112 B	10	152	
35		75		112 C	9		
36		76		113	9	153	
37		77	14	114	8:1	154	13
38		78	11-1	115	8:1	155	12-13
39		79	10	116	9	156	11-13
40	14	80		117= ²³⁰ ~~FW616~~]	7	157	12-13
				118	7	158	12
				119	8-10	159	12
				120	9	160	12

Kommentar til laglistor FJ-norra delen och FN-norra delen.

Här i FW-rapporten redovisas de konstruktioner och lagnummer som ligger i de norra delarna av delfält FJ och FN, vilka grävdes 1984. Konstruktioner och lagnummer för de södra delarna av delfält FJ och FN redovisas i FN-rapporten.

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
801	3	841	stolpe FU	881		921	
802	3	842	3-4	882		922	
803	2:2	843	4-6	883		923	
804	2:2	844	6:2	884		924	
805 =807	2:1	845	6:2	885		925	
806	2:2-3	846	6:2	886		926	
807 =805	2:1	847	stolpe	887		927	
808	2:1	848	6:2	888		928	
809	3	849	5	889		929	
810	3	850	stolpe	890		930	
811	2:2	851		891		931	
812	2:2	852		892		932	
813	2:1-2	853		893		933	
814	2:1	854		894		934	
815	1	855		895		935	
816	2:2	856		896		936	
817	1	857		897		937	
818	2:2	858		898		938	
819	14	859		899		939	
820	1	860		900		940	
821	2	861		901		941	
822	2:1	862		902		942	
823	2:2	863		903		943	
824	1	864		904		944	
825	2:2	865		905		945	
826	2:1	866		906		946	
827	1	867		907		947	
828	utgår	868		908		948	
829	utgår	869		909		949	
830	4	870		910		950	
831	4	871		911		951	
832	3	872		912		952	
833	2-3	873		913		953	
834 =835	2:1	874		914		954	
835 =834	2:1	875		915		955	
836	grav?	876		916		956	
837	2:1	877		917		957	
838	2:2	878		918		958	
839	stolpe FU	879		919		959	
840	stolpe FU	880		920		960	

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
641	5	681	stolpe	721 I	4:1	761	3
642	5-6	682	6-14	721 II 722	4:2 4	762	3
643	6:2	683 A-C	6:1	723 A	4:3	763 A-B	4:2
644	5	683 D-F 684	5 7	723 B-E 724	4:2 4	763 C-D 764	3 3
645	14	685	7	725	utgår	765	3
646 I=440	7	686	5	726	4	766	3
646 II=327,431	6:2	687	7	727	3	767	stolpe
647	6-7	688	6:1	728	4:3	768=787	3
648	6-7	689	6-7	729	4:3	769	3
649	6:1	690	6:1	730	6:1	770	7
650=436	6:2-7	691	5	731	6:1	771	3
651	stolpe	692=673	5	732 fynd	3	772	4
652 I	6:2	693	14	733	4	773	stolpe
652 II	6:1	694=FJ66	14	734	4	774	3
653 I	6:2	695 A-B	4	735	4:1	775	3
653 II	5	696	5	736	utgår	776	3
654	6:1	697	6:1	737	4:3	777	3
655A-D	5	698	14	738	stolpe	778	3
656	5	699	4-5	739	3	779	3
657	6:2(?)	700=710	5	740	4:3	780	3
658	6-7	701	stolpe	741	3	781	3
659	9	702	6:1	742	stolpe	782	stolpar
660	6:1	703	6:1	743	3	783	3
661	utgår	704	5	744	stolphål	784	stolpe
662	6:2	705	4:3	745	4:3	785	3
663	6:1	706	5	746	stolpe	786	3
664	6:1/5	707	4	747 A-E	4:3	787=768	3
665	stolpe	708	stolpe	747 F-G 748	4:2 4:3	788	3
666=373	7	709	stolpe	749	stolphål	789=590	7
667	6:2	710=700	5	750	4:3	790	7
668	6:1	711	7	751	4:2-3	791	7
669	6:1	712	14	752	utgår	792	stolpar
670	6	713	6:1	753	4:3	793	stolphål
671	6:1	714	4	754	4:2	794	3
672	5	715	4:1	755	3	795	3
673=692	5	716	4:1	756	3	796	3
674	5	717	7	757	stolpar	797	3-4
675	5	718 A	5	758	3	798	3
676	5	718 C	4:3	759 A-B,E,H,L	3	799	4:3
677=646 IIA	6:2	719	4:3	759 J	4:1	800	3
678	6:1+6:2	720	4:2	759 C-D	4:2		
679	5			760	4:1		
680	stolpe						

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
481	inte använda	521	12	561=616,434	7	601=Sk 351	7
482	↓	522	12	562	14	602	8:1
483	↓	523	12	563	14	603	8
484		524	11:1	564	14	604	8-9
485		525	10	565	8:1	605	8:2
486		526	14	566~560	7	606	8-9
487		527	utgår	567	7	607	8:2
488		528	11:1	568	6:2	608	14
489		529	10	569	7	609	8:2
490		530	11:1	570	stolpe	610	6:2
491		531	lösfynd	571	7	611	8:1
492		532	10	572	7	612	8:1
493		533=FJ224	8:1	573	7	613	7-9
494		534=FJ229	9	574	14	614	8:1
495		535= ^{FJ228} Sk 105]	9	575	8:1	615=FJ232	8:1
496		536=514=541	9	576	8-9	616=434,561	7
497		537=539	9	577	6:2	617	8:1
498		538	utgår	578	8:2	618=420	8:1
499		539=537	9	579	8:2	619	7
500	14	540	utgår	580	9-8	620	utgår
501	14	541=514=536	9	581	stolpe	621	6:1
502=505	14	542=FJ84A	10	582	stenar, kan inte plasseras]	622	7
503	14	543=331	8:1	583	6-7	623	7
504	14	544	utgår	584	6:2	624	utgår
505=502	14	545=FJ112	9-10	585	6:1	625	7
506	14	546=FJ84B	9	586	6:2	626	5-6
507	14	547=FJ112	9-10	587	8:2	627	stolpe
508	14	548	9	588	8:2	628	6:2
509	14	549	9	589=Sk 133	7	629	7
510	14	550	8:2	590=789	7	630	7
511= ^{605B} 390]	8:2	551	9	591	14	631	stolpe
512	14	552	8:2	592	7	632	6:1
513	14	553	14	593	7	633	6:1
514=536=541	9	554=FJ224	8:1	594	utgår	634	6:1
515	12	555=FJ66	14	595	utgår	635	5
516	14	556=FN446	8:1	596	14	636	6:1
517	12	557=FN425	8:1	597	8:2	637	6:1
518	12	558	14	598	14	638	6:1
519	10	559 fynd	6-7	599	8:1	639	5-6
520	12	560~566	7	600	8:1	640	5

Lagliste FW.

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
321	8:1	361	8:2	401	8:1	441	7
322	9	362	8:2	402	8:1	442	6-7
323	8:1	363	8:2	403	8:2	443	6-7
324	8:1	364	8-9	404	8:2	444	6-7
325	8-9	365	8:2	405	7	445	14
326	8-9	366	8:2	406	8:1	446	6-8
327 = ^{646 II} ₄₃₁]	6:2	367	8:2	407	8:1-2	447	inte använda
328 =423	6:2-7	368	8:2	408	8:1	448	↓
329	8:1	369	8:2	409	8:1	449	
330	8:1	370	8:2	410	8:1	450	
331 =543	8:1	371	8:2	411	8:1	451	
332	8:1	372	7	412	8:1	452	
333	7-8:1	373=666	7	413	8:1	453	
334	8:1	374	8:2	414	8:2	454	
335	8:1	375	7	415	8:1	455	
336	8:1	376	8:1	416	8:1	456	
337	7	377	7	417	8:1	457	
338	7	378	8:1	418	8:1	458	
339	7-8	379	8:2	419	7	459	
340	8:1	380	8:2	420=618	8:1	460	
341	8:1	381	8-14	421	8:1	461	
342	8:1	382	8:1	422	8:1	462	
343	7	383	8:1	423=328	6:2-7	463	
344	8:2	384	7	424	8:1	464	
345	8:2	385	7	425	8:1	465	
346	8:2	386	8:2	426	8:1(-2)	466	
347	8:2	387	8:1	427	8:2	467	
348	8:2	388	8:2	428	8:1	468	
349	8:2	389=FM147	8:1	429	8:1	469	
350	8:2-9	390=FM112	8:2	430	8:1	470	
351	8:2	391	8:2	431= ^{646 II} ₃₂₇]	6:2	471	
352	9	392	8:1	432	8:1	472	
353	9	393	9-12	433	8:1	473	
354	9	394	8:1	434 =616,561	7	474	
355 =FJ114	8:1	395	8:1	435	7	475	
356	9	396	8:1	436 =650	6:2-7	476	
357 =FJ114	8:1	397	8:2	437	7	477	
358	9	398	8:2	438	8:1	478	
359	8:2	399	8:2	439	8:1	479	
360	8:2	400	8:1	440=646 I	7	480	

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
161	9	201 *=FY668	8-9	241*	9-14	281	9
162	9	202	9	242	10	282	9
163	11:1	203	9	243=260,268	9	283	9
164	10	204	8:2	244	9	284	9
165	11:1	205	9	245	10	285	8:2
166	10	206	8:2	246	10	286	8:2
167	10	207 *	9	247	14	287	8:2
168	10	208	10	248	9	288	8:2
169	10	209	9	249	9	289	8:2
170	10	210	14	250	9	290	8:2
171	9	211	9	251	10	291	8:2
172	10	212	8:2	252	10	292	8:2
173 *	9-14	213	10	253	9	293	14
174 *	9-14	214	10	254	9	294	14
175	10	215	10	255	10	295	9
176 =142	10	216	11:1	256	10	296	8:2
177 *=FY371	9	217	11:1	257	8:2	297	9
178 *=FY374	9	218	10	258	9	298	8:2
179 *	9	219 *=FY668	9	259	9	299	9
180 *	9	220	10	260 =243,268	9	300	9
181 *=FY375	9	221	10	261	9	301	9
182 *	9	222	10	262	9	302	14
183 *=FY369	9	223	9	263	9	303	14
184	9	224	9	264	9	304	9
185	9	225	10	265=231	10	305	9
186	10	226 *	9-14	266	10	306	8:2
187	9	227 *	9-14	267	9	307	8:1
188	9	228	10	268=260,243	9	308	8:1
189	9	229	9	269	9	309	8:2
190	10	230	10	270	9	310	8:2
191	9	231=265	10	271	9	311	8:2
192	9	232	9	272	9	312	8:1-14
193	9	233	9	273	9	313	8:1-14
194	9	234	9	274	9	314	9
195	9	235 *=FY372	9	275	9	315	9
196	9	236 *=FY367	9	276	10	316	9
197	9	237 *=FY667	9	277	10	317	8:2
198	9	238 *	9	278	9	318	9
199 *	9	239 *=FY364?	9	279	8-9	319	8:1
200 *	9	240 *	9	280	9	320	8:1

* betecknar lagnummer i Lagliste FW.
 274. områden som blev överfört till
 och grävt vidare av FY-vest.

Sk=skelettnummer

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
1	14	41	14	81	14	121	10
2	14	42	14	82	14	122	11
3	14	43	14	83	utgår	123	12
4	14	44	14	84	13	124	13
5	14	45	14	85	13	125	12
6	14	46	14	86	13	126	13
7	14	47	14	87	13	127	12
8	14	48	14	88	14	128	13
9	utgår	49	14	89	14	129	10
10	14	50	14	90	13	130	9
11	14	51	14	91	14	131	utgår
12	14	52	14	92	14	132	14
13=101	13	53	14	93	13	133	11:1
14	13	54	12	94	14	134	11:1
15	14	55	14	95	14	135	11:1
16	14	56	14	96	13	136	11:1
17	14	57	13	97	13	137	10
18	14	58	14	98	13	138	11:1
19	14	59	13	99	13	139	11:1
20	14	60	13	100	12	140	11:2
21	14	61	13	101=13	13	141	11:2
22	14	62	14	102= ^{FJ59} _{FN177}]	11:1	142=176	10
23	14	63	14	103	12	143	11:1
24	14	64	14	104	12	144	12
25	14	65	14	105	13	145	10
26	14	66	14	106	13	146	11:1
27	14	67	14	107	13	147	10
28	14	68	14	108	13	148	11:1
29	14	69	14	109	13	149	11:1
30	13	70	9	110	12	150	11:1
31	14	71	14	111	12	151	11:1
32	14	72	14	112	9	152	11:1
33	13/14	73	14	113	9	153	11:1
34	12	74	14	114	utgår	154	11:1
35	14	75	14	115	12	155	11:1
36	12	76	14	116	12	156	11:1
37	10-11:1	77	14	117	12	157	11:1
38	13	78	14	118	11:1	158	11:1
39	14	79	14	119	10	159	11:1
40	14	80	14	120	10	160	10

Kommentar till laglistor FW.

Lagnummer 1-446 användes i 1979 års utgrävningssesong. Nr. 500-850 användes 1985. Där det bara anges "stolpe" avser detta stolpe/stolphål med så dåliga stratigrafiska relationer, att ingen fasplacering har kunnat göras.

Under utgrävningssesongen 1979 omfattade delfält FW längst i väst rutorna L8 och M8. Detta område blev emellertid överfört till FY, och de aktuella lagnummer som hade blivit registrerade under FW överfördes också till FY.